

Тłumaczenie i redakcja: *Danuta Samek*
Ilustracje: *Adam Olchownik*

© Copyright by Wydawnictwo REA s.j., Warszawa 2003

ISBN 83-7141-446-3

Wydawnictwo REA s.j.

01-217 Warszawa, ul. Kolejowa 9/11
tel./fax: (22) 631-94-23, 632-21-15

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Każda reprodukcja lub adaptacja całości lub części niniejszej publikacji – bez względu na zastosowaną technikę reprodukcji – wymaga pisemnej zgody Wydawcy.

Skład i łamanie: TYRSA Sp. z o.o

ВВЕДЕНИЕ

„Польский язык за 4 недели” – это новаторское дидактическое пособие для иностранцев, изучающих польский язык. Его преимущества – это:

- простой современный язык диалогов
- типичные блоки повседневного речевого общения
- интересное содержание
- доступный и краткий курс грамматики

„Польский язык за 4 недели” предназначен для всех, кто начинает изучать польский язык. Настоящее пособие можно использовать в качестве самоучителя (материалы для прослушивания и тренировки на кассете и компакт-диске), а также учебника на курсах и уроках польского языка. Не менее эффективно можно им пользоваться как репетитором, что должно заинтересовать прежде всего тех, кто нуждается в активизации речевых навыков и желает повторить основы лексической и грамматической структуры польского языка. Учебник содержит 28 уроков.

Если проходить один урок каждый день, то весь представленный в учебнике материал можно реализовать в течение четырех недель. Овладеть материалом одного урока можно за 1,5–2,5 часа. Конечно, никто не заставит вас заниматься согласно авторскому замыслу. У каждого свои методы, стоит только подобрать наиболее подходящий! Помните, что изучение иностранного языка всегда требует самодисциплины. Последовательность в работе поможет вам успешно пройти предлагаемый курс. Успех – гарантирован!

Каждый урок состоит из пяти частей.

1. DIALOG (Диалог)

Это простой, разговорный, живой язык повседневного речевого общения.

Каждый диалог, в зависимости от языкового варианта настоящего издания, переводится с польского на иностранный (здесь: русский) язык. Перевод сохраняет автономию как грамматических, так и лексических свойств обоих языков.

2. SŁOWNICTWO (Лексика)

Новые слова и выражения, представленные в материале урока, даются в алфавитном порядке и с переводом. Здесь помещен также тематический словарь, расширяющий и закрепляющий употребление лексики диалога.

3. GRAMATYKA (Грамматика)

Именно здесь представлены все грамматические вопросы, с которыми вы встретитесь в диалоге. Это также расширение и повторение употребления конструкций, выступающих в предыдущих уроках. Благодаря сноскам, вы легко сможете найти интересующую вас информацию. Грамматический комментарий написан простым, доступным языком. Употребление грамматических терминов ограничено необходимым минимумом. По авторскому замыслу, приобретение коммуникативных компетенций учащегося, т. е. умение пользоваться языком в речевом общении, далеко важнее чисто теоретических, языковедческих знаний.

4. ROZMAWIAMY (Говорение)

В этой части даются слова и выражения, характерные для определенных речевых ситуаций, например: разговор по телефону, бронирование номера в гостинице. Большинство этих выражений выступает в диалоге, однако их перечень неоднократно расширяется с целью развития и закрепления активного лексического запаса.

5. ĆWICZENIA (Упражнения)

В структуру каждого урока входят 7–9 упражнений, которые служат закреплению языкового материала. Ключ к упражнениям помещен в конце пособия.

Дидактический материал настоящего пособия дополняют краткие сведения страноведческого характера, что способствует развитию не только языковых знаний, но и, знакомит с культурой страны изучаемого языка.

Каждый урок предлагаем поделить на несколько этапов.

1. Выслушайте диалог, не глядя в текст. Это позволяет вслушаться в польское произношение и интонацию. Слушая, попытайтесь понять, кто говорит и где ведется диалог.

2. Выслушайте диалог, синхронно читая текст. Не заглядывайте в перевод. Попробуйте по контексту понять общий смысл разговора.

3. Прочитайте перевод на русский язык. Проверьте значение новых слов (см. **SŁOWNICTWO**). Если вы уверены, что все слова вам понятны, выслушайте еще раз диалог, синхронно читая текст.

4. Слушая запись, прочитайте весь диалог. Попробуйте вжиться в роль участника диалога. Многократное повторение диалога позволит овладеть правильной интонацией речи, а также запомнить новые слова и выражения.

5. Прочитайте комментарий (см. **GRAMATYKA**) и постарайтесь запомнить новую грамматическую информацию. Найдите в диалоге примеры употребления данных в уроке грамматических конструкций.

6. Прочитайте словосочетания (см. **ROZMAWIAMY**). Найдите их в диалоге. Попробуйте выучить всю новую лексику урока.

7. Сделайте письменные упражнения и проверьте правильность их решения (см. **KLUCZ**).

Надеемся, что предлагаемое пособие поможет вам, изучающим польский язык, овладеть основами грамматики и лексическим запасом реального повседневного речевого общения. Следует полагать, что пройденный вами курс послужит началом для дальнейшего, более глубокого и активного изучения польского языка. Желаем вам успехов!

Autorka pragnie podziękować następującym osobom za inspirację i pomoc, bez których ta książka by nie powstała: E. Janiszek, M. Jasnos, M. Suskiej, A. Tokarskiej, A. Wesółowskiej, A. Wiśniewskiej oraz mamie i bratu Waldkowi.

Условные обозначения и сокращения

Обозначения и сокращения, выступающие в языковом материале частей: **GRAMATYKA** и **SŁOWNICTWO**.

<i>dk</i>	– глагол совершенного вида
<i>lm</i>	– множественное число
<i>lp</i>	– единственное число
<i>m</i>	– мужской род
<i>n</i>	– средний род
<i>ndk</i>	– глагол несовершенного вида
<i>przym.</i>	– имя прилагательное
<i>przysł.</i>	– наречие
<i>przysz.</i>	– будущее время
<i>teraż.</i>	– настоящее время
<i>wykrz.</i>	– повелительное наклонение
<i>ż</i>	– женский род
∅	– нулевое окончание
<i>M</i>	– именительный падеж
<i>D</i>	– родительный падеж
<i>C</i>	– дательный падеж
<i>B</i>	– винительный падеж
<i>N</i>	– творительный падеж
<i>Msc</i>	– предложный падеж
<i>W</i>	– звательный падеж

Польский алфавит

A	(a)	adres, aktor, aźur
Ą	(ą)	kaź, maźa, waźy
B	(be)	bank, bar, baza
C	(ce)	centrum, cukier, cyrk
Ć	(cie)	ćma, ćwiczenie, ćwierć
D	(de)	demokracja, dobro, dyrektor
E	(e)	eksport, ekran, ekonomia
Ę	(ę)	kęs, ręka, wędka
F	(ef)	farba, fikus, fortepian
G	(gie)	golf, głowa, grypa
H	(ha)	herbata, hokej, hotel

I	(i)	idealny, import, irys
J	(jot)	jaźmin, jeden, język
K	(ka)	kultura, kolor, kuzyn
L	(el)	lampa, list, literatura
Ł	(eł)	łaka, łopata, łosoź
M	(em)	mleko, minuta, muzyka
N	(en)	nitka, noc, nos
Ń	(eń)	dłoń, koń, słoń
O	(o)	okazja, organizacja, optymizm
P	(pe)	prasa, policja, Polska
R	(er)	radio, rasa, rekord
S	(es)	sen, sok, sytuacja
Ś	(eś)	Śląsk, śledź, środa
T	(te)	teczka, towar, tydzień
U	(u)	ulica, unia, uniwersytet
Ó	(u kreskowane)	dwójka, królik, skóra
W	(wu)	wanna, Wisła, worek
Y	(y/igrek)	dyskietka, łyźka, syn
Z	(zet)	zarobek, zero, zupa
Ż	(ziet)	źdźbło, źreback, źródło
Ž	(žet)	žart, žeton, žona

Некоторые звуки польского языка обозначаются при помощи двух разных буквенных знаков. Один и тот же звук обозначают:

ó (<i>u kreskowane</i>) и u (<i>u zwykle</i>)	gó ra и kura
rz (<i>er-zet</i>) и ź (<i>zet z kropka</i>)	rzeka и źaba
h (<i>samo ha</i>) и ch (<i>ce-ha</i>)	hala и chata

В польском языке некоторые сочетания двух букв обозначают один звук:

cz	czas	dź	dźokej
sz	szkoła	rz	rzeka
dz	dzwonek	ch	choroba
dź	dźwięk		

В большинстве случаев в польском языке произношение слов соответствует их графическому начертанию. Однако, как и в русском языке, польскому языку свойственно такое фонетическое явление, как оглушение звуков. В зависимости от позиции дан-

ного звука в слове, а также от фонетических качеств его „соседей”, наблюдаем следующие изменения:

krzak	[kszak]	rozказы	[roskazy]
przedmowa	[pszedmowa]	ćwierć	[ćfierć]
trzustka	[tszustka]	kwiat	[kfiat]
podkowa	[potkowa]	twarożek	[tfarożek]

Следует запомнить, что в конце слова польские звонкие согласные оглушаются, напр.:

b → p	chleb	w → f	piław
d → t	sad	z → s	raz
dz → c	ksiądz	ż → ś	gałąż
dż → ć	miedź	ż → sz	nóż
g → k	róg		

В польском языке, как и в русском, различаем твёрдые и мягкие согласные. Следует помнить, что в польском языке звуки приобретают мягкость только в позиции перед гласным **i**, напр.: *sanki* [s], но *siano* [s']; *morze* [m], но *miotła* [m']; *panna* [p], но *piana* [p']. Мягкость этих звуков обозначается при помощи черточки [d', g' и т. п.] только в транскрипции. Однако, кроме „смягченных соседей **i**” в польском языке выступают также такие мягкие звуки, которым гласный **i** не нужен. Этим звукам в польском алфавите изначально присвоен знак с черточкой: **ć, ħ, ś, ź, dź**.

В данной ниже таблице представляем твёрдые и соответствующие им мягкие согласные звуки.

spółgłoski	b	c	cz	d	dz	dź	f	g	h/ch
twarde	k	ł	m	n	p	r	s	t	z ź/rz

spółgłoski	bi	ć/ci	-	-	dź/dzi-	fi	gi	hi/chi	
miękkie	ki	-	mi	ń/ni	pi	-	ś/si	-	ź/zi-

Ударение в польском языке, в отличие от русского – постоянное. В преобладающем большинстве случаев ударение падает на предпоследний слог, напр.: *Barbara, ekonomia, polonez, Warszawa.*

СОДЕРЖАНИЕ

Введение	III
Условные обозначения и сокращения	VI
Польский алфавит	VI

1. SKLEP „PAPIRUS” 2

SŁOWNICTWO • Развлечения
GRAMATYKA • Количественные имена числительные **1–10** • Имя существительное – категория рода • **To jest album** – указательные местоимения (1) • **Co to jest? Kto to jest?** – Что это? Кто это? • **Czy to jest...?** – Это...? • **Ile kosztuje/Ile kosztują?** Сколько стоит.../стоят...? • Союз **ale** • Наречие **bardzo** • **Może to notes** – выражение предположения
ROZMAWIAMY • Приветствие. Прощание • Вслед за приветствием (1)
ĆWICZENIA
Co słyhać? – Как дела?

2. JESTEM ROSJANKĄ 14

SŁOWNICTWO • Страны и национальности • Языки. Я говорю по...
GRAMATYKA • **Ja, ty, ...** – личные местоимения • Глагол **być** – настоящее время • Глагол **mówić** – настоящее время • Употребление вопросительного слова **czy...?** • Имя существительное – категория падежа • **Jestem Rosjanką** – творительный падеж имён существительных (1) • **Pan, pani** – формы речевого этикета • **Mówię po polsku** – Я говорю по-польски
ROZMAWIAMY • Вслед за приветствием (2) • Знакомство
ĆWICZENIA
Когда обращаться на pan/pani, а когда на ty?

3. CZY TO JEST PANI KURTKA? 28

SŁOWNICTWO • Формы речевого этикета • Вещи, за которыми мы всегда следим • Цвета
GRAMATYKA • Глагол **mieć** – настоящее время • **Brażowa, długa**

kurtka – имя прилагательное + имя существительное • **Moja kurtka** – притяжательные местоимения (1) • **Czyj to (jest) dom?** – Чей это дом? • **Ta kurtka jest inna** – указательные местоимения (2) • **To (jest) twój kolega?** – Это твой коллега? • Наречие **trochę** • Союз **i** и **ale**

ROZMAWIAMY • Речевой этикет

ĆWICZENIA

4. GDZIE JEST HOTEL „BRISTOL”? 40

SŁOWNICTWO • В городе

GRAMATYKA • Количественные имена числительные **11–20** • **Czy państwo wiedzą...?** – А вы знаете...? • Глаголы **mieszkać, rozumieć, wiedzieć** – настоящее время • Глагол **robić** – настоящее время • **Proszę iść prosto...** – Идите прямо... • Наречия **daleko, blisko** • Наречия **tu, tutaj, tam** • **Nic, nikt** – отрицательные местоимения • **Gdzie jest szkoła?** – Где находится школа?

ROZMAWIAMY • **Przepraszam, gdzie jest...?** – Извините, где находится...? • Ответ на **dziękuję** • Предлагаем напитки (1)

ĆWICZENIA

Польское гостеприимство

5. W KAWIARNI 52

SŁOWNICTWO • Пищевые продукты • Напитки • Профессии

GRAMATYKA • Глаголы **studiować, pracować** – настоящее время • **Jestem informatykiem** – творительный падеж имён существительных (2) • **Aktor, aktorka** – названия профессий • **To (jest) dobry muzyk** – Это хороший музыкант • **Znasz Marsalisa?** – винительный падеж имен существительных • **E ruhome** – беглое „e” • **Zapraszam cię** – личные местоимения в винительном падеже • **W Polsce** – предложный падеж имён существительных • **Jaki...?** – Какой...? • **Pracujesz czy studiujesz?** – Ты работаешь или учишься? • Глаголы **wiedzieć** и **znać** • **To (jest) ciekawe!** – Это интересно!

ROZMAWIAMY • Заказываем напитки в кафе

6. JAKI ON JEST? 68

SŁOWNICTWO • Внешний вид, возраст • Увлечения, хобби • Персональные данные

GRAMATYKA • Количественные имена числительные **20–100** • Глагол **chcieć** – настоящее время • **Myślę, że...** – выражение собственного мнения • Возвратный глагол **interesować się** – настоящее время • Возвратный глагол **nazywać się** – настоящее время • **Mam nowego dyrektora** – имя прилагательное в винительном падеже • **Jaki on jest?** – Какой он? • **Jak on/ona ma na imię?** – Как его/ее зовут? • **Ile on/ona ma lat?** – Сколько ему/ей лет? • Сочетание числительных с словами **rok, lata**

ROZMAWIAMY • Заказ такси

ĆWICZENIA

7. ZWYKŁY DZIEŃ 82

SŁOWNICTWO • Еда, блюда • Овощи, фрукты

GRAMATYKA • Глагол **pisać** – настоящее время • Глагол **musieć** – настоящее время • Глаголы **jeść** и **pić** – настоящее время • **Banany** – множественное число имён существительных • **Dojrzałe banany** – множественное число имён прилагательных • **Tamte jabłka** – указательные местоимения (3) • **Czy to jest / czy to są...?** – Это...? • **Czy jest/czy są...?** – факт наличия или отсутствия • **Jaką kawę?** – местоимения **jaki? jaka? jakie?** в винительном падеже • **Rano zwykle czytam** – наречия • Время суток • Местоимение **sam, sama, samo** • **Dwa banany** – имена числительные 2, 3, 4 + имя существительное • Польские деньги • **Ile to kosztuje? Ceny** – Сколько это стоит? Цены

ROZMAWIAMY • В магазине

ĆWICZENIA

8. RODZINNE ZDJĘCIA 98

SŁOWNICTWO • Семья, родственники

GRAMATYKA • Глагол **móc** – настоящее время • Глагол **widzieć** – настоящее время • **Nie wiem, czy... / Wiem, że...** – Я не знаю, ... / Я знаю, что... • Глагол **być** – прошедшее время • **Młodsza siostra** – степени сравнения имён прилагательных (1) • **Nasz dom** – притяжательные прилагательные (2) • **To (jest) dziadek Bolesław** – Это дедушка Болеслав • **Piątek/w piątek** – дни недели (1)

ROZMAWIAMY • Compliments (1)

ĆWICZENIA

SŁOWNICTWO • Виды искусства, мастера • Спорт и игры

GRAMATYKA • Порядковые имена числительные 1–20 • Глагол **iść** – настоящее время • Глагол **jeździć** – настоящее время • **Wolę kino niż teatr** – выражение предпочтения • **Grać w... /na...** – Играть в... /на... • **Która jest godzina?** – определение времени • **Za 15 minut** – Без 15 минут.../Через 15 минут • **Ktoś, coś** – неопределённые местоимения • **Jeśli chcesz, to...** – выражение условия (1)

ROZMAWIAMY • Разговор по телефону (1) • Предложение встретиться

ĆWICZENIA

10. MARZENIA I PLANY

126

SŁOWNICTWO • факультеты

GRAMATYKA • **Chciałabym studiować** – сослагательное наклонение (1) • Глагол **być** – будущее время • **Z Pawłem** – творительный падеж имён существительных (3) • Союз **żeby** • **W przyszłym tygodniu** – определение времени

ROZMAWIAMY • Разговор по телефону (2) • Предлагаем напитки (2)

ĆWICZENIA

11. W RESTAURACJI

136

SŁOWNICTWO • Мясо, рыба • Блюда

GRAMATYKA • **Nie lubię kaczkę** – родительный падеж имён существительных • **Kaczka z jabłkami** – имена существительные в творительном падеже множественного числа • **Polski, rosyjski, angielski** – имена прилагательные • **Do teatru** – предлог **do** + родительный падеж • Глагол **chodzić** – настоящее время • **Dwa razy w tygodniu** – определение времени

ROZMAWIAMY • Поздравления • Приглашения • В ресторане • Предлагаем напитки (3)

ĆWICZENIA

Польская кухня

SŁOWNICTWO

GRAMATYKA • **Dzwonić – zadzwonić** – глаголы совершенного и несовершенного вида • **proszę** + инфинитив • **Nie ma mnie** – личные местоимения в родительном падеже • **Zamówić na wtorek** – дни недели (2)

ROZMAWIAMY • Разговор по телефону (3) – сопоставление речевых конструкций

ĆWICZENIA

13. JADĘ DO KRAKOWA

164

SŁOWNICTWO • География

GRAMATYKA • **O której godzinie?** – сопоставление • Глагол **jechać** – настоящее время • **Jadę do Krakowa** – названия городов в родительном падеже • Предлоги + глаголы движения – сопоставление • **Jadę pociągiem** – творительный падеж имён существительных (4) • **Dużo, mało** – наречие + родительный падеж (1) • глагол **szukać** + родительный падеж имён существительных • **Dzień, tydzień, rok** – множественное число • **Ze mną** – личные местоимения в творительном падеже • **Najpierw, potem** – последовательность действия (1) • **Na wschód od** – определение географического положения • **W przyszły czwartek** – дни недели (3) • **Do poniedziałku!** – До понедельника!

ROZMAWIAMY • Какие у вас планы? • Предлагаем экскурсию • Желаете приятно отдохнуть

ĆWICZENIA

14. WYNAJMOWANIE MIESZKANIA,
REZERWACJA HOTELU

180

SŁOWNICTWO • Погода • Времена года

GRAMATYKA • **Interesuje mnie...** – Меня интересует... • Названия месяцев, дата (1) • **Jaka jest pogoda?** – наиболее употребительные конструкции • **Wiosną, na wiosnę** – наречия времени • **W połowie kwietnia** – В середине апреля

ROZMAWIAMY • Бронирование номера в гостинице • Аренда квартиры

ĆWICZENIA

SŁOWNICTWO

GRAMATYKA • Глагол **wychodzić** – настоящее время • Глаголы **przyjeżdżać, odjeżdżać** – антонимы • Глагол **brać** – настоящее время • **Nie będzie mnie...** – Меня не будет... • **Francuski znam lepiej niż polski** – степени сравнения наречия • **Taki sam aparat** – указательные местоимения (4) • **Swój, swoja, swoje** – притяжательные местоимения (3) • **Idę po bilety** – предлог **po** • **Pociąg z... do... przez...** – предлоги, обозначающие направление движения • **Idę po bilety, bo...** – союз **bo** • **Bilet na środę na godzinę siódmą** – предлог **na** + винительный падеж

ROZMAWIAMY • Покупаем билет • Справочная

ĆWICZENIA

16. W KRAKOWIE

208

SŁOWNICTWO • Мебель • Бытовая техника

GRAMATYKA • **Nie ma ręczników** – родительный падеж множественного числа • **Dużo, mało** – наречие + родительный падеж (2) • **5 biletów** – имена числительные **5, 6...** + родительный падеж имён существительных • **Muszę..., trzeba...** – выражение необходимости • **Lepiej sprawdzić** – наречие + инфинитив • **Jakiś czas** – неопределённое местоимение • **Niedaleko poczty** – предлоги + родительный падеж имён существительных • **Od... do...** – определение отрезка времени • Союз **ani** • **Ktoś z obsługi** – склонение местоимения **ktos**

ROZMAWIAMY • В гостинице

ĆWICZENIA

17. ZWIEDZAMY KRAKÓW

222

SŁOWNICTWO • Стили в архитектуре

GRAMATYKA • **Chciałbym ci pokazać...** – личные местоимения в дательном падеже • **Zimno mi** – безличные предложения • **Podoba mi się** – выражение эмоциональной оценки • **Polskie nazwiska** – польские фамилии • **Obraz Chelmońskiego** – выражение принадлежности • **Najbardziej znany malarz** – степени сравнения имён прилагательных (2) • **Wszystkie drogi** – местоимение **wszystkie**

ROZMAWIAMY • На выставке, в галерее

ĆWICZENIA

Краков...

SŁOWNICTWO

GRAMATYKA • Глаголы **mieszkalem, pracowałem** – прошедшее время, единственное число • **Pięć lat temu** – выражение предшествования • **Przedtem, teraz** – выражение очередности фактов • **W którym roku...?** – определение даты (2)

ROZMAWIAMY • Я доволен..., я рад... • Спрашиваем о знакомых и друзьях

ĆWICZENIA

19. JAK BYŁO W KRAKOWIE?

248

SŁOWNICTWO

GRAMATYKA • Глагол **mieszkaliśmy** – прошедшее время, множественное число • Глаголы **mieć, chcieć, musieć, jeść** – прошедшее время • **Byłam w restauracji** – предложный падеж имён существительных • **Idę do..., byłem w...** • **Rozmawialiśmy o kinie** – предлог **o** + предложный падеж местоимений и имён существительных • **Pierwszego dnia** – определение момента действия

ROZMAWIAMY • Как вам Краков?

ĆWICZENIA

20. PECHOWY DZIEŃ

260

SŁOWNICTWO • В банке

GRAMATYKA • **Co się stało?** – Что случилось? • **Wysyłałam – wysłałam** – глаголы совершенного и несовершенного вида в прошедшем времени • Глагол **móc** – прошедшее время • **Ukradli mi** – У меня украли... • **Zapytała mnie, czy widziałam** – косвенная речь

ROZMAWIAMY • Зовём на помощь

ĆWICZENIA

21. JUTRO PÓJDEMY DO OPERY

272

SŁOWNICTWO • В оперном театре

GRAMATYKA • **Zrobię...** – глаголы совершенного вида в простом будущем времени • **Pawelku!** – звательный падеж • **Po śniadaniu...** – предлог **po** + предложный падеж • **Gdzieś, kiedyś, ktoś** –

неопределённые местоимения • Местоимение **ten sam** • **Reżyser, który...** – местоимение **który**

ROZMAWIAMY • Что сегодня играют? • Покупаем билет в оперный театр

ĆWICZENIA

Есть такой обычай в Польше...

22. KUPUJEMY UBRANIE 286

SŁOWNICTWO • Одежда

GRAMATYKA • **Potrzymaj!** – повелительное наклонение • **Urodziny, imieniny** – день рождения, именины • **W maju** – названия месяцев в предложном падеже • Глагол **placić** + творительный падеж • **Dużo tańsza** – наречия **dużo, trochę** • **Chcę sobie kupić bluzkę** – возвратное местоимение **siebie**

ROZMAWIAMY • В магазине • Эта блузка тебе идёт – комплименты (2)

ĆWICZENIA

23. URODZINY TANI 300

SŁOWNICTWO • Посуда

GRAMATYKA • Глагол **móc** – сослагательное наклонение (2) • Глаголы **potrzebować** и **życzyć** + родительный падеж • **Powiedziałem Piotrowi** – дательный падеж имён существительных • **Potrzebny mi ryż** – Мне нужен рис • Глагол **przyjść** – будущее время • **Sklep jest zamknięty** – Магазин закрыт • Глаголы **widzieć** и **oglądać** • **Nigdzie nie ma ryżu** – определительные и отрицательные местоимения, наречия • **Siedem osób** – Семь человек

ROZMAWIAMY • Выражение удивления • Предложение, совет • Просьбы • Поздравления, пожелания • Гости

ĆWICZENIA

День рождения, день именин

24. NA POCZCIE, W PRALNI, U FRYZJERA 316

SŁOWNICTWO • В парикмахерской

GRAMATYKA • **Farbowanie, strzyżenie** – отглагольные имена существительные • Конструкция **jestem umówiony** • **U fryzjera** – предлог **u** + родительный падеж

ROZMAWIAMY • Может быть.../Быть может ... • На почте • В парикмахерской • Предлагаем вместе провести время

ĆWICZENIA

25. U LEKARZA 328

SŁOWNICTWO • Части тела и внутренние органы • Болезни • Врачи-специалисты

GRAMATYKA • **Boli mnie głowa** – глагол **boleć** • Глаголы **iść, pójść** – прошедшее время • Глагол **powinien** • **Ubierać się** – возвратные глаголы • **Co ci jest?** – Что с тобой? • **Dwa razy dziennie** – определение регулярно повторяющегося действия

ROZMAWIAMY • Говорим о здоровье • У врача

ĆWICZENIA

26. JEDZIEMY NA MAZURY 342

SŁOWNICTWO • Уличное движение

GRAMATYKA • **Będziemy pływać** – сложное будущее время (1) • **Jeśli..., to...** – выражение условия (2) • Глаголы **chodzić, jeździć** – сопоставление глаголов движения • **Wolno, nie wolno** – выражение запрета или разрешения • **Młodzi Polacy** – именительный падеж слов, формально определяющих лиц мужского пола • **Jadę nad morze** – предлоги **nad** и **w** • **Za Mławą** – предлоги **za, przed, między** + творительный падеж

ROZMAWIAMY • Как поедем?

ĆWICZENIA

27. MOŻE POPŁYWAMY? 358

SŁOWNICTWO

GRAMATYKA • **Może popływamy?** – предлагаем что-л. сделать • **Nie umiem pływać** – глаголы **umieć** и **znać** • **O wakacjach** – предложный падеж множественного числа имён существительных • **Kiedy byłam mała, mieszkaliśmy...** – сложноподчинённые предложения с придаточным места и времени

ROZMAWIAMY • Рассказываем о происшедшем

ĆWICZENIA

28. KOMPROMIS**370****SŁOWNICTWO** • Приготовление еды**GRAMATYKA** • *Ja będę naprawiał krany* – сложное будущее время (2) • *Wyjeżdżam – przyjeżdżam* – антонимы глаголов движения • *Warto...* – Стоит... • *Jak to się robi?* – инструкция, поучение• **Kilogram cukru** – Килограмм сахара • **Inny; tak samo; inaczej** – Другой; так же; иначе**ROZMAWIAMY** • Как это делается?**ĆWICZENIA***Красные дни календаря***KLUCZ DO ĆWICZEŃ****386****LICZEBNIKI****399****SŁOWNIK****401****LEKCJE – УРОКИ**

I. SKLEP „PAPIRUS”

Tatjana: – O! Bardzo ładny kalendarz!
Andrzej: – Tak, ładny, ale drogi.
Tatjana: – A to? Co to jest?
Andrzej: – Nie wiem, może notes...
Tatjana: – Proszę pani, czy to jest notes?
Sprzedawczyni: – Nie, to nie jest notes, to jest album.
Tatjana: – Ile kosztuje?
Sprzedawczyni: – Dziesięć złotych.
Tatjana: – Poproszę.

Monika: – Andrzej?! Cześć!
Andrzej: – Cześć, Monika! Co słychać?
Monika: – Dziękuję, dobrze, a u ciebie?
Andrzej: – W porządku.
Monika: – No to do jutra.
Andrzej: – Do jutra.

Tatjana: – Kto to jest?
Andrzej: – Koleżanka z pracy.
Tatjana: – Z pracy, aha...

1. МАГАЗИН „ПАПИРУС”

T: – Ой, какой красивый календарь!
A: – Да, красивый, но дорогой.
T: – А это? Что это?
A: – Не знаю, может, блокнот...
T: – Извините, это блокнот?
Продавщица: – Нет, это не блокнот, это альбом.
T: – Сколько стоит?
Продавщица: – Десять złotych.
T: – Дайте, пожалуйста.

Моника: – Анджей! Привет!
A: – Привет, Моника! Как дела?
M: – Спасибо, хорошо, а ты как?
A: – Все в порядке.
M: – Тогда, до завтра.
A: – До завтра.

T: – Кто это?
A: – Знакомая по работе.
T: – А, по работе...

SŁOWNICTWO

album *m* – альбом

ale – но

bardzo *przysł.* – очень

bilet *m* – билет

co – что

co słysząc? – как дела?

cześć! *wykrz.* – привет!

czy (*вопросительная частица, в большинстве случаев не переводится*)

dobrze *przysł.* – хорошо

drogi, -a, -e *przym.* – дорогой, -ая, -ое

dyktafon *m* – диктафон

dziękuję – спасибо

ile kosztuje? – сколько стоит?

jest (*форма 3 лица ед. ч. наст. времени от глагола być*)

kalendarz *m* – календарь

kalkulator *m* – калькулятор

kolega *m* – знакомый, коллега

koleżanka *ż* – знакомая, коллега

koleżanka z pracy – знакомая по работе

koniak *m* – коньяк

kto – кто

lampa *ż* – лампа

ładny, -a, -e *przym.* – красивый, -ая, -ое

może – может

nie – нет

do jutra – до завтра

notes *m* – блокнот

piwo *n* – пиво

poprosić *dk* – попросить

proszę pani (*вежливое обращение к женщине – госпожа*)

sklep *m* – магазин

spotkanie *n* – встреча

sprzedawczyni *ż* – продавщица

szef *m* – шеф, босс

szkoła *ż* – школа

tak – да

tani, -a, -e *przym.* – дешёвый, -ая, -ое

telefon *m* – телефон

to – это

ty – ты

(nie) wiem – (не) знаю

wino *n* – вино

w porządku – в порядке

złoty – злотый (*название польской валюты*)

dziesięć złotych – десять злотых

Развлечения

dyskoteka *ż* – дискотека

filharmonia *ż* – филармония

galeria *ż* – галерея

kino *n* – кино

pub *m* – паб

kawiarnia *ż* – кафе

muzeum *n* – музей

restauracja *ż* – ресторан

opera *ż* – оперный театр

teatr *m* – театр

GRAMATYKA

Количественные имена числительные 1–10

1	jeden	6	sześć
2	dwa	7	siedem
3	trzy	8	osiem
4	cztery	9	dziewięć
5	pięć	10	dziesięć

Имя существительное – категория рода

В польском языке имена существительные обладают категорией рода. Различаем три рода: мужской, женский и средний. Род существительного определяет способ его склонения. Информация о том, к какому роду принадлежит данное имя существительное, выявляется в его окончаниях:

1. к мужскому роду принадлежат имена существительные, оканчивающиеся в единственном числе на **согласный** (напр.: hotel, dom, człowiek; pies).
2. к женскому роду принадлежат имена существительные, оканчивающиеся в единственном числе на **гласный -а** либо **-i** (напр.: taksówka, lampa, pani, gospodyni).
3. к среднему роду принадлежат имена существительные, оканчивающиеся в единственном числе на **гласный -о** либо **-e** (напр.: okno, pole), а также на **-um** (muzeum, liceum, seminarium).

➤ В польском языке существует небольшая группа имён существительных с флексией **-a**, обозначающих лиц мужского рода, напр.: kolega, mężczyzna, poeta, dentysta, specjalista. Встречаются также имена существительные женского рода, оканчивающиеся на **согласный**, напр.: nos, sól.

TO JEST ALBUM – указательные местоимения (1)

В предложении **To jest album** местоимение **to** выступает в указательной функции.

Утверждение:

To jest* album.	Это альбом.
To jest Adam.	Это Адам.
To jest opera.	Это опера.

Отрицание:

To nie jest album.	Это не альбом.
To nie jest Adam.	Это не Адам.
To nie jest opera.	Это не опера.

➤* В польском языке – в отличие от русского – употребляем формы настоящего времени глагола **być** (*lp jestem; jesteś; jest; Im są*).

CO TO JEST? KTO TO JEST? – Что это? Кто это?

Вопрос **Co to jest?** относится к предмету, вещи.

- **Co to jest?** – To jest **kalendarz**. Что это? Это календарь.
- **Co to jest?** – To jest **książka**. Что это? Это книга.

Вопрос: **Kto to jest?** относится к живому существу, к человеку.

- **Kto to jest?** – To jest **Tomasz Kubiak**. Кто это? Это Томаш Кубяк.
- **Kto to jest?** – To jest **Beata**. Кто это? Это Беата.

CZY TO JEST...? – Это...?

На вопрос, начинающийся с вопросительной частицы **czy...?**, отвечаем, употребляя частицу **tak** либо **nie**.

- **Czy to jest notes?**
– **Tak**, to jest notes. / **Nie**, to nie jest notes.
- **Czy to jest Tomasz Kubiak?**
– **Tak**, to jest Tomasz Kubiak. / **Nie**, to nie jest Tomasz Kubiak.

➤ В разговорной речи вопросительная частица **czy** часто пропускается. Тогда предложение типа: **To jest notes?** приобретает в речи форму вопроса только благодаря интонации.

- To jest **Tomasz**?
- **Tak**, to jest **Tomasz**.

ILE KOSZTUJE / ILE KOSZTUJĄ...? – Сколько стоит.../стоят..?

При желании узнать цену товара, употребляем конструкцию: **Ile kosztuje...?** (единственное число) / **Ile kosztują...?** (множественное число).

- lp* Ile kosztuje notes? – Cztery złote.
- Im* Ile kosztują bilety? – Osiem złotych.

➤ Если не знаем, как по-польски называется интересующий нас предмет, задаем вопрос: **Ile to kosztuje?** Сколько это стоит?

- Ile **to** kosztuje?
- **To** kosztuje **złotówkę** (jeden **złoty**) / dwa, trzy, cztery **złote** / pięć... **złotych**.

Союз ALE

Союз **ale** выражает противопоставление двух фактов (черт, качеств) указываемого объекта высказывания.

To jest *ładny*, **ale** *drogi* kalendarz.

To jest *tani*, **ale** *dobry* pub.

Наречие BARDZO

В польском языке, как и в русском, наречия не склоняются. Наречие **bardzo** выражает усиление качества предмета, действия, состояния. В предложении наречие **bardzo** ставим перед именем прилагательным, иным наречием либо перед глаголом.

To jest **bardzo** *ładny* kalendarz.

To jest **bardzo** *tani* notes.

– Jak się masz?

– Как дела?

– **Bardzo** dobrze.

– Очень хорошо.

MOŻE TO NOTES? – выражение предположения

Частицей **może** пользуемся для выражения предположения, неуверенности:

– Co to jest?

– Что это?

– Nie wiem, **może** kalendarz.

– Я не знаю, может календарь.

– Kto to jest?

– Кто это?

– Nie wiem, **może** dyrektor.

– Я не знаю, может директор.

– Ile to kosztuje?

– Сколько это стоит?

– Nie wiem, **może** sto złotych, а **może** sto pięćdziesiąt.

– Я не знаю, может 100 злотых, а может 150.

ROZMAWIAMY

Приветствие. Прощание

Официальные формы:

Разговорные формы:

Dzień dobry. Здравствуй(те)

/Добрый день.

Witam! Приветствую!

Dobry wieczór. Добрый вечер.

Do widzenia. До свидания.

Dobranoc. Спокойной ночи.

Cześć! Привет!

Cześć!/Na razie! Пока!

Do jutra. – До завтра.

Do zobaczenia. До встречи.

Вслед за приветствием... (1)

В дружеском, непринужденном разговоре с ровесниками, знакомыми, друзьями употребляются выражения типа:

Co słysząc?

Что нового?

Jak się masz?

Как поживаешь?

Jak leci?

Как дела?

Co u ciebie?

Что у тебя?

Ответить на них можно следующим образом:

☺

– (Wszystko) dobrze.

– (Всё) хорошо.

☺

– (Wszystko) w porządku.

– (Всё) в порядке.

☺ ☺

– Bardzo dobrze.

– Прекрасно.

☺ ☺ ☺

– Świetnie.

– Замечательно.

☺ ☹

– Tak sobie.

– Так себе.

☹ ☹ ☹

– Fatalnie.

– Скверно.

Нередко в ответах встречаются выражения типа:

– Jak się masz?

– Как живёшь?

– Dziękuję, dobrze, а **ty?**

– Спасибо, хорошо, а ты?

– Co słysząc?

– Что у тебя?

– Dziękuję, dobrze, а **u ciebie?**

– Спасибо, хорошо, а у тебя?

ĆWICZENIA

- 1** Определите род данных ниже имён существительных и впишите в таблицу: bilet, kino, koleżanka, spotkanie, pub, szkoła, restauracja, wino, szef, piwo, opera, teatr, noc, artysta.

мужской род	женский род	средний род
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

- 2** Задайте вопрос: **Kto to jest?** либо **Co to jest?**

- .....? To jest dyktafon.
- .....? To jest koleżanka z pracy.
- .....? To jest Anna Nowak.
- .....? To jest kalkulator.
- .....? To jest Paweł Kubik.

- 3** Дополните предложения по образцу.

Образец: To jest ładny, **ale drogi** kalendarz.

- To jest dobry, ... album.
- To jest drogi, ... telefon.
- To jest tani, ... pub.

- 4** Ответьте на вопросы:

1. Czy to jest pub?

Tak, ...

Nie, ...

2. Czy to jest kalendarz?

Tak, ...

Nie, ...

3. Czy to jest kino?

Tak, ...

Nie, ...

4. Czy to jest tani notes?

Tak, ...

Nie, ...

5. Czy to jest drogi koniak?

Tak, ...

Nie, ...

- Переведите слова из скобок на польский язык. Составьте с ними вопросы по образцу: **Czy to jest kino?**

- (школа) .....?
- (календарь) .....?
- (ресторан) .....?
- (оперный театр) .....?
- (блокнот) .....?

- Сколько что стоит? Дополните вопросы. Прочитайте ответы.

a).

- ..... bilety? - 10 złotych.
- ..... notes? - 4 złote.
- ..... kalendarz? - 8 złotych.
- ..... piwo? - 5 złotych.

b).

Прочитайте предложения. Обратите внимание на интонацию вопроса и произношение имён существительных.

5. – Ile to kosztuje? – 3 złote.

6. – Ile to kosztuje? – 6 złotych.

7. – Ile to kosztuje? – 1 złoty.

7

Ответьте на вопросы:

1. – Co słysząc? ☺ – .....

2. – Jak się masz? ☺☺ – .....

3. – Jak leci? ☺☺☺ – .....

4. – Co słysząc? ☹☹☹ – .....

5. – Co u ciebie? ☺☹ – .....

8

Прочитайте данные ниже выражения. Формы приветствия обозначьте знаком (+).

1. Do widzenia.

2. Dzień dobry.

3. Na razie.

4. Cześć.

5. Do zobaczenia.

6. Dobry wieczór.

7. Do jutra.

8. Dobranoc.

Co słysząc? – Как дела?

С вопросом **Co słysząc?** обратимся, скорее всего, к знакомому нам человеку. Вопрос станет предложением для короткой или продолжительной беседы. Всё зависит от обстоятельств, настроения и характера вашего польского собеседника. Поляк обычно поймёт этот вопрос как возможность поделиться с вами новинками насущного дня с непременным уклоном в сторону полити-

ки, общих (и не только) финансовых проблем. В разговоре с поляком повторится нота стремления к справедливости, силе (бессилии) закона и необходимости навести в стране порядок. Рецептов на счастье у поляков много. Как бы то ни было, не готовьтесь к стереотипному польскому пессимизму. Сегодня чаще всего у поляков нет времени жаловаться по-пустому.

2. JESTEM ROSJANKA

W dyskotekce

- Paweł: – Cześć.
Tania: – Cześć.
Paweł: – Jestem Paweł.
Tania: – Tatjana.
Paweł: – (Czy) jesteś Polką?
Tania: – Nie, jestem Rosjanką.
Paweł: – Przyjemne miejsce, prawda?
Tania: – Nie rozumiem. Co to znaczy „przyjemne”?
Paweł: – To znaczy... sympatyczne, ładne.
Tania: – Aha... tak, przyjemne. O! jest Andrzej.
Andrzej: – Już jestem.
Tania: – To jest Paweł, a to jest Andrzej.
Paweł: – Cześć.
Andrzej: – Cześć. To co, kochanie, zatańczymy?
Tania: – Chętnie.
Paweł: – No to na razie.
Tania: – Na razie.

Na przyjęciu

- Sergiej Nowik: – Dzień dobry, jestem Sergiej Nowik.
Jan Kubiak: – Dzień dobry. Jan Kubiak.
Nowik: – Miło mi.
Kubiak: – Mnie również. Przepraszam, pan jest Polakiem?
Nowik: – Nie, jestem Rosjaninem.
Kubiak: – Ale mówi pan po polsku!
Nowik: – Mój ojciec był Polakiem.
Kubiak: – Ach, tak! Rozumiem. (do pani Anny Strąk)
– Dzień dobry pani!
Anna Strąk: – Dzień dobry.
Kubiak: – Co u pani słyhać?
Strąk: – Dziękuję, dobrze. A u pana?
Kubiak: – Wszystko w porządku. (Chwilę później) To jest pan Sergiej Nowik, a to jest pani Anna Strąk.
Nowik: – Miło mi.
Strąk: – Miło mi.

2. Я РУССКАЯ

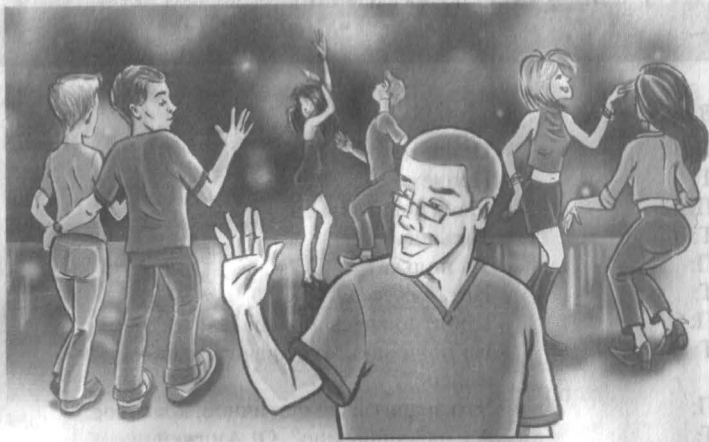
В дискотеке

- П: – Привет.
Т: – Привет.
П: – Меня зовут Павел.
Т: – Татьяна.
П: – Ты полька?
Т: – Нет, я русская.
П: – Приятно здесь, правда?
Т: – Не понимаю. Что значит „приятное место”?
П: – Это значит... симпатичное, красивое.
Т: – А... да, „приятное”. О! Анджей.
А: – Я уже здесь.
Т: – Это Павел, а это Анджей.
П: – Привет.
А: – Привет. Ну как, дорогая, пойдём танцевать?
Т: – С удовольствием.
А: – Тогда, пока.
Т: – Пока.

На приёме

- Н: – Здравствуйте, меня зовут Сергей Новик.
К: – Добрый день. Ян Кубяк.
Н: – Очень приятно.
К: – Мне также. Прошу прощения, вы поляк?
Н: – Нет, я русский.
К: – Но вы говорите по-польски!
Н: – Мой отец был поляком.
К: – Ах, да! Понятно. (к госпоже Анне Стронк)
– Здравствуйте!
С: – Здравствуйте.
К: – Как поживаете?
С: – Спасибо, хорошо. А как вы?
К: – Все в порядке. (Минуту спустя) Господин Сергей Новик. Госпожа Анна Стронк.
Н: – Очень рад.
С: – Очень приятно.

SŁOWNICTWO

być *ndk (teraż. jestem, jesteś)* – быть (*наст. времени нет кроме 3 л. ед. ч. есть*)

cieszyć się *ndk* – радоваться (*teraż. cieszę się, cieszysz się*) – я, ты рад / рада

co u pani słyhać? – как поживаете?

często *przysł.* – часто

mieć *ndk (teraż. mam, masz)* – у + род. п., у меня (есть)

miło mi – мне очень приятно
mówić *ndk (teraż. mówię, mówisz)* – говорить (я говорю, ты говоришь)

nazywam się... – меня зовут...

narzekać *ndk (teraż. narzekam, narzekasz)* – жаловаться (я жалуюсь, ты жалуешься)

pan *m* – господин

pani *ż* – госпожа

po polsku – по-польски

podobać się *ndk (teraż. podobam się, podobasz się)* – нравиться (я нравлюсь, ты нравишься)

Polak *m* – поляк

Polka *ż* – полька

polski, -a, -e *przym.* – польский, -ая, -ое

poznać się *dk (przysz. poznam się, poznasz się)* – познакомиться (я познакомлюсь, ты познакомишься)

przeproszać *ndk (teraż. przepraszam, przepraszasz)* – извиняться (я извиняюсь, ты извиняешься)

przychodzić *ndk (teraż. przychodzę, przychodzisz)* –

приходить (я прихожу, ты приходишь)

przyjemnie *przysł.* – приятно

przyjemność *ż* – удовольствие

przyjęcie *n* – приём

Rosjanin *m* – русский

Rosjanka *ż* – русская

rozumieć *ndk (teraż. rozu-*

miem, rozumiesz) – понимать (я понимаю, ты понимаешь)

tańczyć *ndk (teraż. tańczę, tańczysz)* – танцевать (я танцую, ты танцуешь)

tu / tutaj – здесь

zdrowie *n* – здоровье

Страны и национальности

kraj (страна)	mężczyzna (мужчина)	kobieta (женщина)	
Austria	Austriak	Austriaczka	Австрия; австриец; австрийка
Chiny	Chińczyk	Chinka	Китай; и т. д.
Czechy	Czech	Czeszka	Чехия
Dania	Duńczyk	Dunka	Дания
Estonia	Estończyk	Estonka	Эстония
Finlandia	Fin	Finka	Финляндия
Francja	Francuz	Francuzka	Франция
Grecja	Grek	Greczynka	Греция
Hiszpania	Hiszpan	Hiszpanka	Испания
Japonia	Japończyk	Japonka	Япония
Litwa	Litwin	Litwinka	Литва
Łotwa	Łotysz	Łotyszka	Латвия
Niemcy	Niemiec	Niemka	Германия
Polska	Polak	Polka	Польша
Rosja	Rosjanin	Rosjanka	Россия
Słowacja	Słowak	Słowaczka	Словакия
Turcja	Turek	Turczynka	Турция
Ukraina	Ukrainiec	Ukrainka	Украина
USA	Amerikanin	Amerykanka	США
Wielka Brytania	Anglik	Angielka	Великобритания
Włochy	Włoch	Włoszka	Италия

► В польском языке названия национальностей пишутся с большой буквы.

Языки. Я говорю по-...

angielski	po angielsku	английский язык; я говорю по-английски
austriacki	po austriacku	австрийский язык; и т. д.
chiński	po chińsku	китайский язык
czeski	po czesku	чешский язык
duński	po duńsku	датский язык
estoński	po estońsku	эстонский язык
fiński	po fińsku	финский язык
francuski	po francusku	французский язык
grecki	po grecku	греческий язык
hiszpański	po hiszpańsku	испанский язык
japoński	po japońsku	японский язык
litewski	po litewsku	литовский язык
łotewski	po łotewsku	латышский язык
niemiecki	po niemiecku	немецкий язык
polski	po polsku	польский язык
rosyjski	po rosyjsku	русский язык
słowacki	po słowacku	словацкий язык
turecki	po turecku	турецкий язык
ukraiński	po ukraińsku	украинский язык
włoski	po włosku	итальянский язык

GRAMATYKA

JA, TY... – личные местоимения

liczba pojedyncza (ед. ч.)   liczba mnoga (мн. ч.)

1 osoba: ja	1 osoba: my
2 osoba: ty	2 osoba: wy
3 osoba: on (мужской род)	3 osoba: oni
ona (женский род)	one *
ono (средний род)	one

➤ * В польском языке существуют две формы именительного падежа множественного числа местоимения **on**: → **oni** для одушевленных имён существительных мужского рода, обозначающих людей (**oni**: chłopcy, ludzie), и **one** для существительных женского рода, животных, а также вещей (**one**: kobiety, dzieci, książki, kalendarze, domy, okna).

Глагол BYĆ – настоящее время

В польском языке глаголы изменяются по лицам, числам и временам (спряжение = koniugacja). Формы лица согласуются с формой подлежащего, к которому относятся, напр.: **ja jestem, ty jesteś, on jest**. Глагол **być** нерегулярный. В отличие от русского языка, глагол **być** имеет шесть личных форм.

BYĆ – bezokolicznik (инфинитив) czas teraźniejszy (настоящее время)

liczba pojedyncza (ед. ч.)	liczba mnoga (мн. ч.)
ja jestem	my jestemy
ty jesteś	wy jesteście
on, ona, ono jest	oni, one są

➤ По сравнению с русской речевой практикой, в польском языке употребление личных местоимений в сочетании с глаголами значительно ограничено. Этому способствуют окончания глаголов, особенно 1 и 2 лица ед. и мн. чисел, благодаря которым четко выявляется контекст высказывания. Говорим: **Jestem Polakiem. Jesteś Rosjanką? Jesteśmy Polakami. Jesteście Rosjanami?**

Глагол MÓWIĆ – настоящее время

liczba pojedyncza (ед. ч.)	liczba mnoga (мн. ч.)
ja mówię	my mówimy
ty mówisz	wy mówicie
on, ona, ono mówi	oni, one mówią

➤ В польском языке различаем 3 главных образца спряжения. Принадлежность глагола к данному спряжению определяется при помощи окончаний 1 и 2 лица ед. ч. наст. вр. Глагол **mówić**

принадлежит к II образцу спряжения, для которого характерными являются флексии: **-ę; -isz/-ysz**. Основа глаголов обычно не изменяется (явление чередования звуков будет рассматриваться на конкретных примерах).

Употребление вопросительного слова CZY...?

Вопрос: **Czy** Adam mówi po polsku? Адам говорит по-польски?

Утверждение: **Tak**, on mówi po polsku. Да, он говорит по-польски.

Отрицание: **Nie**, on **nie** mówi po polsku. Нет, он не говорит по-польски.

Имя существительное – категория падежа

В отличие от русского языка, в польском языке различаем 7 падежей. В рамках презентации грамматического значения категории падежа представляем склонение имени существительного мужского рода **pan** и женского рода **pani**.

(Именительный) Mianownik (kto, co)	pan	pani
(Родительный) Dopełniacz (kogo, czego)	pana	pani
(Дательный) Celownik (komu, czemu)	panu	pani
(Винительный) Biernik (kogo, co)	pana	panią
(Творительный) Narzędnik (z kim, czym)	panem	panią
(Предложный) Miejscownik (o kim, czym)	panu	pani
Wołacz (o!)	panie!	pani!

Польское склонение имён существительных характеризуется большой разновидностью. В одном и том же падеже слова приобретают разные окончания (назовем их параллельными). Поэтому в дидактике обучения языку образцы склонений сокращаются до трех главных групп. Основой их выделения является категория рода. Каждая из этих трёх групп содержит примеры склонения имён существительных данного рода. Каждый пример является т. наз. парадигмой, т. е. образцом. Однако, наличие парадигм вовсе не обозначает отсутствия исключений! Логика грамматического (и тем самым семантического) построения предложения в польском языке основана на определенном подборе падежных форм слова. Между словоформами (частями

речи и частями предложения) существует взаимосвязь. Умение правильно различать падежную форму слова гарантирует правильность понимания и построения высказывания.

Падежная форма имени существительного часто зависит от функции данного слова в предложении. Итак, имя существительное в именительном падеже чаще всего является подлежащим; в винительном падеже – дополнением; в предложном падеже обстоятельством места и т. д.

Следует обратить внимание на факт, что выбор падежной формы существительного зависит также от глагола. Не менее „требовательной” частью речи является предлог (напр.: **po, z, w, nad, do**).

В материале уроков настоящего курса все падежные формы будут представлены в контекстуальной форме (диалоги, словосочетания). Следует обращать внимание на грамматическую связь между словами, особенно с глаголами, и запоминать полные выражения, сочетания, фразы.

➤ Советуем пользоваться словарями! В хороших двуязычных словарях вы найдете необходимую грамматическую информацию, в том числе образцы склонений, с учётом трудных флексивных форм ед. и мн. чисел.

JESTEM ROSJANKĄ – творительный падеж имён существительных (1)

Сравните и запомните предложения:

To **jest Polak**. (Mianownik)

→ Piotr **jest Polakiem**. (Narzędnik)

To **są Polacy**. (Mianownik)

→ Piotr i Krystyna **są Polakami**. (Narzędnik)

При определении национальности (кто я.../мы... по национальности?) можем воспользоваться двумя конструкциями: 1. указательное местоимение **to** + глагол **być** в ед./мн. ч. наст. вр. + имя существительное в именительном падеже; 2. имя существительное (имя собственное) в именительном падеже + глагол **być** в ед./мн. ч. наст. вр. + имя существительное в творительном падеже.

Jestem/jesteś/on jest Polakiem .	Я/ты/он поляк.
Jestem/jesteś/ona jest Polką .	Я/ты/она полька.
Jesteśmy/jesteście/oni są Polakami .	Мы/вы/они поляки.
Jesteśmy/jesteście/one są Polkami .	Мы/вы/они польки.

Окончания творительного падежа имён существительных:

мужской род

-em (Rosjanin, Francuz, Niemiec) → Jestem Rosjaninem, Francuzem, Niemcem.

женский род

-ą (Rosjanka, Francuzka, Niemka) → Jestem Rosjanką, Francuzką, Niemką.

PAN, PANI – формы речевого этикета

К взрослым (незнакомым и знакомым, но с которыми мы не перешли на „ты”) – согласно польской норме речевого этикета, принято обращаться на **pan/pani** (см: сноску в конце урока). Существительные **pan/pani** сочетаются с глаголом в 3 лице единственного/множественного числа настоящего времени:

Czy **pani** jest Francuzką? • Czy **pan/pani mówi** po polsku?

MÓWIĘ PO POLSKU – Я говорю по-польски

В данном контексте глагол **mówić** приобретает значение: „знать язык и пользоваться им”.

Mówię po polsku .	Я говорю по-польски.
Czy mówisz po rosyjsku ?	Ты говоришь по-русски?
Czy pan mówi po włosku ?	Вы говорите по-итальянски?
Czy pani mówi po szwedzku ?	Вы говорите по-шведски?
Adam mówi po niemiecku .	Адам говорит по-немецки.
Ewa nie mówi po francusku .	Ева говорит по-французски.

ROZMAWIAMY

Вслед за приветствием... (2)

В ситуациях официальных к наиболее частотным выражениям, употребляемым вслед за приветствием, принадлежат те, в которых выступают обращения **pan/pani**.

– Jak **pan/pani** się ma? – Как поживаете?
– Jak **pan/pani** się miewa?

Чаще всего, в официальном разговоре, в ответ услышим:

☺ – (Wszystko) Dobrze! – Хорошо!
☺☺ – Bardzo dobrze! – Очень хорошо!
☺☺☺ – Świetnie! – Отлично!

Нередко услышим ответный вопрос:

– Jak się pani ma? – Как поживаете?
– Świetnie, a **pani/a pan**? – Отлично, а вы?
– Co słyhać? – Как вы? Что у вас?
– Wszystko dobrze. **A u pana?** – Всё хорошо. А у вас?
/A u pani?

Знакомство

В ситуации знакомства без посредника, знакомясь, называем свою фамилию либо имя и фамилию: „Kunicki”, „Jan” lub „Jan Kunicki”. Если знакомимся с ровесником, можем назвать только свое имя: „Janek”, „Zbyszek”, „Jurek”. Однако, стоит запомнить прежде всего следующие фразы: „Jestem Jan”. „Jestem Kunicki”. „Jestem Jan Kunicki”.

Если выступаем в роли посредника, представляя кому-нибудь мужа/жену, друга/подругу, знакомого/знакомую, пользуемся выражением:

To jest ... → **To jest** (moja żona) Monika. / **To jest** (mój mąż) Piotr.

Если кому-нибудь представляем кого-нибудь, особенно в официальной ситуации, употребляем обращение: **pan/pani**.

To jest ... → To jest pan Sergiej Nowik, a **to jest pani** Anna Strąk. Выражения (**Bardzo**) **mi miło/Miło mi/Mnie również** являются наиболее употребительными ответами при знакомстве.

To jest pani Monika Witkowska, a to jest pan Jerzy Nowak.

– Miło mi.

– Mnie również. / Miło mi.

ĆWICZENIA

1

Дополните предложения, употребляя формы настоящего времени глагола **być**:

1. (Ja) ..... Polką.
2. To ..... pani Katarzyna Nowak, a to pani Monika Augustyn.
3. – Czy to (ty) ..... Michał Adamski? – Tak, to ja.
4. – Czy to (wy) ..... Patrycja i Tomek? – Tak, to my.

2

Дополните предложения, употребляя формы глагола **mówić**:

1. Czy (ty) ..... po angielsku?
2. Tak, (ja) ..... po angielsku.
3. Czy Piotr ..... po francusku?
4. Ola i Kasia ..... po rosyjsku.
5. (My) ..... po hiszpańsku.
6. Czy (wy) ..... po japońsku?
7. Czy oni ..... po polsku?

3

Слова из скобок поставьте в форме творительного падежа.

1. Beatrice jest (Francuzka) ....., a Alice jest (Amerykanka) .....

2. (Ja) jestem (Polak) ....., Maria jest (Polka) .....
3. – Czy John Brown jest (Anglik) .....?
– Tak, John jest ..... Elizabeth jest (Angielka) .....
4. – Czy (ty) jesteś (Niemiec) .....? – Tak, jestem .....
5. Igor jest (Rosjanin) ....., Natasza jest (Rosjanka) .....
6. Wang jest (Chińczyk) ....., a Hidetoshi jest (Japończyk) .....

Дополните высказывания. Вставьте личные местоимения.

4

1. Marcin jest Polakiem. .... mówi po polsku.
2. Constance jest Francuzką. .... mówi po francusku.
3. To jest Beata i Monika. .... mówią po włosku.
4. To jest Darek i Czarek. .... mówią po angielsku.
5. – Czy to ..... jesteś Paweł? – Tak, to .....
6. – Czy to ..... jesteście Marta i Agata? – Tak, to .....

Употребите конструкцию типа **po hiszpańsku**, сохраняя логику высказывания.

5

1. Język polski nie jest łatwy, ale Alice mówi .....
2. Język francuski jest bardzo ładny. Czy (ty) mówisz .....
3. Język angielski nie jest trudny. Czy pan mówi .....
4. Język niemiecki jest łatwy. Czy pani mówi .....

Поставьте вопрос, употребляя обращение **pan/pani**, напр.: **Czy jesteś Polką? Czy pani jest Polką?**

6

1. Czy mówisz po polsku? .....

2. Czy jesteś Duńczykiem? .....
3. Czy jesteś Włoszką? .....
4. Czy mówisz po hiszpańsku? .....
5. Czy jesteś Finem? .....
6. Czy jesteś Czechem? .....

7

Дополните высказывания. Спросите, кто по национальности и кто знает какой язык, напр.: – **To jest pani Maria Stenka. – Czy pani jest Polką? Czy pani mówi po polsku?**

1. – To jest Giuseppe. – Czy .....
2. – To jest pan John Brown. – Czy .....
3. – To jest pani Dorota Jaworska. – Czy .....
4. – To jest Sophie. – Czy .....

8

Сначала ответьте на вопрос, а потом воспользуйтесь конструкцией ответного вопроса, напр: – **Dobrze, a u ciebie? / a u pani?**

1. Beata: – Co słychać? – .....
2. Paweł: – Co u ciebie? – .....
3. Pani Alicja Tomasik: – Co u pana słychać? – .....
4. Pan Michał Antosiak: – Co u pani słychać? – .....

9

Будьте посредником в ситуации знакомства.
Образец: – **To jest Piotr, a to jest Magda.**

1. (Beata, Maciek) .....
2. (Anna Tomasik, Monika Wypych) .....
3. (Jan Kotecki, Maria Safian) .....
4. (Edyta, Ryszard) .....

Когда обращаться на pan/pani, а когда на ty?

В польской речевой практике общепринятой формой обращения к незнакомым является форма на **pan/pani**. Обращение на **ty** понимается как проявление неуважения.

Формами **pan/pani** пользуемся не только при первой встрече с незнакомым, не только в учреждениях, магазинах, в автобусе и т. п., но и в контактах, напр.: с соседом, шефом, коллегой по работе. Обращение на **pan/pani** вовсе не означает, что наши контакты с собеседником носят сугубо официальный характер. Когда и к кому можно обращаться на **ty**? Ответить нетрудно. Тогда, когда общение приобретает дружеский непринужденный характер, и если с собеседником мы перешли на **ty**. У детей обычно никто не спрашивает разрешения говорить им на **ty**. Когда они повзрослеют, станут совершеннолетними (18 лет), тогда и начнут испытывать на себе значимость обращения **pan/pani**. Почувствуют себя взрослыми. Ученики и студенты – независимо от того, сколько им лет – обращаются друг к другу на **ty**. Что значит перейти на **ty**? Для этого нужно согласие заинтересованных сторон, внутреннее убеждение, что это необходимо, или – по крайней мере – возможно. Торопиться не стоит. Если мы решились на этот шаг, то по традиции следует выпить на брудершафт. Что выпить? Например, глоток вина или рюмочку водки, а потом сказать: **(Jestem) Marek**. В ответ услышим: **Agnieszka**. И вроде бы знакомство приобретает более близкий оттенок.

Следует помнить, что предложить перейти с кем-либо на **ty** может не каждый и не всегда. Форму на **ty** предлагает тот, кто старше, тому, кто моложе; женщине мужчине; лицу, чей статус выше вашего.

В польском языке существует еще одна форма обращения. Назовем ее смешанной, поскольку содержит оттенок некой фамильярности, оставаясь официальной. Это сочетание слов **pan/pani** с именем собственным (иногда в уменьшительно-ласкательной форме), напр.: **Pani Krysiu! Pani Jadziu! Panie Władziu! Panie Stasiu!**

3. CZY TO JEST PANI KURTKA?

W szatni

- Tania: – Masz numerek?
Andrzej: – Tak, mam. Czy masz drobne?
Tania: – Ile kosztuje szatnia?
Andrzej: – 2 złote.
- Szatniarz: – Poproszę numerek.
Andrzej: – Proszę.
Tania: – Ale to nie jest moja kurtka.
Szatniarz: – Nie pani?
Tania: – Nie! Moja jest brązowa i długa, a ta jest inna – czarna i krótka.
Szatniarz: – Zaraz, zaraz... brązowa, długa kurtka... Czy to jest pani kurtka?
Tania: – Tak.
- Szatniarz: – Czyj to parasol? Przepraszam, czy to jest pana parasol?
Andrzej: – Nie, to nie jest mój parasol.
Szatniarz: – A czyj?
Andrzej: – Nie wiem.
- Tania: – Trochę dziwny ten pan.
Andrzej: – Nie dziwny, tylko roztargniony. A ten Paweł to twój kolega z pracy?
Tania (po chwili): – To nie jest mój kolega, to tylko nowy znajomy.

3. ЭТО ВАША КУРТКА?

В гардеробе

- T: – У тебя номерок?
A: – Да, у меня. Мелочь у тебя есть?
T: – Сколько стоит гардероб?
A: – Два злотых.
- Гардеробщик: – Ваш номерок.
A: – Пожалуйста.
T: – Но это не моя куртка.
Гардеробщик: – Не ваша?
T: – Нет! Моя коричневая и длинная, а эта другая – чёрная и короткая.
Гардеробщик: – Минуточку... Коричневая, длинная куртка... Это ваша куртка?
T: – Да.
- Гардеробщик: – А чей это зонт? Извините, это не ваш зонт?
A: – Нет, это не мой зонт.
Гардеробщик: – А чей?
A: – Не знаю.
- T: – Странный какой-то господин.
A: – Он не странный, а рассеянный. А этот Павел – это твой коллега по работе?
T (минуту спустя): – Нет, это не мой коллега, а только новый знакомый.

SŁOWNICTWO

biuro *n* – офис

brązowy, -a, -e *przym.* – коричневый, -ая, -ое

chłopak *m* – парень, молодой человек

czarny, -a, -e *przym.* – чёрный, -ая, -ое

czyj, -a, -e – чей, чья, чьё

długi, -a, -e *przym.* – длинный, -ая, -ое

dobry, -a, -e *przym.* – хороший, -ая, -ое

drobne *pl* – мелочь

duży, -a, -e *przym.* – большой, -ая, -ое

dziewczyna *ż* – девушка

dziwny, -a, -e *przym.* – странный, -ая, -ое

i – и

inny, -a, -e – другой, -ая, -ое

kolega *m* – коллега

krótki, -a, -e *przym.* – короткий, -ая, -ое

kurtka *ż* – куртка

mały, -a, -e *przym.* – маленький, -ая, -ое

mieć *ndk (teraż. mam, masz)* – у + род. п., у меня (есть)

mój, moja, moje – мой, моя, моё

nowy, -a, -e *przym.* – новый, -ая, -ое

numerek *m* – номерок

parasol *m* – зонт

praca *ż* – работа

przyjaciół *m* – друг

roztrągniony, -a, -e *przym.* – рассеянный, -ая, -ое

stary, -a, -e *przym.* – старый, -ая, -ое

szatnia *ż* – гардероб

szatniarz *m* – гардеробщик

ten, ta, to – этот, эта, это

trochę – немного, чуть

twój, twoja, twoje – твой, твоя, твоё

tylko – только; всего лишь

zaraz – здесь: минуточку

znajoma *ż* – знакомая

znajomy *m* – знакомый

Формы речевого этикета

dziękuję – спасибо

proszę – пожалуйста

przepraszam – извини(те)

Вещи, за которыми мы всегда следим

długopis *m* – ручка

dowód osobisty *m* – паспорт

karta kredytowa *ż* – кредитная карта

klucz *m (pl klucze)* – ключ (ключи)

ołówek *m* – карандаш

parasol *m, parasolka* *ż* – зонт (ик)

paszport *m* – (заграничный) паспорт

portfel *m* – бумажник

prawo jazdy *n* – водительские права

teczka *ż* – портфель

telefon komórkowy *m (komórka* *ż)* – мобильный телефон (мобильник)

torebka *ż* – сумка

walizka *ż* – чемодан

Цвета

beżowy, -a, -e <i>przym.</i> – бежевый, -ая, -ое	pomarańczowy, -a, -e <i>przym.</i> – оранжевый, -ая, -ое
biały, -a, -e <i>przym.</i> – белый, -ая, -ое	różowy, -a, -e <i>przym.</i> – розовый, -ая, -ое
brązowy, -a, -e <i>przym.</i> – коричневый, -ая, -ое	szary, -a, -e <i>przym.</i> – серый, -ая, -ое
czarny, -a, -e <i>przym.</i> – чёрный, -ая, -ое	zielony, -a, -e <i>przym.</i> – зелёный, -ая, -ое
czzerwony, -a, -e <i>przym.</i> – красный, -ая, -ое	żółty, -a, -e <i>przym.</i> – жёлтый, -ая, -ое
niebieski, -a, -e <i>przym.</i> – синий, -ая, -ое	

GRAMATYKA

Глагол **MIEĆ** – настоящее время

Глагол **mieć** принадлежит к III образцу спряжения. Образец этот характеризуется наличием следующих форм:

liczba pojedyncza (ед. ч.)	liczba mnoga (мн. ч.)
ja mam	my mamy
ty masz	wy macie
on (pan), ona (pani), ono ma	oni (panowie, państwo), one (panie) mają

Обратите внимание на 3 лицо единственного числа. Здесь личная форма глагола равна его основе (т. наз. нулевое окончание). Очень характерной чертой образца III спряжения является расширение основы глагола в 3 лице множественного числа. Появляется здесь „и неслоговое” (**j**) – [**jot**].

BRĄZOWA, DŁUGA KURTKA – имя прилагательное + имя существительное

Имя прилагательное уже в самом названии определяет свою роль в конструкции высказывания. Оно прилагается к иному слову, к имени существительному. Выполняет функцию определения (лица, предмета, явления, названного именем существительным). Выступая в словосочетании, полностью согласуется с определяемым словом в роде, числе и падеже.

Окончания именительного падежа имён прилагательных:

мужской род, единственное число:

-y/-i dobry, drogi komputer

женский род, единственное число:

-a dobra, droga lampa

средний род, единственное число:

-e dobre, drogie wino

Имя прилагательное ставим обычно перед именем существительным, напр:

ładny album, **dobra** restauracja, **wygodne** miejsce

Однако, если имя прилагательное служит выделению разновидности, типа предмета, либо входит в состав названий устойчивого характера – обычно ставится после имени существительного, напр:

muzyka **klasyczna**, woda **mineralna**, Bank **Handlowy**

MOJA KURTKA – притяжательные местоимения (1)

Обратите внимание на соответствие форм личных и притяжательных местоимений:

личные местоимения	притяжательные местоимения		
	(м. род)	(ж. род)	(ср. род)
1. ja	1. mój	moja	moje
2. ty	2. twój	twoja	twoje
3. on, ona, ono	3. jego	jej	jego

Притяжательные местоимения ведут себя как имена прилагательные, т. е. полностью согласуются в роде, числе и падеже с именем существительным. В словосочетаниях притяжательное местоимение ставится перед именем существительным.

мужской род, единственное число, именительный падеж:

dom → **mój** dom

женский род, единственное число, именительный падеж:

kawa → **moja** kawa

средний род, единственное число, именительный падеж:

piwo → **moje** piwo

➤ Обратите внимание на формы 3 лица притяжательных местоимений – **jego/jej**.

To jest Adam. → To jest **jego** dom, **jego** kawa, **jego** piwo.

To jest Ewa. → To jest **jej** dom, **jej** kawa, **jej** piwo.

To jest dziecko. → To jest **jego** dom, **jego** mama, **jego** mleko.

Сравните примеры. Запомните.

На ty	На pan/pani
– Czy to jest twoja walizka?	– Czy to jest pani walizka?
– Czy to jest twój klucz?	– Czy to jest pani klucz?
– Czy to jest twój długopis?	– Czy to jest pana długopis?
– Czy to jest twoja teczka?	– Czy to jest pana teczka?

CZYJ TO (JEST) DOM? – Чей это дом?

Вопросительные местоимения **czyj? czyja? czyje?** согласуются в роде, числе и падеже со словом, к которому относятся, напр:

мужской род	– Czyj to dom?	– To jest mój dom.
женский род	– Czyja to kawa?	– To jest twoja kawa.
средний род	– Czyje to piwo?	– To jest moje piwo.

➤ Стоит обратить внимание на одинаковую форму вопросительного местоимения единственного числа среднего рода (**czyje**) и местоимения во множественном числе (тоже **czyje**). Правильно понять значение высказывания поможет нам (в данном случае) окончание имени существительного.

lp **Czyje** to czasopismo? **Czyje** to jabłko?

lm **Czyje** to czasopisma? **Czyje** to jabłka?

TA KURTKA JEST INNA – указательные местоимения (2)

Указательные местоимения обладают категорией рода. Род местоимения должен согласовываться с родом имени существительного:

мужской род – **Ten** dom jest nowy.

женский род – **Ta** kawa jest zimna.

средний род – **To** okno jest duże.

➤ В данных ниже предложениях значение выделенных слов соответствует значению русских местоимений: **этот** → **тот**; **эта** → **та**; **это** → **то**. Контекст высказывания здесь ясен, и повтор имени существительного не обязателен. Местоимения указывают на предметы, из которых один находится в некой отдалённости от другого.

Ten parasol jest mój, a **tamten** (jest) twój. Этот зонтик мой, а тот твой.

Ta teczka jest twoja, a **tamta** (jest) moja. Эта папка твоя, а та моя.

To wino jest jego, a **tamto** (jest) jej. Это вино его, а то её.

Если предметы, на которые указываем, находятся „под рукой” – можем воспользоваться конструкцией:

Ten ołówek jest mój, a **ten** (jest) twój. и т. д.

TO (JEST) TWÓJ KOLEGA? – Это твой коллега?

В этой речевой конструкции употребление местоимения **to** обязательно. Обратите внимание на факт, что глагол **jest** мы можем здесь пропустить.

Ania to (jest) moja koleżanka.   Аня – моя подруга.
„Bristol” to (jest) drogi hotel.   „Bristol” – дорогая гостиница.
Czy Adam to (jest) twój szef?   Адам твой шеф?
Czy „Aro” to (jest) duża firma?   „Aro” – большая фирма?

Наречие TROCHĘ

Наречия в польском языке – несклоняемые части речи. Наречие **trochę** может выступать с именем прилагательным либо с глаголом.

Trochę *dziwny* ten pan.   Немного странный этот господин.
Trochę *mówię* po polsku.   Я немного говорю по-польски.

Союзы I и ALE

Нет ничего сложного в понимании функции этих союзов. К счастью, как в польском, так и в русском языке существует довольно много общих черт и грамматических значений. Соединительный союз **i** соединяет слова в предложении (1, 2). О союзе **ale** мы уже говорили в материале урока 1, однако напомним, что противительный союз **ale** (3) выражает противопоставление описываемых качеств, явлений, предметов, фактов.

1. Moja kurtka jest długa **i** czarna.
2. To są Basia **i** Tomek.
3. Ta kurtka jest bardzo ładna, **ale** droga.

➤ Следует запомнить, что перед противительным союзом **ale** всегда ставим запятую!

ROZMAWIAMY

Речевой этикет

- Poproszę klucz.
- Proszę.
- Proszę, (to jest) twoja kawa.
- Dziękuję.
- Przepraszam, czy to jest pàna/pani walizka?
- Tak, to (jest) moja walizka./Nie, to nie (jest) moja walizka.

ĆWICZENIA

Употребите формы настоящего времени глагола **mieć**:

1. (Ja) ..... nowe mieszkanie.
2. Czy Marek ..... telefon komórkowy?
3. Jan i Ewa ..... ładny dom.
4. Stasiu, czy ..... drobne?
5. (My) ..... duże biuro.

Согласуйте род имени прилагательного с родом имени существительного.

1. (ładny) To jest ..... album, ... lampa, ... miejsce.
2. (piękny) To jest ..... miasto, ... widok.
3. (drogi) To jest ..... restauracja, ... kino.
4. (tani) To jest ..... mieszkanie, ... kawa.
5. (dobry) To jest ..... kolega, ... koleżanka, ... słowo.

3

Ответьте на вопросы:

1. – Czy to (jest) twój parasol? – Tak, ...
2. – Czy to (jest) twoja znajoma? – Nie, ...
3. – Czy to (jest) twoje mieszkanie? – Tak, ...
4. – Czy to (jest) pani torebka? – Nie, ...
5. – Czy to (jest) pana teczka? – Tak, ...

4

Дополните предложения. Употребите притяжательные местоимения: **jego/jej**.

1. To jest Paweł, a to ..... znajoma.
2. To jest Edyta, a to ..... chłopak Artur.
3. To jest Maciek, a to ..... koleżanka.
4. To jest Jacek Piotrowski, a to ..... kolega, Andrzej Ciszewski.
5. To jest Monika Kowal, a to ..... znajomy, Leszek Sawicki.

5

Задайте вопросы, употребляя вопросительные местоимения: **czyj? czyja? czyje?**

1. .... to parasol?
2. .... to torebka?
3. .... to piwo?
4. .... to długopis?
5. .... to czasopismo?

6

Впишите указательные местоимения: **ten, ta** либо **to**.

1. .... kawa jest moja.
2. .... dom jest nowy.
3. .... piwo jest niedobre.
4. .... torebka jest czarna, a ..... jest brązowa.
5. .... paszport jest mój, a ..... jest twój.

Впишите союз **i** либо **ale**.

7

1. Ta torebka jest duża ..... bardzo wygodna.
2. Ta kurtka jest ciepła ..... ładna.
3. Ta kawiarnia jest dobra, ... bardzo droga.
4. Moje piwo jest tanie ..... niedobre.

Дополните предложения, употребляя наречие **trochę** либо **bardzo**.

8

1. Ta kurtka jest ..... ładna.
2. .... mówię po polsku.
3. Ta twoja nowa koleżanka jest ..... dziwna.

4. GDZIE JEST HOTEL „BRISTOL”?

- Nowik: – Przepraszam, gdzie jest hotel „Bristol”?
Pani X: – O tam, prosto i w lewo.
Nowik: – Czy to jest daleko?
Pani X: – Nie, bardzo blisko.
- Nowik: – Przepraszam, czy pan wie, gdzie jest ulica Widok?
Pan Y: – Niestety, nie wiem.
- Nowik: – Przepraszam bardzo, czy państwo wiedzą, gdzie jest ulica Widok?
Państwo Z: – Proszę iść prosto, a potem w prawo i cały czas prosto.
Nowik: – Dziękuję.
Państwo Z: – Nie ma za co.
- Paweł: – Cześć, Taniu! Co ty tu robisz?
Tania: – Ja tu mieszkam.
Paweł: – Ładne miejsce.
Tania: – To prawda. A co ty tu robisz?
Paweł: – Mam spotkanie. Ale to nic pilnego. (Czy) masz ochotę na kawę? Tutaj na rogu jest bardzo miła kawiarnia.
Tania: – Czemu nie...
Paweł: – Zapraszam cię.

4. ГДЕ НАХОДИТСЯ ГОСТИНИЦА „BRISTOL”?

- Н: – Извините, где находится гостиница „Bristol”?
Прохожая: – Вот там, прямо и налево.
Н: – Это далеко?
Прохожая: – Нет, совсем близко.
- Н: – Извините, вы не знаете, где улица Видок?
Прохожий: – К сожалению, не знаю.
- Н: – Прошу прощения, вы не знаете, где улица Видок?
Прохожие: – Идите прямо, а потом вправо и всё время прямо.
Н: – Спасибо.
Прохожие: – Не за что.
- П: – Привет, Таня! Что ты здесь делаешь?
Т: – Я здесь живу.
П: – Красиво здесь.
Т: – Это правда. А ты что здесь делаешь?
П: – У меня встреча. Но это не к спеху. Хочешь выпить кофе? Здесь на этом углу очень симпатичное кафе.
Т: – Почему бы нет...
П: – Приглашаю.

SŁOWNICTWO

blisko przysł. – близко
cokolwiek – что-нибудь
czemu nie – почему бы нет
daleko przysł. – далеко
dzielnica ż – район
dzwonić (teraż. dzwonię, dzwonisz) do kogo – звонить (я звоню, ты звонишь) кому
filiżanka ż – чашка
gdzie – где
iść ndk (teraż. idę, idziesz) – идти (я иду, ты идешь)
kawa ż – кофе
kawiarnia ż – кафе
miejsce n – место
mieszkać ndk (teraż. mieszkam, mieszkasz) – жить (я живу, ты живешь)

mieszkanie n – квартира
miły, -a, -e przym. – приятный, -ая, -ое
nic – ничто; ничего
nie ma za co – не за что
niestety – к сожалению
ochota ż – желание
odpoczywać ndk (teraż. odpoczywam, odpoczywasz) – отдыхать (я отдыхаю, ты отдыхаешь)
państwo – (обращение к мужчине и женщине) вы
czy państwo wiedzą...? – а вы не знаете...?
pilny, -a, -e przym. срочный, неотложный, -ая, -ое
poczta ż – почта

prosto przysł. – прямо
robić ndk (teraż. robię, robisz) – делать (я делаю, ты делаешь)
róg m – угол
na rogu – на углу
szczególny, -a, -e przym. – особенный, -ая, -ое
tam – там; туда
tu, tutaj – здесь; сюда

ulica ż – улица
w lewo – влево
w prawo – вправо
wiedzieć ndk (teraż. wiem, wiesz) – знать (я знаю, ты знаешь)
zapraszać ndk (teraż. zapraszam, zapraszasz) – приглашать (я приглашаю, ты приглашаешь)

В городе

aleja ż – аллея
apтека ż – аптека
bank m – банк
basen m – бассейн
cementarz m – кладбище
czas m – время
cały czas – всё время
dworzec autobusowy m – автовокзал
dworzec kolejowy m – вокзал
kościół m – костёл
muzeum n – музей

opera ż – оперный театр
plac m – площадь
poczta ż – почта
sklep m – магазин
skrzyżowanie n – перекрёсток
stacja benzynowa ż – автозаправочная станция
stadion m – стадион
supermarket m – супермаркет
szpital m – больница
teatr m – театр
ulica ż – улица

GRAMATYKA

Количественные имена числительные 11–20

11	jedenaste	16	szesnaście
12	dwanaście	17	siedemnaście
13	trzynaście	18	osiemnaście
14	czternaście	19	dziewiętnaście
15	piętnaście	20	dwadzieścia

CZY PAŃSTWO WIEDZA...? – А вы знаете...?

К группе лиц, в числе которых присутствуют мужчины и женщины, принято обращаться, употребляя слово **państwo**. Поскольку выражает оно значение множественного числа, глагол должен стоять в 3 лице множественного числа, напр.:

Czy państwo mówią po polsku?	Вы говорите по-польски?
Czy państwo mają samochód?	У вас есть машина?
Czy państwo wiedzą , gdzie jest szkoła?	Вы не знаете, где находится школа?

Слово **państwo** употребим также в отношении к супругам, напр.:

Państwo Nowakowie mówią po angielsku.
Państwo Grzybowski mieszkają w Warszawie.
(О польских фамилиях см.: комментарий к уроку 17)

К группе мужчин обращаемся, употребляя слово **panowie**, а к группе женщин – употребляя слово **panie**, напр.:

Czy panowie mówią po polsku?	(Господа), Вы говорите по-польски?
Czy panie pozwolą, że się przedstawię?	Разрешите, пожалуйста, представиться.

Глаголы MIESZKAĆ, ROZUMIEĆ, WIEDZIEĆ – настоящее время

Глаголы **mieszkać, rozumieć, wiedzieć** принадлежат к III образцу спряжения:

liczba pojedyncza (мн. ч.)	liczba mnoga (мн. ч.)
ja mieszkam	my mieszkamy
ty mieszkasz	wy mieszkacie
on, ona, ono mieszka	oni, one mieszkają
ja rozumiem	my rozumiemy
ty rozumiesz	wy rozumiecie
on, ona, ono rozumie	oni, one rozumieją

liczba pojedyncza (ед. ч.)   **liczba mnoga** (мн. ч.)

ja wiem	my wiemy
ty wiesz	wy wiecie
on, ona, ono wie	oni, one wiedzą*

* Обратите внимание на согласный **dz** в основе глагола **wiedzą**, а также на отсутствие в нём „и неслогового” (jot) перед носовым гласным.

Глагол ROBIĆ – настоящее время

Глагол **robić** принадлежит ко II образцу спряжения (см.: глагол **mówić** в материале урока 3).

liczba pojedyncza (ед. ч.)   **liczba mnoga** (мн. ч.)

ja robię	my robimy
ty robisz	wy robicie
on, ona, ono robi	oni, one robią

PROSZĘ IŚĆ PROSTO... – Идите прямо...

Конструкцией **proszę + инфинитив** пользуемся в разных ситуациях, напр: когда кого-либо информируем о чем-либо (**Proszę iść prosto**) и когда просим кого-либо сделать что-либо (**Proszę mówić wolniej**). Наше высказывание может иметь характер требования (**Proszę się zatrzymać!**). Следует также заметить, что подобная конструкция характерна для контакта с собеседником, к которому мы обратимся на **pan/pani**. В разговоре со знакомым или другом она не употребляется.

Наречия DALEKO, BLISKO

– Czy to jest daleko ?	– Это далеко?
– Nie, to nie jest daleko . /To (jest) blisko .	– Нет, это недалеко. /Это близко.
– Czy poczta jest daleko ?	– Почта далеко?
– Tak, poczta jest daleko .	– Да, почта далеко.
Szpital jest bardzo blisko .	Больница очень близко.
Dworzec jest bardzo daleko .	Вокзал очень далеко.

Наречия TU, TUTAJ, TAM

Наречия, как правило, выполняют функцию обстоятельства и обычно относятся к глаголу. Наречия **tu, tutaj, tam** называют место. В польском языке, как и в русском, наречия места отвечают на вопрос **gdzie?** (где), а наречия, указывающие направление движения, на вопрос **dokąd?** (куда). Однако в разговорной речи поляки очень часто пользуются вопросом **gdzie?**, спрашивая как о месте нахождения объекта, так и о направлении движения, напр.: – **Gdzie jest długopis?** – Там, na stoliku; – **Gdzie jedzie ten autobus?** – Там, do centrum. Следует также обратить внимание на факт, что в польском языке и определение места и указание направления выражаются при помощи одних и тех же форм → **tu, tutaj, tam**, напр.: **Podejdź tu, proszę** (Подойди сюда, пожалуйста); **Apтека jest tu niedaleko** (Аптека здесь недалеко). Наречия **tu, tutaj, tam** можно ставить (в зависимости от интенции говорящего) перед или после глагола.

Tutaj jest szpital, po drugiej stronie ulicy.
Szpital jest **tutaj**, po drugiej stronie ulicy.

Больница находится здесь, на той стороне улицы.

Tu jest kawiarnia, na rogu.
Kawiarnia jest **tu** na rogu.

Кафе находится здесь на углу.

Tam jest poczta, za tym wysokim domem.
Poczta jest **tam**, za tym wysokim domem.

Почта находится там, за этим высоким домом.

NIC, NIKT – отрицательные местоимения

1. – Co nowego?	– Что нового?
– Nic nowego. Wszystko po staremu.	– Ничего. Все по-старому.
2. – Co robisz?	– Что делаешь?
– Nic szczególnego.	– Ничего особенного.
– Po prostu odpoczywam.	– Просто отдыхаю.

3. – Czy ktoś z was mówi po polsku?	– Кто-нибудь из вас говорит по-польски?
– Nie, nikt .	– Нет, никто.
4. – Dzwonisz do Piotra?	– Ты звонишь Петру?
– Tak, ale tam nikt nie odbiera telefonu.	– Да, но там никто не берёт трубку.

➤ Обратите внимание! В диалоге 5 выступает конструкция двойного отрицания.

В одном и том же предложении могут выступать оба рассматриваемых местоимения. Выражают они усиление отрицания, напр.:

Nikt nic nie robi. Никто ничего не делает.

GDZIE JEST SZKOŁA? – Где находится школа?

Для русской аудитории вопросительное местоимение **gdzie?** не новость. Оно является логическим центром вопроса (повышение интонации речи).

Gdzie jest szpital? **Gdzie** jest szkoła? **Gdzie** jest kino?

ROZMAWIAMY

PRZEPRASZAM, GDZIE JEST...? – Извините, где находится...?

Слово **przepraszam** выражает просьбу извинить нас, однако, не всегда, когда мы действительно провинились. Это также форма вежливого обращения к тому, у кого мы о чем-либо спрашиваем, кому мы нечаянно помешали или кого просим уступить место, дорогу или обратить на нас внимание и т. п.

Przepraszam, która jest godzina? Извините, который час?

Przepraszam, czy pan/pani teraz wysiada? Извините, вы сейчас выходите?

- Przepraszam**, czy to pana/ pani bilet? Извините, это ваш билет?
- Przepraszam**, że się spóźniłem. Извини(-те), что я опоздал.
- Przepraszam**, że zapomniałam zadzwonić. Извини(-те), что я забыла позвонить.

Ответ на DZIĘKUJĘ

Когда кто-нибудь за что-нибудь выражает нам свою благодарность, в ответ мы обычно говорим: – **Nie ma za co** либо **Proszę bardzo**, напр.:

- Przepraszam, czy to pani bilet? – Извините, это ваш билет?
- Tak, dziękuję panu bardzo. – Да, спасибо вам большое.
- **Nie ma za co.** – Не за что.
- Czy może mi pan skasować bilet? – Вы не могли бы пробить мне билет?
- Oczywiście. Proszę. – Конечно, пожалуйста.
- Dziękuję. – Спасибо.
- **Proszę bardzo.** – Пожалуйста.

Предлагаем напитки (1)

- Czy masz ochotę na kawę? – Хочешь выпить чашку кофе?
- Tak, poproszę. – Да, пожалуйста.
- /Lak, chętnie. /Да, с удовольствием.
- /Nie, dziękuję. /Нет, спасибо.
- Czy ma pani ochotę na sok? – Вы хотите соку?
- Czy ma pan ochotę na herbatę? – Вы хотите чаю?
- Czy masz ochotę na piwo? – Хочешь пиво?

В конструкции **mieć ochotę na...** имя существительное ставим в винительном падеже: имена существительные женского рода **kawa** и **herbata** приобретают окончание **-ę**; окончание винительного падежа неодушевленного имени существительного мужского и среднего родов совпадают с окончанием именительного падежа (**sok, piwo**).

➤ Формы настоящего времени глагола **mieć** – см. материал урока 3.

ĆWICZENIA

Глаголы **mieszkać** и **robić** поставьте в нужной форме.

1

mieszkać

1. (Ja) ..... tutaj, a Agnieszka ..... tam.
2. Gdzie ty .....
3. Ja i moja dziewczyna/mój chłopak ..... na ulicy Miłej.
4. Gdzie ..... państwo Nowakowie?
5. A wy gdzie .....

robić

6. – Co (ty) .....? – (Ja) nic nie .....
7. – A co ..... Jacek? – On ma spotkanie.
8. – A wy? Co .....? – (My) nic nie .....
9. – A one? Co .....? – One mają spotkanie.
10. – Co państwo ..... w Warszawie?

Глагол **wiedzieć** напишите в нужной форме.

2

1. Przepraszam, czy pan ....., gdzie jest ulica Dobra?
2. Czy (ty) ....., gdzie jest poczta?
3. Niestety, (ja) nie ....., gdzie jest firma „Astra”.
4. Czy (wy) ....., czyja to muzyka?
5. Czy państwo ....., gdzie jest teatr „Nowy”?
6. (My) nie ....., kto to jest.
7. Czy Ania i Beata ....., co to jest?

3

Переведите слова из скобок на польский язык. Составьте вопросы по образцу.

Образец: – Przepraszam, gdzie jest kino „Mega”?

– Kino „Mega”? Proszę iść prosto i w lewo.

1. – (банк) .....? – Prosto i w prawo.
2. – (больница) .....? – W lewo i prosto.
3. – (АЗС) .....? – Proszę jechać prosto i w prawo.
4. – (вокзал) .....? – Proszę iść cały czas prosto.

4

Ответьте на вопросы, пользуясь лексикой урока.

1. – Gdzie jest plac Bankowy? – .....
2. – Gdzie jest szpital? – .....
3. – Gdzie jest ulica Dobra? – .....
4. – Gdzie jest dworzec? – .....

5

Что надо сказать, если:

1. chcesz zaproponować komuś kawę.	1. хочешь кому-то предложить кофе.
2. odpowiadasz na „dziękuję”.	2. отвечаешь на „спасибо”.
3. zatrzymujesz kogoś na ulicy i pytasz, gdzie jest bank/poczta/ulica Miodowa.	3. останавливаешь кого-л. на улице и спрашиваешь, где находится банк / почта / улица Мёдова.
4. potrącisz kogoś niechcący na ulicy.	4. толкнёшь кого-л. нечаянно на улице.

Польское гостеприимство

Герой наших диалогов – Павел, приглашая Татьяну в кафе, говорит **zapraszam cię**.

Что содержит в себе информация **zapraszam cię**, кроме приглашения провести вместе время в кафе? Она решает вопрос о том,

кто платит за счет. Правда, мы можем сразу договориться, что каждый платит за себя. Однако в польской традиции, в большинстве случаев, хорошо воспитанный мужчина, приглашая женщину в кафе, без слова берёт на себя весь финансовый аспект такой встречи. Поляки, в зависимости от степени знакомства с кем-либо, приглашают друг друга домой, предлагая выпить кофе, чай, поужинать вместе, просто посидеть и отдохнуть. Можем даже говорить о некой, сложившейся за многие века, традиции домашнего времяпровождения. Обычно, гости не приходят с пустыми руками. Но если можно ещё задуматься над тем, что подарить **na stół**, так уж точно мы должны знать, что хозяйке дома принято дарить букет цветов!

5. W KAWIARNI

- Kelner: – Dzień dobry, co podać?
Tania: – Poproszę cappuccino.
Paweł: – A ja poproszę herbatę i sok.
Kelner: – Jaki sok?
Paweł: – Pomarańczowy. (do Tani) Czy masz ochotę na ciastko?
Tania: – Nie, dziękuję.
Kelner: – Czy to wszystko?
Paweł: – Tak, dziękujemy.
- Paweł: – Co robisz w Polsce?
Tania: – Studiuję dziennikarstwo i pracuję w „Rosyjskim Kurierze”.
Paweł: – Długo tam pracujesz?
Tania: – Nie, na razie jestem na stażu. A ty pracujesz czy studiujesz?
Paweł: – Jestem dziennikarzem, pracuję w radiu.
Tania: – Hm, to ciekawe!
Paweł: – Lubisz jazz?
Tania: – Tak, bardzo.
Paweł: – A znasz Wyntona Marsalisa?
Tania: – Nie, nie znam.
Paweł: – Marsalis to bardzo dobry muzyk jazzowy. Ma jutro koncert.
Tania: – Jutro jestem zajęta.
Paweł: – A kiedy masz czas?
Tania: – Jeszcze nie wiem.
Paweł: – Czy możesz dać mi swój numer telefonu?
Tania: – Tak, mój numer: 8356748, telefon komórkowy: 060145312. Dziękuję za kawę.
Paweł: – To ja dziękuję. I do zobaczenia! (do kelnera) Poproszę rachunek.

5. В КАФЕ

- Официант: – Добрый день, слушаю вас.
Т: – Капучино, пожалуйста.
П: – А мне чай и сок.
Официант: – Какой сок?
П: – Апельсиновый. (к Тани) Может хочешь пирожное?
Т: – Нет, спасибо.
Официант: – Это все?
П: – Да, спасибо.
- П: – Что ты делаешь в Польше?
Т: – Учусь на факультете журналистики и работаю в газете „Русский курьер”.
П: – Ты долго там работаешь?
Т: – Нет, я пока на стажировке. А ты учишься или работаешь?
П: – Я журналист, работаю на радио.
Т: – Гмм, это интересно!
П: – Ты любишь джаз?
Т: – Да, очень.
П: – А Винтона Марсалиса знаешь?
Т: – Нет, не знаю.
П: – Марсалис – очень хороший джазовый музыкант. У него завтра концерт.
Т: – Завтра я занята.
П: – А когда у тебя время?
Т: – Я еще не знаю.
П: – Ты можешь мне дать свой номер телефона?
Т: – Да, мой номер: 8356748, мобильный телефон: 060145312. Спасибо за кофе.
П: – Это тебе спасибо и... до встречи! (официанту): – Счёт, пожалуйста.

SŁOWNICTWO

artykuł *m* – статья
ciastko *n* – пирожное
ciekawy, -a, -e *przym.* – интересный, -ая, -ое
czas *m* – время
długo *przysł.* – долго
dziennikarstwo *n* – журналистика
dziennikarz *m* – журналист
hobby *n* – хобби
jaki, jaka, jakie – какой, какая, какое
jazz *m* – джаз
jazzowy, -a, -e *przym.* – джазовый, -ая, -ое
jeszcze – ещё

koncert *m* – концерт
lubić *ndk (teraz. lubię, lubisz)* – любить (я люблю, ты любишь)
muzyk *m* – музыкант
na razie – пока
naprawdę – действительно, в самом деле
pasjonujący, -a, -e *przym.* – захватывающий, -ая, -ее
podać *dk (przysz. podam, podasz)* – *здесь:* дать (я дам, ты дашь)
podać numer telefonu – дать номер телефона
polityka *ż* – политика

Polska *ż* – Польша
w Polsce – в Польше
podróżować *ndk (teraz. podróżuję, podróżujesz)* – путешествовать (я путешествую, ты путешествуешь)
pracować *ndk (teraz. pracuję, pracujesz)* – работать (я работаю, ты работаешь)
rachunek *m* – счёт
radio *n* – радио
w radiu – *здесь:* на радио
sok *m* – сок
staż *m* – стажировка
być na stażu – быть на стажировке

studiować *ndk (teraz. studiuję, studiujesz)* – учиться (я учусь, ты учишься)
szczególnie *przysł.* – особенно
świetny, -a, -e *przym.* – отличный, -ая, -ое
teraz – сейчас
tulipan *m* – тюльпан
wszystko – всё
zajęty, -a, -e *przym.* – занят, -а, -о
zamiar *m* – намерение
mieć zamiar – намереваться
znać *ndk (teraz. znam, znasz)* – знать (я знаю, ты знаешь)

Пищевые продукты

chleb *m* – хлеб
cukier *m* – сахар
czekolada *ż* – шоколад
jajko *n* – яйцо
kiełbasa *ż* – колбаса
makaron *m* – макароны
masło *n* – масло
mięso *n* – мясо

mleko *n* – молоко
ryż *m* – рис
ser *m* – сыр
biały ser – творог
żółty ser – сыр
szynka *ż* – ветчина
wędliny *pl* – копчёности, колбасные изделия

Напитки

herbata *ż* – чай
herbata z cytryną – чай с лимоном
kawa *ż* – кофе
kawa ze śmietanką – кофе со сливками
koniak *m* – коньяк
piwo *n* – пиво

sok *m* – сок
szampan *m* – шампанское
wino *n* – вино
wino wytrawne / słodkie – сухое / сладкое вино
woda mineralna *ż* – минеральная вода
wódka *ż* – водка

Профессии

aktor <i>m</i> – актёр	kelner <i>m</i> – официант
aktorka <i>ż</i> – актриса	kelnerka <i>ż</i> – официантка
architekt <i>m, ż</i> – архитектор	księgowy <i>m, księgowa</i> <i>ż</i> – бухгалтер
asystent <i>m</i> – ассистент	lekarz <i>m, lekarka</i> <i>ż</i> – врач
asystentka <i>ż</i> – ассистентка	nauczyciel <i>m</i> – учитель
dentysta <i>m, dentystka</i> <i>ż</i> – стоматолог	nauczycielka <i>ż</i> – учительница
dziennikarz <i>m</i> – журналист	policjant <i>m, policjantka</i> <i>ż</i> – милиционер
dziennikarka <i>ż</i> – журналистка	prawnik <i>m, prawniczka</i> <i>ż</i> – юрист
ekonomista <i>m, ekonomistka</i> <i>ż</i> – экономист	
informatyk <i>m, ż</i> – программист	

GRAMATYKA

Глаголы **STUDIOWAĆ, PRACOWAĆ** – настоящее время

Глаголы **studiować** и **pracować** принадлежат к образцу I спряжения, характерной чертой которого является флексия **-ę** (1 лицо ед. ч.) и **-esz** (2 лицо ед. ч.).

studiować

liczba pojedyncza (ед. ч.)   **liczba mnoga** (мн. ч.)

ja studiuję	my studiuje my
ty studiujesz	wy studiujecie
on, ona, ono studiuje	oni, one studiuja

pracować

ja pracuję	my pracujemy
ty pracujesz	wy pracujecie
on, ona, ono pracuje	oni, one pracują

➤ Глаголы, заканчивающиеся в инфинитиве на **-ować**, спрягаются по образцу I спряжения. Обратите внимание на факт, что в спрягаемых формах группа **-owa-** чередуется с **-uj**, напр.:

(благодарить)	dziękować – ja dziękuję , ty dziękujesz
(поздравлять)	gratulować – ja gratuluje , ty gratulujesz
(информировать)	informować – ja informuję , ty informujesz
(инвестировать)	inwestować – ja inwestuję , ty inwestujesz
(производить)	produkować – ja produkuje , ty produkujesz

JESTEM INFORMATYKIEM – творительный падеж имён существительных (2)

Jestem Polakiem, jestem **aktorem**. Я поляк, я актёр.

Jestem Polką, jestem **aktorką**. Я полька, я актриса.

Когда называем свою профессию либо род занятия, пользуемся конструкцией, глагол **być** в ед./мн. ч. наст. вр. + имя существительное в творительном падеже, напр.:

Jestem **informatykiem**. Jestem **kelnerką**.

Когда называем чью-либо профессию, пользуемся конструкцией: имя собственное + личное местоимение + глагол **być** в ед./мн. ч. наст. вр. + имя существительное в творительном падеже, напр.:

Adam jest **dyrektorem**. Katarzyna jest **asystentką**.

Oni są **dyktorami**. One są **asystentkami**.

Вопрос **Kim on/ona jest/oni są z zawodu?** (кто он/она/они по профессии?) зададим следующим образом:

Kim Monika jest z zawodu?

Czy Monika jest **lekarzem**?   Моника врач?

Czy oni są **dziennikarzami**?   Они журналисты?

AKTOR, AKTORKA – названия профессий

Имена существительные, называющие профессии женщин, происходят от названий профессий мужчин. Формы эти образуются при помощи суффикса **-ka**, напр.:

aktor → **aktorka**; policjant → **policjantka**; nauczyciel → **nauczycielka**;
lekarz → **lekarzka***

* чередование **rz:r**

В польском языке, как и в русском, существуют профессии, в названиях которых не проявляется род. Исконно они относились к функциям, выполняемым только мужчинами. Факт этот нашёл отражение в языке, напр.: **inżynier, architekt, profesor, minister, premier, prezydent**. Как о мужчине, так и о женщине скажем: *on/ona jest architektem, doktorem, dyrygentem*.

Beata jest inżynierem .	Беата – инженер.
Moja żona jest architektem .	Моя жена – архитектор.
Pani Kubiak jest ministrem .	Госпожа Кубяк – министр.

TO (JEST) DOBRY MUZYK – Это хороший музыкант

Прочитайте примеры. Сравните выделенные слова. Запомните.

Mianownik	Narzędnik
Zbigniew Zapasiewicz to dobry aktor .	→ Zbigniew Zapasiewicz jest dobrym aktorem .
Wisława Szymborska to wspaniała poetka .	→ Wisława Szymborska jest wspaniałą poetką .
„Toyota” to drogi samochód .	→ „Toyota” jest drogim samochodem .
„Agar” to polska firma .	→ „Agar” jest polską firmą .

ZNASZ MARSALISA? – винительный падеж имён существительных

В предложениях типа: **Znasz Marsalisa?** – имя существительное ставим в винительном падеже. Имя существительное выступает здесь в функции прямого дополнения. Следует обратить внимание на факт, что в данного рода предложениях категория одушевлённости / неодушевлённости имени существительного проявляется так же, как и в русском языке:

Znam (kogo, co) Adama.	Я знаю Адама.
Znasz (kogo, co) Gombrowicza?	Ты знаешь Гомбровича?
Lubię (kogo, co) mojego sąsiada.	Я люблю моего соседа.
Lubię (kogo, co) wytrawne wino.	Я люблю сухое вино.
Widzę (kogo, co) nasz dom.	Я вижу наш дом.

Окончания винительного падежа имён существительных:

мужской род, одушевленные им. сущ.:

-a (форма винительного падежа = форме родительного падежа)
(Adam, Marsalis, szef, pies, kot) → Znam Adama, Marsalisa, szefa. Mam psa, kota.

мужской род, неодушевлённые им. сущ.:

∅ (форма винительного падежа = форме именительного падежа)
(sok, jogurt, dom) → Lubię sok, jogurt. Mam dom.

женский род

-ę (kawa, Ewa) → Poproszę kawę. Znam Ewę.

средний род

-o/-e (форма винительного падежа = форме именительного падежа)
(wino, morze) → Mam ochotę na wino. Lubię morze.

„E” RUCHOME – беглое „e”

► В основе имён существительных довольно часто выступает чередование гласных. Во многих существительных основа именительного падежа единственного числа мужского рода отличается от основы в остальных падежах. Очень часто наблюдаем г. наз. беглое „e”, напр.: в именах собственных, заканчивающихся на **-ek**:

Marek – Znam Marka.	Я знаю Марека.
Darek – Czy lubisz Darka?	Ты любишь Дарека?
Jurek – Widzę Jurka.	Я вижу Юрека.

ZAPRASZAM CIĘ – личные местоимения в винительном падеже

Личные местоимения (**ja, ty, on,...**) склоняются по падежам. После сказуемого в функции прямого дополнения личные местоимения выступают в винительном падеже, напр.:

Rozumiem **cię**. Я *тебя* понимаю.
 Ja **ją** znam. To moja studentka. Я *её* знаю. Это моя студентка.
 Zapraszam **was** do kina. Я приглашаю *was* в кино.

liczba pojedyncza (ед. ч.)		liczba mnoga (мн. ч.)	
M	B	M	B
ja	mnie	my	nas
ty	cię	wy	was
on	go	oni	ich
ona	ją	one	je
ono	go		

➤ Обратите внимание на форму винительного падежа имён существительных **pan/pani/państwo**.

(pani) Zapraszam **panią** do teatru.
 (pan) Zapraszam **pana** na koncert.
 (państwo) Zapraszam **państwa** do naszej restauracji.

W POLSCE – предложный падеж имён существительных

В предложно-падежных конструкциях типа **w Polsce** предлог **w** требует постановки имени существительного в предложном падеже. Такая конструкция в предложении выполняет функцию обстоятельства места и отвечает на вопрос **gdzie (jest)...**?

Прочитайте и запомните данные ниже предложения.

(Polska) → Mieszkam **w Polsce**. Я живу в Польше.
 (Kraków) → Marek mieszka **w Krakowie**. Марек живёт в Кракове.
 (sklep) → Agnieszka pracuje **w sklepie**. Агнешка работает в магазине.
 (firma) → Ewa i Jan pracują **w firmie „ABC”**. Ева и Ян работают в фирме „ABC”.

JAKI...? – Какой...?

Местоимения **jaki? jaka? jakie?** очень часто выступают в вопросах, касающихся марки, сорта, названия предмета. В материале

следующего урока мы познакомимся с другими значениями, носителями которых являются указанные местоимения.

– **Jaki** to (jest) sok? – Pomarańczowy.
 – **Jaka** to (jest) ulica? – Marszałkowska.
 – **Jakie** to (jest) jabłko? – Lobo.
 – **Jakie** to (są) samochody? – Toyoty.

PRACUJESZ CZY STUDIujesz? – Ты работаешь или учишься?

Мы уже говорили об употреблении слова **czy** в функции вопросительной частицы. Сейчас представим её второе грамматическое значение как разделительного союза. Высказывание типа: **Przyjedziesz dzisiaj czy jutro?** несёт в себе значение варианта действия (качества, черты), а также выбора потенциального действия, совершаемого нашим собеседником.

– To jest ulica Dobra **czy** Solec? – To jest ulica Dobra.
 – Piotr pracuje **czy** studiuje? – Pracuje.
 – Jesteś Polakiem **czy** Francuzem? – Jestem Polakiem.

Pracujesz czy studiujesz? – такой вопрос мы зададим молодым мужчинам или женщинам, которым можем говорить на „ты” и которые – иногда ради поддержания разговора – скажут нам, чем занимаются, кем работают, что делают. Почти одна и та же интенция говорящего проявится в вопросах: – **Co robisz?** /– **Czym się zajmujesz?**, если, конечно, контекст разговора касается профессии, постоянного занятия.

Обратите внимание:

1. – **Co robisz?** – Pracuję w firmie „Logo”. (т. е. я штатный работник фирмы)
2. – **Co robisz?** – Pracuję. (т. е. я занимаюсь чем-то, я занят)

В польском языке настоящее время выражает как действие совершаемое в момент высказывания, так и повторяющееся или продолжительное действие.

Глаголы WIEDZIEĆ и ZNAĆ

Семантическая разница между глаголами **wiedzieć** и **znać** составляет довольно большую трудность для изучающих польский язык. На самом деле разница эта скрывается в нюансах их употребления, сочетаемости с другими словами. Их смысловая основа очень близка и сводится к одному понятию – знаниям (по-польски: **wiedza** ż). В современном русском языке эквивалентом этих двух глаголов является глагол **знать**. Однако нельзя не заметить, что истории русской словесности не чужд глагол **ведать** (ст.-слав. **ведети**). Достаточно заглянуть в этимологический словарь, чтоб увидеть, как „перекликаются” значения глаголов **ведать** и **знать**. Также и значение глагола **wiedzieć** соприкасается с глаголом **znać**. Оба отражают факт обладания какими-л. знаниями, информацией о ком-, чем-л., выражают представление о ком-, чем-л., способность отдавать себе в чем-л. отчет. На данном этапе обучения польскому языку следует обратить внимание на логику сочетаемости этих глаголов и попытаться запомнить их в конкретных фразах.

Прочитайте примеры. Повторите.

• Глагол **wiedzieć** (co?):

Wiem , gdzie jest ulica Długa.	Я знаю, где находится улица Длуга.
Ты o teatrze wiesz prawie wszystko!	О театре ты знаешь почти всё!
Agnieszka wie , że Leszek kupił samochód.	Агнешка знает, что Лешек купил машину.
Wiemy o tym spotkaniu.	Мы знаем об этой встрече.
Сzy wiecie , że Tania jest dziennikarką?	Вы знаете, что Таня – журналист?
О tym wiedzą tylko jej przyjaciele.	Об этом знают только её друзья.

• Глагол **znać** znać (kogo, co?):

Znam tego człowieka.	→ Wiem , gdzie on mieszka.
Сzy znasz historię Polski?	→ Wiesz , kim był Tadeusz Kościuszko?
On zna zasady gry w brydża.	→ Wie , co ma robić.

Znamy ten film. → **Wiemy**, że gra w nim Zbigniew Zapasiewicz.

Znacie Tanię Rudenko? → **Wiecie**, że jest dziennikarką?

One **znają** język rosyjski. → **Wiedzą**, że nie jest to łatwy język.

Фразу можем построить и таким образом:

– **Wiem**, gdzie jest ten pub. → **Znam** ten pub.

– **Wiem**, jak nazywa się ta kobieta. → **Znam** tę kobietę.

В польском языке довольно часто услышим высказывание типа:

– Znam Mozarta.

– Mam Gombrowicza.

– Bardzo lubię Chopina.

– Czytam Miłosza.

– Słucham Czajkowskiego.

– Uwielbiam Malczewskiego.

В контекстуальном сокращении (упрощении) подобных фраз скрывается не только „экономия слов”, иногда – таким именно образом – выражаем наше эмоциональное отношение к творчеству знаменитых людей.

TO (JEST) CIEKAWY! – Это интересно!

В конструкциях, в которых местоимения **to**, **wszystko** приобретают значение имён существительных среднего рода, имена прилагательные согласуются с ними.

To (jest) interesujące. **To** (jest) fantastyczne.

Wszystko jest ciekawe. **Wszystko** jest pasjonujące.

ROZMAWIAMY

Заказываем напитки в кафе

Poproszę cappuccino.

Proszę sok jabłkowy.

Dla mnie proszę wytrawne czerwone wino.

– To wszystko?

– Tak, dziękuję.

ĆWICZENIA

1

Глагол **lubić** употребите в нужной форме.

1. – Czy (ty) ..... jazz?

– Tak, (ja) ..... jazz klasyczny.

2. – Czy (wy) ..... czytać poezję?

– Tak, (my) .....

3. – Czy pani ..... kwiaty?

– Bardzo lubię.

4. – Czy państwo ..... podróżować?

– Nie, nie .....

2

Глагол **znać** употребите в нужной форме.

1. – Czy pan dobrze ..... Warszawę?

– Tak! Mieszkam w Warszawie.

2. – Czy (ty) ..... restaurację „Belvedere“?

– Nie, nie .....

3. – Czy (wy) ..... mój numer telefonu?

– Tak, (my) .....

4. – Czy (one) ..... nasz adres?

– Tak, ...

3

Глаголы **pracować** и **studiować** употребите в нужной форме.

1. (Ja) ..... w firmie „ABC“.

2. Jurek ....., czy ..?

3. – Oni są studentami. – A co oni ..?

4. Marek teraz nie ..

5. – Gdzie (wy) ..?

– W redakcji gazety „Głos“.

6. My ..... ekonomię.

4

Слова из скобок поставьте в форме винительного падежа.

1. – Poproszę (kawa) ..

– Ze śmietanką?

– Tak, proszę.

2. – Znasz (Piotra) ..... i (Barbara) ..?

– Tak, znam.

3. – Lubię (restauracja) ..... „Foksal“, a ty?

– Ja też.

4. – Lubisz (Chopin) ..... ?

– Bardzo.

5

Слова из скобок поставьте в нужной форме.

1. Adam jest (inżynier) ....., a jego żona jest (aktorka) ..

2. Maria jest (nauczycielka) ....., a jej mąż jest (kelner) ..

3. Michał jest (ekonomista) ....., a jego siostra jest (księgowa) ..

4. (Ja) jestem (architekt) ....., mój brat
jest (lekarz) .....

6

Сделайте по образцу.

Образец: Adam **jest** Polakiem. Ja **też jestem** Polakiem.

1. Piotr **lubi** operę. Ja ..... operę.
2. Ewa **zna** język niemiecki. Ja ..... języka niemiecki.
3. Adam **pracuje** w firmie „Kos”. Ja ..... w firmie „Kos”.
4. Magda **mówi** po hiszpańsku. Ja ..... po hiszpańsku.

7

Сделайте по образцу.

Образец: To jest kawa **czy** herbata?

1. (wino wytrawne, wino słodkie) .....?
2. („Fiat”, „Skoda”) .....?
3. (Michał, Jacek) .....?
4. (kolega z pracy, kolega ze szkoły) .....?

8

Впишите предлог **w** или союз **i**.

1. Mój syn studiuje ..... pracuje. On pracuje ..... firmie „Global”.
2. Monika studiuje ekonomię ..... prawo. Jest bardzo zdolna ..... bardzo sympatyczna.
3. – Co robisz ..... Polsce? – Studiuję informatykę ..... pracuję w firmie „ABC”.

9

Восполните вопросы, употребляя местоимения **jaki? jaka? jakie?**

1. – ..... to (jest) kawa? – Jacobs.
2. – ..... to (są) jabłka? – Lobo.
3. – ..... to (jest) ulica? – To jest ulica Długa.
4. – ..... to (jest) wino? – To jest wino „Sophia”.

Употребите глаголы **wiedzieć** и **znać** в настоящем времени.

10

1. (Ja) ....., gdzie jest restauracja „Warszawa”.
2. Czy (ty) ..... język angielski?
3. Janek ..... Monikę.
4. Ania ....., kiedy Piotr ma spotkanie.
5. Czy (oni) ....., jak dojechać do centrum?

Восполните диалоги. Воспользуйтесь лексикой урока.

11

W kawiarni

Kelner: – Dzień dobry, co państwu podać?

A: – ..... i .....

B: – .....

Kelner: – Jaki sok?

B: – .....

Kelner: – To wszystko?

A: – .....

6. JAKI ON JEST?

Do Tani przyszła przyjaciółka Basia

- Basia: – Wiesz, mam nowego dyrektora. Jest Francuzem i nazywa się Pierre Duval.
Tania: – Czy mówi po polsku?
Basia: – Tak. I to nawet nieźle.
Tania: – A ja mam nowego znajomego.
Basia: – Jak ma na imię?
Tania: – Paweł.
Basia: – A co na to Andrzej?
Tania: – Nie wiem. Ale Paweł to tylko znajomy.
Basia: – Ile ma lat?
Tania: – Może dwadzieścia sześć, a może dwadzieścia osiem. Nie pytam o wiek.
Basia: – A co on robi? Gdzie pracuje?
Tania: – Jest dziennikarzem. Pracuje w radiu.
Basia: – To ma niezłą pracę. A jaki on jest?
Tania: – Myślę, że jest ciekawy. Interesuje się muzyką i polityką.
Basia: – Mieszka w Warszawie?
Tania: – Tak. Na Mokotowie.
Basia: – Jak on wygląda? Jest wysoki, niski, szczupły, tęgi, nosi okulary?
Tania: – Dość wysoki, szczupły, blondyn...
Basia: – Czy jest przystojny?
Tania: – Myślę, że tak.
Basia: – A jaki ma samochód?
Tania: – Nie mam pojęcia. Czy to takie ważne?

Basia zamawia taksówkę

- Basia: – Dzień dobry. Taksówkę proszę.
Taxi: – Na jaki adres?
Basia: – Ulica Kopernika 15, numer mieszkania 8.
Taxi: – Pani nazwisko?
Basia: – Barbara Orzełowicz.

6. КАКОЙ ОН?

К Тане пришла ее подруга Бася

- Б: – Знаешь, у меня новый директор. Он француз и зовут его Пьер Дюваль.
Т: – Он говорит по-польски?
Б: – Да. И совсем неплохо.
Т: – А у меня новый знакомый.
Б: – Как его зовут?
Т: – Павел.
Б: – А что Анджей?
Т: – Не знаю. Но Павел – это только знакомый.
Б: – Сколько ему лет?
Т: – Может 26, а может 28. Я не спрашиваю про возраст.
Б: – А что он делает? Где работает?
Т: – Он журналист. Работает на радио.
Б: – Так у него неплохая работа. А какой он?
Т: – Думаю, что он интересный человек. Интересуется музыкой и политикой.
Б: – Он живёт в Варшаве?
Т: – Да, в районе Мокотув.
Б: – Как он выглядит? Он высокий, низкий, худой, полный, носит очки?
Т: – Достаточно высокий, худой, блондин...
Б: – А он красивый?
Т: – Думаю, что красивый.
Б: – А какая у него машина?
Т: – Я понятия не имею. Это так важно?

Бася заказывает такси

- Б: – Здравствуйте. Можно заказать такси?
Такси: – По какому адресу?
Б: – Улица Коперника, дом номер 15, квартита 8.
Такси: – Ваша фамилия?
Б: – Барбара Ожелович.

- Taxi: – Przepraszam, proszę powtórzyć.
 Basia: – Orzelowicz.
 Taxi: – Na którą godzinę?
 Basia: – Za dziesięć minut, proszę.
 Taxi: – Pani numer telefonu?
 Basia: – 440 815 610.
 Taxi: – Dziękuję.

- Такси: – Извините, повторите, пожалуйста.
 Б: – Ожелович.
 Такси: – Вам на который час?
 Б: – Через 10 минут, пожалуйста.
 Такси: – Ваш номер телефона?
 Б: – 440 815 610.
 Такси: – Спасибо.

SŁOWNICTWO

- adres** *m* – адрес
blondyn *m* – блондин
chcieć *ndk (teraż. chcę, chcesz)* – хотеть (я хочу, ты хочешь)
dlaczego – почему
dość, dosyć – достаточно
dyrektor *m* – директор
dziś, dzisiaj – сегодня
godzina *ż* – час
na którą godzinę? – на который час?
imię *n* – имя
jak masz na imię? – как тебя зовут?
informacja *ż* – информация, сведение
interesować się *ndk (teraż. interesuję się, interesujesz się)* – интересоваться (я интересуюсь, ты интересуешься)
mieszkać *ndk (teraż. mieszkam, mieszkasz)* – жить (я живу, ты живёшь)
mieszkanie *n* – квартира
minuta *ż* – минута
muzyka *ż* – музыка
myśleć *ndk (teraż. myślę, myślisz)* – думать (я думаю, ты думаешь)
na pewno *przysł.* – наверняка
nawet – даже
nazwisko *n* – фамилия
jak masz na nazwisko – как твоя фамилия?
niezły, -a, -e *przym.* – неплохой, -ая, -ое
nieźle *przysł.* – неплохо
niski, -a, -e *przym.* – низкий, -ая, -ое
numer *m* – номер
numer mieszkania – номер квартиры
numer telefonu – номер телефона
okulary *lm* – очки
pieniądze *lm* – деньги
powtórzyć *dk (przysz. powtórzę, powtórzysz)* – повторить (я повторяю, ты повторишь)
przystojny, -a, -e *przym.* – красивый, -ая, -ое
pytać *ndk (teraż. pytam, pytasz)*

tasz *o kogo, co* – спрашивать (я спрашиваю, ты спрашиваешь) *o kom, o чем*
razem przyst. – вместе
samochód *m* – машина
sluchać *ndk* (teraż. słucham, słuchasz) *kogo, czego* – слушать (я слушаю, ты слушаешь) *kogo, что*
szczipły, -a, -e *przym.* – худой, худошавый, -ая, -ое
taksówka *ż* – такси
tegi, -a, -e *przym.* – полный, -ая, -ое
ważny, -a, -e *przym.* – существенный, -ая, -ое
wiek *m* – возраст
wyglądać *ndk* (teraż. wyglądam, wyglądasz) – выгля-

деть (я выгляжу, ты выглядишь)
wysoki, -a, -e *przym.* – высокий, -ая, -ое
za – *zдесь*: через
za 10 minut – через 10 минут
zamawiać *ndk* (teraż. zamawiam, zamawiasz) – заказывать (я заказываю, ты заказываешь)
zamówienie *n* – заказ
zarabiać *ndk* (teraż. zarabiam, zarabiasz) – зарабатывать (я зарабатываю, ты зарабатываешь)
znajomy, -a, -e – *przym.* знакомый, -ая, -ое

Внешний вид, возраст

blondyn *m* – блондин
blondynka *ż* – блондинка
broda *ż* – борода
brunet *m* – брюнет
brunetka *ż* – брюнетка
młody, -a, -e *przym.* – молодой, -ая, -ое
młodszy od kogo, o ile – *моложе кого, на сколько*
oczy *lm* (błękitne, szare, czarne, piwne, zielone) – глаза (голубые, серые, чёрные, карие, зелёные)
okulary *lm* – очки
podbródek *m* – подбородок

stary, -a, -e *przym.* – пожилой, -ая, -ое
starszy od kogo, o ile – *старше кого, на сколько*
szatyn *m* – шатен
szatynka *ż* – шатенка
wąsy *lm* – усы
wiek *m* – возраст
włosy *lm* (jasne, ciemne, czarne, rude, siwe, kasztanowe) – волосы (светлые, тёмные, чёрные, рыжие, седые, каштановые)
wygląd *m* zewnętrzny – внешний вид

Увлечения, хобби

biologia *ż* – биология
ekologia *ż* – экология
ekonomia *ż* – экономия
historia *ż* – история
literatura *ż* – литература

muzyka *ż* – музыка
polityka *ż* – политика
socjologia *ż* – социология
sport *m* – спорт
sztuka *ż* – искусство

Персональные данные

imię *n* – имя
nazwisko *n* – фамилия
adres *m* – адрес
adres zamieszkania – место жительства
wiek *m* – возраст

stan *m* cywilny – семейное положение
obywatelstwo *n* – гражданство
narodowość *ż* – национальность

GRAMATYKA

Количественные имена числительные 20–100

20	dwadzieścia	70	siedemdziesiąt
30	trzydzieści	80	osiemdziesiąt
40	czterdzieści	90	dziewięćdziesiąt
50	pięćdziesiąt	100	sto
60	sześćdziesiąt		

Глагол CHCIEĆ – настоящее время

liczba pojedyncza (ед. ч.)	liczba mnoga (мн. ч.)
ja chcę	my chcemy
ty chcesz	wy chcecie
on, ona, ono chce	oni, one chcą

В предложении глагол **chcieć** может выступать самостоятельно либо с другим глаголом в инфинитиве, напр.:

- **Chcesz** coś zjeść? – **Chcę pójść** do kina. Pójdiesz ze mną?
 – Nie, nie **chcę**. Dziękuję. – Tak, chętnie.

MYŚLĘ, ŻE... – выражение собственного мнения

Если выражаем свою точку зрения, подчёркиваем своё мнение по какому-л. вопросу, то употребляем конструкцию **myślę, że...** Такое же значение имеет в польском языке конструкция **sądzę, że...**

- Czy Andrzej jest przystojny? – **Myślę, że** tak.
 – Czy Pierre Duval jest dobrym dyrektorem? – **Myślę, że** tak.

Возвратный глагол INTERESOWAĆ SIĘ – настоящее время

Возвратный глагол **interesować się** требует от имени существительного формы творительного падежа (kim, czym?):

Interesuję się polityką.

- Czym **się interesujesz**? – Socjologią.
 – Kim **się interesuje** Paweł? – Agnieszka.

Interesujemy się historią.

- Czym **się interesujecie**? – Informatyką.
 Piotr i Adam **interesują się** sportem.

➤ В польском языке, в отличие от русского, возвратное местоимение **się** пишется всегда раздельно. В сочетании с глаголом оно имеет всегда одну и ту же форму (**się**). Следует обратить внимание на факт, что в вопросительных предложениях рассматриваемое местоимение стоит перед глаголом.

Возвратный глагол NAZYWAĆ SIĘ – настоящее время

К возвратным глаголам относится также глагол **nazywać się**. Именно этим глаголом пользуемся, называя свое имя и фамилию (→ **звать**). Польский глагол **nazywać się** выполняет также функцию синонимичную русскому глаголу **называться**.

- Jak **się nazywasz**? – Как тебя зовут?
 – **Nazywam się** Marek Adamski. – Меня зовут Марек Адамски.

- Jak ona **się nazywa**? – Как её зовут?
 – Maria Nowak. – Мария Новак.

- Jak to **się nazywa**? – Как это называется?
 – To **się nazywa** procesor. – Это называется процессор.

- Jak **się nazywa** ten utwór? – Как называется это произведение?
 – To jest „Walc kwiatów”. – Это „Вальс цветов”.

MAM NOWEGO DYREKTORA – имя прилагательное в винительном падеже

Глагол **mieć** (кого, со), обозначающий принадлежность, сочетается с именем существительным в винительном падеже. Таким образом и имя прилагательное, выступающее в роли определения, согласуется с определяемым словом в роде, числе и падеже. Категория одушевлённости/неодушевлённости имени существительного проявляется в данных конструкциях так же, как и в русском языке.

Окончания винительного падежа имени прилагательного:

мужской род, одушевлённое имя существительное

-ego (**nowy** dyrektor, **mądry** pies) → Mam **nowego** dyrektora, **mądrego** psa.

мужской род, неодушевлённое имя существительное

-y/-i (**nowy** dom, **tani** pub) → Mam **nowy** dom. Znam **tani** pub.

женский род

-ą (**nowa** studentka, **ładna** sukienka) → Mam **nową** studentkę. Kupiłam **ładną** sukienkę.

средний род

-e (nowe biuro, stare okno) → Mam nowe biuro. Maluję stare okno.

Прочитайте примеры. Запомните.

мужской род, одушевлённое имя существительное

- Czy znasz **mojego nowego** dyrektora?
- Czy pamiętasz **tego** człowieka?

мужской род, неодушевлённое имя существительное

- Czy widziałeś **mój nowy** komputer?

женский род

- Czy widziałeś **moją nową** sekretarkę?
- Czy słyszałaś już **tę** piosenkę?

средний род

- Czy rozwiązałeś **to** trudne zadanie?

(widzieć) → **tego nowego** dyrektora;
→ **tę nową** sekretarkę;
→ **to nowe** mieszkanie.

JAKI ON JEST? – Какой он?

В высказываниях, касающихся внешнего вида человека, можем воспользоваться вопросами: **Jaki on/jaka ona jest?**; **Jak on/ona wygląda?**

(być) – Jaka ona jest? – **Jest** bardzo ładna, wysoka i szczupła.
(mieć) – **Ma** jasne włosy i błękitne oczy.

Вопрос **Jaki on/jaka ona jest?** может также относиться к внутренней характеристике человека, к чертам его характера.

(być) – Jaki on jest? – **Jest** sympatyczny, wesoły.
(mieć) – **Ma** dobry charakter.

JAK ON/ONA MA NA IMIĘ? – Как его/её зовут?

Прочитайте примеры. Повторите. Постарайтесь запомнить порядок слов.

- **Jak ma na imię twój brat?** – Как зовут твоего брата?
- **Mój brat ma na imię Marcin.** – Моего брата зовут Марцин.

- **Jak ma na imię twoja siostra?** – Как зовут твою сестру?
- **Bożena.** – Божена.

- **Jak on ma na imię?** – Как его зовут?
- **Artur.** – Артур.

- **Jak ona ma na imię?** – Как её зовут?
- **Ona ma na imię Beata.** – Её зовут Беата.

ILE ON/ONA MA LAT? – Сколько ему/ей лет?

Прочитайте примеры. Повторите. Постарайтесь запомнить порядок слов.

Ile masz lat? – Сколько тебе лет?
Mam osiemnaście lat. – Мне 18 лет.

Ile on ma lat? – Сколько ему лет?
On ma pięć lat. – Ему 5 лет.

Ile ona ma lat? – Сколько ей лет?
Ona ma czternaście lat. – Ей 14 лет.

Ile lat ma twoja siostra? – Сколько лет твоей сестре?
Moja siostra ma trzy lata. – Моей сестре 3 года.

Ile lat ma Agata? – Сколько лет Агате?
Agata ma dwadzieścia cztery lata. – Агате 24 года.

Сочетание числительных со словами ROK, LATA

• **1 rok** (1) год
Mój synek ma (1) rok. – Моему сынку год.

- 2, 3, 4 **lata**   2, 3, 4 года
- Moja córeczka ma 2 (3, 4) lata.   – Моей доченьке 2 (3, 4) года.
- 5 i więcej... **lat**   5 и больше... лет
- Moja siostra ma 5 lat.   – Моей сестре 5 лет.
- Mój brat ma 6 lat.   – Моему брату 6 лет.

► Имя существительное **rok** в польском языке сочетается только с именем числительным 1 (jeden). Числительные 2, 3, 4 и все, заканчивающиеся на 2, 3, 4 (кроме 12, 13, 14) выступают с именем существительным **lata**. Все остальные числительные сочетаются с именем существительным **lat**.

ROZMAWIAMY

Заказ такси

- Chciałbym/chciałabym zamówić taksówkę./Taksówkę proszę.
- Na jaki adres?
- (Mój adres): Ulica Dobra 16, numer mieszkania 3.
- Na którą godzinę?
- Za 10 minut/jak najszybciej.
- Numer pana/pani telefonu?
- (Mój numer telefonu): 123 45 67.
- Pana/pani nazwisko?
- Moje nazwisko: Kubiak.

ĆWICZENIA

1

Глаголы **pytać** и **zamawiać** употребите в нужной форме.

pytać

1. (Ja) nie ..... o wiek.
2. Dlaczego (ty) o to .....?
3. Dlaczego (wy) o to .....?
4. (My) nie ....., ile kto ma lat.

zamawiać

1. Elżbieta ..... taksówkę.
2. Ja też ..... taksówkę.
3. – Czy (wy) dzisiaj ..... pizzę?
4. – Tak, (my) dzisiaj też ..... pizzę.

Имена прилагательные употребите в нужной форме.

1. Myślę, że ta kobieta jest (sympatyczna) .....
2. Myślę, że ten chłopak jest (miły) .....
3. Ta dziewczyna jest (niski) ..... i (tęgi) .....
4. Ten mężczyzna jest (przystojny) .....

Слова из скобок поставьте в винительном падеже.

1. Mam (nowy) ..... studenta.
2. Mam (czarna) ..... walizkę.
3. Lubię (nowa) ..... asystentkę.
4. Firma „Disko” ma (nowy) ..... dyrektora.
5. Mam (duże) ..... biuro.

Слова из скобок поставьте в винительном падеже.

1. Czy znasz (ta wysoka) ..... dziewczynę?
2. Czy znasz (ten wysoki) ..... chłopaka?
3. Czy lubisz (nasza nowa) ..... asystentkę?
4. Czy lubisz (mój starszy) ..... brata?
5. Lubię (twoja młodsza) ..... siostrę.

Дополните предложения, отвечая на вопрос: **Jak on/ona wygląda? Jaki on/jaka ona jest?**

1. Mój kolega .....
2. Moja koleżanka .....
3. Mój szef .....
4. Moja asystentka .....

6

Слова из скобок поставьте в творительном падеже.

1. (Ja) interesuję się (historia) ....., a mój chłopak interesuje się (socjologia) .....
2. – Czy interesujesz się (sport) .....
3. – Interesujemy się (sztuka) .....
4. – Czym się interesujecie? – (ekologia) .....
5. Piotr i Agata interesują się (muzyka) ..... i (teatr) .....

7

Восполните диалоги. Кому сколько лет?

1. – Ile lat ma Agata? – (25) .....
2. – Ile lat ma twój szef? – (30) .....
3. – Ile lat ma twoja dziewczyna? – (22) .....
4. – Ile pani ma lat? – (36) .....
5. – Ile masz lat? – (16) .....
6. – Ile pan ma lat? – (44) .....

8Задайте вопросы: **Ile on/ona ma lat?** или **Ile lat ma twoja dziewczyna? Jak nazywa się twoja dziewczyna?** или **Jak ona się nazywa?**

1. – To jest mój szef. – .....
2. – To jest moja asystentka. – .....
3. – To jest mój chłopak. – .....
4. – To jest moja koleżanka. – .....
5. – To jest mój znajomy. – .....

9

Ответьте на вопросы:

1. – Jak masz na imię?
– .....

2. – Jak ma na imię twój chłopak/twoja dziewczyna?
– .....

3. – Jak nazywa się twój profesor/twoja pani profesor?
– .....

4. – Jak nazywa się twój szef / twoja szefowa?
– .....

Заполните персональную анкету. Прочитайте.

Imię: .....

Nazwisko: .....

Narodowość: .....

Adres: .....

Wiek: .....

Numer telefonu: .....

Восполните диалоги. Пользуйтесь лексикой урока.

A: – Mam nową koleżankę.

B: – .....

A: – Edyta.

B: – .....

A: – Dwadzieścia cztery.

B: – Co ona robi?

A: – .....

B: – Jak ona wygląda?

A: – .....

B: – Czym się interesuje?

A: – .....

10**11**

7. ZWYKŁY DZIEŃ

Sergiej Nowik teraz mieszka w Polsce, w Warszawie. Chce założyć tu firmę, chce też odwiedzić wujka Adama. Siergiej cały dzień jest bardzo zajęty. Zwykle rano czyta gazety, potem załatwia interesy, w południe je obiad, a po południu ma spotkania. Wieczorem pisze e-maile, a potem ogląda telewizję. Paweł Kosiewicz też mieszka w Warszawie. Paweł mieszka sam. Ma własne mieszkanie. Sam sprząta, sam robi zakupy, ale nie narzeka. Dobrze gotuje i świetnie sobie radzi! Właśnie robi zakupy.

W sklepie

- Sprzedawczyni: – Słucham? Co dla pana?
Paweł: – Poproszę wodę mineralną.
Sprzedawczyni: – Jaką?
Paweł: – „Żywiec”.
Sprzedawczyni: – Co jeszcze?
Paweł: – Chleb, masło, dwa piwa „EB”, dwie cytryny i dwa dojrzałe banany.
Sprzedawczyni: – Które?
Paweł: – Te. Czy jest kawa „Lavazza”?
Sprzedawczyni: – Nie, nie ma. Jest „Jacobs” i „Tchibo”.
Paweł: – Nie, dziękuję. Czy są pomarańcze?
Sprzedawczyni: – Nie, nie ma.
Paweł: – A jabłka?
Sprzedawczyni: – Są.
Paweł: – Poproszę kilogram.
Sprzedawczyni: – Te?
Paweł: – Nie, poproszę tamte.
Sprzedawczyni: – Co jeszcze?
Paweł: – To wszystko. Ile płacę?
Sprzedawczyni: – 15 złotych.
Paweł: – Poproszę torebkę.
Sprzedawczyni: – Proszę.
Paweł (do siebie): – Ciekawe, czy Tania lubi piwo „EB”?

7. БУДНИ

Сергей Новик живёт сейчас в Польше, в Варшаве. Здесь он хочет открыть фирму, хочет также навестить дядю Адама. Сергей весь день очень занят. Обычно утром читает газеты, потом занимается делами, а после полудня у него встречи. Вечером пишет письма по электорной почте, а потом смотрит телевизор. Павел Косевич тоже живёт в Варшаве. Павел живёт один. У него собственная квартира. Он сам занимается уборкой, сам ходит в магазин, но не жалуется. Он хорошо готовит и сам со всем отлично справляется! Как раз он в магазине.

В магазине

- Продавщица: – Я вас слушаю. Что вам?
Павел: – Минеральную воду, пожалуйста.
Продавщица: – Какую?
Павел: – „Żywiec”.
Продавщица: – Что ещё?
Павел: – Хлеб, масло, два пива „EB”, два лимона и два спелых банана.
Продавщица: – Какие?
П: – Эти. А кофе „Lavazza” у вас есть?
Продавщица: – Нет. Есть „Jacobs” и „Tchibo”.
П: – Нет, спасибо. А апельсины есть?
Продавщица: – Нет.
П: – А яблоки?
Продавщица: – Есть.
П: – Дайте, пожалуйста, килограм.
Продавщица: – Этих?
П: – Нет. Тех, пожалуйста.
Продавщица: – Что ещё?
П: – Это всё. Сколько с меня?
Продавщица: – 15 злотых.
П: – Пакет мне не дадите?
Продавщица: – Пожалуйста.
П (про себя): – Интересно, Тania любит пиво „EB”?

SŁOWNICTWO

banan *m* – банан

cały, **-a**, **-e** *przym.* – весь, вся, всё

ciekawý, **-a**, **-e** *przym.* – интересный, -ая, -ое

codziennie *przysł.* – ежедневно, каждый день

cytryna *ż* – лимон

czytać *ndk* (*teraż. czytam, czytasz*) – читать (я читаю, ты читаешь)

dobrze *przysł.* – хорошо

dojrzały, **-a**, **-e** *przym.* – здесь: спелый, -ая, -ое

dyskietka *ż* – дискета

firma *ż* – фирма

gazeta *ż* – газета

gotować *ndk* (*teraż. gotuję, gotujesz*) – варить, готовить (я варю, ты варишь)

herbata *ż* – чай

jeszcze – ещё

co jeszcze? – что ещё

jeść *ndk* (*teraż. jem, jesz*) – есть (я ем, ты ешь)

kielbasa *ż* – колбаса

kilogram *m* – килограмм

kot *m* – кошка

książka *ż* – книга

który, **-a**, **-e** – какой, -ая, -ое

kwaśny, **-a**, **-e** *przym.* – кислый, -ая, -ое

list *m* – письмо

lody *lm* – мороженое

ładny, **-a**, **-e** *przym.* – красивый, -ая, -ое

mieszkanie *n* – квартира

mocny, **-a**, **-e** *przym.* – крепкий, -ая, -ое

musieć *ndk* (*teraż. muszę, musisz*) – быть вынужденным, быть должным (я вынужден, ты вынужден)

narzekać *ndk* (*narzekam, narzekasz*) – жаловаться (я жалуюсь, ты жалуешься)

następny, **-a**, **-e** *przym.* – следующий, -ая, -ое

odwiedzić *dk* (*przysz. odwiedzę, odwiedzisz*) – навеситить (я навещу, ты навестишь)

pić *ndk* (*teraż. piję, pijesz*) – пить (я пью, ты пьёшь)

pisać *ndk* (*teraż. piszę, piszesz*) *do kogo* – писать (я пишу, ты пишешь) *кому*

planować *ndk* (*teraż. planuję, planujesz*) – планировать (я планирую, ты планируешь)

płacić *ndk* (*teraż. płacę, płacisz*) – платить (я плачу, ты платишь)

południe *n* – здесь: полдень

po południu – после полудня

w południe – в полдень

rachunek *m* – счёт

radzić sobie *ndk* (*teraż. radzę sobie, radzisz sobie*) – справляться (я справляюсь, ты справляешься)

rano *przysł.* – здесь: утром

rysunek *m* – рисунок

sam, **-a**, **-o** – 1. один, одна, одно: 2. сам, -а, -о

słaby, **-a**, **-e** *przym.* – слабый, -ая, -ое

słodki, **-a**, **-e** *przym.* – сладкий, -ая, -ое

sluchać *ndk* (*teraż. słucham, słuchasz*) *kogo, czego* – слушать (я слушаю, ты слушаешь) *kogo, что*

słownik *m* – словарь

smaczny, **-a**, **-e** *przym.* – вкусный, -ая, -ое

sprawa *ż* – дело

sprzątać *ndk* (*teraż. sprzątam, sprzątasz*) – убирать (я убираю, ты убираешь)

sukienka *ż* – платье

świetnie *przysł.* – отлично

tamte – те

te – эти

torebka *ż* – здесь: пакет

wieczór *m* – вечер

wieczorem *przysł.* – вечером

więc – итак, следовательно

woleć *ndk* (*teraż. wolę, wolisz*)

kogo, co niż kogo, co – предпочитать (я предпочитаю, ты предпочитаешь) *что кому, чему*

wujek *m* – дядя

zakupy *lm* – покупки

robić zakupy – делать покупки

zalatwiać *ndk (teraz. zalatwiam, zalatwiasz)* – делать, улаживать (дела) (я делаю, ты делаешь)
zalożyć *dk (przysz. zalożę, zalożysz)* – здесь: учредить, ос-

новать, открыть (я учрежу, ты учредишь)
zalożyć firmę – открыть фирму
znowu przysł. – опять
zwykle przysł. – обычно

Еда, блюда

danie *n* – блюдо
drugie danie – второе блюдо
pierwsze danie – первое блюдо
deser *m* – десерт
jedzenie *n* – питание

jeść śniadanie – завтракать
jeść obiad – обедать
jeść kolację – ужинать
kolacja *ż* – ужин
obiad *m* – обед
przystawka *ż* – закуска
śniadanie *n* – завтрак

Овощи, фрукты

ananas *m* – ананас
arbuz *m* – арбуз
banan *m* – банан
brzoskwinia *ż* – персик
czereśnia *lm* – черешня
gruszka *ż* – груша
jabłko *n* – яблоко
maliny *lm* – малина
mandarynka *ż* – мандарин
owoce *lm* – фрукты
pomarańcza *ż* – апельсин
porzeczki *lm* – смородина
śliwka *ż* – слива
truskawki *lm* – клубника
warzywa *pl* – овощи
winogrona *lm* – виноград

wiśnie *lm* – вишня
cebula *ż* – лук
czosnek *m* – чеснок
fasola *ż* – фасоль
groch *m* – горох
grzyby *lm* – грибы
kalafior *m* – цветная капуста
kapusta *ż* – капуста
marchew *ż* – морковь
ogórek *m* – огурец
pietruszka *ż* – петрушка
pomidor *m* – помидор
por *m* – порей
ziemniaki *lm* – картофель, картошка

GRAMATYKA

Глагол PISAĆ – настоящее время

Глагол **pisać** принадлежит к образцу I спряжения, характерной чертой которого является флексия **-ę** (1 лицо ед.ч.) и **-esz** (2 лицо ед.ч.). Следует обратить внимание, что в основе глагола наступает чередование согласных → **s:sz** (pisać – piszę):

liczba pojedyncza (ед. ч.)   liczba mnoga (мн. ч.)

ja piszę	my piszemy
ty piszesz	wy piszecie
on, ona, ono pisze	oni, one piszą

Глагол MUSIEĆ – настоящее время

Глагол этот спрягается по образцу I спряжения. В 1 лице ед. ч. и 3 лице мн. ч. наступает чередование согласных → **sz:s**.

liczba pojedyncza (ед. ч.)   liczba mnoga (мн. ч.)

ja muszę	my musimy
ty musisz	wy musicie
on, ona, ono musi	oni, one muszą

Глагол **musieć** выражает как объективную, так и субъективную необходимость совершения какого-л. действия, волеизъявление, убеждение говорящего, касающееся его самого или других лиц:

Muszę iść już na spotkanie.	Я должен уже идти на встречу.
Musisz studiować!	Ты должен/должна учиться!
Musimy pojechać do rodziców.	Мы должны поехать к родителям.
Oni muszą kupić mieszkanie.	Они должны купить квартиру.

Глаголы JEŚĆ, PIĆ – настоящее время

Оба глагола принадлежат к образцу III спряжения. Обратите внимание на окончание **-m** (1 лицо ед.ч.) и **-sz** (2 лицо ед.ч.). В основе 3 лица мн. ч. глагола **jeść** появляется звук **-dz-**.

liczba pojedyncza (ед. ч.)	liczba mnoga (мн. ч.)
ja jem	my jemy
ty jesz	wy jecie
on, ona, ono je	oni, one jedzą

liczba pojedyncza (ед. ч.)	liczba mnoga (мн. ч.)
ja piję	my pijemy
ty pijesz	wy pijecie
on, ona, ono pije	oni, one piją

BANANY – множественное число имён существительных

Окончания мужского и женского родов:

-y выступает в именах существительных с основой, оканчивающейся на твердый согласный: b, d, f, t, m, n, p, s, t, w, z.
 banan – banany kawa – kawy
 dom – domy kobieta – kobiety

Внимание! mucha – muchy

-i выступает после согласных **k, g**:
 sok – soki noga – nogi
 bank – banki aktorka – aktorki

-e выступает в именах существительных с основой, оканчивающейся на мягкий согласный: **ń, ć, ś, ź** либо **-ia/-ja**, а также **c, cz, sz, ź**:
 koń – konie galeria – galerie
 kosz – kosze kawiarnia – kawiarnie
 łoś – łosie noc – nocy
 mecz – mecze pani – panie
 stopień – stopnie plaża – plaże
 wąż – węże restauracja – restauracje

средний род

-a piwo – piwa mieszkanie – mieszkania
 wino – wina spotkanie – spotkania

Представленные выше группы лексики не исчерпывают вопрос флексии множественного числа в польском языке. Нельзя забывать о существовании т. наз. параллельных окончаний и ряда исключений, напр.:

dziecko – **dzieci** • oko – **oczy** • imię – **imiona**

Обратите внимание на флексию множественного числа имён существительных, а также на наличие глагола **być** → **są** (форма 3 лица мн. ч. настоящего времени).

Именительный падеж

Banany są tam, **cytryny** są tutaj.

To są **brokuły**, a to są **szparagi**.
 Czy to są **mandarynki**?

Винительный падеж

Poproszę **banany, jabłka** i **cytryny**.

Lubię **brokuły** i **szparagi**.
 Czy lubisz **mandarynki**?

DOJRZAŁE BANANY – множественное число имён прилагательных

To są **dobre** samochody. Mamy **duże** mieszkania.
 Poproszę **duże** cytryny. Mam **mądre** psy.
 Lubię **dojrzałe** banany. To są **piękne** koty.

Все указанные выше имена прилагательные имеют во множественном числе одно и то же окончание **-e**. Окончание это свойственно именам прилагательным, сочетающимся с неодушевлёнными именами существительными. Следует отметить, что в польском языке имена существительные, обозначающие живые (за исключением людей) существа, животных, насекомых грамматически ведут себя как неодушевлённые.

TAMTE JABŁKA – указательные местоимения (3)

Местоимения **tamten, tamta, tamto** (как и **ten, ta, to**) обладают категорией рода, числа и падежа. Данные местоимения указывают на предмет удалённый в пространстве, находящийся на каком-то расстоянии от субъекта речи.

• единственное число

Ten dom jest niski, a **tamten** dom jest wysoki. Этот дом низкий, а тот дом высокий.
Ta książka jest tania, a **tamta** książka jest droga. Эта книга дешёвая, а та книга дорогая.
To jabłko jest słodkie, a **tamto** jabłko jest kwaśne. Это яблоко сладкое, а то яблоко кислое.

• множественное число

Te domy są niskie, a **tamte** domy są wysokie. Эти дома низкие, а те дома высокие.
Te książki są tanie, a **tamte** książki są drogie. Эти книги дешёвые, а те книги дорогие.
Te jabłka są słodkie, a **tamte** jabłka są kwaśne. Эти яблоки сладкие, а те яблоки кислые.

CZY TO JEST/CZY TO SĄ...? – Это...?

Вопрос этот служит идентификации лица или предмета: – Что это? Кто это?

– Czy **to** jest **sok**?
 – Tak, to jest sok./Nie, to nie jest sok.

– Czy **to** jest **Marek**?
 – Tak, to jest Marek./Nie, to nie jest Marek.

– Czy **to** są jabłka **Lobo**?
 – Tak, to są jabłka Lobo./Nie, to nie są jabłka Lobo.

CZY JEST/CZY SĄ...? – факт наличия или отсутствия

Вопрос этот служит установлению факта наличия или отсутствия лица, предмета (есть; нет).

– Czy **jest** sok? – Tak, jest (sok)/Nie, **nie ma** (soku).
 – Czy **jest** Marek? – Tak, jest (Marek)/Nie, **nie ma** (Marka).
 – Czy **są** lody? – Tak, **są** lody./Nie, **nie ma** (lodów).

JAKĄ KAWĘ? – местоимения jaki? jaka? jakie? в винительном падеже

• единственное число

– Poproszę sok. – **Jaki?** – Pomarańczowy.
 – Poproszę kawę. – **Jaką?** – Tchibo.
 – Poproszę piwo. – **Jakie?** – Żywiec.

• множественное число

– Poproszę trzy soki. – **Jakie?** – Pomidorowe.
 – Poproszę dwie herbaty. – **Jakie?** – Yunan.
 – Poproszę dwa piwa. – **Jakie?** – Okocim.

RANO ZWYKLE CZYTAM – наречия

Наречие – это несклоняемая часть речи, которая определяет свойства какого-л. действия, состояния либо другого свойства, а также место либо время действия. Наречие в польском языке отвечает на вопрос **jak? kiedy? gdzie?** В предложении наречие относится прежде всего к глаголу (реже к имени прилагательному или другому наречию).

(zwykły) → **Zwykle** rano piję kawę. Кофе я обычно пью утром.
 (dobry) → Moje dziecko **dobrze** się uczy. Мой ребёнок хорошо учится.
 (świąteczny) → Andrzej **świetnie** gotuje. Анджей отлично готовит.
 (duży) → Tania **dużo** pracuje. Таня много работает.
 (mały) → Piotr **mało** zarabia. Пётр мало зарабатывает.
 (zły) → Darek **źle** się czuje. Дарек плохо себя чувствует.

Время суток

Rano czytam gazety. Утром я читаю газеты.
W dzień nie mam czasu na odpoczynek. Днём мне некогда отдыхать.
W południe jem obiad. В полдень я обедаю.
Po południu odpowiadam na listy. После полудня я отвечаю на письма.
Wieczorem oglądam telewizję. Вечером я смотрю телевизор.

W nocy/nocą zazwyczaj Ночью все обычно спят.
wszyscy śpią.

➤ Выделенные выше наречия отвечают на вопрос **kiedy?**

Местоимение SAM, SAMA, SAMO

Местоимение **sam, -a, -o** имеет в польском языке два значения.

1. sam = один

Andrzej mieszka sam .	Анджей живёт один.
Ania pracuje tutaj sama .	Аня работает здесь одна.
Moje dziecko zostało w domu samo .	Мой ребёнок остался дома один.

2. sam = самостоятельно (сам, -а, -о)

Ja sam robię zakupy.	Я сам делаю покупки.
Agata sama sprząta mieszkanie.	Агата сама убирает квартиру.
Moje dziecko już samo czyta.	Мой ребёнок уже сам читает.

DWA BANANY – имена числительные 2, 3, 4 + имя существительное

➤ В польском языке, в отличие от русского, числительные 2, 3, 4 сочетаются с именами существительными в именительном падеже множественного числа.

(jeden banan)	dwa, trzy, cztery banany
(jedna książka)	dwie, trzy, cztery kawy
(jedno piwo)	dwa, trzy, cztery piwa

Польские деньги

Польская денежная единица – это **złoty**. 1/100 злотого – это **grosz** (минимальная денежная единица). С точки зрения морфологии польского языка **złoty** это субстантивированное имя прилагательное (т. е. прилагательное, которое перешло в разряд имён существительных). **Grosz** – это имя существительное мужского рода.

Слова **złoty** и **grosz** сочетаются с именами числительными следующим образом:

1 **złoty** • 1 **grosz** → именительный падеж ед. ч.
2, 3, 4 **złote** • 2, 3, 4 **grosze** → именительный падеж мн. ч.
5, 6, 7... **złoty**ch • 5, 6, 7... **groszy** → родительный падеж мн. ч.

ILE TO KOSZTUJE? CENY – Сколько это стоит? Цены

Прочитайте примеры. Запомните.

To kosztuje: 0,30 zł → trzydzieści groszy
1,00 zł → jeden złoty (złotówkę)
1,20 zł → (jeden) złc ty dwadzieścia (groszy)
2,00 zł → dwa złote
2,30 zł → dwa (złote) trzydzieści (groszy)
6,42 zł → sześć (złoty) czterdzieści dwa (grosze)
15,00 zł → piętnaście złotych
122,00 zł → sto dwadzieścia dwa złote

ROZMAWIAMY

В магазине

- Słucham?/Co dla pana/pani?
- Poproszę sok.
- Jaki?
- Pomarańczowy.
- Co jeszcze?
- To wszystko. Ile płacę?
- 4,20 (cztery dwadzieścia).
- Czy ma pan/pani drobne?
- Tak, proszę bardzo./Niestety, nie mam.
- Ile kosztuje ta czekolada?
- 2,50 (dwa pięćdziesiąt).
- Poproszę.

- Czy jest kawa „Jacobs”?
- Nie, nie ma.
- A „Tchibo”?
- Tak, jest.
- Poproszę.

ĆWICZENIA

1

Глаголы **musieć, jeść, pić** напишите в нужной форме:

musieć

1. (Ja) ..... dzisiaj jechać do brata.
2. Czy (ty) ..... iść na to spotkanie?
3. Dzieci ..... dużo czytać.
4. (My) ..... sprzątać mieszkanie.
5. Czy (wy) ..... iść do sklepu?
6. Adam często ..... sam robić zakupy.

jeść

7. (Ja) rano ..... kanapki z serem i owoce. A ty co ..... rano?
8. Co Ania lubi ..... na obiad?
9. Gdzie państwo dzisiaj ..... kolację?
10. (My) zwykle ..... kolację w domu.

pić

10. Kiedy (ty) ..... kawę? Rano czy po południu?
11. (Ja) ..... kawę tylko rano.
12. Co (wy) .....? Piwo czy wino?
13. (My) ..... herbatę z cytryną.

2

Восполните предложения. Подберите глаголы по смыслу и поставьте их в нужной форме. Прочитайте предложения.

Выбор: **czytać, pisać, oglądać, sprzątać, gotować**

1. Anna pracuje w firmie „Argo”. Rano ..... korespondencję i ..... e-maile. Jej mąż nie pracuje. On ..... mieszkanie i ..... obiad.
2. (Ja) codziennie rano ..... gazety. Potem ..... telewizję. Po południu ..... obiad, wieczorem ..... listy.
3. Wieczorem (my) często ..... telewizję, albo ..... książki.
4. Ewa i Maciej ..... mieszkanie.

Опишите свой день, употребляя слова: **rano, po południu, wieczorem**:

(Ja) zwykle rano .....
 .....
 .....

3

Восполните предложения. Вставьте наречия.

Образец: **wysoki** → wysoko

1. To jest **dobra** książka. → Adam ..... czyta po rosyjsku.
2. To jest **duża** firma. → Paweł bardzo ..... pracuje.
3. To jest **smaczna** zupa. → Darek ..... gotuje.
4. To jest **ładny** rysunek. → Kasia ..... rysuje.

4

Отвечьте на вопросы, устанавливая факт наличия или отсутствия.

1. - Czy jest kawa? - Nie, ...
2. - Czy są lody? - Tak, ...
3. - Czy jest kiełbasa? - Tak, ...
4. - Czy są cytryny? - Tak, ...

5

6

Имена существительные поставьте во множественном числе.

1. To jest list. To są .....
2. To jest książka. To są .....
3. Mam paszport. Mamy .....
4. Mam słownik. Mamy .....
5. Czy to jest biuro? Czy to są .....
6. Czy masz gazetę? Czy masz .....
7. Tutaj jest parking. Tutaj są .....

7

Имена прилагательные поставьте во множественном числе.

1. To jest **interesująca** książka. To są ..... książki.
2. Czy to jest **drogie** danie? Czy to są ..... dania?
3. To jest **czarny** kot. To są ..... koty.
4. Czy masz **nową** dyskietkę? Czy masz ..... dyskietki?
5. Poproszę **wiśniowy** jogurt. Poproszę dwa ..... jogurty.

8Дополните предложения, употребляя местоимения: **tamten, tamta, tamto**. К выделенным словам подберите антонимы.

1. Ten dom jest **wysoki**, a .....
2. To wino jest **tanie**, a .....
3. Ta kawa jest **mocna**, a .....
4. Te sklepy są **blisko**, a .....
5. Te książki są **drogie**, a .....

9Восполните предложения, употребляя местоимения: **sam, sama, samo**.

1. Mój kolega Michał pracuje tutaj .....
2. Moje dziecko jest dzisiaj w domu .....
3. Adam ..... sprząta mieszkanie i ..... robi zakupy.
4. Moja koleżanka Renata mieszka .....
5. Moje dziecko ..... pisze „mama”.

Впишите числительные **dwa** или **dwie**.**10**

1. Poproszę ..... bilety do Krakowa.
2. Poproszę ..... cytryny, ... ogórki i pomidora.
3. W moim pokoju są ..... duże okna.
4. Tania kupuje ..... sukienki.
5. Piotr i Maria mają ..... samochody.

Прочитайте. Ответьте на вопросы полным предложением.

11

- 1) 2 zł 2) 5 zł 10 gr 3) 3 zł 30gr 4) 14 zł 25 gr 5) 28 zł
 6) – Ile kosztuje herbata? – 6.30 7) – Ile kosztuje czekolada? – 4.30
 8) – Ile kosztuje cukier? – 2.10 9) – Ile kosztuje chleb? – 1.80
 10) – Ile kosztuje jogurt? – 3.80

Восполните диалог. Употребите лексику урока.

12*W sklepie*

Klient/ka: – ..... herbatę.

Sprzedawca: – Jaką?

Klient/ka: – .....

Sprzedawca: – Czy to wszystko?

Klient/ka: – Nie, poproszę jeszcze ..... i kilo jabłek.

Sprzedawca: – Jakich jabłek?

Klient/ka: – ..... To wszystko. Ile .....

Sprzedawca: – 13 złotych i 25 groszy.

8. RODZINNE ZDJĘCIA

Sergiej Nowik ma w Polsce przyjaciela, Marka. Spotykają się od czasu do czasu, oglądają albumy z rodzinnymi zdjęciami.

- Sergiej: – Pamiętasz? To jest nasz dom pod Moskwą.
Marek: – A to jest wasz ogród?
Sergiej: – Tak. A tutaj jest sad. Ten wysoki pan z brodą to dziadek Bolesław, a to babcia Natalia.
Marek: – A to ich ukochany pies Bielka! Sergiej, czy twoja babcia była Polką?
Sergiej: – Nie, babcia była Rosjanką. To była wyjątkowa kobieta. Bardzo mądra i piękna. A to ja!
Poznajesz? Mam tu osiemnaście lat.
Marek: – A to są twoje siostry?
Sergiej: – Tak. To jest moja starsza siostra Olga, a ta mała dziewczynka to Sonia, moja młodsza siostra. Pamiętasz Olgę i Sonię?
Marek: – Oczywiście. Gdzie twoje siostry teraz mieszkają?
Sergiej: – Ola – w Moskwie, a Sonia z mężem w Paryżu. Jej mąż Philip ma tam dużą kwaciarnię. A to dom w Borowie.
Marek: – A to kto?
Sergiej: – To wujek Adam. Mam tylko jedno jego zdjęcie.
Marek: – Czy on jeszcze mieszka w Borowie?
Sergiej: – Nie wiem. Nie wiem nawet, czy jeszcze żyje.
Marek: – Kiedy chcesz tam jechać?
Sergiej: – Dziś albo w piątek.
Marek: – Dziś? Myślę, że to nie ma sensu. Nie możesz jechać tam teraz, w nocy.
Sergiej: – Tak, masz rację. Jest za późno, nie mogę jechać teraz. No to... w piątek.

2. Moje dziecko jest takie, jak ja...
3. Adam... sprząta mieszkanie...
4. Moja koleżanka Renata...
5. Moje dziecko... może „mama”?

8. СЕМЕЙНЫЙ АЛЬБОМ

В Польше у Сергея Новика есть друг Марек. Они встречаются время от времени, смотрят альбомы с семейными фотографиями.

- С: – Помнишь? Это наш дом в Подмосковье.
М: – А это ваш огород?
С: – Да. А здесь сад. Этот высокий мужчина с бородой – это дедушка Болеслав, а это бабушка Наталия.
М: – А это их любимая собака Белка! Сергей, а твоя бабушка была полькой?
С: – Нет, бабушка была русской. Это была исключительная женщина. Очень мудрая и красивая. А это я! Узнаешь? Здесь мне 18 лет.
М: – А это твои сёстры?
С: – Да. Это моя старшая сестра Ольга, а вот эта маленькая девочка – это Соня, моя младшая сестра. Ты помнишь Ольгу и Соню?
М: – Конечно. Где твои сёстры сейчас живут?
С: – Оля – в Москве, а Соня с мужем в Париже. Там, у её мужа Филипа большой цветочный магазин. А это дом в Борове.
М: – А это кто?
С: – Это дядя Адам. У меня только одна его фотография.
М: – Он живёт ещё в Борове?
С: – Не знаю. Не знаю даже жив ли он?
М: – Когда хочешь туда ехать?
С: – Сегодня или в пятницу.
М: – Сегодня? Думаю, это не имеет смысла. Не ехать же тебе сейчас, ночью.
С: – Да, ты прав. Уже поздно, не могу сейчас ехать. Тогда... в пятницу.

SŁOWNICTWO

- atrakcyjny, -a, -e przym.** – привлекательный, -ая, -ое
bliscy lm – близкие (родственники)
broda ż – борода
dzisiaj przysł. – сегодня
genialny, -a, -e przym. – гениальный, -ая, -ое
gospodarstwo n – хозяйство
jak – как
jechać ndk (teraż. jadę, jedziesz) – ехать (я еду, ты едешь)
jeszcze – ещё
kobieta ż – женщина
mądry, -a, -e – умный, -ая, -ое;
 мудрый, -ая, -ое
mecz m – матч
młodszy, -a, -e przym. – младший, -ая, -ее

- na lewo** – налево
na prawo – направо
nasz, -a, -e – наш, -а, -е
noc ż – ночь
w nocy – ночью
od czasu do czasu – время от времени
odważny, -a, -e przym. – отважный, -ая, -ее
odwiedzić dk – (przysz. **odwiedzę, odwiedzisz**) – навеситить (я навещу, ты навестишь)
oglądać ndk (teraż. oglądam, oglądasz) – смотреть (я смотрю, ты смотришь)
ogród m – здесь: огород
ogród botaniczny m – ботанический сад
piątek m – пятница
w piątek – в пятницу
pies m – собака
piękny, -a, -e przym. – красивый, -ая, -ое
późno przysł. – поздно
przyjaciel m – друг
przyjaciółka ż – подруга
racja ż – правота, правда
mieć rację – быть правым
sad m – сад
sens m – смысл
to nie ma sensu – это бессмысленно

Семья, родственники

- babcia ż** – бабушка
brat m – брат
ciocia ż – тётя
córka ż – дочь
silny, -a, -e przym. – сильный, -ая, -ое
siostra ż – сестра
spacer m – прогулка
spotykać się ndk (teraż. spotykam się, spotykasz się) – встречаться (я встречаюсь, ты встречаешься)
starszy, -a, -e przym. – старший, -ая, -ее
ukochany, -a, -e przym. – любимый, -ая, -ое
wasz, -a, -e – ваш, -а, -е
wczoraj przysł. – вчера
widzieć ndk (teraż. widzę, widzisz) – видеть (я вижу, ты видишь)
wspominać ndk (teraż. wspominam, wspominasz) – вспоминать (я вспоминаю, ты вспоминаешь)
wtedy – тогда
wygodny, -a, -e przym. – удобный, -ая, -ое
wyjątkowy, -a, -e przym. – исключительный, -ая, -ое
zarządzenie n – управление
zdecydowany, -a, -e przym. – решительный, -ая, -ое
zdjęcie n – фотография
żyć ndk (teraż. żyję, żyjesz) – жить (я живу, ты живешь)

dziecko *n* – ребёнок
matka (mama) *ż* – мать (ма-
 ма)
małżeństwo *n* – супруги
mąż *m* – муж
ojciec (tata) *m* – отец (папа)
prababcia *ż* – прабабушка
pradziadek *m* – прадедушка
prawniczka *ż* – правнучка

prawnik *m* – правнук
rodzeństwo *n* – брат с сестрой
rodzice *lm* – родители
siostra *ż* – сестра
syn *m* – сын
wnuczka *ż* – внучка
wnuk *m* – внук
wujek *m* – дядя
żona *ż* – жена

GRAMATYKA

Глагол **MÓC** – настоящее время

liczba pojedyncza (ед. ч.)	liczba mnoga (мн. ч.)
ja mogę	my możemy
ty możesz	wy możecie
on, ona, ono może	oni, one moga

В спряжении глагола **móc** выступает чередование согласных **g:ż** (см.: 1 лицо ед. ч. и 3 лицо мн. ч.). Подобное явление свойственно многим польским глаголам. Глагол **móc** довольно часто выступает в функции вспомогательного глагола, сочетаясь тогда с инфинитивом другого глагола.

Mamusiu, czy **możesz** **poczytać** mi bajkę?
 Мамочка, можешь почитать мне сказку?

Dzisiaj nie **mogę** do was **przyjechać**. Jestem zajęty.
 Сегодня я не могу к вам приехать. Я занят.

Глагол **WIDZIEĆ** – настоящее время

Глагол **widzieć** принадлежит ко II образцу спряжения (**-ę, -isz**). Следует обратить внимание, что гласный **-i-** влияет на смягчение основы глагола (**dz:dzi**).

liczba pojedyncza (ед. ч.)   liczba mnoga (мн. ч.)

ja widzę	my widzimy
ty widzisz	wy widzicie
on, ona, ono widzi	oni, one widzą

NIE WIEM, CZY.../WIEM, ŻE... – Я не знаю.../Я знаю, что...

При помощи данных конструкций выражаем:

1. Полное отсутствие сведений о ком, чём-либо:

Nie wiem, gdzie jest poczta.	Я не знаю, где (находится) почта.
Nie wiem, kto to jest.	Я не знаю, кто это.
Nie wiem, kiedy będzie następna lekcja.	Я не знаю, когда будет следующий урок.

2. Неуверенность в правдивости сведений:

Nie wiem, czy poczta jest na ulicy Solec.	Я не знаю, есть ли почта на улице Солец.
Nie wiem, czy to jest twój brat.	Я не знаю, твой ли это брат.
Nie wiem, czy lekcja jest dzisiaj.	Я не знаю, есть ли сегодня урок.

3. Уверенность в правдивости сведений:

Wiem, że poczta jest na ulicy Solec.	Я знаю, что на улице Солец есть почта.
Wiem, że to jest twój brat.	Я знаю, что это твой брат.
Wiem, że lekcja jest jutro.	Я знаю, что завтра есть урок.

Глагол **WYĆ** – прошедшее время

Следует обратить внимание, что в польском языке, в отличие от русского, личные формы глагола в прошедшем времени имеют разные флексии. Существует также формальная разница между словоформами множественного числа мужского и женского родов, выражающаяся в наличии **l + i** (для слов, определяющих лиц мужского пола) и **l + y** (для слов, определяющих неличных

мужской род, а также средний и женский). В польском языке функционирует лишь один (данный ниже) образец спряжения глаголов в прошедшем времени.

rodzaj męski (мужской род)	rodzaj żeński (женский род)	rodzaj nijaki (средний род)
liczba pojedyncza (ед. ч.)		
ja byłem	ja byłam	–
ty byłeś	ty byłaś	–
on był	ona była	ono było
liczba mnoga (мн. ч.)		
my byliśmy	my byłyśmy	–
wy byliście	wy byłyście	–
oni byli	one były	one były

Byłem w kinie. To był ciekawy film.	Я был в кино. Это был интересный фильм.
Byłam w muzeum. To była ciekawa wystawa.	Я была в музее. Это была интересная выставка.
Moje dziecko było w szkole. To było wczoraj.	Мой ребёнок был в школе. Это было вчера.
Wieczorem byliśmy u znajomych.	Вечером мы были у знакомых.
Czy byliście dzisiaj u rodziców?	Вы были сегодня у родителей?
Oni byli w Paryżu, a one były w Londynie.	Они были в Париже, а они – в Лондоне.

MŁODSZA SIOSTRA – степени сравнения имён прилагательных (1)

В польском языке сравнительная степень (**stopień wyższy**) имён прилагательных образуется от основы положительной сте-

пени (**stopnia równego**) путём прибавления суффикса **-sz/-ejsz-**, напр.: **młody** → **młodszy**; **zdolny** → **zdolniejszy**). Превосходную степень (**stopień najwyższy**) образуем, прибавляя к основе сравнительной степени префикс **naj-**, напр.: **najlepszy**; **najzdolniejszy**.

stary → starszy → najstarszy	старый → старше → старейший
młody → młodszy → najmłodszy	молодой → моложе → самый молодой
nowy → nowszy → najnowszy	новый → новее → новейший
ładny → ładniejszy → najładniejszy	красивый → красивее → красивейший

Agata jest młoda .	Агата молодая.
Agata jest młodsza niż Beata.	Агата моложе Беаты.
Ania jest najmłodsza .	Аня самая молодая.

➤ Особое внимание следует обратить на происходящее в корне слов чередование гласных (**g:ż, sk:ż**), напр.:

drogi → droższy → najdroższy	дорогой → дороже → самый дорогой
niski → niższy → najniższy	низкий → ниже → самый низкий
tęgi → tęższy → najtęższy	полный → полнее → самый полный
wysoki → wyższy → najwyższy	высокий → выше → самый высокий

➤ Некоторые глаголы в польском языке образуют нерегулярные формы сравнительной степени.

dobry → lepszy → najlepszy	добрый → лучше → самый добрый
zły → gorszy → najgorszy	плохой → хуже → самый плохой

duży → większy   большой → больше
           → największy   → самый большой
mały → mniejszy   маленький → меньше
           → najmniejszy   → самый маленький

Ten komputer jest **lepsz**y niż tamten, ale jest **droższ**y.
 Этот компьютер лучше чем тот, но он дороже.

Kupię ten **duży** kalendarz, on jest **najładniejsz**y.
 Я куплю этот большой календарь, он самый красивый.

NASZ DOM – притяжательные местоимения (2)

личные местоимения	притяжательные местоимения		
	м.р.	ж.р.	ср.р.
1. my	1. nasz	nasza	nasze
2. wy	2. wasz	wasza	wasze
3. oni, one	3. ich	ich	ich

- **nasz** syn, **nasza** córka, **nasze** dziecko
- **wasz** dom, **wasza** firma, **wasze** biuro
- **ich** pies, **ich** siostra, **ich** mieszkanie

Mamy córkę. **Nasza** córka mieszka w Warszawie.
 – Czy **wasz*** syn pracuje? – Tak, nasz syn jest redaktorem.
 – Czy Ania i Tomek mają psa? – Tak, mają. **Ich** pies nazywa się Mops.

➤* В польском языке местоимения: **wy** → **wasz, wasza, wasze** не имеют характера вежливого обращения к собеседнику. Форма **wy** обозначает обращение лишь только к группе (паре) лиц, с которыми мы на „ты”. Также и в притяжательных местоимениях **wasz, wasza, wasze** – подразумевается группа (пара) знакомых нам лиц. К группе (паре) лиц, с которыми мы не перешли на „ты” обращаемся, употребляя форму **państwo**.

– Czy to jest **państwa** dom?   – Это ваш дом?
 – Tak, to **nasz** dom.   – Да, это наш дом.

– Czy to jest **państwa** firma?   – Это ваша фирма?
 – Nie, to nie jest **nasza** firma.   – Нет, это не наша фирма.

– Czy to jest **państwa** gospodarstwo?   – Это ваше хозяйство?
 – Tak, to jest **nasze** gospodarstwo.   – Да, это наше хозяйство.

TO (JEST) DZIADEK BOLESŁAW – Это дедушка Болеслав

В данной конструкции употребление глагола **być** необязательно. Подобные „усечения” фразы – явление характерное для разговорной речи.

1. Ten brunet to (*jest*) nasz szef.
2. Tamten wysoki budynek na lewo to (*jest*) poczta.
3. Ta wysoka blondynka to (*jest*) Agata, moja siostra.
4. Tamta dziewczyna to (*jest*) moja studentka.

PIĄTEK/W PIĄTEK – дни недели (1)

- (M) – **Jaki** (*jest*) dzisiaj **dzień**?
 – Dzisiaj jest **środa**.
- (B) – **Kiedy** jest spotkanie z dyrektorem?
 – Spotkanie jest **w środę**.

В польском языке, как и в русском, имена существительные, обозначающие дни недели – в конструкции с предлогом **w**, выступают в винительном падеже:

poniedziałek → **W poniedziałek** mam konferencję.
wtorek → **We wtorek** mam ważne spotkanie.
środa → **W środę** jest dobry koncert.

- czwartek** → **W czwartek** jest „Aida”.
piątek → **W piątek** jest „Makbet”.
sobota → **W sobotę** robię zakupy.
niedziela → **W niedzielę** czytam gazety.

➤ Zapomните: NIEDZIELA = воскресенье; TYDZIEŃ = неделя

ROZMAWIAMY

Комплименты (1)

- To jest nasz dom. – **Jaki duży!**
 – To jest moja córka. – **Jaka ładna!**
 – To jest moje ukochane dziecko. – **Jakie mile!**

ĆWICZENIA

1

Глагол **widzieć** напишите в нужной форме.

- Czy (ty) ..... tę kobietę?
 – Tak, ... Kto to jest?
 – To jest żona naszego szefa.
- Czy państwo ..... ten duży dom?
 – Tak, (my) .....
 – To jest właśnie Muzeum Techniki.

2

Глагол **móc** поставьте в нужной форме.

- Czy (ty) ..... teraz pisać raport?
 – Tak, (ja) ..... pisać raport.
- Czy pani ..... pracować w tej firmie?
 – Tak, (ja) .....

3

Глагол **być** употребите в прошедшем времени.

- a)
- Nasza babcia ..... Polką, a nasz dziadek ..... Francuzem.
  - (Ja) ..... wtedy w Krakowie.
  - Panowie, czy (wy) ..... w czwartek na konferencji?
  - Nie wiem, czy Jola i Monika ..... na tym koncercie.
- b)
- To ..... fantastyczny film.
  - To ..... interesująca książka.
  - To ..... ciekawa konferencja.
  - To ..... wyjątkowa kobieta.
  - To ..... genialne dziecko.
  - To ..... ciekawe spotkanie!

4

Восполните предложения, употребляя сравнительную степень имён прилагательных.

Слова для выбора: **młody, stary, wysoki, nowy, tani, ładny, duży, mały, dobry.**

- Moja siostra jest ..... niż twoja.
- Ten dom jest ..... niż tamten.
- To piwo jest ..... niż tamto.
- Mój komputer jest ..... niż twój.
- Nasza córka jest ..... niż ich córka.
- To okno jest ..... niż tamto.

5

Отвечьте на вопросы.

- Czy to jest wasz syn?
 – Tak, ...

2. – Czy to jest wasza córka?

– Nie, ...

3. – To jest Piotr i Adam.

– Czy to jest ich ojciec?

– Tak, ...

4. – Czy to jest państwa dom?

– Tak, ...

5. – Czy to jest wasza mama?

– Tak, ...

6. – To jest Monika i Beata.

– Czy to jest ich babcia?

– Nie .....

7. – Czy to jest państwa samochód?

– Tak, ...

6

Закончите предложения, напр.: Ten wysoki pan **to mój dziadek Antoni**.

1. Ta wysoka brunetka .....

2. Ten wysoki budynek na prawo .....

3. Tamten niski blondyn .....

4. Ten czerwony samochód .....

5. To wesołe dziecko .....

7

Ответьте на вопросы полным предложением (когда?/когда что будет?).

1. Kiedy jest koncert? (piątek) .....

2. Kiedy była konferencja? (środa) .....

3. Kiedy idziemy na „Makbeta”? (sobota) .....

4. Kiedy był mecz Polska:Niemcy? (wtorek) .....

5. Kiedy byłeś w Krakowie? (poniedziałek) .....

6. Kiedy jest to spotkanie? (czwartek) .....

7. Kiedy oni idą do opery? (niedziela) .....

Закончите диалоги по образцу: **To jest nasza córka. Jaka piękna!**

8

1. – To jest nasz dom. – .....

2. – To moja żona. – .....

3. – To jest nasz syn. – .....

4. – To nasze dziecko. – .....

9. KTÓRA GODZINA?

Piątek. W redakcji „Rosyjskiego Kuriera”

- Basia: – Która godzina?
Tania: – Piąta.
Basia: – Tak późno? Muszę już iść.
Tania: – Dokąd idziesz?
Basia: – Idę do kina. A ty kiedy kończysz pracę?
Tania: – Za piętnaście minut. Czekam na kuriera.
Basia: – Na kogo czekasz?
Tania: – Na kuriera. Muszę wysłać artykuł i fotografie.
Basia: – No to na razie! Miłego weekendu!
Tania: – Nawzajem! (*dzwoni telefon*) Halo, redakcja „Rosyjskiego Kuriera”, słucham.
Paweł: – Cześć Taniu, tu Paweł.
Tania: – Cześć.
Paweł: – Jesteś bardzo zajęta?
Tania: – Już kończę pracę.
Paweł: – Możemy się spotkać?
Tania: – Dzisiaj raczej nie. Może jutro.
Paweł: – Może jednak? Jest ładna pogoda. Jeśli chcesz, to możemy iść na spacer... To co? Za pół godziny?
Tania: – Dobrze, za pół godziny.

W parku

- Paweł: – Idziemy na spacer czy na kolację?
Tania: – Nie jestem głodna. Wolę iść na spacer.
Paweł: – A może do kina albo do teatru?
Tania: – No nie wiem...
Paweł: – Lubisz teatr?
Tania: – Lubię, ale wolę kino niż teatr. A ty?
Paweł: – Ja też. A jaki jest twój ulubiony film?

9. КОТОРЫЙ ЧАС?

Пятница. В редакции „Русского курьера”

- Б: – Который час?
Т: – Пять часов.
Б: – Так поздно? Мне пора.
Т: – Куда ты идёшь?
Б: – Иду в кино. А ты когда кончишь работу?
Т: – Через 15 минут. Жду курьера.
Б: – Кого ты ждёшь?
Т: – Курьера. Я должна отправить статью и фотографии.
Б: – Тогда пока! Приятных выходных!
Т: – И тебе также. (*телефонный звонок*) Алло, редакция „Русского курьера”, я вас слушаю.
П: – Привет, Таня. Говорит Павел.
Т: – Привет.
П: – Ты очень занята?
Т: – Уже заканчиваю работу.
П: – Мы можем встретиться?
Т: – Сегодня скорее не получится. Может, завтра.
П: – А может, всё-таки? Хорошая погода на улице. Если хочешь, то можем прогуляться... Так что? Через полчаса?
Т: – Хорошо, через полчаса.

В парке

- П: – Мы идём прогуляться или поужинать?
Т: – Я не голодна. Лучше прогуляемся.
П: – А может в кино или в театр?
Т: – Ну не знаю...
П: – А театр ты любишь?
Т: – Люблю, но кино люблю больше, чем театр. А ты?
П: – Я тоже. А какой твой любимый фильм?

Tania:	- Myślę, że... „Osiem i pół”. Fellini to mój ulubiony reżyser. A twój?
Paweł:	- Andrzej Wajda. Jak spędzasz weekendy?
Tania:	- Zwykle gram w tenisa albo pływam. Czasami jeżdżę na rowerze. Jeśli mój chłopak ma czas, idziemy na dyskotekę.
Paweł:	- Jeśli ma czas?
Tania:	- No tak. On, niestety, dużo pracuje.

- T: - Думаю, что... „Восемь с половиной”. Феллини – это мой любимый режиссёр. А твой?
- П: - Анджей Вайда. Как ты проводишь выходные?
- T: - Обычно я играю в теннис или плаваю. Иногда катаюсь на велосипеде. Если у моего друга есть время, мы идём в дискотеку.
- П: - Если у него есть время?
- T: - Ну да. Он, увы, много работает.

SŁOWNICTWO

- artykuł** *m* – статья
- brzoza** *ż* – берёза
- coś** – что-нибудь; что-то
- chcieć** *ndk* (*teraż. chcę, chcesz*) – хотеть (я хочу, ты хочешь)
- chyba** – кажется
- czekać** *ndk* (*teraż. czekam, czekasz*) *na kogo* – ждать (я жду, ты ждёшь) *kogo*
- dokąd** – куда
- drzewa** *lm* – деревья
- dużo** *przysł.* – много
- dzwonić** *ndk* (*teraż. dzwonię, dzwonisz*) *do kogo* – звонить (я звоню, ты звонишь) *komu*
- godzina** *ż* – час
- która (jest) godzina?** – который час
- grać** *ndk* (*teraż. gram, grasz*) – играть (я играю, ты играешь)
- halo!** – алло!
- iść** *ndk* (*teraż. idę, idziesz*) – идти (я иду, ты идёшь)
- jednak** – однако
- jeśli** – если
- jeździć** *ndk* (*teraż. jeżdżę, jeździsz*) – ездить (я езжу, ты едешь)
- jutro** – завтра
- już** – уже
- kończyć** *ndk* (*teraż. kończę, kończysz*) – заканчивать (я заканчиваю, ты заканчиваешь)
- ktoś** – кто-нибудь; кто-то
- kurier** *m* – курьер
- najbliższy** – самый близкий
- najbardziej** – больше всего
- park** *m* – парк
- pływać** *ndk* (*teraż. pływam, pływasz*) – плавать (я плаваю, ты плаваешь)
- pogoda** *ż* – погода

pracoholik *m* – трудоголик
projekt *m* – проект
późno *przysł.* – поздно
reżyser *m* – режиссёр
rower *m* – велосипед
spacer *m* – прогулка
spektakl *m* – спектакль
spędzać czas – проводить время
spotkać się *dk* (*przysz. spotkam się, spotkasz się*) – встретиться (я встречу, ты встретишься)

starać się *ndk* (*teraż. staram się, starasz się*) – стараться (я стараюсь, ты стараешься)
telefon komórkowy *m* – мобильный телефон
tenis *m* – теннис
ulubiony, -a, -e *przym.* – любимый, -ая, -ое
woleć *ndk* (*teraż. wolę, wolisz*) – предпочитать (я предпочитаю, ты предпочитаешь)
zły, -a, -e *przym.* – плохой, -ая, -ое

Виды искусства, мастера

balet *m* – балет; **choreograf** *m* – хореограф
film *m* – фильм; **reżyser filmowy** *m* – кинорежиссёр
literatura *ż* – литература; **pisarz** *m* – писатель; **pisarka** *ż* – писательница
malarstwo *n* – живопись; **ma-**

larz *m* – художник; **malarka** *ż* – художница
opera *ż* – опера; **kompozytor** *m* – композитор; **reżyser** *m* – режиссёр
teatr *m* – театр; **reżyser teatralny** *m* – театральный режиссёр

Спорт и игры

brydż *m* – бридж; **grać w brydża** – играть в бридж
golf *m* – гольф; **grać w golfa** – играть в гольф
hokej *m* – хоккей; **grać w hokeja** – играть в хоккей
koszykówka *ż* – баскетбол; **grać w koszykówkę** – играть в баскетбол

tyżwy *lm* – коньки; **jeździć na tyżwach** – кататься на коньках
narty *lm* – лыжи; **jeździć na nartach** – кататься на лыжах
piłka nożna *ż* – футбол; **grać w piłkę nożną** – играть в футбол

pływanie *n* – плавание
poker *m* – покер; **grać w pokera** – играть в покер
rolki *lm* – ролики; **jeździć na rolkach** – кататься на роликах
rower *m* – велосипед; **jeździć na rowerze** – кататься на велосипеде

siatkówka *ż* – волейбол; **grać w siatkówkę** – играть в волейбол
szachy *lm* – шахматы; **grać w szachy** – играть в шахматы
tenis *m* – теннис; **grać w tenisa** – играть в теннис

GRAMATYKA

Порядковые имена числительные 1–20

Порядковые числительные обозначают порядок предметов при их счёте. Порядковые числительные склоняются как прилагательные, обладают категорией рода и падежа.

(мужской род) **który** → pierwszy ...
(женский род) **która** → pierwsza ...
(средний род) **które** → pierwsze ...

– **Który** to (jest) twój papieros dzisiaj? – Pierwszy.
– **Która** to (jest) twoja kawa dzisiaj? – Druga.
– **Które** to (jest) twoje piwo dzisiaj? – Trzecie.

1	pierwszy, -a, -e	11	jedenasty, -a, -e
2	drugi, -a, -e	12	dwunasty, -a, -e
3	trzeci, -a, -e	13	trzynasty, -a, -e
4	czwarty, -a, -e	14	czternasty, -a, -e
5	piąty, -a, -e	15	piętnasty, -a, -e
6	szósty, -a, -e	16	szesnasty, -a, -e
7	siódmy, -a, -e	17	siedemnasty, -a, -e
8	ósmo, -a, -e	18	osiemnasty, -a, -e
9	dziewiąty, -a, -e	19	dziewiętnasty, -a, -e
10	dziesiąty, -a, -e	20	dwudziesty, -a, -e

Глагол IŚĆ – настоящее время

Глагол **iść** принадлежит к I образцу спряжения (-ę, -esz). Обратите внимание на чередование звуков **d:dzi**.

liczba pojedyncza (ед. ч.)   liczba mnoga (мн. ч.)

ja idę	my idziemy
ty idziesz	wy idziecie
on, ona, ono idzie	oni, one idą

Прочитайте данные ниже предложно-падежные конструкции. Запомните.

iść	na spotkanie	идти	на встречу
	na kolację		на ужин
	na spacer		на прогулку
	na obiad		на обед
	na stadion		на стадион
	na basen		в бассейн
	do pracy		на работу
	do kina		в кино
	do teatru		в театр
	do szkoły		в школу
	do restauracji		в ресторан
	do domu		домой

Глагол JEŹDZIĆ – настоящее время

Глагол **jeździć** принадлежит ко II образцу спряжения (-ę, -isz). Обратите внимание на чередование звуков **ż:ż**.

liczba pojedyncza (ед. ч.)   liczba mnoga (мн. ч.)

ja jeżdżę	my jeździmy
ty jeździsz	wy jeździcie
on, ona, ono jeździ	oni, one jeżdżą

WOLEĆ KINO NIŻ TEATR – выражение предпочтения

Глагол **woleć** выражает предпочтение (*kogo, co niż kogo, co*), изъявление выбора. Выступает он с союзом **niż** + винительный падеж имени существительного, а также с другим глаголом в форме инфинитива.

Ania **woli** herbatę **niż** kawę.   Аня предпочитает чай кофе.
Wolimy czytać książki **niż** oglądać telewizję.   Мы предпочитаем чтение книг телевизору.
Wolę iść do kina **niż** do sklepu.   Я предпочитаю кино магазину.

GRAĆ W.../NA... – Играть в.../на...

Глагол **grać**, как и в русском языке, обозначает: проводить время в игре; исполнять что-либо на музыкальном инструменте. Глагол этот выступает с двумя предлогами:

* **w** → grać w co (B)

– Обратите внимание! Имена существительные мужского рода, обозначающие, напр. карточные, или спортивные игры, приобретают в конструкции с глаголом **grać** форму родительного падежа.

Dzisiaj idę grać **w tenisa**.   Сегодня я иду играть в теннис.
Czy grasz **w brydża**?   Ты играешь в бридж?
Nie umiem grać **w pokera**.   Я не умею играть в покер.

Существительные женского рода имеют форму винительного падежа:

Lubię grać **w siatkówkę**.   Я люблю играть в волейбол.
Często gramy **w piłkę nożną**.   Мы часто играем в футбол.

* **na** → grać na czym (N)

– Czy grasz **na gitarze**?   – Ты играешь на гитаре?
– Nie, ja gram **na fortepianie**.   – Нет, я играю на рояле.

KTÓRA JEST GODZINA? – определение времени

В польском языке при определении часового времени употребляем порядковые числительные (час → **godzina: pierwsza, druga, trzecia...**) и количественные числительные (минуты → **minuty: pięć, dziesięć, piętnaście...**):

– **Która** (jest) godzina? – Который час?

• полное часовое время:

– (Jest) 8.00 – (godzina) **ósmą**. / (Jest) 12.00 – (godzina) **dwunastą**. / (Jest) 15.00 – (godzina) **piętnastą (trzecią)**. / (Jest) 21.00 – (godzina) **dwudziestą pierwszą (dziewiątą)** / (Jest) 01.00 – (godzina) pierwsza (w nocy).

• „первая половина часа”:

– (Jest) 9.10 – **dziesięć po dziewiątej (dziewiąta dziesięć)**. / (Jest) 14.20 – **dwadzieścia po drugiej (druga pięć)**. / (Jest) 18.30 – **wpół do siódmej (szósta trzydzieści)**.

• „вторая половина часа”:

– (Jest) 7.35 – **za dwadzieścia pięć ósmą (siódma trzydzieści pięć)**. / 10.50 – **za dziesięć jedenastą (dziewiąta pięćdziesiąt)**. (Jest) 19.55 – **za pięć ósmą (dziewiętnasta pięćdziesiąt pięć)**.

В польском языке, как и в русском, при определении времени, пользуемся формами официального или неофициального стиля. В средствах массовой информации или, напр.: на вокзале, время сообщается в официальном стиле: – Pociąg z Gdańska przybędzie o godzinie **trzynastej trzydzieści pięć** (13.35). В непринужденном разговоре, чаще всего, употребим форму: **...o pierwszej trzydzieści pięć** либо **...za dwadzieścia pięć druga**.

ZA 15 MINUT... – Без 15 минут.../Через 15 минут...

➤ Обратите внимание! Сравните и запомните.

Предлог **za** выступает в конструкциях определяющих „вторую половину часа”, а также действие во времени. Является он тогда эквивалентом предлогов **bez** и **через**.

Jest **za** dziesięć ósmą.

Przyjadę **za** dwadzieścia minut.

Jest **za** pięć piątą.

За pół godziny będę w domu.

Сейчас **без** десяти девять.

Я приеду **через** двадцать минут.

Сейчас **без** пяти пять.

Через полчаса я буду дома.

Предлог **za** сочетается с именами существительными в винительном падеже и обозначает время следования какого-л. действия.

За godzinę mam spotkanie.

За tydzień mamy święto.

За kwadrans* masz taksówkę!

Через час у тебя встреча.

Через неделю у нас праздник.

Через 15 минут у тебя такси!

* четверть

KTOŚ, COŚ – неопределённые местоимения

Неопределённые местоимения **ktoś, coś** соответствуют русским местоимениям кто-то, что-то и кто-нибудь, что-нибудь. Относятся они к ближе неопределённому лицу или предмету, а также к тем лицам и объектам действительности, которые по разным причинам не можем или не хотим назвать.

– Czy **ktoś** do mnie dzisiaj dzwonił?

– Мне кто-нибудь сегодня звонил?

Ktoś do ciebie dzwonił. Chyba Andrzej.

– Тебе кто-то звонил. Кажется, Анжей.

– Czy **coś** wiesz o tym spotkaniu?

– Ты что-нибудь знаешь об этой встрече?

Coś ci kupiłem!

– Я тебе что-то купил!

JEŚLI MASZ CZAS, (TO)... – выражение условия (1)

В состав конструкции **jeśli.., to...** входит подчинительный союз **jeśli**. Союз этот присоединяет лишь один тип придаточного предложения – условное, так как выражает он именно условие реализации действия, названного в главном предложении.

Jeśli masz czas, **to** możemy odwiedzić Marka.
Если у тебя есть время, то мы можем навестить Марка.

Jeśli lubisz Marsalisa, **to** możemy iść na jego koncert.
Если любишь Марсалиса, то мы можем пойти на его концерт.

Конструкцией этой пользуемся также в ситуации обращения к кому-л. с предложением, напр.:

Jeśli pani ma ochotę, możemy iść do kawiarni.
Если вы хотите, можем пойти в кафе.

Jeśli chcesz, możemy iść na dyskotekę.
Если хочешь, мы можем пойти на дискотеку.

ROZMAWIAMY

Разговор по телефону (1)

1. – Firma „Logo”, słucham.
– Dzień dobry, mówi Piotr Walczak.
2. – Sekretariat firmy „Mega”?
– Dzień dobry, Aniu! Tu Tomek Lipowski.
3. – Halo! Słucham.
– Cześć Basiu, Roman przy telefonie!

Предложение встретиться

- Czy możemy się dzisiaj spotkać?
- Nie, dzisiaj nie mogę. Nie mam czasu.
- A może jednak?
- Jeśli chcesz, możemy się spotkać w piątek.
- Dobrze! Do piątku!
- Cześć!

ĆWICZENIA

Восполните предложения. Употребите глаголы **czekać, dzwonić, kończyć** в правильной форме.

1

1. Ktoś ..... Kto to może być?
2. – Czy ty ..... już pracę? – Tak, (ja) .....
3. (Ja) ..... na telefon.
4. – Czy (wy) ..... na taksówkę? – Tak, (my) ..... na taksówkę.
5. – Piotr i Michał ..... na egzamin.

Глагол **iść** напишите в правильной форме.

2

1. Za 5 minut (ja) ..... na obiad.
2. Czy (wy) ..... dzisiaj do szkoły?
3. One nie ..... dziś na koncert Marsalisa.
4. Czy (ty) ..... na imieniny Andrzeja?

Составьте предложения с глаголом **woleć**.

Образец: (Piotr, jabłka). **Piotr woli jabłka niż gruszki.**

3

1. (Ja, kolor czerwony) .....
2. (Adam, ryż) .....
3. (Moja żona, słodkie wino) .....
4. (Nasza młodsza córka, uczyć się) .....
5. (Nasz starszy syn, grać w tenisa) .....

Слова из скобок употребите в винительном падеже.

4

1. – Czy lubisz (opera) .....? – Nie, wolę teatr.
2. – Czy pani lubi (balet) .....? – Tak, ale wolę taniec nowoczesny.
3. – Czy państwo lubią (zielona herbata) .....? – Tak, jest bardzo zdrowa!
4. – Czy lubicie (teatr) .....? – Nie, wolimy kino.

5

Скажите, который час. Употребите формы официального стиля.
– Która (jest) godzina?

1. – Jest (godzina) 7.45 – ...
2. – Jest (godzina) 9.05 – ...
3. – Jest (godzina) 11.30 – ...
4. – Jest (godzina) 12.15 – ...
5. – Jest (godzina) 20.10 – ...

6

Скажите, который час. Употребите формы неофициального стиля.

1) 13.00	7) 17.35
2) 16.05	8) 14.30
3) 18.00	9) 20.52
4) 21.17	10) 23.00
5) 19.20	11) 15.10
6) 22.00	12) 24.30

7

Составьте предложения.

1. Za godzinę .....
2. Za 5 minut .....
3. Za 15 minut .....
4. Za pół godziny .....
5. Za dwie godziny .....

8

Дополните предложения, используя конструкцию **jeśli..., to...**

1. Jeśli mój chłopak / mąż ma czas, to .....
2. Jeśli moja dziewczyna / żona ma czas, to .....
3. Jeśli masz czas w sobotę, to .....
4. Jeśli chcesz, to .....

9

Как обычно вы проводите свободное от работы время?

- W piątek wieczorem zwykle .....
- W sobotę rano .....
- W niedzielę .....

Ответьте на вопросы.

Образцы: ...**to mój ulubiony pi: arz** или **Moim ulubionym pisa-
rzem jest...** ...**to moja ulubiona piosenkarka** или **Moją ulu-
bioną piosenkarką jest...** ...**to moje ulubione piwo** или **Moim
ulubionym piwem jest...**

10

1. Jaki jest pana/pani/twój ulubiony kompozytor?
2. Jaki jest pana/pani/twój ulubiony malarz?
3. Jaka jest pana/pani/twoja ulubiona dyscyplina sportu?
4. Jakie jest pana/pani/twoje ulubione danie?
6. Jaka jest pana/pani/twoja ulubiona książka?
7. Jaki jest pana/pani/twój ulubiony kolor?
5. Jakie jest pana/pani/twoje ulubione wino?

Восполните диалоги. Пользуйтесь лексикой урока.

A: – Idziemy na ....., czy do .....

B: – Wolę .....

A: – Czy lubisz kino?

B: – Tak, ...

A: – Jaki jest twój ..... film?

B: – .....

11

10. MARZENIA I PLANY

- Tania (przez telefon): – Dzień dobry, mówi Tatjana Rudenko. Czy mogę mówić z panem Andrzejem Kosiewiczem.
- Sekretarka: – Proszę chwilę poczekać.
- Andrzej: – Kosiewicz, słucham?
- Tania: – To ja, Tania. Czy możemy się dziś spotkać?
- Andrzej: – Wiesz, jestem dzisiaj bardzo zajęty. Czy to coś ważnego?
- Tania: – Tak, to ważne. Musimy się spotkać.
- Andrzej: – Która teraz jest godzina?
- Tania: – Szósta.
- Andrzej: – Dobrze, będę u ciebie za dwie godziny.
- Tania: – Chcesz kawę?
- Andrzej: – Tak, poproszę.
- Tania: – Mam dobrą wiadomość.
- Andrzej: – Jaką wiadomość?
- Tania: – Zaproponowano mi stypendium w Krakowie. Na Uniwersytecie Jagiellońskim.
- Andrzej: – Stypendium? Jakie stypendium?
- Tania: – Na wydziale filologii polskiej.
- Andrzej: – I to jest dobra wiadomość?
- Tania: – No... tak.
- Andrzej: – A co z nami? Ja będę tu, a ty tam?
- Tania: – Ale Kraków to nie jest koniec świata! Oprócz tego, wiesz, jak bardzo chciałabym studiować polonistykę.
- Andrzej: – Wiem, ale dlaczego musisz jechać do Krakowa, żeby studiować?
- Tania: – Dlatego, że tam jest bardzo dobry wydział, może nawet najlepszy w Polsce. Bardzo wysoki poziom.
- Andrzej: – I jaka jest twoja decyzja?
- Tania: – Jeszcze nie wiem. To zależy także od ciebie. W przyszłym tygodniu mam spotkanie z moim szefem i muszę dać odpowiedź.
- Andrzej: – Ja się nie zgadzam. Chcę mieć ciebie tutaj!

10. МЕЧТЫ И ПЛАНЫ

- T: (no телефону) – Добрый день, говорит Татьяна Руденко. Я могу говорить с господином Анджеем Косевичем.
- Секретарша: – Подождите минуту, пожалуйста.
- A: – Косевич, я вас слушаю.
- T: – Это я, Таня. Мы можем сегодня встретиться?
- A: – Знаешь, сегодня я очень занят. Это что-то серьезное?
- T: – Да, серьезное. Мы должны встретиться.
- A: – Сколько сейчас времени?
- T: – Шесть.
- A: – Ладно, я буду у тебя через 2 часа.
- T: – Сварить тебе кофе?
- A: – Да, пожалуйста.
- T: – У меня хорошая новость.
- A: – Какая новость?
- T: – Мне предложили стипендию в Кракове. В Ягеллонском университете.
- A: – Стипендию? Какую стипендию?
- T: – На факультете польской филологии.
- A: – И это хорошая новость?
- T: – Ну... да.
- A: – А что с нами? Я буду здесь, а ты там?
- T: – Но Краков – не край света! Кроме того, ты знаешь, как хотела бы я изучать польский язык.
- A: – Я знаю, но почему ты должна ехать в Краков, чтобы учиться?
- T: – Потому, что там очень хороший факультет, может лучший в Польше. Высокий уровень обучения.
- A: – И каково твоё решение?
- T: – Еще не знаю. Это зависит также от тебя. На будущей неделе у меня встреча с шефом, и я должна дать ему ответ.
- A: – Я не согласен. Хочу, чтоб ты была здесь!

SŁOWNICTWO

chwilka *ż* – минутка
decyzja *ż* – решение
filologia *ż* **polska (polonistyka)** – польская филология
jeszcze – ещё
koniec świata – край света
leżeć – *здесь*: находиться
nauka *ż* – наука
odpowiedź *ż* – ответ
odpowiedzieć *dk* (*przysz.* **od-**

powiem, odpowiesz) – ответить (я отвечу, ты ответишь)
oprócz tego – кроме того
po prostu – просто
pojechać *dk* (*przysz.* **pojadę, pojedziesz**) – поехать (я поеду, ты поедешь)
pomóc *w czym* – помочь *чем*
poradzić się *dk* (*przysz.* **pora-**

dzę się, poradzisz się) *kogo* – посоветоваться (я посоветуюсь, ты посоветуешься) *с кем*

poza tym – кроме того

przyszły, -a, -e *przym.* – будущий, -ая, -ее

rozmawiać *ndk* (*teraż.* **rozmawiam, rozmawiasz**) – разговаривать (я разговариваю, ты разговариваешь)

spieszyć się *ndk* (*teraż.* **spieszę się, spieszysz się**) – торопиться (я тороплюсь, ты торопишься)

sprawa *ż* – дело; вопрос

stypendium *n* – стипендия

także – также

tydzień *m* – неделя

w przyszłym tygodniu – на будущей неделе

uniwersytet *m* – университет

wstąpić *dk* (*przysz.* **wstąpię, wstąpisz**) *do kogo* – зайти (я зайду, ты зайдешь) *к кому*

wybacz! *wykrz.* – извини!

wybaczyć *dk* (*przysz.* **wybaczę, wybaczysz**) *komu* – извинить (я извиню, ты извинишь) *kogo*

wydział *m* – отделение, факультет

zaproponować *dk* (*przysz.* **zaproponuję, zaproponujesz**) – предложить (я предложу, ты предложишь)

znaleźć *dk* (*przysz.* **znajdę, znajdziesz**) – найти (я найду, ты найдешь)

znaleźć czas – найти время

żeby – чтобы

Факультеты

biologia *ż* – биология

chemia *ż* – химия

ekonomia *ż* – экономия

farmacja *ż* – фармацевтика

filologia *ż* **angielska** – английская филология

filologia *ż* **polska** – польская филология

filologia *ż* **romańska** – романская филология

fizyka *ż* – физика

geografia *ż* – география

historia *ż* – история

informatyka *ż* – информатика

marketing *m* – маркетинг

matematyka *ż* – математика

medycyna *ż* – медицина

politologia *lm* – политология

prawo *n* – юридический факультет

socjologia *ż* – социология

GRAMATYKA

CHCIAŁABYM STUDIOWAĆ... – сослагательное наклонение (1)

Сослагательное наклонение обозначает действие, которое мыслится говорящим как действие желательное. В польском языке, как и в русском, сослагательное наклонение образуется от глаголов прошедшего времени путем присоединения частицы **by**.

➤ Следует обратить внимание, что в польском языке частица **by** имеет личные окончания и всегда пишется вместе с глаголом.

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
ja chciałabym	ja chciałabym	–
ty chciałabyś	ty chciałabyś	–
on chciałby	ona chciałaby	ono chciałoby
my chcielibyśmy	my chciałybyśmy	–
wy chcielibyście	wy chciałybyście	–
oni chcieliby	one chciałyby	one chciałyby

Формы сослагательного наклонения от глагола **chcieć** сочетаются с инфинитивом, выражая пожелание, желание, мечту, напр.:

Chciałabym mieszkać w Krakowie.

Chciałabym pracować w banku.

Chcielibyśmy mieć większe mieszkanie.

Глагол BYĆ – будущее время

liczba pojedyncza	liczba mnoga
ja będę	my będziemy
ty będziesz	wy będziecie
on, ona, ono będzie	oni, one będą

Jutro **będę** w Warszawie.

Piotr **będzie** inżynierem.

To **będzie** ciekawa wystawa.

Będziemy u ciebie za godzinę.

Zавтра я буду в Варшаве.

Пётр будет инженером.

Это будет интересная выставка.

Мы будем у тебя через час.

Będziecie u nas wieczorem?

То **będą** trudne egzaminy!

Вы будете у нас вечером?

Это будут трудные экзамены!

Z PAWŁEM – творительный падеж имён существительных (3)

На окончания творительного падежа в польском языке следует обратить особое внимание. Правильное употребление форм творительного падежа составляет для русской аудитории довольно большую трудность.

Прочитайте. Сравните. Запомните.

Adam rozmawia **z szefem**.

Адам говорит с шефом.

Ewa rozmawia **z synem**.

Ева говорит с сыном.

Marek rozmawia **z córką**.

Марек говорит с дочкой.

Dyrektor rozmawia **z sekretarką**.

Директор говорит

с секретаршей.

Обратите внимание на согласование окончаний имён прилагательных и имён существительных.

(**dobry, tani** komputer) Jestem zainteresowany **dobrym**, ale **tanim komputerem**.

(**nowa** asystentka)

Monika rozmawia z **nową** asystentką.

(**nasze nowe** biuro)

Piotr interesuje się **naszym nowym** biurem.

Союз ŻEBY

Союз **żeby** стоит в начале придаточного предложения, выражающего цель. После союза **żeby** употребляется глагол в форме инфинитива.

Muszę pracować, **żeby**

zarabiać pieniądze.

Я должен работать, чтобы

зарабатывать деньги.

Chcę mówić po niemiecku, **żeby**

pracować w firmie „Siemens”.

Я хочу говорить по-немецки,

чтобы работать в фирме

„Siemens”.

Если нас интересует цель какого-л. действия, тогда мы задаём вопрос **po co?, w jakim celu?**

- Chcę pojechać do Krakowa.   - Хочу поехать в Краков.
- **Po co?**   - Зачем?
- **Żeby** zobaczyć Wawel.   - Чтобы увидеть Вавель.

Союз **żeby** может выступать и в начале сложноподчинённого предложения:

- Żeby** zrobić zakupy, muszę jechać do centrum.
- Żeby** kupić chleb, muszę iść do sklepu.

W PRZYSZŁYM TYGODNIU – определение времени

Данные ниже конструкции являются эквивалентами словосочетаний: на будущей неделе, в будущем месяце, в будущем году. В польском языке все эти конструкции выступают с предлогом **w**. Прочитайте примеры. Запомните.

- (Przyszły tydzień) **W przyszłym tygodniu** mam ważny egzamin.
- (Przyszły miesiąc) **W przyszłym miesiącu** będzie konferencja.
- (Przyszły rok) **W przyszłym roku** planujemy podróż do Hiszpanii.

ROZMAWIAMY

Разговор по телефону (2)

- Dzień dobry, mówi Tatjana Rudenko. Chciałabym rozmawiać z panem Pawłem Kosiewiczem.
- Proszę chwilę poczekać.

Предлагаем напитки (2)

- Chcesz kawę?
- Tak, chętnie.
- /Nie, dziękuję.
- /Tak, poproszę.

ĆWICZENIA

Глагол **rozmawiać** напишите в правильной форме.

1

1. Dyrektor Piotrowski ..... z nową asystentką.
2. My bardzo często ..... z dzieckiem.
3. Dlaczego wy znowu ze sobą nie .....
4. Teraz (ja) ..... z mężem.

Восполните диалоги. Употребите глагол **chcieć** в сослагательном наклонении. В диалогах 3 и 4 обратите внимание на подлежащее.

2

rodzaj męski

1. - Czy (ty) ..... pracować w firmie „Polonus“?
  - Tak, (ja) bardzo ..... tam pracować.

rodzaj żeński

2. - Co (ty) ..... studiować?
  - (Ja) ..... studiować socjologię.

liczba mnoga

3. - Ja i moja żona ..... mieszkać w Krakowie.
  A wy? - Czy wy ..... mieszkać w Krakowie?
4. - Moje córki ..... mieszkać w Paryżu! - Moje też!
5. - Moja siostra i ja ..... mieć trochę większe mieszkanie.
  - A ja z mężem ..... mieszkać pod Warszawą.

Глагол **być** употребите в будущем времени:

3

1. (Ja) ..... u ciebie za godzinę.
2. - Czy (ty) ..... w domu dziś wieczorem? - Nie wiem.
  Zadzwoń do mnie.
3. - Czy (wy) ..... dzisiaj u Krystyny? - Nie wiemy jeszcze,
  ale Maria i Marek ..... na pewno.

4

Слова из скобок поставьте в винительном падеже.

1. Mój brat studiuje (medycyna) .....
2. Nasza starsza córka studiuje (ekonomia) .....
a młodsza (socjologia) .....
3. Czy wasz starszy syn studiuje (informatyka) .....
czy (farmacja) .....
4. Moja siostra studiuje (filologia polska) .....

5

Ответьте на вопрос: *Dlaczego chcesz mieszkać w Warszawie? Dlatego, że lubię duże miasta* ИЛИ: *Chcę mieszkać w Warszawie, dlatego że lubię duże miasta.*

1. Dlaczego chciałbyś/chciałabyś mieszkać w Krakowie?
.....
2. Dlaczego czytasz tę książkę?
.....
3. Dlaczego chcesz mieszkać w centrum?
.....
4. Dlaczego chciałbyś/chciałabyś studiować ekonomię?
.....

6

Слова из скобок поставьте в творительном падеже.

1. – Z kim rozmawia twoja żona? – Z (koleżanka) .....
2. – Z kim rozmawiają Piotr i Łukasz? – Z (Michał) .....
i z (Marek) .....
3. – Z kim rozmawiasz? – Z (Dorota) .....
4. – Z kim masz spotkanie dzisiaj rano? – Z (dyrektor) .....

7Слова из скобок поставьте в творительном падеже, напр.: Mam spotkanie z **moim** szefem.

1. Dziś po południu mam spotkanie z (nowy) .....
dyrektorem.

2. Monika rozmawia z (nowa) ..... asystentką.
3. Dlaczego nie mogę rozmawiać z (moje) .....
dzieckiem?
4. Chciałbym rozmawiać z (twój) ..... szefem.
5. Czy Paweł rozmawia teraz z (moja) ..... żoną?
6. Dzisiaj mam spotkanie z (nasza) ..... księżową.

8

Глаголы из скобок поставьте в нужной форме.

1. Każdy (mieć) ..... jakieś problemy.
2. Każdy (chcieć) ..... mieć swój dom.
3. Każdy (lubić) ..... długie urlopy.
4. Tutaj każdy (mówić) ..... po polsku.
5. Tutaj każdy (znać) ..... Jana Pawła II.

9

Данные в скобках словосочетания поставьте в нужной форме (когда что будет?).

1. Muszę dać odpowiedź (przyszły tydzień) .....
2. (przyszły miesiąc) ..... w operze
będzie „Don Giovanni”.
3. Wystawa Picassa będzie (przyszły rok) .....
4. (przyszły tydzień).....
mam ważne spotkanie.

11. W RESTAURACJI

Paweł zaprosił Tanię do restauracji. Tania bardzo lubi polską kuchnię.

- Paweł: – Dobry wieczór. Prosimy stół na dwie osoby.
Kelner: – Dla palących czy niepalących?
Paweł: – Dla niepalących.
Kelner: – Ten stół jest wolny i tamten w rogu. Czy coś do picia dla państwa?
Tania: – Ja poproszę wodę niegazowaną.
Paweł: – A ja sok pomidorowy. (do Tani) Na co masz ochotę? Tutaj mają świetny barszcz czerwony.
Tania: – Nie lubię barszczu, wolę żurek.
Paweł: – Proszę bardzo, jest żurek. Mają też świetną kaczkę po polsku z jabłkami.
Tania: – Nie lubię kaczki, wolę kurczaka.
Paweł: – A czy lubisz ryby?
Tania: – Tak, uwielbiam ryby.
Paweł: – To może masz ochotę na pstrąga z warzywami?
Tania: – O, tak! To dobry pomysł.
Paweł: – Z czym? Z ryżem czy z ziemniakami?
Tania: – Z ryżem. A ty co zamawiasz?
Paweł: – Pieczony schab ze śliwkami.
Kelner: – Co dla państwa?
Tania: – Ja poproszę pstrąga z warzywami i z ryżem.
Paweł: – A dla mnie pieczony schab ze śliwkami. (do Tani) Napijesz się wina?
Tania: – Chętnie.
Paweł: – Jakie wino pan poleca?
Kelner: – Polecam „Chablis”.

11. В РЕСТОРАНЕ

Павел пригласил Таню в ресторан. Таня очень любит польскую кухню.

- П: – Добрый вечер. Мы хотели бы столик на двоих.
Официант: – Для курящих или некурящих?
П: – Для некурящих.
Официант: – Этот столик свободный и тот в углу. Что вы будете пить?
Т: – Мне негазированную воду, пожалуйста.
П: – А мне томатный сок. (Тане) Чего тебе хочется? У них здесь отменный борщ.
Т: – Я не люблю борщ, предпочитаю суп на мучной закваске.
П: – Пожалуйста, есть суп на мучной закваске. У них также отличная утка по-польски с яблоками.
Т: – Я не люблю утку, лучше возьму курицу.
П: – А рыбу любишь?
Т: – Да, рыбу я обожаю.
П: – Может возьмёшь тогда форель с овощами?
Т: – О, да! Это хорошая идея.
П: – С чем? С рисом или картошкой?
Т: – С рисом. А что тебе?
П: – Жаркое из свиной грудинки со сливами.
Официант: – Слушаю вас?
Т: – Дайте, пожалуйста, форель с овощами и с рисом.
П: – А мне жаркое из свиной грудинки со сливами. (Тане) Может выпьешь вина?
Т: – С удовольствием.
П: – Какое вино вы порекомендуете?
Официант: – Рекомендую „Chablis”.

Po chwili

- Tania: – Wiesz, dostałam stypendium w Krakowie. Na wydziale polonistyki.
- Paweł: – Świetna wiadomość. Gratuluję! Ja też chciałbym tam studiować!
- Tania: – Naprawdę?
- Paweł: – Czy mogę odwiedzić cię w Krakowie? W końcu to nie jest tak daleko.
- Tania: – Oczywiście!
- Paweł: – Kiedy zaczynasz?
- Tania: – Za pół roku.
- Paweł: – No to mamy jeszcze czas.
- Tania: – Na co mamy czas?
- Paweł: – Na przykład na rozmowy o kinie. (Czy) często chodzisz do kina?
- Tania: – Tak, dość często. Dwa albo trzy razy w tygodniu.
- Paweł: – To nie jest „dość” często, tylko bardzo często! A do teatru?
- Tania: – Nie mam odwagi...
- Paweł: – Z twoim językiem polskim? Chyba żartujesz! Już wiem, w sobotę idziemy do teatru! Co ty na to?

Минуту спустя

- T: – Знаешь, я получила стипендию в Кракове. На факультете польской филологии.
- П: – Отлично! Поздравляю! И я бы хотел там учиться!
- T: – Правда?
- П: – Я могу тебя навестить в Кракове? Это, в конце концов, не так уж далеко.
- T: – Конечно!
- П: – Когда начинаешь?
- T: – Через полгода.
- П: – Тогда у нас есть ещё время.
- T: – На что у нас время?
- П: – На беседы о кино. Ты часто ходишь в кино?
- T: – Да, довольно часто. Два либо три раза в неделю.
- П: – Это не „довольно” часто, только очень часто. А в театр?
- T: – Боюсь я как-то...
- П: – С твоим знанием польского языка? Шутись! Я знаю, в субботу идём в театр! Что скажешь?

SŁOWNICTWO

- barszcz** *m* – борщ
- chodźć** *ndk* (*teraź. chodzę, chodzisz*) – ходить (я хожу, ты ходишь)
- często przysł.** – часто
- dla** – для
- dla niepalących** – для некурящих
- dla palących** – для курящих
- doczekać się** *dk* (*przysz. doczekam się, doczekasz się*) – дождаться (я дождусь, ты дождешься)
- dostać** *dk* (*przysz. dostanę, dostaniesz*) – получить (я получу, ты получишь)
- dla** – для
- dziewczyna** *ż* – девушка
- kaczka** *ż* – утка
- kanapka** *ż* – бутерброд
- koniec** *m* – конец
- kolacja** *ż* – ужин
- kuchnia** *ż* – кухня

kurczak *m* – цыплёнок
na przykład – например
napić się *dk* (*przysz.* **napiję się**, **napijesz się**) – напиться (я напьюсь, ты напьёшься)
oczywiście – конечно
odwaga *ż* – отвага
pieczony, -a, -e *przym.* – жареный, -ая, -ое
polecać *ndk* (*teraż.* **polecam**, **polecasz**) – рекомендовать (я рекомендую, ты рекомендуешь)
polski, -a, -e *przym.* – польский, -ая, -ое
pomysł *m* – идея
potrzebować *ndk* (*teraż.* **potrzebuję**, **potrzebujesz**) *kogo, czego* – нуждаться (я нуждаюсь, ты нуждаешься) *w kom, чем*
powiedzieć *dk* – сказать
przykład *m* – пример
pstrąg *m* – форель
raz *m* – раз
rozmowa *ż* – разговор, беседа
ryba *ż* – рыба

Мясо, рыба

baranina *ż* – баранина
cielęcina *ż* – телятина
drób *m* – птица
indyk *m* – индейка
kaczka *ż* – утка
kurczak *m* – цыплёнок
łosoś *m* – лосось

ryż *m* – рис
sala *ż* – зал
schab *m* – свиная грудинка
stolik *m* – столик
tłumacz *m* – переводчик
uśmiechać się *ndk* – улыбаться
uwielbiać *ndk* (*teraż.* **uwielbiam**, **uwielbiasz**) – обождать (я обожаю, ты обожаешь)
warzywa *lm* – овощи
wolny, -a, -e *przym.* – свободный, -ая, -ое
zaczynać *ndk* (*teraż.* **zaczynam**, **zaczynasz**) – начинать (я начинаю, ты начинаешь)
zamawiać *ndk* (*teraż.* **zamawiam**, **zamawiasz**) – заказывать (я заказываю, ты заказываешь)
zaprosić *dk* (*przysz.* **zaproszę**, **zaprosisz**) – пригласить (я приглашу, ты пригласишь)
żartować *ndk* (*teraż.* **żartuję**, **żartujesz**) – шутить (я шучу, ты шутишь)
życie *n* – жизнь

pstrąg *m* – форель
ryby *lm* – рыба
śledź *m* – сельдь
tuńczyk *m* – тунец
wieprzowina *ż* – свинина
wołowina *ż* – говядина

Блюда

barszcz biały *m* – суп на мучной закваске
barszcz czerwony *m* – борщ
bigos *m* – бигос
kopytka *lm* – клёцки
kotlet schabowy *m* – свиная отбивная
pieczeń cielęca *ż* – жаркое из телятины
pieczeń wieprzowa *ż* – жаркое из свинины
pieczeń wołowa *ż* – жаркое из говядины
pierogi *lm* – вареники
pierogi z kapustą i grzybami – вареники с капустой и грибами
pierogi z serem – вареники с творогом
udziec barani *m* – баранья нога
zupa cebulowa *ż* – луковый суп
zupa grzybowa *ż* – грибной суп
zupa jarzynowa *ż* – овощной суп
zupa kalafiorowa *ż* – суп из цветной капусты
zupa ogórkowa *ż* – рассольник
zupa pieczarkowa *ż* – суп из шампиньонов
zupa pomidorowa *ż* – томатный суп

GRAMATYKA

NIE LUBIĘ KACZKI – родительный падеж имён существительных

Если в утвердительных предложениях после сказуемого, выраженного глаголом, управляющим винительным падежом, дополнение выступает в винительном падеже (*lubię kogo, co*), то в отрицательных предложениях – в отличие от русского языка – после сказуемого дополнение выступает в родительном падеже (*nie lubię kogo, czego*).

Lubię **sok**. → Nie lubię **soku**.
Piję **kawę**. → Nie piję **kawy**.
Mam **jabłko**. → Nie mam **jabłka**.

Окончания родительного падежа единственного числа:

мужской род, одушевлённые имена существительные

-a (Adam, szef, brat, pies) → Nie znam Adama. Nie lubię szefa. Nie mam brata. Nie kupiłem psa.

мужской род, неодушевлённые имена существительные

-u (ryż, jogurt, makaron) → Nie lubię ryżu. Nie piję jogurtu. Nie mam makaronu.

женский род

-y/-i (Ania, Basia, zupa, sałatka) → Nie jem zupy. Nie znam Ani. Nie robię sałatki.

средний род

-a (piwo, wino, mieszkanie) → Nie piję piwa, ani wina. Nie mam mieszkania.

Окончания имён прилагательных, местоимений и имён существительных в родительном падеже единственного числа:

(nowy dyrektor)	Nie znam jeszcze nowego dyrektora.
(nowy samochód)	Nie mamy nowego samochodu.
(nowa asystentka)	Nie znam jeszcze nowej asystentki.
(nowe mieszkanie)	Nie mam jeszcze nowego mieszkania.

(ten człowiek)	Nie znam tego człowieka.
(ta kobieta)	Nie znam tej kobiety.
(to miasto)	Nie pamiętam tego miasta.

(twój klucz)	Nie mam twojego klucza.
(twoja torba)	Nie mam twojej torby.
(twoje mieszkanie)	Nie pamiętam twojego mieszkania.

KACZKA Z JABŁKAMI – имена существительные в творительном падеже множественного числа

Прочитайте примеры. Запомните.

мужской, женский, средний род

-ami (ziemniaki) → kurczak z ziemniakami
(lody) → lody z owocami
(warzywa) → pstrąg z warzywami
(jabłka) → kaczką z jabłkami

➤ Внимание! Окончание **-mi**, напр.: dzieci – dziećmi, ludzie – ludźmi, bracia – braćmi.

Окончания имён прилагательных, местоимений и имён существительных в творительном падеже множественного числа:

(**nowe, tanie** komputery) Interesuję się **nowymi, tanimi** komputerami.

(**nowe, tanie** oferty) Interesujemy się **nowymi, tanimi** ofertami.

(**nowe, tanie** mieszkania) Interesujemy się **nowymi, tanimi** mieszkaniami.

(**te** komputery) Piotr interesuje się **tymi** komputerami.

(**te** firmy) Paweł interesuje się **tymi** firmami.

(**te** mieszkania) Tomasz interesuje się **tymi** mieszkaniami.

(**nasze** dokumenty) Ewa zajmuje się **naszymi** dokumentami.

(**wasze** sprawy) Nie interesujemy się **waszymi** sprawami.

(**ich** mieszkania) Beata zajmuje się **ich** mieszkaniami.

POLSKI, NIEMIECKI, ANGIELSKI – имена прилагательные

В польском языке имена прилагательные, образованные от названия страны, имеют следующие окончания: **-ski; -cki; -dzki**.

Polska → **polski** chleb, **polska** szynka, **polskie** masło
 Niemcy → **niemiecki** ser, **niemiecka** kiełbasa, **niemieckie** wino
 Irlandia → **irländzki** taniec, **irländzka** muzyka, **irländzkie** piwo

Anglia, angielski, -a, -e	Norwegia, norweski, -a, -e
Chiny, chiński, -a, -e	Polska, polski, -a, -e
Czechy, czeski, -a, -e	Rosja, rosyjski, -a, -e
Francja, francuski, -a, -e	Słowacja, słowacki, -a, -e
Hiszpania, hiszpański, -a, -e	Stany Zjednoczone, amerykański, -a, -e
Japonia, japoński, -a, -e	Szwecja, szwedzki, -a, -e
Litwa, litewski, -a, -e	Ukraina, ukraiński, -a, -e
Niemcy, niemiecki, -a, -e	Włochy, włoski, -a, -e

DO TEATRU – предлог **do** + родительный падеж

В конструкциях с предлогом **do** имена существительные выступают в родительном падеже.

Muszę iść **do** sklepu. Мне надо пойти в магазин.
 Dzisiaj nie idę **do** pracy. Сегодня я не выхожу на работу.
 Przyjadę **do** biura o dziewiątej. В офис я приеду в 9.00.

Глагол **CHODZIĆ** – настоящее время

liczba pojedyncza	liczba mnoga
ja chodzę	my chodzimy
ty chodzisz	wy chodzicie
on, ona, ono chodzi	oni, one chodzą

Глагол **chodzić** обозначает часто или регулярно повторяющиеся действие. Выступает он с наречиями времени, такими, как: **często, zwykle, zawsze, nigdy, czasami, od czasu do czasu**.

Rzadko **chodzę** do kina. В кино я хожу редко.
Chodzisz czasami do muzeum? Ты ходишь иногда в музей?
 Często **chodzimy** z żoną Мы с женой часто ходим
 do teatru. в театр.
 Oni zawsze **chodzą** do tej Они всегда ходят в этот
 restauracji. ресторан.

DWA RAZY W TYGODNIU – определение времени

– Jak często chodzisz do tego pubu?	– Как часто ты ходишь в этот паб?
– Sześć razy w tygodniu. Ja tu pracuję.	– Шесть раз в неделю. Я здесь работаю.
– Często chodzisz do opery?	– Ты часто ходишь в оперный театр?
– Dwa albo trzy razy w roku.	– Два либо три раза в год.
– Czy często chodzicie do kina?	– Вы часто ходите в кино?
– Mniej więcej raz w miesiącu.	– Приблизительно раз в месяц.

ROZMAWIAMY

Поздравления

– Zdałam wszystkie egzaminy.
 – Gratuluję!/Moje gratulacje!

Приглашения

– Chciałbym zaprosić cię na kolację.
 – Dziękuję. Chętnie pójdę.
 – Zapraszam cię na kawę!
 – Niestety, dzisiaj nie mogę iść.

В ресторане

1. **Kuda nam sęść?**
 Proszę stolik dla dwóch osób./Proszę stolik na dwie osoby.
 Czy jest wolny stolik?
 Prosimy stolik przy oknie.

2. Wybór блюда:

Na co masz ochotę?

Czy masz ochotę na barszcz czerwony?

Co zamawiasz?

Co pan poleca? (*официанту*)

3. Рекомендованные блюда:

Tutaj mają świetny barszcz.

Polecam pstrąga.

4. Заказ:

Poproszę kaczkę z jabłkami.

Dla mnie pieczony schab z ryżem.

Предлагаем напитки (3)

– Czy napije się pan/pani kawy (herbaty)?

– Chętnie./Nie, dziękuję.

– Czego się pan/pani napije?

– Poproszę herbatę.

ĆWICZENIA

1

Глагол **chodzić** употребите в нужной форме.

1. – Czy (wy) czasem ..... na spacery?

– (My) ..... 3–4 razy w tygodniu.

2. – Czy pani często ..... do kina?

– Nie, rzadko. Wolę ..... do teatru.

3. Nasze dzieci często ..... do dyskoteki.

Слова из скобок поставьте в винительном падеже.

2

1. – Na co masz ochotę?

– Mam ochotę na (kurczak) .....

– A ja mam ochotę na (kaczka) .....

2. – Na co pani ma ochotę?

– Mam ochotę na (zupa pomidorowa) .....

3. – Co zamawiasz?

– (Zupa cebulowa) ..... i (befsztyk) .....

4. – Czego się państwo napiją?

– Ja mam ochotę na (mocna kawa) .....

– A ja poproszę (zielona herbata) .....

Восполните предложения.

Слова для выбора: **polski, francuski, włoski, chiński, irlandzki, amerykański.**

3

1. Czy lubisz ..... kuchnię?

2. Wolę ..... pizzę niż .....

3. Znam dobrego ..... pub.

4. Lubię Balzaka. Często czytam literaturę .....

5. Czy państwo znają ..... operę?

Впишите предлоги: **dla, do, na.**

4

1. Chciałbym zaprosić cię ..... kolację.

2. – Co do picia dla państwa?

– ..... mnie sok, a ..... mnie woda mineralna.

3. Prosimy stolik ..... dwóch osób.

4. Teraz mamy czas ..... kawę.

Закончите отрицательные предложения.

5

1. Lubię sok. → Nie lubię .....

2. Rano piję kawę. → Rano nie piję .....

3. Adam lubi piwo. → Adam nie lubi .....
4. Piotr interesuje się historią. → Piotr nie interesuje się .....
5. Sylwek ma mieszkanie. → Sylwek nie ma .....

6

Слова из скобок поставьте в родительном падеже.

1. Nie mam (czas) ....., (dom) .....,
(samochód) .....
2. Nie pamiętam ani (Agata) ....., ani (Marzena) .....
3. Nie znam (Krzysztof) ....., ani (Piotr) .....
4. Nie lubię (pstrąg) ....., lubię (kurczak) .....
5. Nie mam (mieszkanie) .....

7

Слова из скобок напишите в родительном падеже.

1. Zaraz muszę iść do (sklep) .....
2. Muszę iść do (apteka) .....
3. Często chodzę do (teatr) .....
4. W piątki chodzę do (kino) .....
5. Zawsze chodzę do tej (galeria) .....

8

Слова из скобок поставьте в родительном падеже.

1. Nie lubię zupy (cebulowa) .....
2. Nasze dzieci nie lubią (czerwony) ..... barszczu.
3. Moja żona nie może pić (zielona) ..... herbaty.
4. Mój mąż nie lubi (japońska) ..... kuchni.

9

Ответьте на вопросы. Воспользуйтесь лексикой урока.

1. Jak często chodzisz do kina? .....
2. Jak często państwo chodzą do opery? .....
3. Jak często pan/pani chodzi do teatru? .....
4. Jak często chodzicie do dyskoteki? .....

Слова из скобок поставьте в творительном падеже.

10

1. – Poproszę kaczkę z (ryż) ..... i (jabłka) .....
- A ja poproszę kotlet schabowy z (ziemniaki) .....
2. – Zamawiam zupę pomidorową z (makaron) .....
- A ty co zamawiasz?
- Pierogi.
- Z czym?
- Z (kapusta) ..... i (grzyby) .....

Восполните диалог. Пользуйтесь лексикой урока.

11

W restauracji

- A: – Dobry wieczór. Prosimy ..... dla dwóch osób.
- B: – Proszę bardzo. Czy podać coś państwu do picia?
- C: – Ja ..... wodę niegazowaną.
- A: – A dla mnie .....
- C: – Na co masz .....? Tutaj ..... świetną kaczkę po polsku.
- A: – O tak, to dobry pomysł. A ty co .....
- C: – Pstrąga z warzywami. (Czy) ..... wina?
- A: – Chętnie.

Польская кухня

Традиционные блюда польской кухни – это **bigos**, **kotlet schabowy** или **pierogi z kapustą**. Бигос – по традиции – считается охотничьим блюдом, т. е. предлагаемым после успешной охоты. Вареники издавна составляли одно из главных блюд как крестьянской, так и дворянской кухни. Дворянская кулинария была очень богатой, разнообразной и обильной. Готовились изысканные блюда из дичи, рыбы и птицы. Богатый стол и приятная (иногда шумная) беседа – это типично польский обычай. Знания ради вы можете познакомиться с описанием польского застолья в известнейшей поэме в стихах Адама Мицкевича – „Пан Тадеуш”.

12. ROZMOWA PRZEZ TELEFON

W życiu ważna jest systematyczność. Paweł codziennie musi dzwonić do szefa. Dziś też musi do niego zadzwonić. Co piątek musi pisać raporty. Dziś też musi napisać raport. Co miesiąc musi zamawiać wodę mineralną do domu. I dzisiaj też musi zamówić wodę. Paweł rzadko robi zakupy, ale dziś ma pustą lodówkę, więc musi zrobić zakupy.

- Paweł: – Dzień dobry, chciałbym zamówić wodę mineralną.
Pani: – To pomyłka.
Paweł: – Dzień dobry, czy to firma „Eko”?
„Eko”: – Tak, słucham pana?
Paweł: – Chciałbym zamówić wodę mineralną.
„Eko”: – Na kiedy?
Paweł: – Na poniedziałek, po szesnastej.
„Eko”: – Jest pan naszym stałym klientem?
Paweł: – Tak, Paweł Kosiewicz, ulica Tamka 12, mieszkania 3.
„Eko”: – Nasz pracownik będzie u pana w poniedziałek.
Paweł: – Dobrze. Dziękuję.
Paweł: – Dzień dobry, mówi Paweł Kosiewicz. Czy mogę rozmawiać z Tomkiem Koleckim?
Sekretarka: – Przepraszam, z kim?
Paweł: – Z Tomkiem Koleckim.
Sekretarka: – Niestety, nie ma go teraz w biurze. Czy coś przekazać?
Paweł: – Proszę powiedzieć, że Paweł Kosiewicz prosi o telefon.
Sekretarka: – Jaki jest pana numer telefonu?
Paweł: – 8567646, komórkowy: 0601234567.
Sekretarka: – Dziękuję bardzo, do widzenia.

12. РАЗГОВОР ПО ТЕЛЕФОНУ

В жизни важна последовательность. Павел должен ежедневно звонить шефу. Сегодня он тоже ему позвонит. Каждую пятницу он должен писать отчёт. Сегодня тоже напишет отчёт. Каждый месяц он должен заказать на дом минеральную воду. И как раз сегодня он её закажет. Павел редко ходит в магазин, но сегодня у него пустой холодильник, и он должен пойти за продуктами.

- Павел: – Здравствуйте, я хотел бы заказать минеральную воду.
Женщина: – Вы не туда попали.
П: – Здравствуйте, это фирма „Eko”?
„Eko”: – Да, я вас слушаю.
П: – Я хотел бы заказать минеральную воду.
„Eko”: – На когда?
П: – На понедельник, часам к пяти.
„Eko”: – Вы наш постоянный клиент?
П: – Да, Павел Косевич, ул. Тамка 12, квартира 3.
„Eko”: – Наш сотрудник будет у вас в понедельник.
П: – Хорошо. Спасибо.
П: – Здравствуйте, говорит Павел Косевич. Я могу говорить с Томеком Колецким?
Секретарша: – Простите, с кем?
П: – С Томеком Колецким.
Секретарша: – К сожалению, его нет сейчас на месте. Что ему передать?
П: – Скажите, что Павел Косевич ждёт его звонка.
Секретарша: – Какой у вас номер телефона?
П: – 8567646, мобильный: 0601234567.
П: – Спасибо большое, до свидания.

Dwie godziny później

- Tomek: – Cześć, stary. Jaką masz sprawę do mnie?
Paweł: – Wiesz, mam problem. Mój samochód jest u mechanika, a ja muszę dziś...
Tomek: – Rozumiem, chcesz pożyczyć mój samochód. Dobrze, ale tylko na trzy, cztery godziny.
Paweł: – Dzięki!
Tomek: – Nie ma sprawy.

Sekretarka automatyczna w mieszkaniu Tani: Dzień dobry, mówię Tania Rudenko. Proszę zostawić wiadomość po długim sygnale. Dziękuję.

- Andrzej: – Cześć, Taniu, to ja, Andrzej. Dlaczego nie odpowiadasz na moje telefony? Czy możesz zadzwonić do mnie wieczorem? Mam bilety do opery. Czeka, cześć.

Спустя два часа

- Tomek: – Привет, братец. Что там у тебя?
П: – У меня проблема. Моя машина в сервисе, а я должен сегодня...
Т: – Понятно. Хочешь взять мою машину. Ладно, но только на 3–4 часа.
П: – Спасибо!
Т: – Не за что.

Автоответчик в квартире Тани: Здравствуйте, говорит Таня Руденко. Оставьте, пожалуйста, сообщение после длинного гудка. Спасибо.

- А: – Привет, Таня, это Анджей. Почему не отвечаешь на мои звонки? Можешь позвонить мне вечером? У меня билеты в оперу. Жду. Пока.

SŁOWNICTWO

co miesiąc – каждый месяц, ежемесячно	odpowiadać ndk (teraż. odpowiadam, odpowiadasz) – отвечать (я отвечаю, ты отвечаешь)
co tydzień – каждую неделю, еженедельно	odpowiedzieć dk (przysz. odpowiem, odpowiesz) – ответить (я отвечаю, ты ответишь)
codziennie – каждый день, ежедневно	pełny, -a, -e przym. – полный, -ая, -ое
dać dk (przysz. dać, dasz) – дать (я дам, ты дашь)	pisać ndk (teraż. piszę, piszesz) – писать (я пишу, ты пишешь)
dawać ndk (teraż. daję, dajesz) – давать (я даю, ты даешь)	pomyłka ż – ошибка
dzwonić ndk (teraż. dzwonię, dzwonisz) – звонить (я звоню, ты звонишь)	to pomyłka – здесь: вы не туда попали
mówić ndk (teraż. mówię, mówisz) – говорить (я говорю, ты говоришь)	powiedzieć dk (przysz. powiem, powiesz) – сказать (я скажу, ты скажешь)
napisać dk (przysz. napiszę, napiszesz) – написать (я напишу, ты напишешь)	pracownik m – сотрудник
naprawa ż – здесь: сервис	

przekazać *dk* (*przysz.* **przekażę, przekażesz**) – передать (я передам, ты передашь)
przekazywać *ndk* (*teraż.* **przekazuję, przekazujesz**) – передавать (я передаю, ты передаёшь)
raport *m* – отчёт
sekretarka z automatyczna – автоответчик
sygnał *m* – здесь: гудок
po długim sygnale – после длинного гудка

zadzwoić *dk* (*przysz.* **zadzwońnię, zadzwonisz**) – позвонить (я позвоню, ты позвонишь)
zostawiać *ndk* (*teraż.* **zostawiam, zostawiasz**) – оставлять (я оставляю, ты оставляешь)
zostawić *dk* (*przysz.* **zostawię, zostawisz**) – оставить (я оставлю, ты оставишь)
zostawić wiadomość – оставить сообщение

GRAMATYKA

DZWONIĆ – ZADZWONIĆ – глаголы совершенного и несовершенного вида

Вид (*aspekt*) – это одна из грамматических категорий, которой обладает глагол. Категория эта, с точки зрения морфологии, свойственна как польскому, так и русскому языку. И поэтому понятие действия без указания на временную границу или достижение результата (несовершенный вид глагола), а также понятие временного предела действия или его результат (совершенный вид глагола) в польском языке – не составит носителю русского языка особой трудности.

Обратите внимание и запомните, что:

- глаголы, образующие т. наз. видовую пару, не отличаются по значению (*pisać* – **napisać**, *dzwonić* – **zadzwoić** и т. п.);
- образование глаголов несовершенного/совершенного вида осуществляется нормативным, последовательным образом при помощи: префиксов (*rozmawiać* – **porozmawiać**, *robić* – **zrobić**), суффиксов (*rozwiązywać* – **rozwiązać**), или при помощи суплетивных форм, т. е. имеющих разные корни (*mówić* – **powiedzieć**, *brać* – **wziąć**, *kłaść* – **położyć**).
- глаголы совершенного вида не образуют форм настоящего

времени, в то время как глаголы несовершенного вида образуют все формы (настоящего, будущего, прошедшего времени).

• в польском языке существует группа глаголов несовершенного вида, от которых не образуются формы совершенного вида, напр.: **chcieć** (хотеть), **mieć** (иметь), **mieszkać** (жить/проживать), **móc** (мочь), **musieć** (быть должным, вынужденным что-л. делать), **wiedzieć** (знать).

Познакомьтесь с примерами видовых пар в польском языке.

czasownik niedokonany (несовершенный вид)	czasownik dokonany (совершенный вид)
czekać	poczekać/zaczekać
czytać	przeczytać
dawać	dać
dziękować	podziękować
dzwonić	zadzwoić
gotować	ugotować
grać	zagrać
informować	poinformować
interesować się	zainteresować się
inwestować	zainwestować
iść	pójść
jechać	pojechać
jeść	zjeść
kończyć	skończyć
lubić	polubić
mówić	powiedzieć
narzekać	ponarzekać
odpowiadać	odpowiedzieć
odwiedzać	odwiedzić
oglądać	obejrzeć
palić	wypalić
pić	wypić
pisać	napisać
płacić	zapłacić
pływać	popływać
pożyczać	pożyczyć
produkować	wyprodukować

przekazywać	przekazać
przepraszać	przeprosić
pytać	zapytać
radzić	poradzić
robić	zrobić
rozmawiać	porozmawiać
rozumieć	zrozumieć
śluchać	styszeć
spędzać	spędzić
spotykać się	spotkać się
sprzątać	posprzątać
tańczyć	zatańczyć
widzieć	zobaczyć
wyjeżdżać	wyjechać
zaczynać	zacząć
zakładać	założyć
załatwiać	załatwić
zapraszać	zaprosić
zarabiać	zarobić
zgodzać się	zgodzić się
zmieniać	zmienić
znać	poznać

В сочетании с наречиями времени (często, rzadko, nigdy и т. п.) в большинстве случаев выступают глаголы несовершенного вида:

Często dzwonię do mamy.	Я часто звоню маме.
Rzadko piszę raporty.	Я редко пишу отчёты.
Codziennie czytam gazety.	Каждый день я читаю газеты.

PROSZĘ + инфинитив

При обращении к собеседнику, употребляя формы **pan/pani/ państwo**, пользуемся конструкцией **proszę + инфинитив** глагола совершенного вида:

Proszę zostawić wiadomość.	Оставьте сообщение.
Proszę zadzwonić do mnie za godzinę.	Позвоните мне через час.
Proszę powiedzieć , że koncert odbędzie się w piątek.	Скажите, что концерт состоится в пятницу.

NIE MA MNIE – личные местоимения в родительном падеже

Личные местоимения, выступающие в отрицательных предложениях в функции дополнения, ставим в родительном падеже.

	liczba pojedyncza	liczba mnoga	
		Mianownik	Dopełniacz
Mianownik		Dopełniacz	Mianownik
ja	mnie	my	nas
ty	cię	wy	was
on	go	oni	ich
ona	jej	one	ich
ono	go		

Piotr mnie nie rozumie.	Пётр меня не понимает.
Nie rozumiem cię .	Я тебя не понимаю.
Nie widziałem jej cały tydzień.	Я не видел её всю неделю.
Nie ma nas dla nikogo.	Ни для кого нас нет.
One do was nie dzwoniły.	Они вам не звонили.
Nie poznałam ich !	Я их не узнала!

Обратите внимание на конструкцию, обозначающую присутствие или отсутствие кого-л. В данных ниже вопросительных предложениях выступает глагол **być** в формах настоящего времени. В соответствующих им отрицательных предложениях появляется конструкция: отрицательная частица **nie** + глагол **mieć** в 3 лице единственного числа (**ma**) + личное местоимение в родительном падеже.

- Czy jest Monika?	- Можно говорить с Моникой?
- Nie ma jej teraz w domu.	- Нет её сейчас дома.
- Czy jest Adam?	- Можно говорить с Адамом?
- Nie ma go w biurze.	- Нет его сейчас в офисе.
- Czy jesteś dziś w biurze?	- Ты сегодня в офисе?
- Nie ma mnie dzisiaj.	- Нет, сегодня меня нет.
- Czy Piotr i Magda są dzisiaj w domu?	- Пётр и Магда сегодня дома?
- Nie ma ich dzisiaj.	- Сегодня их нет.

ZAMÓWIĆ NA WTOREK – дни недели (2)

При определении срока реализации какого-л. действия, неоднократно называем день недели. В таких случаях пользуемся глаголом совершенного вида и предложно-падежной конструкцией **na** + винительный падеж.

Ten raport muszę *napisać* **na poniedziałek**.

Этот отчёт я должен написать на понедельник.

Chciałabym *zarezerwować* stół **na sobotę**.

Я хотел бы забронировать столик на субботу.

– Na kiedy naprawi mi pan samochód? – **Na czwartek**.

– На когда вы почините мне машину? – На четверг.

– Chciałbym *zamówić* wodę. – Na kiedy? – **Na piątek**.

– Я хотел бы заказать воду. – На какой день? – На пятницу.

ROZMAWIAMY

Разговор по телефону (3) – сопоставление речевых конструкций

– Halo, .../Słucham.

– Алло, .../Слушаю.

– Dzień dobry, czy to firma „Logo”?

– Здравствуйте, это фирма „Logo”?

– (Nie, to) pomyłka.
/ Tak, słucham pana/panią.

– Нет, вы не туда попали.
/ Да, я вас слушаю.

– Mówi Adam Kubiak (z firmy „Kontakt”). Czy mogę rozmawiać z... ? / Chciałbym rozmawiać z...

– Говорит Адам Кубяк (фирма „Kontakt”). Можно говорить с...? / Я хотел бы говорить с...

– Proszę bardzo. / Proszę (chwilczkę) zaczekać.

– Пожалуйста. / Подождите минутку.

– Czy mogę zostawić wiadomość?

– Можно оставить сообщение?

– Proszę zostawić wiadomość.

– Оставьте, пожалуйста, сообщение.

– Czy coś przekazać?

– Что-нибудь передать?

– Proszę przekazać/powiedzieć, że...

– Передайте / скажите, пожалуйста, что...

– Proszę zadzwonić za godzinę / w przyszłym tygodniu.

– Позвоните через час / на будущей неделе.

ĆWICZENIA

Дополните предложения. Вставьте глагол совершенного или несовершенного вида.

Слова для выбора: **dzwonić/zadzwonić; pisać/napisać; czytać/przeczytać; czekać/poczekać; płacić/zapłacić; zamawiać/zamówić**.

1

1. Magda jest dyrektorem. Często musi ..... raporty.

Dzisiaj musi ..... cztery raporty.

2. Piotr chce dziś ..... do matki. On chciałby dwa albo trzy razy w tygodniu ..... do niej.

3. Adam mieszka sam i nigdy nie gotuje. Często musi ..... pizzę do domu. Dzisiaj jak zwykle ma pustą lodówkę i musi ..... pizzę.

4. Kasia chce być dziennikarką. Chce ..... artykuły do popularnej gazety. Dzisiaj ona chce ..... pierwszy artykuł.

5. Dzisiaj idę z chłopakiem do teatru. Za pół godziny jest spektakl, a on mówi do mnie: „Czy możesz ..... na mnie 10 minut? Muszę coś zjeść”. Zawsze muszę na niego .....
6. Michał lubi chodzić do restauracji, ale nie lubi ..... za kolację. Dzisiaj jest z dziewczyną i musi ..... za kolację.

2

Образуйте совершенный вид глагола.

1. Często dzwonię do koleżanki. Dzisiaj też chcę do niej .....
2. Zawsze to ja płacę za kolację. Czy możesz ty dzisiaj .....
3. Nie lubię czekać. Niestety, dzisiaj muszę ..... na koleżankę.
4. Jestem policjantem, muszę pisać raporty. Jutro muszę ..... raport.
5. Lubię robić zakupy w centrum. Dziś wieczorem też chcę ..... zakupy w centrum.
6. Raz w miesiącu zamawiam wodę mineralną. W tym tygodniu muszę ..... wodę mineralną.
7. Codziennie wieczorem czytam książkę. W ten weekend chcę ..... nową ciekawą książkę.

3

Выберите подходящее по смыслу определение времени. Восполните предложения.

Слова для выбора: **dawno, rzadko, od czasu do czasu, często, zwykle, zawsze, w tym tygodniu, w weekend, dziś, w sobotę, jutro rano, jutro po południu.**

1. .... rozmawiam z siostrą. .... też chciałabym z nią porozmawiać.
2. Chciałbym ..... spotkać się z koleżanką. .... się z nią spotykam.
3. Mam w domu bałagan. .... muszę posprzątać mieszkanie. Moja koleżanka mówi, że ja za ..... sprzątam mieszkanie.
4. .... daję pieniądze na zakupy. .... też muszę dać pieniądze.
5. Czy możesz ..... zapytać szefa, kiedy jest spotkanie? ..... ja pytam szefa, kiedy mamy spotkanie.
6. .... zapraszam swoją dziewczynę do kina. .... chciałbym zaprosić ją do opery.
7. Chciałbym ..... zjeść zupę. Ostatnio ..... jem zupę.

Слова из скобок напишите в родительном падеже.

4

1. Muszę dzisiaj pójść do (Agata) .....
2. Czy chcesz teraz zadzwonić do (mama) .....
3. Chciałabym zadzwonić do (syn) .....
4. Czy chciałbyś napisać do (żona) .....

Восполните предложения при помощи личных местоимений в родительном падеже.

5

1. – Czy ty mnie rozumiesz? – Nie, nie rozumiem .....
2. – Czy Adam jest teraz w domu? – Nie, nie ma ..... teraz.
Będzie za godzinę.

3. – Czy będziecie rano w firmie? – Nie, nie ma .....
do południa.
4. – Czy Ania i Paweł są dzisiaj w biurze? – Nie, dzisiaj .....
nie ma.

6

Закончите предложения. Выберите подходящую фразу по образцу: **Jestem Polakiem, więc mówię po polsku.**

1. Nie mam chleba na kolację, więc .....
2. Jestem asystentką, więc .....
3. Mieszkam w Warszawie, więc .....
4. Mój szef nie mówi po polsku, więc .....

7

Восполните диалоги.

1. – Czy mogę rozmawiać z Moniką?
– Niestety, nie ma jej teraz. Czy coś ..... ?
– Proszę ....., że Agnieszka Witak bardzo
o telefon.
2. – Czy to firma „Novum”?
– Nie, to .....
3. – Tu numer 619-78-79. Proszę ..... wiadomość
po długim sygnale.
4. – Słucham. – ..... Monika Kownacka.
5. – Dzień dobry, czy jest pan dyrektor Zimecki?
– Nie ma go teraz. Proszę ..... za godzinę.

8

Восполните диалоги. Употребите лексику урока.

- A: – Dzień dobry, chciałbym/chciałabym ..... pizzę.
- B: – Jaką?
- A: – .....

B: – Na jaki adres?

A: – .....

C: – Dzień dobry, chciałbym/chciałabym .....
wodę mineralną.

D: – Na kiedy?

C: – .....

D: – Dobrze, nasz pracownik będzie u pana/u pani .....

13. JADĘ DO KRAKOWA

Paweł rozmawia z Tanią przez telefon

- Paweł: – Wiesz, jadę do Krakowa.
Tania: – Kiedy?
Paweł: – W przyszły wtorek.
Tania: – Na długo?
Paweł: – Na dwa dni. Wracam w przyszły czwartek wieczorem. Chcesz jechać ze mną?
Tania: – Muszę się zastanowić... Nie mam teraz dużo pracy i bardzo chciałabym pojechać do Krakowa, ale nie wiem...
Paweł: – Możemy najpierw zwiedzić Kraków, a potem pojechać jeszcze na jeden dzień do Zakopanego.
Tania: – Dobry pomysł, ale naprawdę muszę się jeszcze zastanowić.

Dwie godziny później

- Piotr: – Czego szukasz?
Paweł: – Szukam numeru telefonu informacji PKP. (...)
O, mam.
Informacja: – Informacja PKP, słucham?
Paweł: – Dzień dobry, o której godzinie odjeżdżają pociągi z Warszawy Centralnej do Krakowa?
Informacja: – Rano czy po południu?
Paweł: – Rano.
Informacja: – InterCity o godzinie siódmej.
Paweł: – O której godzinie jest w Krakowie?
Informacja: – O dziewiątej.
Paweł: – Dziękuję, do widzenia.

Sergiej Nowik i jego przyjaciel Marek

- Sergiej: – Jutro jadę do Borowa.
Marek: – Gdzie to jest dokładnie?

13. Я ЕДУ В КРАКОВ

Павел говорит с Таней по телефону

- П: – Знаешь, я еду в Краков.
Т: – Когда?
П: – В будущий вторник.
Т: – На долго?
П: – На два дня. Возвращаюсь в будущий четверг вечером. Хочешь со мной поехать?
Т: – Я должна подумать... Я не загружена сейчас работой и очень хотелось бы поехать в Краков, но не знаю...
П: – Мы можем сначала посмотреть Краков, а потом на один день поехать ещё в Закопане.
Т: – Хорошая идея, но я, действительно, должна ещё подумать.

Спустя два часа

- Р: – Что ты ищешь?
П: – Ищу номер справочной ж/д вокзалов (...)
О, нашёл!
Справочная: – Справочная ж/д вокзалов, слушаю вас?
П: – Здравствуйте, в котором часу отправляются поезда с вокзала Варшава Центральная в Краков?
Справочная: – Утром или во второй половине дня?
П: – Утром.
Справочная: – InterCity в 7.00 часов.
П: – А во сколько он в Кракове?
Справочная: – В 9.00
П: – Спасибо, до свидания.

Сергей Новик и его друг Марек

- С: – Завтра я еду в Борово.
М: – Где это конкретно находится?

- Sergiej: – Dziesięć kilometrów na wschód od Konina. Mam nadzieję, że wujek tam jeszcze mieszka.
- Marek: – Ja też mam nadzieję. Czym jedziesz? Pociągiem czy samochodem?
- Sergiej: – Samochodem. Połączenie kolejowe nie jest tam zbyt dobre. A ty jakie masz plany na weekend?
- Marek: – Zostaję w Warszawie, idę na koncert do filharmonii.
- Sergiej: – Do zobaczenia w poniedziałek, miłego weekendu.
- Marek: – Do poniedziałku! Powodzenia!

- C: – 10 километров восточнее Конина. Я надеюсь, что дядя там ещё живёт.
- M: – Я тоже надеюсь. На чем едешь? На поезде или на машине?
- C: – На машине. Сообщение там не очень удобное. А у тебя какие планы на выходные?
- M: – Я остаюсь в Варшаве, иду на концерт в филармонию.
- C: – До встречи в понедельник. Желаю приятно отдохнуть.
- M: – До понедельника! Удачи!

SŁOWNICTWO

dworzec *m* – вокзал

godzina *ż* – час

o której godzinie? – в каком-то времени?

gość *m* – гость

jechać *ndk* (*teraż. jadę, jedziesz*) – ехать (я еду, ты едешь)

kolejowy, -a, -e *przym.* – железнодорожный, -ая, -ое

mieć nadzieję – надеяться

miejsce *n* – место

nadzieja *ż* – надежда

naprawdę – действительно

około *przym.* – около

PKP (Polskie Koleje Państwowe) – Польские государственные железные дороги

plan *m* – план

pociąg *m* – поезд

połączenie *n* – сообщение

poradzić sobie *dk* (*przysz. poradzę sobie, poradzisz sobie*) – справиться (я справлюсь, ты справишься)

powodzenia! – удачи!

szukać *ndk* (*teraż. szukam, szukasz*) – искать (я ищу, ты ищешь)

czego szukasz? – что ты ищешь?

wracać *ndk* (*teraż. wracam, wracasz*) – возвращаться (я возвращаюсь, ты возвращаешься)

wschód *m* – восток

na wschód od... *kogo, czego* – восточнее *чего...*

zastanowić się *dk* (*przysz. zastanowię się, zastanowisz się*) – подумать (я подумаю, ты подумаешь)

zostawać *ndk* (*teraż. zostaję, zostajesz*) – оставаться (я остаюсь, ты остаешься)

zwiedzić *dk* (*przysz. zwiedzę, zwiedzisz*) – посмотреть (я посмотрю, ты согласишь)

География

góra – гора
jezioro *n* – озеро
miasto *n* – город
morze *n* – море
ocean *m* – океан
południe *n* – юг
na południe od ... – южнее
południowy, -a, -e *przym.* – южный, -ая, -ое
północ *ż* – север
na północ od ... – севернее
północny, -a, -e *przym.* – северный, -ая, -ое

wieś *ż* – деревня
wschodni, -a, -e *przym.* – восточный, -ая, -ое
wschód *m* – восток
na wschód od ... – восточнее
wyspa *ż* – остров
zachodni, -a, -e *przym.* – западный, -ая, -ое
zachód *m* – запад
na zachód od ... – западнее

GRAMATYKA

O KTÓREJ GODZINIE? – сопоставление

Обратите внимание:

- Jest (kto?, co?) godzina czwarta. **O** (kim?, czym?) godzinie czwartej. Сейчас четыре часа. В четыре часа.
- Jest godzina szesnasta. **O** (godzinie) szesnastej będą w domu. Сейчас шестнадцать часов. В шестнадцать часов я буду дома.

При определении точного времени порядковые имена числительные (1–24) согласуются в роде и падеже с именем существительным **godzina** *ż*. После предлога **o** (**O której godzinie?**), а также после предлогов **po** и **około** (неточное часовое время) порядковые числительные приобретают форму предложного падежа женского рода (окончание **-ej**). Следует напомнить, что минуты определяем при помощи количественных числительных.

O której godzinie?

O której godzinie?	В котором часу?
8.00 – o ósmej rano	в восемь утра
8.30 – o ósmej trzydzieści (w pół do dziewiątej)	в восемь часов тридцать минут (в половине девятого)
8.15 – piętnaście po ósmej	пятнадцать минут девятого
9.50 – o dziewiątej pięćdziesiąt	без десяти (минут) десять
Po piątej / po siedemnastej.	в шестом часу
Około jedenastej.	около одиннадцати

Глагол JECHAĆ – настоящее время

Глагол **jechać** принадлежит к I образцу спряжения. Обратите внимание на чередование гласных в основе **a:e** и расширение основы формы 2 и 3 лица единственного и множественного чисел (**d:dzi**).

liczba pojedyncza

ja jadę	my jedziemy
ty jedziesz	wy jedziecie
on, ona, ono jedzie	oni, one jadą

liczba mnoga

JADĘ DO KRAKOWA – названия городов в родительном падеже

После предлога **do** названия городов выступают в родительном падеже:

• женский род (-a:-y/-i)

Warszawa	→ Ona jedzie do Warszawy.
Moskwa	→ Jadę do Moskwy.
Lizbona	→ Lecę do Lizbony.
Odessa	→ Jedziemy do Odessy.
Kopenhaga	→ Jadę do Kopenhagi.
Ryga	→ Oni jadą do Rygi.

• мужской род (Ø:-a/-u)

Gdańsk	→ Jadę do Gdańska.
Kraków	→ Jadę do Krakowa.
Lublin	→ Jadę do Lublina.

Olsztyn	→ Jadę do Olsztyna.
Opole	→ Jadę do Opola.
Poznań	→ Jadę do Poznania.
Szczecin	→ Jadę do Szczecina.
Wrocław	→ Jadę do Wrocławia.
Berlin	→ Jedziemy do Berlina.
Hamburg	→ Jedziemy do Hamburga.
Kijów	→ Lecę do Kijowa.
Paryż	→ Lecimy do Paryża.
Petersburg	→ Lecę do Petersburga.
Strasburg	→ Lecimy do Strasburga.
Wiedeń	→ Jadę do Wiednia.
Amsterdam	→ Jadę do Amsterdamu.
Londyn	→ Jadę do Londynu.
Madryt	→ Lecę do Madrytu.
Nowy Jork	→ Lecimy do Nowego Jorku.
Rzym	→ Lecę do Rzymu.

- Dokąd jedziecie?	- Куда вы едете?
- Jedziemy do Gdańska.	- Мы едем в Гданьск.

Предлоги + глаголы движения – сопоставление

1. **jadę/idę DO...** + родительный падеж

- здания, парки: **idę do...** banku, parku, lasu;
- города: **jadę do...** Warszawy, Londynu;
- государства: **jedziemy do...** Hiszpanii, do Grecji.

2. **jadę/idę NA...** + винительный падеж

- площади, улицы, вокзалы, аэропорты: **jadę na...** Plac Bankowy, ulicę Piękną, na Okęcie;
- острова и полуострова: **jadę na...** Hel, Florydę, Kubeę, Haiti;
- события, факты: **jadę na...** kolację, koncert, film, ślub, chrzciny, pogrzeb, egzamin.

3. **jadę/idę W...** + винительный падеж

- горы: **jadę w ...** góry, Tatry, Alpy, Himalaje

4. **jadę/idę NAD...** + винительный падеж

- моря, океаны, озера, реки: **jadę nad...** Morze Czarne, Atlantyck, Jezioro Białe, Wisłę

→ Если называем место, где планируем провести свободное время (w kinie, w teatrze, na basenie, w kawiarni, w restauracji itp.), то в большинстве случаев, независимо от средства или способа передвижения, употребим скорее глагол **iść** (не: jechać). Итак, скажем, напр.: **Dziś wieczorem idę do kina, idę do teatru, idę na koncert, idę do restauracji, idziemy na imieniny.**

JADĘ POCIĄGIEM – творительный падеж имён существительных (4)

Прочитайте примеры. Запомните.

- Czym jedziesz do Krakowa?	- На чем поедешь в Краков?
- Pociągiem.	- На поезде.
- Czym pojedziemy na imieniny Agaty?	- На чем поедем на именины Агаты?
- Autobusem.	- На автобусе.
- Czy pojedziemy tam pociągiem?	- Мы поедем туда на поезде?
- Nie, tramwajem.	- Нет, на трамвае.
- Czym jedziecie na koncert?	- На чем поедете на концерт?
- Taksówką.	- На такси.

DUŻO, MAŁO – наречие + родительный падеж (1)

Наречия, обозначающие меру и степень, напр: **dużo, mało, wiele, mnóstwo, trochę, odrobinę**, сочетаются с именами существительными в родительном падеже. Имена существительные, называющие вещества или отвлечённые понятия (woda, cukier, sól, praca, radość), выступают в родительном падеже единственного числа, напр.:

Mam dużo pracy.	Poproszę trochę cukru.
Czy mogę prosić odrobinę soli?	Mamy mało czasu.

Имена существительные типа **dom, samochód, ulica** выступают в родительном падеже множественного числа, напр.:

- Tu wybudują **dużo domów** i poprowadzą **wiele** ulic.
Dzisiaj ta fabryka produkuje **mało samochodów**.

Глагол SZUKAĆ + родительный падеж имён существительных

Глагол **szukać** требует от последующего имени существительного формы родительного падежа.

- **Kogo** szukasz? - Кого ищешь?
- Szukam **Piotra**. - Я ищу Петра.
- **Czego** szukasz? - Что ищешь?
- Szukam **numeru telefonu** informacji PKP. - Я ищу номер телефона в справочную вокзалов.

DZIEŃ, TYDZIEŃ, ROK – множественное число

Обратите внимание, что в польском языке имена существительные **dzień** и **tydzień** образуют множественное число путём изменения основы: **dzień** → **dni**, **tydzień** → **tygodni**. Имя существительное **rok** во множественном числе имеет супpletивную форму: **rok** → **lata**.

1 dzień	2, 3, 4 dni	5, 6, 7... dni
1 tydzień	2, 3, 4 tygodnie	5, 6, 7... tygodni
1 miesiąc	2, 3, 4 miesiące	5, 6, 7... miesięcy
1 rok	2, 3, 4 lata	5, 6, 7... lat

- Za **dwa dni** idę na urlop.
- Za **trzy tygodnie** mamy egzamin.
- Jestem w Polsce **cztery miesiące**.
- W firmie „Logos” pracuję już **cztery lata**.

ZE MNA – личные местоимения в творительном падеже

liczba pojedyncza		liczba mnoga	
Mianownik	Narzędnik	Mianownik	Narzędnik
ja	ze mną	my	z nami
ty	z tobą	wy	z wami
on	z nim	oni	z nimi
ona	z nią	one	z nimi
ono	z nim		

- Czy chcesz iść **ze mną** do kina? - Ты хочешь пойти со мной в кино?
- **Z tobą** zawsze. - С тобой всегда.
- Dlaczego nie rozmawiasz z **Anną**? - Почему ты не разговариваешь с **Анной**?
- **Z nią** trudno jest rozmawiać. - С ней трудно говорить.
- Chciałbyś pojechać **z nami** do Paryża? - Ты хотел бы поехать с нами в Париж?
- **Z wami** mogę jechać i na koniec świata. - С вами могу ехать и на край света!

NAJPIERW, POTEM – последовательность действия (1)

В польском языке эквивалентами наречия **spoczątku**, **potem** являются наречия **najpierw**, **potem**. Выражая последовательность действия, наречия эти могут выступать с глаголами как настоящего, так прошедшего и будущего времени.

- Najpierw** czytam tekst, **potem** robię ćwiczenia. - Сначала я читаю текст, потом делаю упражнения.
- Najpierw** byłem uczniem, **potem** (byłem) studentem. - Сначала я был учеником, потом студентом.
- Najpierw** będę w firmie, **potem** (będę) w domu. - Сначала я буду в фирме, потом дома.

NA WSCHÓD OD... – определение географического положения

При определении географического положения какой-л. местности по отношению к другой местности пользуемся конструкцией **na + направление** (винительный падеж) + **od + название города** (родительный падеж).

Żelazowa Wola jest 60 kilometrów **na zachód od Warszawy**.
Желязова Воля находится 60 км западнее Варшавы.

Białowieża jest 240 kilometrów **na wschód od Warszawy**.
Беловежа находится 240 км восточнее Варшавы.

Puttusk jest 50 kilometrów **na północ od Warszawy**.

Пултуск находится 50 км севернее Варшавы.

Sopot jest 10 kilometrów **na południe od Gdyni**.

Сопот находится 10 км южнее Гдыни.

Wieliczka jest 13 kilometrów **na wschód od Krakowa**.

Величка находится 13 км восточнее Кракова.

W PRZYSZŁY CZWARTEK – дни недели (3)

1. предлог **w** + винительный падеж:

W **przyszły poniedziałek** mam kontrolę.

W **przyszły wtorek** jadę z Agnieszką do Berlina.

W **przyszłą środę** idziemy do opery na „Trubadura”.

W **przyszły czwartek** muszę zadzwonić do Ireny.

W **przyszły piątek** jest spotkanie z dyrektorem.

W **przyszłą sobotę** idę na koncert do filharmonii.

W **przyszłą niedzielę** mam gości.

2. предлог **w** + предложный падеж:

W **przyszłym tygodniu** mam imieniny.

W **przyszłym miesiącu** muszę jechać do Opola.

W **przyszłym roku** chcę kupić nowy samochód.

DO PONIEDZIAŁKU! – До понедельника!

Прочитайте примеры. Запомните. После предлога **do** названия дней недели выступают в родительном падеже. Обратите внимание на формы речевого этикета.

poniedziałek	Cześć! Do poniedziałku!
wtorek	Na razie! Do wtorku!
środa	Do widzenia! Do środy!
czwartek	Trzymaj się! Do czwartku!
piątek	Żegnam cię! Do piątku!
sobota	Do miłego zobaczenia! Do soboty!
niedziela	Do zobaczenia! Do niedzieli!

ROZMAWIAMY

Какие у вас планы?

Jakie masz plany na weekend?

Co robisz w sobotę i niedzielę?

Предлагаем экскурсию

Jadę do Krakowa. Czy chcesz jechać ze mną?/Czy chciałbyś ze mną jechać?

Желаем приятно отдохнуть

- Miłego weekendu!

- Nawzajem.

- Miłego dnia!

- Miłego dnia! / Nawzajem.

ĆWICZENIA

Отвечьте на вопросы:

Образец: – O której godzinie jest film? (16.05) – Film jest **pięć po czwartej**.

1. – O której godzinie jest koncert? (18.10) – .....
2. – O której godzinie jest film? – (20.15) – .....
3. – O której godzinie jest konferencja? – (12.30) – .....
4. – O której godzinie jest lekcja? – (11.55) – .....
5. – O której godzinie jest spektakl? – (19.30) – .....
6. – O której godzinie jest koncert? – (18.00) – .....

2Глаголы **jechać** или **lecieć** напишите в нужной форме.

1. – Kiedy (ty) ..... do Krakowa?
– W przyszły piątek.
2. – Kiedy (wy) ..... do Nowego Jorku?
– (My) ..... w przyszłą środę.
1. – Czy Agata jutro ..... do Poznania?
– Nie, ona ..... w przyszłym tygodniu.
2. (Ja) w przyszłym miesiącu ..... do Gdańska.
Dzieci ..... ze mną.
5. W środę po południu Magda i Paweł ..... do Paryża.

3Личные местоимения употребите в творительном падеже, напр.: **Ania idzie do kina. Czy chcesz iść z nią?**

1. W środę **jadę** do Poznania. Czy chcesz jechać .....
2. **Michał** w weekend **jedzie** do Mławy. Czy możesz jechać .....
3. W przyszłym tygodniu **Ania jedzie** do Białowieży. Czy chciałbyś jechać .....
4. Kiedy **jedziesz** do Gdańska? Czy mogę jechać .....
5. – **Jedziemy** na urlop. Czy chcecie jechać .....
– Tak, bardzo chcielibyśmy jechać .....
6. **Jola i Ala** jadą na konferencję. Czy chciałabyś jechać .....

4

Названия городов напишите в родительном падеже:

1. – W przyszłym tygodniu chcę jechać do (Poznań) .....
i (Gdańsk) ..... – Na jak długo? – Na cztery dni.
1. – Czy chcesz pojechać ze mną do (Warszawa) .....?
– Na jak długo? – Na tydzień.
3. – Wiesz, jadę do (Londyn) ..... – Na jak długo jedziesz? – Na dwa tygodnie.

176

4. – Muszę jechać na konferencję do (Moskwa) .....
– Na jak długo? – Na pięć dni.
1. – Chciałabym jechać do (Paryż) ..... na miesiąc albo do (Rzym) .....
2. – Gdzie chciałbyś pojechać na urlop? – Do (Nowy Jork) .....
..... A ty? – Ja do (Amsterdam) .....

Слова из скобок поставьте в родительном падеже:

5

1. Wiesz, mam mało (czas) ....., nie mogę teraz rozmawiać.
2. Mam dzisiaj dużo (praca) .....
3. Patrycja pije dużo (woda) ....., a ja piję dużo (kawa) .....

Восполните вопросы. Употребите: **kogo? co? czego?****6**

1. – ..... ty tu robisz? – Czekam na autobus.
2. – ..... szukasz? – Numeru telefonu.
3. – ..... masz tutaj? – Cytryny.
4. – ..... szukasz? – Adama.

Составьте предложения. Употребите наречия: **najpierw, potem.****7**

1. (czytać gazetę, jeść kolację) .....
2. (pisać raport, rozmawiać z szefem) .....
3. (oglądać telewizję, iść na spacer) .....
4. (mieć spotkanie, dzwonić do klienta) .....

Слова из скобок поставьте в творительном падеже.

8

1. Dzisiaj jadę do domu (tramwaj) .....
2. Jest późno. Muszę jechać (taksówka) .....
3. Adam jedzie do biura (autobus) .....
4. Ania jedzie do Krakowa (pociąg) .....
5. Jedziemy na urlop (samochód) .....

177

9

Отвѣтьте на вопросы.

1. – Kiedy pani jedzie do Poznania? – (przyszły piątek) .....
2. – Kiedy idziecie do opery? – (przyszła środa) .....
3. – Kiedy państwo jadą do Łodzi? – (przyszła sobota) .....
4. – Kiedy jedziesz do mamy? – (przyszła niedziela) .....
5. – Kiedy pan zaczyna nowy projekt? – (przyszły tydzień) .....
6. – Kiedy zaczynasz staż? – (przyszły miesiąc) .....

10

Посмотрите на карту Польши. Отвѣтьте на вопросы по образцу.
Образец: Żelazowa Wola **jest na zachód od Warszawy.**

1. Gdzie jest Lublin? .....
2. Gdzie jest Gdańsk? .....
3. Gdzie jest Poznań? .....
4. Gdzie jest Białystok? .....

11

Восполните предложения. Употребите предлоги: **w, do, na, nad.**

1. Chciałabym ..... tym roku pojechać ..... urlop .....
góry. A ty?
2. Ja chciałbym jechać ..... morze.
3. .... przyszłym tygodniu jadę ..... konferencję .....
Poznania.
4. Za godzinę muszę jechać ..... lotnisko.
5. Chcę dzisiaj iść ..... spacer ..... parku.
6. Czy możesz pojechać ..... ulicę Widok ..... apteki?

12

Восполните диалоги. Пользуйтесь лексикой урока.

- A: – Wiesz, jadę do Krakowa.
B: – .....?
A: – W przyszły wtorek.
B: – .....?

178

A: – Na 2 dni. .... w przyszły czwartek wieczorem.
Chcesz jechać .....?

B: – Chętnie. Czym jedziesz, ..., czy pociągiem?

(informacja PKP)

A: – Informacja PKP, słucham?

B: – .....?

A: – Rano czy po południu?

B: – .....

A: – InterCity o .....

179

14. WYNAJMOWANIE MIESZKANIA, REZERWACJA HOTELU

Sergiej Nowik chce wynająć mieszkanie

- Nowik: – Chciałbym wynająć mieszkanie.
Agent nieruchomości: – Jakie mieszkanie pana interesuje?
Nowik: – Nieduże, jednopokojowe, czterdziestometrowe, w centrum.
Agent: – Mam dla pana ofertę. Mieszkanie na ulicy Lipowej 5. Niedaleko od stacji metra. Trzydzieści siedem metrów kwadratowych.
Nowik: – Z balkonem?
Agent: – Nie, z balkonem mam trzypokojowe mieszkanie. Jest tam salon, sypialnia i kuchnia.
Nowik: – Tak, ale... mnie potrzebne jest nieduże mieszkanie.
Agent: – Rozumiem. Jeśli pan ma czas, możemy obejrzeć mieszkanie na Lipowej jeszcze dziś wieczorem.
Nowik: – Świetnie.

Wieczorem

- Agent: – Tutaj jest przedpokój, tu kuchnia z oknem, a tutaj pokój. Duży, z ładnym widokiem. A tu łazienka i toaleta.
Nowik: – Jakie są warunki wynajmu?
Agent: – To mieszkanie kosztuje osiemset złotych miesięcznie. Płatne z góry.
Nowik: – To jest ładne mieszkanie, ale muszę się zastanowić. Proszę o kilka dni na decyzję.
Agent: – Oczywiście. Czekam na pana telefon w przyszłym tygodniu.

14. АРЕНДА КВАРТИРЫ, БРОНИРОВАНИЕ НОМЕРА В ГОСТИНИЦЕ

Сергей Новик хочет снять квартиру

- Н: – Я хотел бы снять квартиру.
Агент недвижимости: – Какая квартира вас интересует?
Н: – Небольшая, однокомнатная, 40м², в центре.
Агент: – Есть у меня для вас oferta. Квартира на улице Липовой, 5. Недалеко от станции метро. 37м².
Н: – С балконом?
Агент: – Нет, с балконом у меня трёхкомнатная квартира. Там салон, спальня и кухня.
Н: – Да, но... мне нужна небольшая квартира.
Агент: – Понимаю. Если у вас есть время, мы можем посмотреть квартиру на Липовой еще сегодня вечером.
Н: – Отлично.

Вечером

- Агент: – Здесь коридор, здесь светлая кухня, а здесь комната с красивым видом. А здесь ванная и туалет.
Н: – Какие условия аренды?
Агент: – Эта квартира стоит 800 злотых в месяц. Оплата авансом.
Н: – Это красивая квартира, но я должен подумать. Дайте мне, пожалуйста, пару дней для принятия решения.
Агент: – Конечно. Я жду вашего звонка на будущей неделе.

Пaweł rezerwuje pokój w hotelu

- Recepcja: – Dzień dobry, hotel „Gala”, słucham?
Paweł: – Dzień dobry, chciałbym zarezerwować dwa pokoje. Czy są wolne pokoje od piętnastego do osiemnastego kwietnia?
Recepcja: – Proszę poczekać. Już sprawdzam. (...) Tak, są pokoje jednoosobowe i dwuosobowe.
Paweł: – Pokoje są z łazienką?
Recepcja: – Tak. Pokoje mamy z łazienką.
Paweł: – A ile kosztuje doba?
Recepcja: – Sto dwadzieścia złotych.
Paweł: – Ze śniadaniem?
Recepcja: – Tak. Oczywiście.
Paweł: – Proszę zarezerwować dwa pokoje jednoosobowe.
Recepcja: – Pana nazwisko?
Paweł: – Paweł Kosiewicz. Będziemy około godziny dziewiątej rano.
Recepcja: – Bardzo proszę. Zapraszamy.

Tania i Basia

- Tania: – Czy wiesz, jaka pogoda będzie w przyszłym tygodniu?
Basia: – Więc jednak jedziesz z Pawłem do Krakowa?
Tania: – Tak, jadę.
Basia: – Będzie ciepło, osiemnaście stopni. Ale musisz pamiętać, że czasami w połowie kwietnia może być bardzo zimno, a w górach wiosną pogoda jest zmienna. Może padać deszcz, nawet śnieg, może być silny wiatr. Musisz być gotowa na wszystko.
Tania: – Dobrze, dziękuję za dobrą radę. Będę gotowa na wszystko.

Павел бронирует номер в гостинице

- Администратор: – Здравствуйте, гостиница „Gala”, я вас слушаю.
П: – Добрый день, я хотел бы забронировать два номера. Есть у вас свободные номера с 15 по 18 апреля?
Администратор: – Подождите, пожалуйста. Я проверю. (...) Да, есть одноместные и двухместные номера.
П: – Номера с ванной?
Администратор: – Да, номера у нас с ванной.
П: – А сколько стоит номер в сутки?
Администратор: – 120 złotych.
П: – С завтраком?
Администратор: – Да, конечно.
П: – Забронируйте, пожалуйста, 2 одноместных номера.
Администратор: – Ваша фамилия?
П: – Павел Косевич. Мы будем около девяти утра.
Администратор: – Пожалуйста. Мы вас ждём.

Таня и Бася

- Т: – Ты не знаешь, какая погода будет на будущей неделе?
Б: – Значит, всё-таки ты едешь с Анджеем в Закопане?
Т: – Да, еду.
Б: – Будет тепло, 18 градусов. Но помни, что в горах, в середине апреля весной погода иногда изменчивая. Может идти дождь, даже снег, может дуть сильный ветер. Ты должна быть готова на всё.
Т: – Хорошо, спасибо за совет. Не переживай. Я буду готова на всё.

SŁOWNICTWO

burza *ż* – гроза
ciepło *przym.* – тепло
czasami *przym.* – иногда
decyzja *ż* – решение
deszcz *m* – дождь
doba *ż* – сутки
dwuosobowy, **-a**, **-e** *przym.* –
 двухместный, -ая, -ое
dwupokojowy, **-a**, **-e** *przym.* –
 двухкомнатный, -ая, -ое
dzisiaj – сегодня
godzina *ż* – час
góry *lm* – горы
w górach – в горах
jednosobowy, **-a**, **-e** *przym.* –
 одноместный, -ая, -ое

jutro – завтра
kuchnia *ż* – кухня
kwiecień *m* – апрель
łazienka *ż* – ванная
może – может
nieduży, **-a**, **-e** *przym.* – неболь-
 шой, -ая, -ое
obejrzeć *dk* (*przysz.* **obejrę**,
obejrzysz) – посмотреть
 (я посмотрю, ты посмо-
 тришь)
obok – рядом
oferta *ż* – oferta
oglądać *ndk* (*teraż.* **oglądam**,
oglądasz) – смотреть
 (я смотрю, ты смотришь)

okno *n* – окно
pada deszcz – идёт дождь
pada śnieg – идёт снег
pamiętać *ndk* (*teraż.* **pamię-
 tam, pamiętasz**) – помнить
 (я помню, ты помнишь)
płatne z góry – оплата аван-
 сом
pogoda *ż* – погода
pokój *m* – комната
przedpokój *m* – коридор
przyjemny, **-a**, **-e** *przym.* – при-
 ятный, -ая, -ое
rada *ż* – совет
salon *m* – салон
silny, **-a**, **-e** *przym.* – сильный,
 -ая, -ое
stopień *m* – здесь: градус
sypialnia *ż* – спальня
śniadanie *n* – завтрак
śnieg *m* – снег

warunek *m* – условие
warunki wynajmu – усло-
 вия аренды
wczoraj – вчера
wiatr *m* – ветер
widny, **-a**, **-e** *przym.* – светлый,
 -ая, -ое
widok *m* – вид
wiosna *ż* – весна
wiosną – весной
wolny, **-a**, **-e** *przym.* – свобод-
 ный, -ая, -ое
wynająć *dk* (*przysz.* **wynajmę**,
wynajmiesz) – снять, арен-
 довать (я сниму, арендую,
 ты снимешь, арендуешь)
zapraszać *ndk* (*teraż.* **zapro-
 szam, zapraszasz**) – при-
 глашать (я приглашаю, ты
 приглашаешь)
zimno *przym.* – холодно

Погода

burza *ż* – гроза
jest ... ciepło – на улице тепло
chłodno – прохладно
gorąco – жарко
pochmurno – пасмурно
upał – жара
zimno – холодно
mroźnie – морозно
mgła *ż* – туман
mroz *m* – мороз
pada deszcz *m* – идёт дождь
pada śnieg *m* – идёт снег
pogoda jest... – погода стоит...

brzydka – плохая
ładna – хорошая
piękna – прекрасная
pochmurna – пасмурная
słoneczna – солнечная
straszna – ужасная
słońce *n* – солнце
świeci słońce – светит сол-
 нце
tęcza *ż* – радуга
wiatr *m* – ветер
wieje wiatr – дует ветер

jest **1 stopień** ciepła/mrozu 1 градус ciepła/mroza
 są **2, 3, 4 stopnie** ciepła/mrozu 2, 3, 4 градуса ciepła/mroza
 jest **5, 6, stopni** ciepła/mrozu 5, 6 градусов ciepła/mroza

Времена года

wiosna *ż* – весна **jesień** *ż* – осень
lato *n* – лето **zima** *ż* – зима

GRAMATYKA

INTERESUJE MNIE... – Меня интересует...

Чтобы выразить свою заинтересованность каким-л. предложением, событием, фактом действительности, предметом, можем воспользоваться следующими конструкциями:

Jestem zainteresowany tym mieszkaniem. → **Interesuje mnie to** mieszkanie.
 Jestem zainteresowana tą ofertą. → **Interesuje mnie ta** oferta.
 Jesteśmy zainteresowani tym projektem. → **Interesuje nas** ten projekt.
 Jesteście zainteresowani tą propozycją? → **Interesuje was** ta propozycja?
 Jesteś zainteresowany tym domem? → Czy **interesuje cię** ten dom?

Названия месяцев, дата (1)

	Mianownik	Dopełniacz
I	styczeń	stycznia
II	luty	lutego
III	marzec	marca
IV	kwiecień	kwietnia

V	maj	maja
VI	czerwiec	czerwca
VII	lipiec	lipca
VIII	sierpień	sierpnia
IX	wrzesień	września
X	październik	października
XI	listopad	listopada
XII	grudzień	grudnia

➤ В польском языке, при названии даты (**Który** jest dzisiaj?), употребляем порядковое имя числительное мужского рода в именительном падеже: **dziś jest pierwszy, czwarty, jedenasty...**), так как подразумеваемым подлежащим высказывания является имя существительное мужского рода **dzień**. Название месяца выступает в родительном падеже (**dzień jakiego miesiąca?**): **lipca, sierpnia, grudnia**.

– **Który** jest dzisiaj?
 – Dzisiaj jest (15) **piętnasty lipca** / (7) **siódmy września** и т. п.

Dzisiaj jest **ósmego** czerwca.
 Dzisiaj jest **dwudziesty czwarty** maja.

Если мы определяем дату действия, отвечая на вопрос: какого числа что-л. было/будет?, порядковое имя числительное ставим в родительном падеже.

– **Którego** jedziesz do Krakowa?
 – Jadę do Krakowa **piętnastego lipca/siódмого września**.

Koncert jest **ósmego** czerwca.
 Spotkanie jest **dwudziestego czwartego** maja.

Если определяем срок действия, его начало и конец, пользуемся конструкцией с предлогами: **od... do...** (эквивалент русской конструкции с... до). Предлоги требуют от порядкового имени числительного формы родительного падежа.

Od którego chce pan wynająć pokój?
Od siódmego września.

- **Od którego do którego...?**
- W Warszawie będę **od piętnastego do dwudziestego lipca**.

JAKA JEST POGODA? – наиболее употребительные конструкции

Dzisiaj jest ładna pogoda.   **Jutro będzie** pochmurno.
Jutro będzie słoneczna pogoda.   **Wczoraj było** zimno.
Wczoraj była brzydka pogoda.   **Dzisiaj jest** 10 stopni ciepła.
Dzisiaj jest ciepło.   **Dzisiaj są** 2 stopnie mrozu.

WIOSNA, NA WIOSNĘ – наречия времени

wiosną/na wiosnę → весной
 latem/w lecie → летом
 jesienią/na jesieni → осенью
 zimą/w zimie → зимой

Wiosna to najpiękniejsza pora roku. → **Wiosną/na wiosnę** kwitną drzewa.
 Lato jest w tym roku upalne. → **Latem/w lecie** słońce mocno grzeje.
 Jesień to moja ukochana pora roku. → **Jesienią/na jesieni** lubię chodzić do parku.
 Zima jest w tym roku bardzo mroźna. → **Zimą/w zimie** jeżdżę na nartach.

W POŁOWIE KWIETNIA – В середине апреля

początek → **NA początku...** В начале...
 połowa → **W połowie...** В середине ...
 koniec → **POD koniec...** В конце ...

Jest **początek** kwietnia. → **Na początku** kwietnia mam konferencję.
 Jest **połowa** kwietnia. → **W połowie** kwietnia mam egzamin.
 Jest **koniec** kwietnia. → **Pod koniec** kwietnia jadę do Gdańska.

ROZMAWIAMY

Бронирование номера в гостинице

Czy są wolne pokoje od... do...?
 Chciałbym zarezerwować pokój od... do...
 Czy pokoje są z łazienkami?
 Ile kosztuje doba?
 Ze śniadaniem czy bez śniadania?

Аренда квартиры

Chciałbym wynająć mieszkanie.
 Chciałabym wynająć małe/duże mieszkanie.
 Interesuje mnie mieszkanie jednopokojowe/dwupokojowe.
 Interesuje mnie mieszkanie osiemdziesięciometrowe.
 Interesuje mnie mieszkanie w centrum.

ĆWICZENIA

Ответьте на вопросы. Прочитайте дату.

1. – Który (jest) dzisiaj? – Dzisiaj jest (05.05) .....
2. – Który (jest) dzisiaj? – Dzisiaj jest (07.07) .....
3. – Który był wczoraj? – Wczoraj był (11.11) .....
4. – Który był wczoraj? – Wczoraj był (06.06) .....
5. – Który będzie jutro? – Jutro będzie (04.04) .....
6. – Który będzie w piątek? – W piątek będzie (03.03) .....

Ответьте на вопросы. Прочитайте дату.

1. – Który dzisiaj jest? – Dzisiaj jest 04.05.
 – Kiedy (którego) jedziesz do Poznania? – Jadę 04.05.
2. – Który dzisiaj jest? – Dzisiaj jest 18.04.
 – Kiedy (którego) idziesz do opery? – Do opery idę 18.04.

3. – Dzisiaj jest 25.08.
– Kiedy (którego) zaczynasz staż? – Zaczynam staż 25.08.
4. – Chciałbym zarezerwować pokój dwuosobowy.
– Od kiedy (od którego)?
– Od 22.07. do 26.07.

3

Слова из скобок употребите в родительном падеже.

1. W połowie (marzec) ..... jest jeszcze zimno.
2. Pod koniec (luty) ..... może być 5 stopni mrozu.
3. Na początku (sierpień) ..... zwykle jest gorąco.
4. W połowie (wrzesień) ..... może być bardzo ciepło.

4

Составьте ответы на данные ниже вопросы.

1. Czy dzisiaj jest ładna pogoda? 2. Czy jest ciepło, czy zimno? 3. Czy jest wiatr? Czy pada deszcz? 4. Czy pada śnieg? Czy jest mróz? 5. Ile jest dzisiaj stopni? 6. Czy jutro będzie ciepło? 7. Czy wczoraj było ciepło?

5

Восполните предложения по образцу:

Образец: **Latem** często pływam. **Lato** jest piękne.

1. (jesień) ..... jest długa.
..... może być naprawdę ciepło.
2. (wiosna) ..... zwykle dużo spaceruję.
..... jest za krótka.
3. (zima) ..... często jeżdżę na nartach.
..... też może być piękna.
4. (lato) ..... to najpiękniejsza pora roku.
..... często gram w tenisa i jeżdżę na rowerze.

6

Восполните диалоги, употребляя личные местоимения в винительном падеже (**mnie, cię** itp.) или имена существительные **pan/pani**.

1. – Jaki pokój ..... interesuje?
– Interesuje ..... pokój dwuosobowy.

2. – Chciałbym zarezerwować pokój.
– Jaki pokój ..... interesuje?
– Interesuje ..... pokój jednoosobowy z łazienką.
3. – Mamy dla was dwie oferty. Która oferta ..... interesuje?
– Interesuje ..... pierwsza oferta.
4. – Wiesz, szukam mieszkania.
– Jakie mieszkanie ..... interesuje?
– Jednopokojowe.

7

Слова из скобок напишите в именительном или винительном падеже единственного/множественного числа.

1. Mam cztery (duży pokój) ....., (duża widna kuchnia) ..... i (duża łazienka) .....
2. – Jakie mieszkanie chciałabyś mieć?
– Chciałabym mieć (duże mieszkanie) .....:
(salon) ....., dwie (sypialnia) .....,
(pokój dziecienny) ..... (kuchnia) .....
i dwie (łazienka) .....

8

Восполните диалог. Пользуйтесь лексикой урока.

- A: – Dzień dobry, hotel „Krokus”, słucham.
B: – Czy są wolne pokoje od ..... do .....?
A: – Proszę ..... Są wolne pokoje jednoosobowe i dwuosobowe.
B: – Czy pokoje są z .....?
A: – Tak.
B: – Ile kosztuje ..... ?
A: – 120 złotych.
B: – Ze .....?
A: – Tak.
B: – Chciałbym/chciałabym .....
A: – Na jakie nazwisko?
B: – .....

15. NA DWORCU KOLEJOWYM

W pracy

- Paweł: – Wychodzę. Wracam za godzinę.
Piotr: – Dokąd idziesz?
Paweł: – Muszę jechać na dworzec po bilety. Jutro rano na pewno będzie duża kolejka.

Pół godziny później na dworcu. Przy okienku nr 4

- Paweł: – Poproszę 2 bilety na InterCity do Krakowa. Na jutro na godzinę (7) siódmą.
Kasjerka: – Pierwsza czy druga klasa?
Paweł: – Druga.
Kasjerka: – Dla palących czy niepalących?
Paweł: – Dla niepalących.
Kasjerka: – Dwieście czterdzieści osiem złotych.
Paweł: – Proszę.

Komunikat:

- Pociąg ekspresowy do Poznania przez Kutno, Konin odjeżdża z toru pierwszego przy peronie drugim.
- Pociąg InterCity z Warszawy do Wrocławia przez Poznań, Leszno stoi na torze drugim przy peronie trzecim. Planowy odjazd pociągu godzina (13) trzynasta.
- Pociąg EuroCity „Polonia” z Warszawy do Budapesztu przez Katowice, Ostrawę, Bratysławę odjeżdża z toru drugiego przy peronie pierwszym.

W mieszkaniu Tani

- Paweł: – Pakujesz się?
Tania: – Tak. Zaraz kończę.
Paweł: – Co za przypadek! Mamy takie same aparaty fotograficzne! Ja biorę swój, więc ty już nie musisz brać swojego.
Tania: – Dobrze, wystarczy jeden aparat.

15. НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ВОКЗАЛЕ

На работе

- П: – Я выхожу. Вернусь через час.
Пётр: – Куда ты идёшь?
П: – Мне нужно поехать на вокзал за билетами. Завтра утром наверняка будет большая очередь.

Спустя полчаса на вокзале. У окошка № 4

- П: – Дайте, пожалуйста, 2 билета на InterCity в Краков. На завтра в 7.00 утра.
Кассирша: – Вам первый класс или второй?
П: – Второй.
Кассирша: – Для курящих или некурящих?
П: – Для некурящих.
Кассирша: – С вас 248 złotych.
П: – Пожалуйста.

Сообщение:

- Скорый поезд Познань – Конин через Kutno отправляется с 2 платформы 1 пути.
- Поезд InterCity Варшава – Вроцлав через Познань, Лешно стоит у 3 платформы 2 пути. Время отправления 13.00.
- Поезд EuroCity „Polonia” Варшава – Будапешт через Katowice, Ostrawę, Bratislavu отправляется с 1 платформы 2 пути.

В квартире Тани

- П: – Ты собираешься?
Т: – Да. Сейчас закончу.
П: – Вот какое совпадение! У нас с тобой одинаковые фотоаппараты! Я беру свой, ты тогда свой можешь не брать.
Т: – Хорошо, достаточно взять один фотоаппарат.

- Paweł: – Widzę, że czytasz Balzaka w oryginale!
 Tania: – Tak, lubię Balzaka.
 Paweł: – Tak dobrze znasz język francuski?
 Tania: – Francuski znam lepiej niż polski, ale teraz nie mam z kim rozmawiać po francusku.

Dzwoni telefon

- Tania: – Słucham?
 Andrzej: – To ja, Andrzej.
 Tania: – Nie mogę teraz rozmawiać, mam gościa.
 Andrzej: – Mam bilety na jutro do kina.
 Tania: – Jutro mnie nie będzie, jadę do Krakowa.
 Andrzej: – Na konferencję?
 Tania: – Nie, prywatnie, z kolegą.
 Andrzej: – Z jakim kolegą?
 Tania: – Nieważne, cześć.

- P: – Вижу, ты читаешь Бальзака в подлиннике!
 T: – Да, люблю Бальзака.
 P: – Так хорошо знаешь французский язык?
 T: – Французский я знаю лучше, чем польский, но мне не с кем говорить по-французски.

Звонит телефон

- T: – Я слушаю.
 A: – Это я, Анджей.
 T: – Я не могу сейчас говорить, у меня гость.
 A: – У меня билеты в кино на завтра.
 T: – Завтра меня не будет, я еду в Краков.
 A: – На конференцию?
 T: – Нет, это частная поездка, с коллегой.
 A: – С каким коллегой?
 T: – Какая разница, пока.

SŁOWNICTWO

- aparat fotograficzny** *m* – фотоаппарат
bankomat *m* – банкомат
benzyna *ż* – бензин
brać *ndk* (*teraż. biorę, bierzesz*) – брать (я беру, ты берёшь)
dokąd – куда
ekspres *m* – экспресс
głos *m* – голос
głośnik *m* – громкоговоритель, мегафон
gość *m* – гость
klasa *ż* – класс
kolejka *ż* – очередь
konferencja *ż* – конференция
lepiej *przysl.* – лучше
lubić *ndk* (*teraż. lubię, lubisz*) – любить (я люблю, ты любишь)
odjazd *m* – отъезд, отправление
odjechać *dk* (*przysz. odjadę, odjedziesz*) – уехать, выехать, отправиться (я уеду, ты уедешь)
odjeżdżać *ndk* (*teraż. odjeżdżam, odjeżdżasz*) – уезжать, выезжать, отправляться (я уезжаю, ты уезжаешь)
odlatywać *ndk* (*teraż. odlatuję, odlatujesz*) – улетать (я улетаю, ты улетаешь)
odlecieć *dk* (*przysz. odleczę, odleczysz*) – улететь (я улечу, ты улетишь)
odpłynąć *dk* (*przysz. odpłynę, odpłyniesz*) – отплыть (я отплыву, ты отплывешь)

odpływać *ndk* (*teraż. odpływam, odpływasz*) – отплыть (я отплываю, ты отплываешь)

okienko *n* – окошко

oryginał *m* – подлинник

woryginalne – в подлиннике
pakować się *ndk* (*teraż. pakuję się, pakujesz się*) – собираться (я собираюсь, ты собираешься)

peron *m* – платформа

przy peronie – у/с платформы

planowy przym. – *здесь:* по расписанию

porciąg *m* – поезд

przez – через

przyjechać *dk* (*przysz. przyjadę, przyjedziesz*) – приехать (я приеду, ты приедешь)

przyjeżdżać *ndk* (*teraż. przyjeżdżam, przyjeżdżasz*) – приезжать (я приезжаю, ты приезжаешь)

przylatywać *ndk* (*teraż. przylatuję, przylatujesz*) – прилетать (я прилетаю, ты прилетаешь)

przylecieć *dk* (*przysz. przylecę, przylecisz*) – прилететь (я прилечу, ты прилетишь)

przyplynać *dk* (*przysz. przyplynie, przyplyniesz*) – приплыть (я приплыву, ты приплывешь)

przyplывать *ndk* (*teraż. przypluwam, przyplwasz*) – приплывать (я приплываю, ты приплываешь)

samolot *m* – самолёт

spakować się *dk* (*przysz. spakuję się, spakujesz się*) – собраться (я соберусь, ты соберешься)

stać *ndk* (*teraż. stoję, stoisz*) – стоять (я стою, ты стоишь)

swój, swoja, swoje – свой, своя, своё

taki sam – такой же, одинаковый

tor *m* – путь

na torze – на пути

użyć *dk* (*przysz. użyję, użyjesz*) – применить (я применю, ты применишь)

używać *ndk* (*teraż. używam, używasz*) – применять (я применяю, ты применяешь)

wychodzić *ndk* (*teraż. wychodzę, wychodzisz*) – выходить (я выхожу, ты выходишь)

wyjść *dk* (*przysz. wyjdę, wyjdiesz*) – выйти (я выйду, ты выйдешь)

wystarczy – достаточно, хватит

wziąć *dk* (*przysz. wezmę, wezmiesz*) – взять (я возьму, ты возьмёшь)

GRAMATYKA

Глагол WYCHODZIĆ – настоящее время

Глагол **wychodzić** принадлежит ко II образцу спряжения (-ę, -isz). Обратите внимание на правильное произношение звуков **dz** и **dzi**.

liczba pojedyncza

liczba mnoga

ja **wychodzę**

my **wychodzimy**

ty **wychodzisz**

wy **wychodzicie**

on, ona, ono **wychodzi**

oni, one **wychodzą**

Wychodzę do sklepu.

Я иду в магазин. Скоро вернусь.

Zaraz wracam.

Zawsze **wychodzisz** z domu o siódmej rano?

Ты всегда выходишь из дома в 7 утра?

Wychodzimy. Będziemy za pół godziny.

Мы выходим. Будем через полчаса.

PRZYJEŹDZAĆ, ODJEŹDZAĆ... – антонимы

Pociąg do Gdańska **odjeżdża** o (godzinie) siódmej dziesięć (7.10).

Поезд в Гданьск отправляется в 7 часов 10 минут.

Autobus z Łodzi **przyjeżdża** o (godzinie) szesnastej czterdzieści (16.40).

Автобус из Лодзи приходит в 16 часов 40 минут.

Samolot do Paryża **odlatuje** o godzinie czternastej dwadzieścia (14.20).

Самолёт в Париж вылетает в 14 часов 20 минут.

Samolot z Moskwy **przylatuje** o godzinie dziewiętej trzydzieści (9.30).

Самолёт из Москвы прилетает в 9 часов 30 минут.

Prom do Ystad **odpływa** o godzinie trzynastej (13.00).

Паром в Ystad отплывает в 13 часов.

Prom z Ystad **przyplywa** o godzinie siódmej (7.00).

Паром из Ystad приплывает в 7 часов.

➤ Обратите внимание на правильное произношение **zdź** в глаголах:

odje**zd**zać → odjechać * przyje**zd**zać → przyjechać

Глагол **BRAC** – настоящее время

Глагол **wychodzić** принадлежит ко II образцу спряжения (-ę, -isz). Обратите внимание, что в личных формах глагола выступает чередование гласных **o:e** и согласных **r:rz**.

liczba pojedyncza   liczba mnoga

ja biorę	my bierzemy
ty bierzesz	wy bierzecie
on, ona, ono bierze	oni, one biorą

NIE BĘDZIE MNIE... – Меня не будет...

В материале урока 12 мы рассматривали конструкцию с глаголом **być** в настоящем времени: – Czy **jest** Adam? и конструкцию с глаголом **mieć** в настоящем времени: – **Nie ma** Adama. **Nie ma go**. В прошедшем и будущем времени, при определении факта наличия или отсутствия кого-л., пользуемся конструкциями с формами глагола **być** и личными местоимениями в родительном падеже. Прочитайте.

czas teraźniejszy (настоящее время)	czas przeszły (прошедшее время)
(ja) jestem – nie ma mnie	byłem/-am – nie było mnie
(ty) jesteś – nie ma cię	byłeś/-łaś – nie było cię
(on) jest – nie ma go	(on) był – nie było go
(ona) jest – nie ma jej	(ona) była – nie było jej
(my) jesteśmy – nie ma nas	byliśmy/-łyśmy – nie było nas
(wy) jesteście – nie ma was	byliście/-łyście – nie było was
(oni) są – nie ma ich	(oni) byli – nie było ich
(one) są – nie ma ich	(one) były – nie było ich

czas przyszły (будущее время)

będę – **nie będzie** mnie
 będziesz – **nie będzie** cię

(on) **będzie** – **nie będzie** go
 (ona) **będzie** – **nie będzie** jej
 (my) **będziemy** – **nie będzie** nas
 (wy) **będziecie** – **nie będzie** was
 (oni) **będą** – **nie będzie** ich
 (one) **będą** – **nie będzie** ich

Adam jest dzisiaj w biurze.	Адам сегодня в офисе.
Adama nie ma dzisiaj w biurze.	Адама сегодня нет в офисе.
Monika była wczoraj w firmie.	Моника была вчера в фирме.
Wczoraj nie było Moniki w firmie.	Вчера Моника не было в фирме.
Szef będzie jutro.	Шеф будет завтра.
Szefa jutro nie będzie .	Шефа завтра не будет.

FRANCUSKI ZNAM LEPIEJ NIŻ POLSKI – степени сравнения наречия

Сравнительная степень наречия образуется в польском языке при помощи суффикса **-ej**. Превосходную степень образуем при помощи приставки **naj-**.

ładnie – ładniej – najładniej	красиво – красивее – красивее всего/всех
szybko – szybciej – najszybciej	быстро – быстрее – быстрее всего/всех
tanio – taniej – najtaniej	дешево – дешевле – дешевле всего/всех
wolno – wolniej – najwolniej	медленно – медленнее – медленнее всего/всех

Dzisiaj jest ciepło .	Сегодня тепло.
Jutro będzie cieplej .	Завтра будет теплее.
Najcieplej zazwyczaj jest w lipcu.	Теплее всего бывает в июле.
Wczoraj było zimno .	Вчера было холодно.
Dzisiaj jest zimniej .	Сегодня холоднее.
Najzimniej zazwyczaj jest w styczniu.	Холоднее всего бывает в январе.

К нерегулярным формам степени сравнения наречий принадлежат следующие формы:

dobrze – lepiej – najlepiej	хорошо – лучше – лучше всего/всех
źle – gorzej – najgorzej	плохо – хуже – хуже всего/всех
dużo – więcej – najwięcej	много – больше – больше всего/всех
mało – mniej – najmniej	мало – меньше – меньше всего/всех

Ania dobrze mówi po francusku.	Аня хорошо говорит по-французски.
Marta mówi lepiej niż Ania.	Марта говорит лучше, чем Аня.
Najlepiej mówi Grażyna.	Лучше всех говорит Гражина.
Karol dużo czyta.	Кароль много читает.
Marcin czyta więcej niż Karol.	Марцин читает больше, чем Кароль.
Najwięcej czyta Andrzej.	Больше всех читает Анджей.

TAKI SAM APARAT – указательные местоимения (4)

Местоимение **taki sam** указывает на признак предмета, не называя его. Местоимение это соотносится с именем прилагательным, выражая идентичность лиц или предметов.

• Ten aparat jest taki sam jak tamten.	Этот аппарат такой же, как тот.
Mam taki sam aparat jak ty.	У меня такой же аппарат, как у тебя.
• Ta torba jest taka sama jak tamta.	Эта сумка такая же, как та.
Mam taką samą torbę jak ty.	У меня такая же сумка, как у тебя.
• To lustro jest takie samo jak tamto.	Это зеркало такое же, как то.
Mamy takie samo lustro jak wy.	У нас такое же зеркало, как у вас.

SWÓJ, SWOJA, SWOJE – притяжательные местоимения (3)

Местоимение **swój** указывает на принадлежность какого-л. предмета какому-л. лицу. Если подлежащее выражено именем существительным, то в употреблении рассматриваемого местоимения в польском и русском языках разницы не наблюдается, напр.:

Agnieszka pokazała mi swoją fotografię.	Агнешка показала мне свою фотографию.
Marta bardzo kocha swojego męża.	Марта очень любит своего мужа.
Ania i Michał lubią swój ogród.	Аня и Михал любят свой огород.
Jan mówił mi o swojej kolekcji znaczków.	Ян рассказал мне о своей коллекции марок.

➤ В случае, если подлежащее выражено личным местоимением, в польском языке могут употребляться также местоимение **mój, moja, moje**. В русском языке их семантическим эквивалентом является местоимение **свой**.

Pokazałem im mój nowy projekt.	Я им показал свой новый проект.
Zebrałem wszystkie moje książki.	Я собрал все свои книги.

IDĘ PO BILETY – предлог po

Обратите внимание, предлог **po** в сочетании с глаголами движения требует от последующего слова формы винительного падежа. В предложениях, выражающих цель действия, сочетание предлога **po** + винительный падеж наиболее частотное. Оно соответствует конструкции (идти) **за чем**.

Idę do kiosku po gazetę.	Я иду в киоск за газетой.
Jadę do banku po pieniądze.	Я еду в банк за деньгами.

POCIĄG Z... DO... PRZEZ... – предлоги, обозначающие направление движения

В польском языке предлог **z...** сочетается с последующим словом в форме родительного падежа (также, как и предлог **из** в русском языке). Так же ведёт себя предлог **do...** (в отличие от русского предлога **в** + винительный падеж).

Ten pociąg jedzie **do Gdańska** dziewięć godzin.
Pociąg **z Gdańska** przyjeżdża o godzinie osiemnastej (18.00).
Do Olsztyna możemy pojechać **przez Mławę**.
Do pracy jeżdżę samochodem.
Dzisiaj wrócę **z pracy** o trzeciej.

Предлог **przez** выступает с винительным падежом.

Przez ulicę należy przechodzić ostrożnie.

IDĘ PO BILETY, BO... – союз bo

Союз **bo** выражает причину (причинный союз) и является синонимом таких союзов, как **gdyż, ponieważ** (потому что, оттого что, так как, ибо).

Muszę iść do sklepu, **bo** w domu nie chleba.
Chcę studiować w Krakowie, **bo** tam jest wysoki poziom.
Idę po bilety, **bo** jutro będzie duża kolejka.

BILET NA ŚRODĘ NA GODZINĘ ÓSMĄ – предлог na + винительный падеж

В польском языке, как и в русском, при покупке или бронировании билетов, пользуемся конструкцией с предлогом **na** + определение времени в винительном падеже.

Poproszę bilet **na środę**. Дайте, пожалуйста, билет на среду.

Poproszę bilet **na czwartek na godzinę ósmą**.

Пожалуйста, билет на четверг на 8 часов.

Chciałbym zarezerwować bilet **na piątek na godzinę osiemnastą**.

Я хотел бы забронировать билет на пятницу на 18 часов.

ROZMAWIAMY

Покупаем билет

Poproszę dwa bilety na ekspres do Krakowa.
Proszę bilet do Białegostoku **na godzinę trzynastą dziesiątą** (13.10).

- O której godzinie odjeżdża ekspres do Gdańska?
- O piętnastej zero siedem (15.07).
- Poproszę dwa bilety.

Справочная

- O której godzinie jest najbliższy pociąg do Gdańska?
- O godzinie czternastej dwadzieścia pięć (14.25).
- O której godzinie przyjeżdża pociąg InterCity z Poznania?
- O dziesiątej trzydzieści (10.30).

ĆWICZENIA

1

Восполните предложения, употребляя глаголы: **odjeżdżać**, **przyjeżdżać**, **stać** в нужной форме.

1. Pociąg ekspresowy z Gdańska ..... o godzinie 17.05.
2. Pociąg InterCity do Poznania ..... z toru pierwszego przy peronie drugim.
3. Pociąg do Łodzi ..... na torze drugim przy peronie pierwszym. Planowy odjazd pociągu: godzina 9.15.

2

Глагол **brać** напишите в нужной форме.

1. – Jedziesz na wycieczkę? (Ty) ..... aparat fotograficzny? – Tak, (ja) ..... aparat. Bardzo lubię fotografować.
2. – Jedziecie w góry? (Wy) ..... ze sobą narty? – Nie, nie ..... nart. Nie lubimy jeździć na nartach.

3

Отвечьте на вопросы по образцу:

Образец: – Czy Piotr będzie jutro w biurze? – Tak, **będzie go**. / – Nie, **nie będzie go**.

1. – Czy będziesz jutro w pracy?
– Tak, ...
– Nie, ...
2. – Czy byłaś wczoraj w pracy?
– Tak, ...
– Nie, ...
3. – Czy Adam był w piątek w kinie?
– Tak, ...
– Nie, ...

4. – Czy Adam będzie jutro na spotkaniu?
– Tak, ...
– Nie, ...
5. – Czy Ewa jest wieczorem w domu?
– Tak, ...
– Nie, ...
6. – Czy Marta była wieczorem na koncercie?
– Tak, ...
– Nie, ...
7. – Czy będziecie dziś na basenie?
– Tak, ...
– Nie, ...
8. – Czy Ada i Marek będą dzisiaj w firmie?
– Tak, ...
– Nie, ...

Впишите предлоги: **do, po, dla, na, z, przez**. Прочитайте предложения.

4

1. Idę ..... kiosku ..... gazetę.
2. Muszę iść ..... apteki ..... aspirynę ..... córki.
3. Chciałbym pojechać ..... bilety ..... opery.
4. Najpierw musimy jechać ..... bankomatu ..... pieniądze, a potem ..... stację benzynową ..... benzynę.
5. Pociąg ..... Wrocławia ..... Opole przyjeżdża o godzinie czternastej (14.00).

Местоимения: **mój, twój, jego, jej, nasz, wasz, ich**, а также **swój, swoja, swoje** впишите в нужной форме.

5

1. To jest ..... dom. .... dom jest bardzo wygodny. Bardzo lubię ..... dom.

2. To jest Grażyna, a to ..... mąż Leszek. Leszek bardzo kocha ..... żonę.
3. – Czy to jest ..... siostra?
– Tak, to jest ..... siostra.
– Czy lubisz ..... siostrę?
4. – Czy Ewa lubi ..... szefa?
– Nie, ... szef ma trudny charakter.
5. – Aniu, Piotrze, czy to ..... pies?
– Tak to ..... pies. Ma na imię Kleks.
– Gdzie chodzicie ze ..... psem na spacer?

6

Образуйте сравнительную степень от данных в скобках наречий.

- (wolno) Sylwek mówi ..... niż Franek.
- (szybko) Darek pisze ..... niż Czarek.
- (dobrze) Mówię po angielsku ..... niż Marek.
- (mało) Adam czyta ..... niż Ania.
- (dużo) Monika pracuje ..... niż Artur.
- (źle) Tania mówi po polsku ..... niż Irina.

7

Вставьте местоимения: **taki sam, taka sama, takie samo**. Прочитайте предложения.

- Nasze biuro jest ..... jak wasze.
- Ta walizka jest ..... jak tamta.
- Ten dom jest ..... jak tamten.

8

Ответьте на вопросы, употребляя причинный союз **bo**.

- Dlaczego chcesz jechać do Krakowa?
.....
- Dlaczego nie pijesz kawy?
.....

3. Dlaczego robisz tu zakupy?
.....

4. Dlaczego idziesz teraz po bilety?
.....

Восполните диалоги. Пользуйтесь лексикой урока.

A: – Poproszę 2 bilety ..... InterCity ..... Krakowa.

B: – ..... jutro?

A: – Tak, ... jutro, ... godzinę siódmą (7.00).

B: – Pierwsza czy druga .....?

A: – Druga.

B: – 248 złotych.

A: – .....

9

16. W KRAKOWIE

- Tania: – Wiesz, gdzie jest nasz hotel?
Paweł: – Nie jestem pewny. Wydaje mi się, że niedaleko Rynku, koło Poczty Główniej, ale lepiej sprawdzić to na planie. Musimy jechać tramwajem. Trzeba kupić kilka biletów.

Kiosk

- Paweł: – Poproszę sześć biletów i „Gazetę Wyborczą”.
Sprzedawczyni: – To wszystko?
Paweł: – Tak, dziękuję.

W hotelu

- Paweł: – Dzień dobry, mamy rezerwację na nazwisko Kosiewicz.
Recepcjonistka: – Tak, państwa pokoje są gotowe. Poproszę jakiś dokument.
Paweł: – Proszę.
Recepcjonistka: – Tu są klucze. Państwo mają pokoje numer 23 i 24 na drugim piętrze*.
Paweł: – Czy w pokoju jest telewizor?
Recepcjonistka: – Tak.
Tania: – A telewizja satelitarna?
Recepcjonistka: – Niestety, nie ma.
Paweł: – O której godzinie jest śniadanie?
Recepcjonistka: – Śniadanie jest od siódmej do dziewiątej.
Paweł: – Który pokój wybierasz?
Tania: – Wszystko jedno. Są takie same.
Paweł: – Nie, ten jest większy. Jest twój.

16. В КРАКОВЕ

- T: – Ты знаешь, где наша гостиница?
П: – Я не уверен. Мне кажется, что недалеко от Рыночной площади, рядом с Главной Почтой, но лучше проверить это по карте. Мы должны ехать на трамвае. Надо купить билеты.

Киоск

- П: – 6 билетов, пожалуйста, и „Gazeta Wyborcza”.
Продащица: – Это всё?
П: – Да, спасибо.

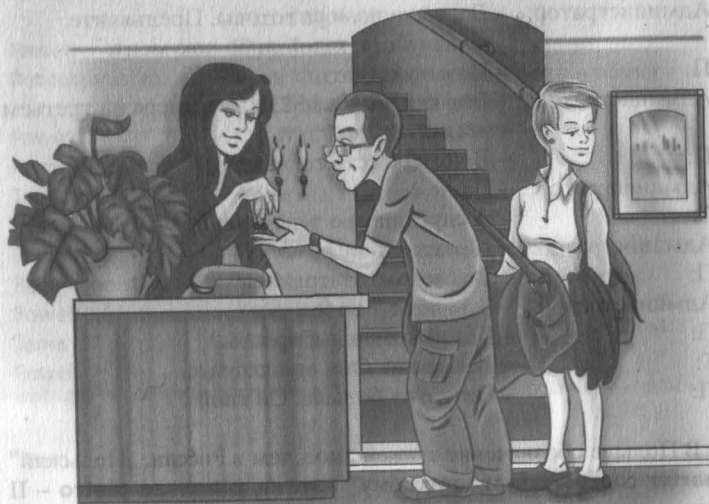
В гостинице

- П: – Добрый день, у нас бронь на фамилию Косевич.
Администратор: – Да, ваши номера готовы. Предъявите, пожалуйста, какой-либо документ.
П: – Пожалуйста.
Администратор: – Вот ключи. У вас 23 и 24 номера на третьем этаже*.
П: – В номере есть телевизор?
Администратор: – Да.
Т: – А спутниковое телевидение?
Администратор: – К сожалению, нет.
П: – Во сколько завтрак?
Администратор: – Завтрак с 7 до 9.
П: – Какой номер выбираешь?
Т: – Всё-равно. Они одинаковые.
П: – Нет, этот больше. Он твой.

* В Польше обозначение этажей иное, чем в России. „Польский” **parter** соответствует „русскому” I этажу, **pierwsze piętro** – II этажу и т. д.

Пół godziny później

- Paweł: – Mam problem.
Recepcjonistka: – Tak, słucham. W czym mogę pomóc?
Paweł: – W moim pokoju nie ma ręczników ani wieszaków, nie mogę otworzyć okna, a poza tym telewizor nie działa.
Recepcjonistka: – Bardzo pana przepraszam. Już proszę kogoś z obsługi. Jeszcze raz przepraszam.

Спустя полчаса

- П: – У меня проблема.
Администратор: – Да, слушаю вас. Чем могу помочь?
П: – В моём номере нет ни полотенец, ни вешалок, не могу открыть окно, а кроме того не работает телевизор.
Администратор: – Извините, пожалуйста. Я сейчас позову кого-нибудь из обслуживающего персонала. Ещё раз извините.

SŁOWNICTWO

- dowód osobisty** *m* – паспорт
działać *ndk* (*teraż. działam, działasz*) – *zдесь*: работать (я работаю, ты работаешь)
telewizor nie działa – телевизор не работает
gotowy, -a, -e *przym.* – готовый, -ая, -ое
jakiś – какой-нибудь, какой-либо
koń *m* – лошадь
kosz *m* – корзина
kupić *dk* (*przysz. kupię, kupisz*) – купить (я куплю, ты купишь)
kupować *ndk* (*teraż. kupuję, kupujesz*) – покупать (я покупаю, ты покупаешь)
mysz *ż* – мышь
noc *m* – ночь
obsługa *ż* – *здесь*: обслуживающий персонал
od... do... – с... до...
otwierać *ndk* (*teraż. otwieram, otwierasz*) – открывать (я открываю, ты открываешь)
otworzyć *dk* (*przysz. otworzę, otworzysz*) – открыть (я открою, ты откроешь)
piętro *n* – этаж
na drugim piętrze – на третьем этаже (см. стр. 209)
plyta *ż* – пластинка
poczta *ż* – почта
pokój *m* – *здесь*: номер
w moim pokoju – в моём номере
rezerwacja *ż* – бронь
ręcznik *m* – полотенце
sprawdzać *ndk* (*teraż. sprawdzam, sprawdzasz*) – проверять (я проверяю, ты проверяешь)
sprawdzić *dk* (*przysz. sprawdzę, sprawdzisz*) – проверить (я проверю, ты проверишь)
telewizja *ż* **satelitarna** – спутниковое телевидение
trzeba – надо; нужно

wieszak *m* – вешалка
wieś *ż* – деревня
większy, -a, -e *przym.* – больше
winda *ż* – лифт
wszystko – всё

wszystko jedno – всё равно
wybierać *ndk* (*teraż. wybieram, wybierasz*) – выбирать (я выбираю, ты выбираешь)
wybrać *dk* (*przysz. wybiorę, wybierzesz*) – выбрать (я выберу, ты выберешь)
wydać się *nieos.* (*komu, co się*

wydało) – показаться *безл.* (кому, что покажется, показалось)
wydaje mi się, że... – мне кажется, что...

wydawać się *ndk* (*komu, co*) – казаться (кому что кажется, казалось)
zamknąć *dk* (*przysz. zamknę, zamkniesz*) – закрыть (я закрою, ты закроешь)
zamykać *ndk* (*teraż. zamykam, zamykasz*) – закрывать (я закрываю, ты закрываешь)

Мебель

biblioteczka *ż* – книжный шкаф
biurko *n* – письменный стол
fotel *m* – кресло
kanapa *ż* – диван
krzesło *n* – стул
łóżko *n* – кровать

półka *ż* – полка
regal *m* – стеллаж, стенка
stół *m* – стол
szafa *ż* – шкаф
szafka *ż* **kuchenna** – кухонный шкаф
żyrandol *m* – люстра

Бытовая техника

kuchnia *ż* **gazowa** – газовая плита
kuchenka *ż* **mikrofalowa** – микроволновая печь
lodówka *ż* – холодильник
magnetofon *m* – магнитофон
odkurzacz *m* – пылесос
odtwarzacz CD *m* – плеер

pralka *ż* – стиральная машина
radio *n* – радиопрёмник
telewizor *m* – телевизор
wieża hi-fi *ż* – музыкальный центр
zmywarka *ż* – посудомоечная машина
wideo *n* – видео

GRAMATYKA

NIE MA RĘCZNIKÓW + родительный падеж множественного числа

Прочитайте. Запомните.

Nie ma **wieszaków, ręczników, szaf.**

Nie ma **samochodów.**

Nie lubię tego **soku.**

W Warszawie jest bardzo dużo **samochodów.**

W Zakopanem jest kilka **hotel** i dużo **parkingów.**

Na półce stoi czterdzieści **książek.**

W tej książce jest dużo trudnych **zadań.**

Нет вешалок, полотенец, шкафов.

Нет машин.

Я не люблю этот сок.

В Варшаве очень много машин.

В Закопане – несколько гостиниц и много паркингов.

На полке стоит сорок книг.

В этой книге много трудных заданий.

Окончания родительного падежа множественного числа имён существительных:

мужской род:

-ów после основы, заканчивающейся на твёрдый согласный: (*pan, stół, ręcznik, bilet*) → Nie ma **panów, stołów, ręczników, biletów.**

-i после основы, заканчивающейся на мягкий согласный и **-l**: (*koń, stopień, hotel, mebel*) → Nie ma **koni, stopni, hoteli, mebli.**

-y после: **rz, ź, cz, sz**: (*stolarz, wąż, kleszcz, kosz*) → Nie ma **stolarzy, węży, kleszczy, koszy.**

женский род:

-o (*pani, szafa, płyta*) → Nie ma **pań, szaf, płyt.**

-i/-y (mysz, noc, wieś) → Nie ma myszy, nocy, wsi.

средний род:

-Ø (pole, zadanie, biuro) → Nie ma pól, zadań, biur.

➤ В польском языке при склонении имён существительных довольно часто изменяется корень слова, наступает чередование звуков, появляются беглые гласные, напр.: *panie* → *pań*; *słowo* → *słów*; *okna* → *okien*.

Окончания имён прилагательных и местоимений в родительном падеже множественного числа:

- (**nowe, dobre** komputery) → Nie mamy **nowych** **dobrych** komputerów.
(**nowe, dobre** szafy) → Nie mamy **nowych**, **dobrych** szaf.
(**nowe, dobre** okna) → Nie mamy jeszcze **nowych**, **dobrych** okien.
(**te nasze nowe** komputery) → Nie mamy jeszcze **tych** **naszych** **nowych** komputerów.
(**te wasze nowe** asystentki) → Nie znam jeszcze **tych** **twoich** **nowych** asystentek.
(**te ich nowe** biura) → Nie widziałam jeszcze **tych** **waszych** **nowych** biur.

DUŻO, MAŁO – наречие + родительный падеж (2)

В сочетании с наречиями **dużo, mało, kilka, wiele, niewiele, parę, mnóstwo** имена существительные употребляются в родительном падеже. Прочитайте примеры употребления наречий с именами существительными в родительном падеже множественного числа:

W naszej firmie jest **kilka** dużych **szaf**.
Mam **wiele** ciekawych **książek**.

В нашем офисе несколько больших шкафов.
У меня много интересных книг.

Mam **parę** kolorowych **ręczników**.

Ta fabryka produkuje **niedużo** **samochodów** osobowych.

У меня несколько цветных полотенец.

Эта фабрика производит немного легковых машин.

5 BILETÓW – имена числительные 5, 6... + родительный падеж имён существительных

Прочитайте. Запомните.

Mianownik l.p.	Mianownik l.mn.	Dopełniacz l.mn.
1 dom	2, 3, 4 domy	5, 6... domów
1 książka	2, 3, 4 książki	5, 6... książek
1 słowo	2, 3, 4 słowa	5, 6... słów
1 godzina	2, 3, 4 godziny	5, 6... godzin
1 minuta	2, 3, 4 minuty	5, 6... minut
1 dzień	2, 3, 4 dni	5, 6... dni
1 tydzień	2, 3, 4 tygodnie	5, 6... tygodni
1 miesiąc	2, 3, 4 miesiące	5, 6... miesięcy
1 rok	2, 3, 4 lata	5, 6... lat

MUSZĘ..., TRZEBA... – выражение необходимости

Глагол **musieć** (*muszę to zrobić...*), как и модальное слово **trzeba** (*trzeba to zrobić*) выражают необходимость совершения какого-л. действия по зависящим или не зависящим от нас причинам. Модальное слово **trzeba** обозначает констатацию факта, что данное действие **надо** (**нужно**) осуществить.

- Muszę** dzisiaj iść do sklepu. Я должен/должна сегодня пойти в магазин.
Trzeba dzisiaj zrobić zakupy. Нужно пойти в магазин.
Muszę jechać z synem do lekarza. Я должен/должна ехать с сыном к врачу.
Trzeba jechać do lekarza. Сегодня нужно ехать к врачу.
Muszę skończyć ten projekt. Я должен/должна закончить этот проект.
Ten projekt **trzeba** skończyć w piątek. Этот проект нужно закончить в пятницу.

LEPIEJ SPRAWDZIĆ – наречие + инфинитив

В польском языке, как и в русском, наречие в форме сравнительной степени может выступать с инфинитивом. Обычно наречие ставится в начале предложения.

Lepiej sprawdzić to na planie. Лучше проверить это по плану.

Lepiej kupić ten stół niż tamten. Лучше купить этот стол, чем тот.

Lepiej być aktorem niż politykiem. Лучше быть актёром, чем политиком.

JAKIŚ CZAS – неопределённое местоимение

Неопределённое местоимение **jakiś** обладает категорией рода, числа и падежа. В зависимости от контекста, оно может быть эквивалентом русского местоимения **какой-то** или **какой-нибудь/либо**.

Jakiś pan czeka na ciebie. Тебя ждёт какой-то мужчина.

Jakaś pani do pana. К вам какая-то госпожа.

On powiedział **jakiś** słowo po polsku. Он сказал какое-то слово по-польски.

Czy masz **jakiś** długopis? У тебя есть какая-нибудь ручка?

Czy ma pani **jakaś** torbę? У вас есть какой-нибудь пакет?

Muszę kupić **jakiś** wino. Мне нужно купить какое-нибудь вино.

Czy w domu są **jakiś** owoce? Дома есть какие-нибудь фрукты?

NIEDALEKO POCZTY – предлоги + родительный падеж имён существительных

В польском языке большая группа предлогов сочетается с родительным падежом имени существительного. Прочитайте примеры. Обратите внимание на окончания имён существительных.

Hotel jest **niedaleko** rynku, apteki, stacji (недалеко от...) benzynowej, kina.

Hotel jest **blisko** sklepu, apteki, stacji (близко...) benzynowej, kina.

Hotel jest **koło** pubu, apteki, stacji (около...) benzynowej, kina.

Hotel jest **obok** kiosku, apteki, stacji (рядом с...) benzynowej, kina.

Hotel jest **naprzeciwko** baru, apteki, stacji benzynowej, kina. (напротив...)

OD... DO... – определение отрезка времени

Предлоги **od... do...** (с... до...) обозначают начало и конец какого-л. действия. Выступают они с определениями точного или неточного времени, названиями дней, месяцев. От последующих слов предлоги **od... do...** требуют формы родительного падежа.

Od ósmej do dziesiątej mam C 8.00 до 10.00 у меня встреча. spotkanie.

Pracuję dzisiaj **od dwunastej do siedemnastej**. Сегодня я работаю с 12.00 до 17.00.

Od wtorku do piątku jestem w Gdańsku. С вторника до пятницы я в Гданьске.

Od grudnia do marca jeżdżę na nartach. С декабря до марта я катаюсь на лыжах.

Od maja do lipca będę mieszkać w Krakowie. С мая до июля я буду жить в Кракове.

Союз ANI

Союз **ani** выступает в отрицательных предложениях и является семантическим эквивалентом повторяющегося союза **ni..., ni...**

– Napijesz się **wina** czy **piwa**?

– Dziękuję, nie. Nie piję (**ani**) **wina**, **ani** **piwa**.

Tu nie ma (**ani**) szafy, **ani** stołu. Здесь нет ни шкафа, ни стола.
Nie lubię (**ani**) rocka, **ani** jazzu. Я не люблю ни рокка, ни джаза.

➤ Следует обратить внимание, что в польской языке – в отличие от русского – допускается пропуск первого союза **ani**.

KTOŚ Z OBSŁUGI – склонение местоимения **ktoś**

Местоимение **ktoś** (кто-то/-нибудь) склоняется по образцу местоимения **kto**:

(M)	Czy ktoś wie, o co tutaj chodzi?	Кто-нибудь знает, в чем здесь вопрос?
(B)	Czy znasz kogoś z tego domu?	Ты знаешь кого-то из этого дома?
(N)	Muszę z kimś o tym pomówić.	Мне нужно с кем-то об этом поговорить.
(Msc.)	On mówił o kimś , kogo ja nie znam.	Он говорил о ком-то, кого я не знаю.

ROZMAWIAMY

В гостинице

- Dzień dobry, mam/mamy rezerwację na nazwisko...
- Pokój jednoosobowy?/Dwa pokoje jednoosobowe?
- Tak.
- Proszę klucz/klucze.
- Ma pan/pani pokój numer 45 na pierwszym piętrze. / Mają państwo pokoje numer 23 i 24 na drugim piętrze.
- Poproszę jakiś dokument.
- Proszę. Czy w pokoju jest telewizor?
- Tak, jest./Niestety, nie ma.
- O której godzinie jest śniadanie?
- Śniadanie podajemy od siódmej do 9.00 dziewiątej.

- Gdzie jest winda?
- Tutaj na prawo.

- Mam problem. W moim pokoju nie ma ręczników ani wieszaków.
- Bardzo mi przykro. Już proszę kogoś z obsługi. Jeszcze raz przepraszam.

ĆWICZENIA

Глаголы: **otworzyć, zamknąć, działać, wybierać** вставьте в нужной форме.

1

1. Nie mogę ..... okna.
2. - Czy twój komputer .....?
- Tak, ..., a dlaczego pytasz?
3. Chciałbym ..... tę walizkę, ale nie mogę.
4. - Który pokój (ty) .....?
- Ten większy.

Отвѣтьте на вопросы по образцу.

Образец: - Czy są w domu jabłka? - Nie, **nie ma w domu jabłek**.

2

1. - Czy są w domu warzywa? - .....
2. - Czy lubisz banany? - .....
3. - Czy w pokoju są ręczniki? - Nie, w pokoju .....
4. - Czy w pokoju są fotele? - Nie, w pokoju .....

Слова из скобок употребите в форме родительного падежа множественного числа.

3

1. Poproszę 5 (bilet) ..... i gazetę.
2. Poproszę 5 (kawa) ....., 5 (sok) .....
i 5 (piwo) .....

3. W biurze mamy 6 (szafy) ..... , 20 (krzesła) ..... , 5 (stoły) ..... , 6 (biurka) ..... i 6 (komputery) .....
4. W domu mam dużo (owoc) .....

4

Слова из скобок поставьте в родительном падеже множественного числа.

1. W biurze nie ma (dobrze) ..... komputerów.
2. W biurze nie ma (nowe) ..... szaf.
3. Tutaj nie ma (drogie) ..... mebli.
4. Czy nie ma tu (moje) ..... okularów?
5. Nie znam (te nowe) ..... asystentek.

5

Слова из скобок напишите в родительном падеже.

1. – Przepraszam, gdzie jest dworzec?
– Dworzec jest niedaleko (rynek) .....
2. – Czy wiesz, gdzie jest poczta?
– Poczta jest koło (szpital) .....
3. – Czy państwo wiedzą, gdzie jest apteka?
– Apteka jest blisko (Plac Nowy) .....
4. – Czy wiesz, gdzie jest hotel „Muza”?
– Hotel „Muza” jest obok (sklep muzyczny) .....
5. – Czy wie pani, gdzie jest kino „Merkury”?
– Tak, kino jest koło (teatr) ..... „Aria”.

6

Восполните предложения, употребляя местоимение **jakiś** в нужной форме:

1. Czy masz ..... długopis?
2. Czy mamy w domu ..... wino? A ..... kawę?
3. Poproszę ..... dokument.
4. .... pan dzwoni do ciebie.
5. .... pani do ciebie.
6. Od ..... czasu nie mam apetytu.

Вставьте союз **ani** или **ale**.

7

1. W pokoju nie ma wieszaków ..... ręczników, ... jest telewizja satelitarna.
2. Nie lubię ..... bananów, ... jabłek.
3. Nie mam kawy, ... mam herbatę.
4. Nie znam ..... Francji, ... Hiszpanii.

Восполните диалог: Употребите лексику урока.

8

W hotelu

- A: – Dzień dobry, mamy ..... na ..... Kosiewicz.
- B: – Tak, państwa pokoje są ..... Poproszę ..... dokument.
- A: – Proszę.
- B: – Tu są klucze. Państwo mają ..... numer 23 i 24 na drugim piętrze.
- A: – Czy w pokoju ..... telewizor?
- B: – Tak.
- A: – O której godzinie jest .....?
- B: – ..... jest ..... siódmej ..... dziewiątej.

17. ZWIEDZAMY KRAKÓW

- Tania: – Chciałabym zwiedzić Wawel i obejrzeć wystawę obrazów w Muzeum Czartoryskich.
Paweł: – Dobrze, teraz możemy zwiedzić Wawel, a do muzeum możemy iść po południu.

Na wystawie w muzeum

- Tania: – Podoba mi się ten obraz.
Paweł: – Mnie też.
Tania: – Jest taki tajemniczy. A tamten podoba ci się?
Paweł: – Nie, nie podoba mi się. Jan Matejko jest mistrzem, ale ja nie lubię jego obrazów. A tutaj jest najbardziej znany malarz polskiego realizmu...
Tania: – Jak się nazywa?
Paweł: – Józef Chełmoński.
Tania: – O! To jest słynna „Dama z gronostajem” Leonarda da Vinci! Jest naprawdę piękna.

Godzinę później

- Tania: – To była ciekawa wystawa.
Paweł: – Tak, bardzo ciekawa. Czy jesteś zmęczona?
Tania: – Nie, nie jestem.
Paweł: – Idziemy na spacer?
Tania: – Tak, dobry pomysł. Idziemy!
Tania: – Co to za kościół?
Paweł: – To jest kościół świętego Marcina, pochodzi z XVII wieku. W środku jest piękny barokowy ołtarz.
Tania: – Bardzo lubię barokowe kościoły!
Paweł: – Ja wolę gotyckie.
Tania: – I znowu jesteśmy na Rynku.

17. ПОСЕЩАЕМ КРАКОВ

- T: – Я хотела бы посетить замок на Вавеле и посмотреть галерею в Музее Чарторьских.
П: – Хорошо, сейчас мы можем посетить Вавель, а в музей пойдём во второй половине дня.

На выставке в музее

- T: – Мне нравится эта картина.
П: – Мне тоже.
T: – Она такая таинственная. А та тебе нравится?
П: – Нет, не нравится мне. Ян Матейко – мастер, но я не люблю его картины. А здесь самый известный художник польского реализма...
T: – Как его фамилия?
П: – Юзеф Хелмоньский.
T: – О! Это знаменитая „Дама с собачкой” Леонардо да Винчи! Она на самом деле прекрасная.

Спустя час

- T: – Эта была интересная выставка.
П: – Да, очень интересная. Ты не устала?
T: – Нет, я не устала.
П: – Прогуляемся?
T: – Да, хорошая идея. Пойдём!
T: – Что это за костёл?
П: – Это костёл святого Марцина, памятник XVII века. В костёле находится прекрасный барочный алтарь.
T: – Я очень люблю барочные костёлы!
П: – А мне больше нравятся готические.
T: – И мы опять на Рыночной площади.

- Paweł: – No tak, tutaj wszystkie drogi prowadzą na Rynek. Chciałbym pokazać ci jeszcze coś wyjątkowego.
- Tania: – Co takiego?
- Paweł: – Kościół Mariacki, a w nim unikalny ołtarz Wita Stwosza.
- Paweł: – Jesteśmy na Kazimierzu. To jest stara dzielnica żydowska. Co roku organizowany jest tu festiwal kultury żydowskiej. Przyjeżdżają zespoły muzyczne z całego świata, są koncerty, konferencje, warsztaty. Tutaj Spielberg kręcił „Listę Schindlera”.
- Tania: – Tu jest niezwykła atmosfera. (po chwili) Jaki zimny wiatr.
- Paweł: – Zimno ci?
- Tania: – Trochę.
- Andrzej: – To zapraszam cię do „Jamy Michalikowej” na filiżankę herbaty z rumem!

- П: – Ну да. Здесь все дороги ведут на Рыночную площадь. Я хотел бы еще показать тебе что-то совсем исключительное!
- Т: – Что такое?
- П: – Костёл Девы Марии, а в нём уникальный алтарь Вита Ствоша.
- П: – Мы в Казимеже. Это старинный еврейский квартал. Ежегодно здесь проводится Фестиваль еврейской культуры. Сюда приезжают музыкальные группы из всего мира. Проходят концерты, конференции, лекции. Здесь Спилберг снимал „Список Шиндлера”.
- Т: – Необыкновенная здесь атмосфера. (минуту спустя) Какой холодный ветер.
- П: – Тебе холодно?
- Т: – Немножко.
- П: – Тогда приглашаю тебя в „Яму Михалика” на чашку чая с ромом!

SŁOWNICTWO

- antyk** *m* – предмет антиквариата
- barokowy**, **-a**, **-e** *przym.* – барочный, -ая, -ое
- budynek** *m* – здание, строение
- droga** *ż* – дорога
- dzielnica** *ż* – район
- festiwal** *m* – фестиваль
- gotycki**, **-a**, **-e** *przym.* – готический, -ая, -ое
- katedra** *ż* – кафедральный костёл
- malarz** *m* – художник
- najbardziej** *przym.* – наиболее
- narodowy**, **-a**, **-e** *przym.* – национальный, -ая, -ое
- niezwykły**, **-a**, **-e** *przym.* – необыкновенный, -ая, -ое
- obejrzeć** *dk* (*przysz.* **obejrzę**, **obejrzysz**) – посмотреть (я посмотрю, ты согласишься)
- obraz** *m* – картина
- oglądać** *ndk* (*teraż.* **oglądam**, **oglądasz**) – смотреть (я смотрю, ты смотришь)
- ołtarz** *m* – алтарь
- pieśń** *ż* – песня
- plyta** *ż* – пластинка
- pochodzić** *ndk* (*teraż.* **pocho-dzę**, **pocho-dzisz**) – происходить (я происхожу, ты приходишь)

podobać się *ndk (teraż. podobam się, podobasz się)* – нравиться (я нравлюсь, ты нравишься)

pokazać *dk (przysz. pokażę, pokażesz)* – показать (я покажу, ты покажешь)

pokazywać *ndk (teraż. pokazuję, pokazujesz)* – показывать (я показываю, ты показываешь)

pomnik *m* – памятник

prowadzić *ndk (teraż. prowadzę, prowadzisz)* – вести (я веду, ты ведёшь)

realizm *m* – реализм

reporter *m* – репортёр

rom *m* – ром

rynek *m* – рынок, рыночная площадь

na rynku – на рынке

rzeźba *ż* – скульптура

słynny, -a, -e *przym.* – знаменитый, -ая, -ое

Стили в архитектуре

antyczny, -a, -e *przym.* – античный, -ая, -ое

antyk *m* – античность

barok *m* – барокко

barokowy, -a, -e *przym.* – барочный, -ая, -ое

gotycki, -a, -e *przym.* – готический, -ая, -ое

spodobać się *dk (przysz. spodobam się, spodobasz się)* – понравиться (я понравлюсь, ты понравилась)

środek *m* – середина

w środku – в середине

tajemniczy, -a, -e *przym.* – таинственный, -ая, -ое

wszystkie – все

wystawa *ż* – выставка

zimno *przyst.* – холодно

zmęczony, -a, -e *przym.* – усталый, -ая, -ое

znany, -a, -e *przym.* – известный, -ая, -ое

zwiedzać *ndk (teraż. zwiedzam, zwiedzasz)* – посещать (я посещаю, ты посещаешь)

zwiedzić *dk (przysz. zwiedzę, zwiedzisz)* – посетить (я посетю, ты посетишь)

gotyk *m* – готика

klasycystyczny, -a, -e *przym.* – классицистический, -ая, -ое

klasycyzm *m* – классицизм

klasyczny, -a, -e *przym.* – классический, -ая, -ое

romański, -a, -e *przym.* – романский, -ая, -ое

GRAMATYKA

CHCIAŁBYM CI POKAZAĆ... – личные местоимения в дательном падеже

liczba pojedyncza		liczba mnoga	
Mianownik	Celownik	Mianownik	Celownik
ja	mi/mnie	my	nam
ty	ci/tobie	wy	wam
on	mu/jemu	oni	im
ona	jej	one	im
ono	mu/jemu		

Chciałbym pokazać **ci** mój nowy dom. Я хотел бы показать тебе мой новый дом.

Chciałbym dać **jej** ten obraz. Я хотел бы подарить ей эту картину.

Czy możesz **mi** kupić ten album? Ты можешь купить мне этот альбом?

➤ Выражения **pan, pani, państwo** в дательном падеже приобретают форму: **panu, pani, państwu**.

Chciałbym **przynieść pani** ten obraz. Я хотел бы принести вам эту картину.

Chciałbym **zreperować panu** ten zegarek. Я хотел бы починить вам эти часы.

Chciałabym **pokazać państwu** nasze biuro. Я хотела бы показать вам наш офис.

ZIMNO MI – безличные предложения

Для выражения психического или физического состояния лица употребляются безличные предложения, состоящие из наречия, местоимения или имени существительного в дательном падеже.

Zimno mi.	Мне холодно.
Słabo mi.	Мне плохо.
Niedobrze mi.	Мне нехорошо.
Zimno panu/pani?	Вам холодно?
Duszno mi.	Мне душно.

PODOBA MI SIĘ... – выражение эмоциональной оценки

Конструкция **podoba mi się** соответствует конструкции **мне нравится**. Обратите внимание, что возвратная частица **się** пишется раздельно и что стоит она после личного местоимения в дательном падеже.

Podoba mi się ten obraz. Lubię tego malarza.

Czy **podoba ci się** to mieszkanie? Lubisz takie duże mieszkania?

Czy **podoba wam się** ten film? Lubicie filmy Wajdy?

В случае, если употребляем имена существительные: **pan, pani, państwo**, возвратную частицу **się** ставим перед именем существительным.

Czy **podoba się panu** ten obraz? Lubi pan tego malarza?

Czy **podoba się pani** to mieszkanie? Lubi pani takie duże mieszkania?

Czy **podoba się państwu** ten film? Lubicie państwo filmy Wajdy?

Глагол **podobać się** (как и **lubić**) сочетается с наречием **bardzo, bardziej, najbardziej**.

Bardzo lubię tego malarza.

Ten obraz podoba mi się **bardziej** niż tamten.

Ale **najbardziej** podoba mi się ten duży obraz.

POLSKIE NAZWISKA – польские фамилии

Польские фамилии склоняются как имена прилагательные или существительные.

1. Фамилии, заканчивающиеся на **-ski, -cki, -dzki** по своей форме напоминают имена прилагательные. Они обладают категорией рода, числа и падежа: (мужские фамилии) → pan **Lubowski, Nowacki, Rudzki**; (женские фамилии) → pani Lubowska, Nowacka, Rudzka. Фамилии супругов имеют окончания: **-scy, -ccy, -dzcy**: → państwo **Lubowscy, Nowaccy, Rudzcy**.

To jest pan Lubowski / pani Lubowska.

Znam pana Lubowskiego / panią Lubowską.

Dałem numer telefonu panu Lubowskiemu / pani Lubowskiej.

Często widuję pana Lubowskiego / panią Lubowską.

Rozmawiam z panem Lubowskim / z panią Lubowską.

Wiele dobrego wiem o panu Lubowskim / o pani Lubowskiej.

2. Фамилии, заканчивающиеся на согласный звук, ведут себя в польском языке как имена существительные. Мужские и женские фамилии имеют одинаковую форму: To jest pan **Nowak**. To jest pani **Nowak**.

➤ Мужские фамилии типа **Nowak** склоняются как одушевлённые имена существительные мужского рода: **Nowak** → **Nowaka** → **Nowakowi...** . Женские фамилии не склоняются: znam panią **Nowak**, rozmawiam z panią **Nowak**.

3. Фамилии, заканчивающиеся на гласный **-a** (**Kaleta, Nowina**) как мужские, так и женские, склоняются по образцу имён существительных женского рода: **Kaleta** → **Kaletę** → **Kalecie...**; znam pana/panią **Kaletę**.

4. Мужские фамилии, заканчивающиеся на гласный **-o** (**Moniuszko, Kościuszko, Sanguszko**), склоняются по образцу имён существительных женского рода: znam pana **Kościuszkę**. Женские фамилии на гласный **-o** не склоняются: znam panią **Kościuszko**.

5. Фамилии супругов типа: **Nowak, Kaleta, Kościuszko**, приобретают окончание **-owie**: państwo **Nowakowie**, państwo **Kaletowie**, państwo **Kościuszkowie**.

OBRAZ CHEŁMOŃSKIEGO – выражение принадлежности

Одной из основных функций родительного падежа является выражение принадлежности, или – шире – ответ на вопрос: чей, чья, чьё.

- Czyj to obraz? – To jest obraz Józefa Chełmońskiego.
- Czyja to jest opera? – To jest opera Stanisława Moniuszki.
- Czyje to jest pióro? – To jest pióro Henryka Sienkiewicza.

Filmy Krzysztofa Kieślowskiego są bardzo znane.
Obrazy Olgi Boznańskiej są mi bardzo bliskie.
Muzyka Fryderyka Chopina jest genialna.

To jest samochód Adama.
Mąż mojej koleżanki jest pilotem.
Kot mojego dziecka nazywa się Alf.

NAJBARDZIEJ ZNANY MALARZ – степени сравнения имен прилагательных (2)

В польском языке степени сравнения имён прилагательных образуются двояко. С первым, т. наз. словообразовательным способом, мы познакомились уже в материале урока 8 (напр.: dobry, lepszy, najlepszy). Второй способ – т. наз. описательный – осуществляется путём прибавления к имени прилагательному слов: **bardziej, najbardziej; więcej, najwięcej; mniej, najmniej.**

Leonardo da Vinci to **najbardziej znany** malarz epoki renesansu.

Kraków to **najbardziej interesujące** miasto w Polsce.

Azja to **najbardziej zagadkowy** kontynent.

Леонардо да Винчи – это наиболее известный художник эпохи Возрождения.

Краков – это наиболее интересный город в Польше.

Азия – это наиболее загадочный континент.

WSZYSTKIE DROGI – местоимение wszystkie

Местоимение **wszystkie** сочетается с именами существительными во множественном числе и имеет две формы:

1. **wszystkie** + имена существительные женского и среднего рода (wszystkie kobiety, wszystkie firmy, wszystkie dzieci, wszystkie jabłka), а также неодушевлённые мужского рода (wszystkie stoły, wszystkie obrazy);
2. **wszyscy** + имена существительные, обозначающие лиц мужского пола (wszyscy panowie, wszyscy ludzie, wszyscy pisarze).

Wszystkie domy są tutaj jednakowe. Все дома здесь одинаковые.

Wszystkie psy są wiernymi przyjaciółmi. Все собаки – верные друзья.

Wszystkie asyentki mówią po angielsku. Все ассистентки говорят по-английски.

Wszystkie słowa mają znaczenie. Все слова имеют значение.

Wszyscy mężczyźni lubią szybkie samochody. Все мужчины любят быстрые машины.

ROZMAWIAMY

На выставке, в галерее

Podoba mi się ten obraz.

Mnie też.

Czy podoba ci się ten/tamten obraz?

Tak, podoba mi się ten obraz. / Nie, nie podoba mi się.

Który obraz podoba ci się najbardziej?

Ten. / Tamten.

To była ciekawa/interesująca wystawa.

ĆWICZENIA

1

Вставьте глаголы: **pokazać** или **obejrzeć**.

1. Chciałbym ..... ci swój nowy obraz.
2. Czy chcesz ..... wystawę w Muzeum Narodowym?
3. Czy chcecie ..... nasze zdjęcia z Australii?
4. Chciałbym ..... ci coś wyjątkowego.

2

Слова из скобок поставьте в родительном падеже.

1. – Czy znasz adres (Beata) .....?
– Nie, nie znam jej adresu.
2. – Czyj to jest klucz?
– To jest klucz (Michał) .....
3. Dobrze pamiętam dom (moja babcia) .....
4. – Czyja to jest kawa?
– Nie wiem, chyba (Marek) .....
5. – Czy to jest torebka (twoja mama) .....?
– Nie to nie jest jej torebka.
6. Córka (moja koleżanka) ..... zna język
fiński i słowacki.
7. Prezes (nasza firma) ..... jest bardzo
młody.
8. Lubię obrazy (Olga Boznańska) .....
9. Lubisz słuchać mazurków (Chopin) .....

3

Прочитайте предложения.

1. To jest zamek z XIV wieku.

2. To jest katedra z XII wieku.
3. Kościół Mariacki pochodzi z XIII wieku.
4. Ten budynek pochodzi z XIX wieku.

Вставьте личные местоимения: **mi, ci, mu, jej, nam, wam, im**.

1. – Czy lubisz stare monety? Chciałabym pokazać ..... moją
kolekcję starych monet.
2. Piotr lubi Chełmońskiego. Pokażę ..... album tego malarza.
3. – Interesuję się fotografią. Czy możesz pokazać ..... swoje
prace?
4. Beata lubi muzykę barokową. Dam ..... płytę z koncertami
Bacha.
5. Wiem, że interesujecie się ogrodami. Chciałabym dać .....
album: „Ogrody w Polsce”.

4

Задайте вопрос: **Czy podoba ci się...?** или: **Czy podoba się pa-
nu/pani...?**

1. – Czy ..... ten kościół?
– Tak, podoba mi się.
2. – Czy ..... ten obraz?
– Nie, nie podoba mi się.
3. – Czy ..... ta kanapa?
– Nie.
4. – Czy ..... to biuro?
– Tak, bardzo.
5. – Czy ..... ta piosenka?
– Tak, podoba mi się.

5

Вставьте имена существительные: **pisarz, poeta, malarz, repor-
ter, reżyser, kompozytor, uczonec**.

1. *Józef Chełmoński* to najbardziej znany .....
polskiego realizmu.

6

2. *Henryk Sienkiewicz* to najpopularniejszy ..... XIX wieku.
3. *Mikołaj Kopernik* to najbardziej znany polski .....
4. *Andrzej Wajda* to najbardziej znany polski .....
5. *Adam Mickiewicz* to największy polski .....
6. *Fryderyk Chopin* to najbardziej znany polski .....

7

Составьте предложения, употребляя местоимения **wszystkie/wszyscy**:

1. .... drogi .....
3. .... koty .....
4. .... panowie .....
5. .... dzieci .....

8

Восполните предложения. Имена и фамилии поставьте в нужной форме.

1. Znam (Adam Nowak) ..... i (Maria Nowak) .....
2. Czy znasz (Basia Jaworska) .....
3. Chciałbym porozmawiać z (Maciej Dąbrowski) .....
4. Mam dziś spotkanie z panem (Michał Kubiak) .....
i panią (Katarzyna Kubiak) .....

Краков...

Краков не нуждается в рекламе. Это город, где находится старейшее, первое польское высшее учебное заведение – Ягеллонский университет. Здесь и замок на Вавеле, резиденция польских королей. Здесь, в самом центре Старого города, находится замечательный Рынок, костёл Девы Марии, старейшие торговые ряды – Сукеннице. Много здесь ресторанов и кафе, которые помнят многих великих людей культуры и искусства. Краков богат не только памятниками старины, но и тем, что живут здесь и продолжают активно работать известные польские поэты – лауреаты Нобелевской премии – Вислава Шимборска и Чеслав Милош. Краков был столицей Польши до 1596 года, когда король Сигизмунд III Ваза перенёс столицу государства из Кракова в Варшаву. Столичные амбиции Кракова живы и по сей день. Оба города конкурируют друг с другом. Очень часто говорят, что Варшава – это город политиков и бизнесменов, а Краков – город художников.

реаты Нобелевской премии – Вислава Шимборска и Чеслав Милош. Краков был столицей Польши до 1596 года, когда король Сигизмунд III Ваза перенёс столицу государства из Кракова в Варшаву. Столичные амбиции Кракова живы и по сей день. Оба города конкурируют друг с другом. Очень часто говорят, что Варшава – это город политиков и бизнесменов, а Краков – город художников.

18. SERGIEJ NOWIK ODWIEDZIŁ WUJKA

- Wujek: – Tak się cieszę, że cię widzę!
Sergiej: – Ja też się bardzo cieszę.
Wujek: – Jesteś bardzo podobny do ojca. Opowiadaj! Jak żyjesz? Co robisz? Co robiłeś przez te wszystkie lata?
Sergiej: – Teraz mieszkam w Warszawie, mam dobrą pracę. Przedtem kilka lat mieszkałem i pracowałem w Petersburgu.
Wujek: – Masz żonę, dzieci?
Sergiej: – Nie, nie ożeniłem się.
Wujek: – Jesteś młody, wszystko przed tobą! A co słychać u Olgi, twojej starszej siostry?
Sergiej: – Pięć lat temu wyszła za mąż, potem skończyła studia i myślę, że jest zadowolona z życia. Mieszka z rodziną w Moskwie.
Wujek: – A młodsza jak się ma?
Sergiej: – Świetnie. Sonia wyszła za mąż, w zeszłym roku urodziła córkę. Teraz mieszka z rodziną w Paryżu.
Wujek: – A Igor Siemionowicz, brat twojej matki, jeszcze żyje?
Sergiej: – W zeszłym miesiącu miał zawał, ale teraz jest już wszystko dobrze.
Wujek: – Widzisz, jak to jest... Ja nie miałem okazji, żeby się z wami spotkać. Twój ojciec tak bardzo chciał tu przyjechać, ale... teraz jest już za późno, już go nie ma.
Sergiej: – Co zrobić, takie jest życie.
Wujek: – Nie pamiętam, w którym roku ty się urodziłeś?
Sergiej: – Urodziłem się w tysiąc dziewięćset sześćdziesiątym trzecim roku.
Wujek: – To ty masz już czterdzieści lat! Czas się ożenić! Musisz znaleźć sobie żonę Polkę! Tutaj na wsi mieszka taka ładna i pracowita dziewczyna...

18. СЕРГЕЙ НОВИК НАВЕСТИЛ ДЯДЮ

- Дядя: – Я так рад тебя видеть!
С: – Я тоже очень рад.
Дядя: – Ты очень похож на отца. Рассказывай! Как живёшь? Что делаешь? Чем ты занимался все эти годы?
С: – Сейчас живу в Варшаве, у меня хорошая работа. До этого пару лет я жил и работал в Петербурге.
Дядя: – У тебя есть жена, дети?
С: – Нет, я не женился.
Дядя: – Ты молод, всё впереди! А что у Ольги, твоей старшей сестры?
С: – Пять лет тому назад она вышла замуж, потом закончила вуз и, думаю, она довольна жизнью. Живёт с семьёй в Москве.
Дядя: – А у младшей как дела?
С: – Отлично. Соня вышла замуж, в прошлом году родила дочь. Сейчас она с семьёй живёт в Париже.
Дядя: – А Игорь Семёнович, брат твоей матери, жив ещё?
С: – В прошлом месяце у него был инфаркт, но сейчас уже всё хорошо.
Дядя: – Вот, видишь, какие дела... Не дано мне было встретиться с вами. Твой отец очень хотел сюда приехать, но... сейчас уже поздно, его уже нет.
С: – Ничего не поделаешь, такова жизнь.
Дядя: – Я не помню, в каком году ты родился?
С: – Я родился в 1963 году.
Дядя: – Так тебе уже 40 лет! Пора жениться! Ты должен найти себе жену – польку! Здесь в деревне живёт красивая и трудолюбивая девушка...

SŁOWNICTWO

cieszyć się *ndk (teraż. cieszę się, cieszysz się)* *z czego* – радоваться (я радуюсь, ты радуешься) *чему*

imię – имя

jak – как

jak żyjesz? – как живёшь?

kończyć *ndk (teraż. kończę, kończysz)* – кончать (я кончаю, ты кончаешь)

lata *lm* – годы

pięć lat temu – пять лет тому назад

nareszcie *przysł.* – наконец

obecnie – сейчас, теперь

okazja *ż* – возможность

opowiadać *ndk (teraż. opowiadam, opowiadasz)* – рассказывать (я рассказываю, ты рассказываешь)

opowiadaj! *rozkr.* – рассказывай!

opowiedzieć *dk (przysz. opowiem, opowiesz)* – рассказать (я расскажу, ты расскажешь)

podobny, -a, -e *przym. (do kogo, czego)* – похожий, -ая, -ее (*на кого, что*)

prawdziwy, -a, -e *przym.* – настоящий, -ая, -ее

przedtem *przysł.* – раньше, до этого

przez – через

przyjechać *dk (przysz. przyjadę, przyjedziesz)* – приехать (я приеду, ты приедешь)

przyjeżdżać *ndk (teraż. przyjeżdżam, przyjeżdżasz)* – приезжать (я приезжаю, ты приезжаешь)

skończyć *dk (przysz. skończę, skończysz)* – кончить* (я кончу, ты кончишь)

teraz – сейчас

urodzić się *dk* – родиться

wcześniej *przysł.* – раньше

wieś *ż* – деревня

na wsi – в деревне

wszystko – всё

wychodzić za mąż *ndk (teraż.*

wychodzę za mąż, wyjdiesz za mąż) – выйти замуж (я выхожу замуж, ты выходишь замуж)

wyjechać *dk (przysz. wyjadę, wyjedziesz)* – выехать (я выеду, ты выедешь)

wyjeżdżać *ndk (teraż. wyjeżdżam, wyjeżdżasz)* – выезжать (я выезжаю, ты выезжаешь)

wyjąc za mąż *dk (przysz. wyjadę, wyjdiesz)* – выйти замуж (я выхожу замуж, ты выходишь замуж)

zadowolony, -a, -e *przym. (z czego)* – довольный, -ая, -ое (*чем*)

zeszły, -a, -e *przym.* – прошлый, -ая, -ое

znajdować *ndk (teraż. znajduję, znajdujesz)* – находить (я нахожу, ты находишь)

znaleźć *dk (przysz. znajdę, znajdziesz)* – найти (я найду, ты найдёшь)

żeby – чтобы

żenić się *ndk (teraż. żenię się, żenisz się)* *z kim* – жениться (я женюсь, ты женишься) *на ком*

życie *n* – жизнь

GRAMATYKA

Глаголы **MIESZKAŁEM, PRACOWAŁEM...** – прошедшее время, единственное число

В польском языке формы прошедшего времени глаголов образуются от основы инфинитива путём прибавления личных окончаний, напр.: **mieszka|ć** → (ja) **mieszkałem**, (ty) **mieszkałeś** и т. д.

rodzaj męski (м. род)	rodzaj żeński (ж. род)	rodzaj nijaki (ср. род)
ja mieszkałem	ja mieszkałam	–
ty mieszkałeś	ty mieszkałaś	–
on mieszkał	ona mieszkała	ono mieszkało

Вид глагола (совершенный, несовершенный) не влияет на способ образования форм прошедшего времени:

pracowa|ć – (ja) **pracowałem**, (ty) **pracowałeś**
studiowa|ć – (ja) **studiowałem**, (ty) **studiowałeś**
pisa|ć – (ja) **pisałem**, (ty) **pisałeś**
urodzi|ć się – (ja) **urodziłem się**, (ty) **urodziłeś się**
ożeni|ć się – (ja) **ożeniłem się**, (ty) **ożeniłeś się**
wyjecha|ć – (ja) **wyjechałem**, (ty) **wyjechałeś**

При образовании прошедшего времени довольно часто изменяется основа глагола, напр.:

wyjsć за mąż → ja **wyszłam** за mąż, ty **wyszaś** за mąż,
 ona **wyszła** за mąż
pójść do sklepu → ja **poszłam** do sklepu, ty **poszaś** do sklepu,
 ona **poszła** do sklepu

PIĘĆ LAT TEMU – выражение предшествования

Прочитайте. Запомните. Обратите внимание, что в польском языке, в конструкции типа **rok temu** употребление слова **temu**

обязательно. Следует также запомнить, что имя прилагательное **zeszły/zeszła** сочетается в польском языке только с предлогом **w**.

w zeszłym tygodniu	на прошлой неделе
w zeszłym miesiącu	в прошлом месяце
w zeszłym roku	в прошлом году
w zeszły czwartek	в прошлый четверг
w zeszłą sobotę	в прошлую субботу
rok, miesiąc temu	год, месяц (тому) назад
tydzień temu	неделю (тому) назад
wczoraj	вчера

W zeszłym tygodniu kupiłam samochód.	На прошлой неделе я купила машину.
W zeszłym miesiącu miałam egzamin.	В прошлом месяце у меня был экзамен.
W zeszłym roku ożeniłem się.	Год (тому) назад я женился.
W zeszły poniedziałek byłem w kinie.	В прошлый понедельник я был в кино.
W zeszłą środę była konferencja.	В прошлую среду была конференция.
Dwa lata temu wyjechałem do Kanady.	2 года (тому) назад я уехал в Канаду.
Trzy miesiące temu wyszłam za mąż.	Три месяца (тому) назад я вышла замуж.
Tydzień temu dzwoniłem do Moskwy.	Неделю (тому) назад я звонил в Москву.
Wczoraj miałem spotkanie z klientami.	Вчера у меня была встреча с клиентами.

PRZEDTEM, TERAZ – выражение очерёдности фактов

Очерёдность фактов, которые совершались в прошлом и которые совершаются в настоящем времени, выражаем при помощи наречий: **przedtem, wcześniej, teraz, obecnie**.

Wcześniej mieszkałem w Krakowie. Раньше я жил в Кракове.

Obecnie mieszkam w Warszawie. **Теперь живу** в Варшаве.
Teraz pracuję w firmie „Bus”. **Сейчас я работаю** в фирме „Bus”.
Przedtem pracowałem w firmie „Logo”. **Раньше я работал** в фирме „Logo”.

W KTÓRYM ROKU...? – определение даты (2)

При ответе на вопрос **Który to (był) rok?** Какой это (был) год? пользуемся составными числительными в именительном падеже. Обратите внимание, что в отличие от русского языка, формы порядкового числительного имеют два последних элемента.

Który to (był) rok?

To był rok 1956 (**tysiąc dziewięćset pięćdziesiąty szósty**). Это был 1956 год.
 To był rok 1989 (**tysiąc dziewięćset osiemdziesiąty dziewiąty**). Это был 1989 год.
 Jest rok 2003 (**dwa tysiące trzeci**). Сейчас 2003 год.

При ответе на вопрос **W którym (to było) roku...? В каком (это было) году?** пользуемся предлогом **w** + составное имя числительное в предложном падеже. В польском языке в данной конструкции склоняются только два последних элемента, выраженных порядковыми числительными.

W którym (to było) roku?

To było w 1956 (**tysiąc dziewięćset pięćdziesiąty szósty**) roku. Это было в 1956 году.
 To było w 1989 (**tysiąc dziewięćset osiemdziesiąty dziewiąty**) roku. Это было в 1989 году.
 Do Polski przyjechałem w 2002 (**dwa tysiące drugi**) roku. В Польшу я приехал в 2002 году.

- W którym roku się urodziłeś?
- Urodziłem się **w 1961 roku** (w **tysiąc dziewięćset sześćdziesiątym pierwszym** roku).
- W którym roku Marta wyszła za mąż?
- Marta wyszła za mąż **w 1983 roku** (w **tysiąc dziewięćset osiemdziesiątym trzecim** roku).

ROZMAWIAMY

Я доволен..., я рад...

Jestem zadowolony **z** urlopu. Я доволен отпуском.
 Czy jesteś zadowolona **z** jego pracy? Ты доволен его работой?
 Jesteśmy zadowoleni **z** tego mieszkania. Мы довольны этой квартирой.

- Bardzo się cieszę, **że** cię widzę. – Я очень рад, что тебя вижу.
- Ja też się cieszę. – И я тоже рад.

Спрашиваем о знакомых и друзьях

Co słyhać **u** Adama? Jak się ma Adam? – Как Адам?
 Co słyhać **u** Moniki? Jak się ma Monika? – Как Моника?
 Co słyhać **u** twojej siostry? Jak się ma twoja siostra? – Как твоя сестра?

ĆWICZENIA

Восполните предложения, употребляя глаголы в прошедшем времени.

1

(мужской род)

pracować

1. Pięć lat temu (ja)..... w firmie „Gala”.
2. Gdzie (ty) ..... pięć lat temu?
3. Adam ..... w banku.

mieszkać

4. – Czy (ty) ..... w Warszawie dwa lata temu?
5. – Tak, (ja) ..... w Warszawie.
6. Artur ..... w Krakowie.

ożenić się

7. Michał ..... trzy lata temu.
 8. Kiedy (ty) się .....?
 9. (Ja) ..... w zeszłym roku.

urodzić się

10. Gdzie (ty) się .....?
 11. (Ja) ..... w Moskwie.
 12. Mój syn ..... w Warszawie.

(женский род)

pracować

1. Gdzie (ty) przedtem .....?
 2. Przedtem (ja) ..... w firmie „Mors”.
 3. Patrycja ..... wcześniej w firmie „Stop”.

mieszkać

4. – Gdzie (ty) ..... pięć lat temu?
 5. – Pięć lat temu (ja) ..... w Krakowie.
 6. Krystyna dziesięć lat temu ..... w Londynie.

wyjść za mąż

7. – Kiedy (ty) ..... za mąż?
 8. – (Ja) ..... w zeszłym roku.
 9. Dorota ..... cztery lata temu.

urodzić się

10. Kiedy (ty) się .....?
 11. (Ja) ..... w tysiąc dziewięćset siedemdziesiątym roku (1970).
 12. Kiedy ..... twoja córka?

(средний род)

urodzić się

1. Moje drugie dziecko ..... w Hiszpanii.

mieszkać

2. Nasze dziecko ..... z nami.

Глаголы **mieć, chcieć, musieć, wiedzieć** напишите в прошедшем времени.

2

• **1. W pierwszej osobie liczby pojedynczej: (ja) chciałem... etc.**

Kilka lat temu ..... pracować w firmie „Nokia”.
 2 lata temu ..... okazję tam pracować, ale .....
 wyjechać do Kanady do ojca. Nie ....., że to była prawdziwa szansa.

• **2. W trzeciej osobie liczby pojedynczej:**

Paweł Nowak trzy lata temu ..... zawał. ....
 wrócić do pracy, ale ..... iść na emeryturę. Teraz jest jednak zadowolony. Ma nową pasję – ogród i kwiaty.
 Ania ..... studiować psychologię. W zeszłym roku umarł jej ojciec i Ania ..... iść do pracy i zarabiać pieniądze. A potem nie ..... już czasu na studia.

Закончите высказывание по образцу.

Образец: Teraz mieszkam w Warszawie, **przedtem mieszkalam w Krakowie.**

3

1. Teraz pracuję w firmie „Kora”, przedtem .....
 2. Piotr teraz mieszka w Gdańsku, przedtem .....
 3. Magda teraz studiuje prawo, wcześniej .....
 4. Adam ma teraz duże mieszkanie, wcześniej .....
 5. Michał teraz jest kelnerem, przedtem .....

245

4

Когда это было? Словосочетания из скобок поставьте в нужной форме.

1. (zeszły tydzień) ..... miałem
trzy lekcje angielskiego.
2. (zeszły piątek) ..... było
ważne spotkanie z klientami.
3. (zeszła środa) .....
byłam w kinie.
4. (zeszły miesiąc) ..... miałem
dużo pracy.
5. (zeszły rok) ..... nie
miałam urlopu.

5

Отвечьте на вопросы.

1. W którym roku się urodziłeś/łaś? .....
2. W którym roku skończyłeś/łaś szkołę /studia? .....
3. W którym roku przyjechałeś/łaś do Polski? .....
4. W którym roku się ożeniłeś/wyszłaś za mąż? .....
5. W którym roku urodził się twój syn/urodziła się twoja córka?
.....

6

Слова из скобок поставьте в родительном падеже.

- a)
1. Czy jesteś zadowolony z (praca) .....?
  2. Czy jesteś zadowolona z (wycieczka) .....?
  3. Jestem bardzo zadowolony z (konferencja) .....
  4. Czy jesteś ze (ja) ..... zadowolona?
- b)
1. Co słyhać u (twój brat) .....?
  2. Co słyhać u (Piotr) .....?

3. Co słyhać u (twoja siostra) .....?
4. Co słyhać u (Magda) .....?

Закончите предложения, пользуясь лексикой урока.

7

1. Cieszę się, że .....
2. Bardzo się cieszę się, że .....
3. Ja też się cieszę, że .....

19. JAK BYŁO W KRAKOWIE?

- Basia: – Jak było w Krakowie?
Tania: – Było wspaniale! Zwiedziliśmy Wawel, byliśmy na wystawie w muzeum, spacerowaliśmy po Rynku i po Kazimierzu, piliśmy dobre wino i jedliśmy pyszne dania.
- Basia: – A gdzie mieszkaliście?
Tania: – W hotelu „Gala”. Hotel taki sobie, ale obsługa bardzo miła!
- Basia: – Mieliście przytulny apartament?
Tania: – Jaki apartament? Mieliśmy osobne pokoje.
Basia: – Hm... Jestem rozczarowana. No dobrze, mniejsza z tym. Czy podobał ci się Kraków?
Tania: – Tak, bardzo.
- Basia: – A byliście w Zakopanem?
Tania: – Tym razem nie, zostaliśmy dłużej w Krakowie.
Basia: – A jaka była pogoda?
Tania: – Pierwszego dnia było ciepło, drugiego padało, a trzeciego znów było słonecznie. A ty co robiłaś w weekend?
- Basia: – Byłam w pubie i poznałam ciekawego mężczyznę... To było tak: patrzę, siedzi bardzo przystojny facet. Podchodzę i pytam, jakie piwo może mi polecić? I zaczęliśmy rozmawiać...
- Tania: – Kim on jest?
Basia: – On jest Rosjaninem polskiego pochodzenia. Jest bardzo szczęśliwy, bo właśnie odnalazł wujka gdzieś koło Konina. Spędziliśmy razem cudowny wieczór. Byliśmy na spacerze, potem na kolacji w restauracji. On mi się bardzo spodobał! Czuję, że to jest to!
- Tania: – A czy już wiesz, jaki ma samochód?

19. КАК БЫЛО В КРАКОВЕ?

- Б: – Как было в Кракове?
Т: – Было замечательно! Мы посетили Вавель, были на выставке картин в музее, гуляли по Рыночной площади и Казимеже, пили хорошее вино и ели вкусные блюда.
- Б: – А где вы жили?
Т: – В гостинице „Gala”. Гостиница не очень, но обслуживание очень хорошее!
- Б: – У вас был уютный апартамент?
Т: – Какой апартамент? У нас были отдельные номера.
- Б: – Гмм... Я разочарована. Ну, ладно, это неважно. Тебе понравился Краков?
Т: – Да, очень.
- Б: – А в Закопане вы были?
Т: – На этот раз не были. Мы дольше остались в Кракове.
- Б: – А какая была погода?
Т: – В первый день было солнце, во второй шёл дождь, в третий вновь было солнечно. А что ты делала в выходные?
- Б: – Я была в пабе и познакомилась с интересным мужчиной... Было так: смотрю, сидит очень красивый мужик. Подхожу и спрашиваю, какое пиво он может мне порекомендовать? И мы начали беседу...
- Т: – Кто он?
Б: – Он русский польского происхождения. И он очень счастлив, так как нашёл дядю где-то под Конином. Мы провели вместе чудесный вечер. Пошли прогуляться, потом поужинали в ресторане. Он мне очень понравился! Я чувствую, что это то!
- Т: – А ты уже знаешь, какая у него машина?

SŁOWNICTWO

jak – как

góry *lm* – горы

hotel *m* – гостиница

miasto *n* – город

muzeum *n* – музей

obok – рядом

pochodzenie *n* – происхождение

poważny, **-a**, **-e** – серьёзный, -ая, -ое

problem *m* – проблема

poznać się *dk* (*przysz.* **poznam się, poznasz się**) – познакомиться (я познакомлюсь, ты познакомишься)

przyjemny, **-a**, **-e** *przym.* – приятный, -ая, -ое

rodzice *lm* – родители

rozmawiać *ndk* (*teraż.* **rozmawiam, rozmawiasz**) – разговаривать (я разговариваю, ты разговариваешь)

rynek *m* – рынок

siedzieć *ndk* (*teraż.* **siedzę, siedzisz**) – сидеть (я сижу, ты сидишь)

słonecznie *przysł.* – солнечно

spacer *m* – прогулка

spacerować *ndk* (*teraż.* **spaceruję, spacerujesz**) – гулять (я гуляю, ты гуляешь)

spacerować po rynku – гулять по рыночной площади

sztuka *ż* – искусство

sztuka współczesna – современное искусство

zacząć *dk* (*przysz.* **zacznę, zaczniesz**) – начать (я начну, ты начнёшь)

zaczynać *ndk* (*teraż.* **zaczynam, zaczynasz**) – начинать (я начинаю, ты начинаешь)

znać *ndk* – (*teraż.* **znam, znasz**) – знать (я знаю, ты знаешь)

znajomy *m* – знакомый

GRAMATYKA

Глагол **MIESZKALIŚMY** – прошедшее время, множественное число

Обратите внимание, что в польском языке глаголы в прошедшем времени множественного числа различаются по родам (**-li** – для существительных, обозначающих лиц мужского пола, **-ty** – для неодушевлённых имён существительных мужского рода, для имён существительных женского и среднего рода).

rodzaj męski (м. род)	rodzaj żeński (ж. род)	rodzaj nijaki (ср. род)
my mieszkali śmy	my mieszkali śmy	–
wy mieszkali ście	wy mieszkali ście	–
oni mieszkali	one mieszkali ły	one mieszkali ły

Глаголы **MIEĆ, CHCIEĆ, MUSIEĆ, JEŚĆ** – прошедшее время

Обратите внимание, что в некоторых формах прошедшего времени глаголов выступает чередование гласных в основе (**e:a**).

mieć

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
liczba pojedyncza		
ja miałem	ja miałam	–
ty miałeś	ty miałaś	–
on miał	ona miała	ono miało
liczba mnoga		
my mieliśmy	my miałyśmy	–
wy mieliście	wy miałyście	–
oni mieli	one miały	one miały

chcieć

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
liczba pojedyncza		
ja chciałem	ja chciałam	–
ty chciałeś	ty chciałaś	–
on chciał	ona chciała	ono chciało
liczba mnoga		
my chcieliśmy	my chciałyśmy	–
wy chcieliście	wy chciałyście	–
oni chcieli	one chciały	one chciały

musieć

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
liczba pojedyncza		
ja musiałem	ja musiałam	–
ty musiałeś	ty musiałaś	–
on musiał	ona musiała	ono musiało
liczba mnoga		
my musieliśmy	my musiałyśmy	–
wy musieliście	wy musiałyście	–
oni musieli	one musiały	one musiały

В формах прошедшего времени глагола **jeść**, кроме чередования гласных в основе (**a:e**), выступает изменение основы (**jeść** → **jadłem**).

jeść

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
liczba pojedyncza		
ja jadłem	ja jadłam	–
ty jadłeś	ty jadłaś	–
on jadł	ona jadła	ono jadło
liczba mnoga		
my jedliśmy	my jadłyśmy	–
wy jedliście	wy jadłyście	–
oni jedli	one jadły	one jadły

BYŁAM W RESTAURACJI – предложный падеж имён существительных

Окончания имён существительных в предложном падеже:

мужской, женский и средний род

-e (для имён существительных с основой, заканчивающейся на твердый согласный. Обратите внимание на чередование согласных звуков в основе).

(klub <i>m</i> , ślub <i>m</i>) – w klubie, na ślubie	b:bi
(sad <i>m</i> , ogród <i>m</i>) – w sadzie, w ogrodzie	d:dzi
(szafa <i>ż</i>) – w szafie	f:fi
(Praga <i>ż</i> , podłoga <i>ż</i>) – w Pradze, na podłodze	g:dz
(Polska <i>ż</i> , szafka <i>ż</i>) – w Polsce, na szafce	k:c
(szkoła <i>ż</i> , stół <i>m</i> , krzesło <i>n</i>) – w szkole, na stole, na krześle	t:l
(Rzym <i>m</i> , film <i>m</i>) – w Rzymie, na filmie	m:mi
(Lublin <i>m</i> , salon <i>m</i> , kino <i>n</i>) – w Lublinie, w salonie, w kinie	n:ni
(sklep <i>m</i> , mapa <i>ż</i> , kanapa <i>ż</i>) – w sklepie, na mapie, na kanapie	p:pi
(opera <i>ż</i> , teatr <i>m</i> , biuro <i>n</i>) – w operze, w teatrze, w biurze	r:rz
(kasa <i>ż</i> , trasa <i>ż</i>) – w kasie, na trasie	s:si
(koncert <i>m</i> , internet <i>m</i>) – na koncercie, w internecie	t:ci
(Warszawa <i>ż</i> , Kraków <i>m</i>) – w Warszawie, w Krakowie	w:wi
(Tuluza <i>ż</i> , wiza <i>ż</i> , brzoza <i>ż</i>) – w Tuluzie, w wizie, na brzozie	z:zi

мужской и средний род

-u (для имён существительных мужского и среднего рода с основой, заканчивающейся на мягкий согласный, а также **cz, c, sz, ż, dź, dz** и после **k, g, ch, l**).

(koń *m*, styczeń *m*, tydzień *m*) – на **koniu**, в **styczniu, в **tygodniu
(hotel *m*, spektakl *m*, fotel *m*) – в **hotelu**, на **spektaklu, на **fotelu
(meczu *m*, strych *m*, kosz *m*, miesiąc *m*) – на **meczu, на **strychu,
w **koszu, w **miesiącu
(park *m*, bank *m*, śnieg *m*) – w **parku, w **banku, na **śniegu
(pokój *m*) – w **pokoju**
(śniadanie *n*, spotkanie *n*, mieszkanie *n*) – na **śniadaniu, на **spotkaniu,
w **mieszkanu
(łóżko *n*, biurko *n*) – w **łóżku, на **biurku********************************

женский род

-i/-y (для имён существительных женского рода с основой, заканчивающейся на мягкий согласный или согласный **с**).

(kuchnia, sypialnia, Hiszpania) – w **kuchni**, w **sypialni**, w **Hiszpanii**
(kolacja, Francja, telewizja) – na **kolacji**, we **Francji**, w **telewizji**
(ulica, noc, praca) – na **ulicy**, w **nocy**, w **pracy**

IDĘ DO..., BYŁEM W...

Обратите внимание, что в польском языке т. наз. глаголы движения (**jechać, iść, chodzić, jeździć**) сочетаются с предлогом **do** и **na**. Предлог **do** требует от последующего слова формы родительного падежа, а предлог **na** – винительного падежа. Глаголы „местонахождения” типа: **mieszkać, pracować, leżeć** сочетаются с предлогами **w** и **na**. Оба предлога требуют от последующего слова формы предложного падежа.

(D) **Idę do** teatru. (Msc) **Byłem w** teatrze.
(B) **Jadę na** lotnisko. (Msc) **Byłem na** lotnisku.
(B) **Idę na** spotkanie. (Msc) **Byłem na** spotkaniu.

ROZMAWIALIŚMY O KINIE – предлог o + предложный падеж местоимений и имён существительных

Pamiętam **o** twojej prośbie.
Wiemy **o** tej propozycji.
Zapomniałem **o** tym spotkaniu.
Myślmy **o** naszym urlopie.
Rozmawialiśmy **o** twoim koncercie.
– **O** kim mówisz? – Mówię **o** Adamie.
– **O** czym dyskutujecie? – Dyskutujemy **o** filmie.

Окончания имён прилагательных, указательных и притяжательных местоимений в предложном падеже единственного числа:

мужской род

-ym/-im (ten film, dobry koncert, mój dom) → Myślę **o** **tym** filmie, **o** **dobrym** koncercie, **o** **moim** domu.

женский род

-ej (ta kobieta, dobra kolacja, moja mama) → Myślę **o** **tej** kobiecie, **o** **dobrej** kolacji, **o** **mojej** mamie.

средний род

-ym/-im (to zebranie, dobre słowo, moje dziecko) → Myślę **o** **tym** zebraniu, **o** **dobrym** słowie, **o** **moim** dziecku.

(**ten nasz nowy** dom) → Byliśmy wczoraj w **tym** **naszym** **nowym** domu.

(**ta wasza nowa** firma) → Byliśmy w piątek w **tej** **waszej** **nowej** firmie.

(**to twoje nowe** biuro) → Byliśmy wczoraj w **tym** **twoim** **nowym** biurze.

PIERWSZEGO DNIA... – определение момента действия

При обозначении периода, в один из моментов которого происходит действие, пользуемся следующими конструкциями:

15 maja spacerowaliśmy po Rynku.

16 maja zwiedzaliśmy Wawel.

17 maja byliśmy w Muzeum Czartoryskich.

Pierwszego dnia było ładnie, **drugiego dnia** padał deszcz, **trzeciego dnia** znów było słońce.

Pierwszego dnia byliśmy na spacerze, a **ostatniego dnia** poszliśmy do teatru.

Tym razem nie byliśmy w restauracji.

Następnym razem chcę zwiedzić Wawel.

Ostatnim razem była tu ładna pogoda.

Для обозначения времени года или частей суток употребляем конструкции типа:

Wieczorem do ciebie zadzwonię.

Wiosną mam dużo pracy w ogrodzie.

Latem jeżdżę nad morze.

Jesienią jest dużo ciekawych koncertów.

Zimą jeździmy w góry.

Pierwszego dnia spacerowaliśmy po Rynku.

Drugiego dnia zwiedzaliśmy Wawel.

Trzeciego dnia byliśmy w Muzeum Czartoryskich.

На этот раз мы не были в ресторане.

В следующий раз я хочу посетить Вавель.

В прошлый раз здесь была хорошая погода.

→ **Вечером** я тебе позвоню.

→ **Весной** у меня много работы в огороде.

→ **Летом** я езжу на море.

→ **Осенью** очень много интересных концертов.

→ **Зимой** мы ездим в горы.

ROZMAWIAMY

Как вам Краков?

– Jak było w Krakowie?

– (Było) Świetnie!/
(Było) Wspaniale!

– Как было в Кракове?

– Отлично!/
Превосходно!

– Jak ci się podobało w Krakowie?

– Bardzo mi się podobało!

– Jak się państwu podobał Wawel?

– Bardzo! Wspaniała architektura!

– Тебе понравилось в Кракове?

– Мне очень понравилось!

– Вам понравился замок на Вавеле?

– Очень! Это великолепная архитектура!

ĆWICZENIA

Wspolnite предложения, употребляя глаголы во множественном числе прошедшего времени.

1

1. **(robić)** – Co (wy) ..... w zeszłą niedzielę?
(pisać) – ..... listy i **(czytać)** ..... książki.
2. **(mieszkać)** – Gdzie Piotr i Ewa ..... w zeszłym roku? – Oni ..... w Poznaniu.
3. **(odpoczywać)** – Gdzie państwo ..... latem?
– Latem ..... we Francji.
4. **(oglądać)** – Czy (wy) ..... wczoraj film?
– Tak, ... Był bardzo ciekawy.
5. **(studiować)** – Co ..... twoje siostry? – One ..... architekturę.

Ответьте на вопросы:

2

1. Co Tania i Paweł robili w Krakowie? .....
2. Gdzie oni mieszkali? .....

3

Глаголы **chcieć, mieć, musieć** употребите в прошедшем времени.

1. формы, обозначающие лиц мужского рода:

(My) wczoraj ..... iść na piwo, ale niestety ..... skończyć raport. Nie ..... czasu, żeby iść na piwo.

2. формы, обозначающие лиц женского рода

Wiesz, ... wczoraj z koleżanką iść do kina, ale przez 20 minut ..... szukać parkingu i w końcu było za późno, żeby iść na film ..... trochę wolnego czasu, więc kupiliśmy czerwone wino i pojechaliśmy do mnie.

4

Слова из скобок поставьте в предложном падеже.

1. – Wczoraj byliśmy w (sklep) .....
2. – Czy byliście w niedzielę w (opera) .....
3. W zeszły piątek Maria i Jan byli na (kolacja) ..... u rodziców.
4. Wczoraj rano byłem na (spotkanie) ..... z klientami.
5. – Gdzie jest Ania? – Ania jest w (biblioteka) .....

5

Имена прилагательные и местоимения напишите в предложном падеже.

1. W zeszłym tygodniu byliśmy na (dobry) ..... koncercie.
2. W zeszłą sobotę byliśmy w (japońska) ..... restauracji.
3. W (mój) ..... pokoju jest dużo kwiatów.
4. Jeszcze nie byłam w (twoje) ..... mieszkaniu.

6

Словосочетания напишите в предложном падеже.

1. – O czym rozmawialiście?
– Rozmawialiśmy o (nowy samochód) .....
2. Długo myślałam o tej (interesująca praca) .....
3. Nigdy nie zapominam o (ładny prezent) ..... dla żony.

4. – O czym rozmawiałaś z dyrektorem?

– O (nasze spotkanie) ..... w firmie „Polson”.

Слова из скобок напишите в творительном падеже.

7

1. (Ten raz) ..... nie byliśmy w muzeum.
Pójdziemy tam (następny raz) .....
2. (Ostatni raz) ....., kiedy byłam w Londynie, odwiedziłam moją przyjaciółkę.

Составьте рассказ о своей поездке в Краков или другой город Польши.

8

Co robiłeś/robiłaś/robiliście w Krakowie/w.....?

- Pierwszego dnia .....
- Drugiego dnia .....
- Trzeciego dnia .....

Jaka była pogoda?

- Pierwszego dnia .....
- Drugiego dnia .....
- Trzeciego dnia .....

20. PECHOWY DZIEŃ

Wieczorem

- Paweł: – Co slychać? (Czy) wszystko w porządku? Wyglądasz nie najlepiej.
- Tania: – Miałam dzisiaj pechowy dzień.
- Paweł: – Dlaczego? Co się stało?
- Tania: – Rano pisałam e-maile. Napisałam dwa i... zepsuł się komputer. Potem wysyłałam fakсы. Wysyłałam jeden i... faks przestał działać.
- Paweł: – I co jeszcze? Wyłączyli prąd i rura pękła?
- Tania: – Nie, coś gorszego.
- Paweł: – Co takiego?
- Tania: – Robiłam zakupy w hipermarkecie, ale w końcu nie zrobiłam, bo ukradli mi torebkę. Miałam tam portfel i kartę kredytową. Nie mogłam nawet kupić chleba na kolację.
- Paweł: – No to naprawdę pechowy dzień. (Czy) zablokowałaś kartę?
- Tania: – Tak, zablokowałam. Byłam w banku i ta pani zapytała mnie, czy jestem pewna, że ukradli mi kartę, czy może zostawiłam ją w domu. Odpowiedziałam, że jestem pewna. Potem zapytała, czy mogę podać jej numer karty. Powiedziałam, że nie, bo nie pamiętam tego numeru.
- Paweł: – I jak to się skończyło?
- Tania: – W końcu znalazła numer w komputerze. Chciałam zadzwonić do ciebie, ale nie mogłam. Nie miałam telefonu.
- Paweł: – A czy byłaś na policji, żeby zgłosić kradzież?
- Tania: – Nie, jeszcze nie.
- Paweł: – No to idziemy.

20. НЕУДАЧНЫЙ ДЕНЬ

Вечером

- П: – Как дела? Всё в порядке? Ты плохо выглядишь.
- Т: – Сегодня у меня был неудачный день.
- П: – Почему? Что случилось?
- Т: – Утром я писала письма по электронной почте. Я написала два письма и... сломался компьютер. Я отправила один факс и... факс перестал работать.
- П: – И что ещё? Отключили ток, и труба лопнула?
- Т: – Нет, хуже.
- П: – А что такое?
- Т: – Я пошла за продуктами в гипермаркет, но, в результате, ничего не купила, так как у меня украли сумку. У меня там был кошелёк и кредитная карта. Даже хлеб на ужин я не могла купить.
- П: – Это уж действительно неудачный день. Кредитную карту ты заблокировала?
- Т: – Да, заблокировала. Я была в банке, и эта госпожа спросила у меня, уверена ли я, что у меня украли карту, может я её оставила дома. Я ответила, что я уверена. Потом она спросила, могу ли дать ей номер карты. Я сказала, что нет, так как не помню этот номер.
- П: – И как это закончилось?
- Т: – В результате она нашла номер в компьютере. Я хотела тебе позвонить, но не могла. У меня не было телефона.
- П: – А ты пошла в полицию заявить о краже?
- Т: – Нет, ещё нет.
- П: – Пойдём тогда.

Na policji

- Paweł: – Dobry wieczór, chcieliśmy zgłosić kradzież torebki.
- Policjant I: – Proszę tu poczekać. (po chwili) Proszę przejść do pokoju numer osiem.
- Tania: – Dzień dobry. Proszę pana, ukradli mi torebkę.
- Policjant II: – Rozumiem. Muszę napisać protokół. Proszę powiedzieć, gdzie to się stało i kiedy.
- Tania: – Dzisiaj w markecie „Max”.
- Policjant: – O której godzinie?
- Tania: – Około osiemnastej.
- Policjant: – Czy państwo byli razem?
- Tania: – Nie, byłam sama.
- Policjant: – Proszę opisać, jak wygląda pani torebka.
- Tania: – Czarna, ze skóry, z długim paskiem.
- Policjant: – Co w niej było?
- Tania: – Portfel, też czarny, ze skóry, karta kredytowa, kosmetyki i moja komórka!
- Policjant: – Czy pani widziała, kto to był?
- Tania: – Nie, nie widziałam.

В отделении полиции

- П: – Добрый вечер, мы хотели заявить о краже сумки.
- Полицейский I: – Подождите здесь, пожалуйста. (минуту спустя) Проходите в комнату номер 8.
- Т: – Здравствуйте. У меня украли сумку.
- Полицейский II: – Понятно. Я должен составить протокол. Скажите, где это произошло и когда.
- Т: – Сегодня в маркете „Макс”.
- Полицейский: – В котором часу?
- Т: – Около шести.
- Полицейский: – Вы были вместе?
- Т: – Нет, я была одна.
- Полицейский: – Опишите, как выглядит ваша сумка.
- Т: – Чёрная, кожаная, с длинным ремешком.
- Полицейский: – Что в ней было?
- Т: – Кошелёк, тоже чёрный, кожаный, кредитная карта и мой мобильный телефон!
- Полицейский: – Вы видели, кто это был?
- Т: – Нет, я не видела.

SŁOWNICTWO

co się stało? – что случилось?

czekać ndk (teraż. czekam, czekasz) – ждать (я жду, ты ждёшь)

czuć się ndk (teraż. czuję się, czujesz się) – чувствовать себя (я чувствую себя, ты чувствуешь себя)

dane lm – данные

dyrektor m – директор

gorzej przysł. – хуже

gotówka ż – наличные

karta ż kredytowa – кредитная карта

kolacja ż – ужин

kradzież ż – кража

kraść ndk (teraż. kradnę, kradniesz) – красть (я краду, ты крадёшь)

market m – маркет

mówić ndk (teraż. mówię, mówisz) – говорить (я говорю, ты говоришь)

odpowiadać ndk (teraż. odp-

wiadam, odpowiadasz – отвечать (я отвечаю, ты отвечаешь)
odpowiedzieć dk (przys. odpowiem, odpowiesz) – ответить (я отвечаю, ты ответишь)
pechowy, -a, -e przym. – неудачный, -ая, -ое
policja ż – полиция
portfel m – бумажник
portmonetka ż – кошелёк
powiedzieć dk (przys. powiem, powiesz) – сказать (я скажу, ты скажешь)
prąd m – ток
przecież – ведь
pytać ndk (teraż. pytam, pytasz) – спрашивать (я спрашиваю, ты спрашиваешь)
smutny, -a, -e przym. – грустный, -ая, -ое
stać się dk – здесь: произойти, случиться
ukraść dk (przys. ukradnę, ukradniesz) komu – украсть (я украду, ты украдёшь) *u kogo*
wyłączać ndk (teraż. wyłączam, wyłączasz) – выключать (я выключаю, ты выключаешь)
wyłączyć dk (przys. wyłączę, wyłączysz) – выключить (я выключаю, ты выключишь)
wysłać dk (przys. wyślę, wyślesz) – отправить (я отправлю, ты отправишь)
wysyłać ndk (teraż. wysyłam, wysyłasz) – отправлять (я отправляю, ты отправляешь)
zapytać dk (przys. zapytam, zapytasz) – спросить (я спрошу, ты спросишь)
zepsuć się dk – здесь: сломаться
złodziej m – вор
zostawiać ndk (teraż. zostawiam, zostawiasz) – оставлять (я оставляю, ты оставляешь)
zostawić dk (przys. zostawię, zostawisz) – оставить (я оставлю, ты оставишь)
źle przysl. – плохо

В банке

bankomat m – банкомат
debet m – дебет
karta kredytowa f – кредитная карта
konto n – счёт
kredyt m – кредит

brać, wziąć kredyt – брать, взять кредит
książeczka czekowa f – чековая книжка
numer konta m – номер счёта
pieniądze lm – деньги

procent m – процент
przelewać ndk (teraż. przelewam, przelewasz) – здесь: переводить (я перевожу, ты переводишь)
przełać dk (przys. przeleję, przelejesz) – здесь: перевести (я переведу, ты переведёшь)
przełać pieniądze na konto – перевести деньги на счёт

przelew m – перевод
wplacać ndk (teraż. wpłacam, wpłacasz) – вплачивать, вносить деньги
wpłacić dk (przys. wpłacę, wpłacisz) – вплатить, внести деньги
wpłacić pieniądze do banku – произвести взнос в банк
wpłacić pieniądze na konto – произвести взнос на счёт

GRAMATYKA

CO SIĘ STAŁO? – Что случилось?

Прочитайте. Запомните.

• настоящее время:

Co się dzieje?	Что происходит?
Co się z tobą dzieje?	Что с тобой происходит?
Co się dzieje z komputerem?	Что происходит с компьютером?

• прошедшее время:

Co się stało?	Что произошло?/ Что случилось?
Co się z nim, z nią, z nimi stało?	Что с ним, с ней, с ними произошло/случилось?
Co się stało z tym komputerem?	Что произошло/случилось с компьютером?

WYSYŁAŁAM – WYSYŁAŁAM – глаголы совершенного и несовершенного вида в прошедшем времени

Прочитайте примеры. Обратите внимание на способы образования видовых пар в прошедшем времени.

Rano wysyłałam fakсы. Wysyłałam pięć faksów.	Утром я отправляла факсы. Я отправила пять факсов.
Wczoraj sprawdzałam bilans. Sprawdziłam go w ciągu 3 godzin.	Вчера я проверял баланс. Я его проверил за 3 часа.
Czytałam tę książkę. Przeczytałam ją bardzo szybko.	Я читал эту книгу. Я прочитал её очень быстро.
Mówiłam ci, że wrócę późno.	Я тебе говорил, что вернусь поздно.
Powiedziałem też, że kupię chleb.	Я также сказал, что куплю хлеб.

Глагол MOĆ – прошедшее время

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
liczba pojedyncza		
ja mogłam	ja mogłam	–
ty mogłaś	ty mogłaś	–
on mógł	ona mogła	ono mogło
liczba mnoga		
my mogliśmy	my mogliśmy	–
wy mogliście	wy mogliście	–
oni mogli	one mogły	one mogły

Wczoraj nie **mogłam** do ciebie zadzwonić.
Nie **mogliśmy** wczoraj grać w tenisa, bo padał deszcz.
Adam nie **mógł** przyjechać do pracy, bo był chory.
Barbara nie **mogła** pójść do kina, bo musiała pojechać do rodziców.

UKRADLI MI... – У меня украли...

Если производитель действия неизвестен или по какой-л. причине не назван конкретно – пользуемся конструкцией, в состав которой входит глагол в 3 лице множественного числа прошедшего времени мужского рода, напр.: **ukradli** mi porfel.

Wczoraj **zadzwonili** do mnie z autoserwisu.
Вчера позвонили мне из автосервиса.

Napisali do mnie z Krakowa.
Написали мне из Кракова.

Powiedzieli mi, że muszę podpisać protokół.
Мне сказали, что я должен/должна подписать протокол.

Dzisiaj **podłączyli** mi telewizję kablową.
Сегодня подключили мне кабельное телевидение.

ZAPYTAŁA MNIE, CZY WIDZIAŁAM... – косвенная речь

При передаче содержания чьего-л. разговора, чьих-л. слов пользуемся косвенной речью. В высказывании тогда появляются глаголы речи:

mówić, że...	говорить, что...
powiedzieć, że...	сказать, что...
odpowiedzieć, że...	ответить, что...
zapytać, czy/gdzie/jak...	спросить, .../где/как...
powtórzyć, jaki/który/ile...	повторить, какой/который/ сколько...

прямая речь	косвенная речь
Dyrektor: – Czy pani widziała złodzieja?	Dyrektor zapytał mnie, czy widziałam złodzieja.
Tania: – Nie, nikogo nie widziałam.	Odpowiedziałam, że nikogo nie widziałam.
Adam: – Czy Ania ma dziś spotkanie?	Adam zapytał Piotra, czy Ania ma dziś spotkanie.
Piotr: – Tak, Ania ma dziś spotkanie.	Piotr odpowiedział, że tak.
Barbara: – Jedziesz jutro do Krakowa?	Barbara zapytała Tanię, czy jedzie jutro do Krakowa.
Tania: – Tak, jadę.	Tania odpowiedziała, że jedzie.

ROZMAWIAMY

Zovём na pomocъ

- Ratunku! Pomocy! – Караул! Помогите!
- Proszę wezwać policję! (numer telefonu 997) – Вызовите полицию! (номер телефона 997)
- Proszę wezwać pogotowie (ratunkowe)! (numer telefonu 999) – Вызовите скорую (помощь)! (номер телефона 999)
- Proszę wezwać straż pożarną. (numer telefonu 998) – Вызовите пожарную службу! (номер телефона 998)

ĆWICZENIA

1

Вставьте глагол совершенного/несовершенного вида в прошедшем времени.

1. **(czytać, przeczytać)** Wczoraj wieczorem przez godzinę (ja) ..... książkę. Była bardzo trudna, ... tylko kilka stron.
2. **(pisać, napisać)** W piątek po południu (ja) ..... 2 e-maile do koleżanek. .... je bardzo długo, prawie pół godziny.
3. **(robić, zrobić)** Wczoraj po południu Andrzej ..... na obiad pierogi z serem, ... dużo pierogów.
4. **(wysyłać, wysłać)** Wczoraj rano asystentka Moniki ..... faxy. .... tylko jeden, bo faks się zepsuł.
5. **(wracać, wrócić)** W piątek wieczorem w centrum był korek. Patrycja i Tomek ..... do domu godzinę. .... o ósmej.

2

Вставьте определения времени **wczoraj, dziś, zwykle, codziennie, często** в зависимости от глагола, выступающего в предложении.

Образец: **Zwykle** zamawiałem/łam pizzę, **dzisiaj** zamówiłem/łam kanapki.

1. .... robiłam zakupy w centrum, ale ..... zrobiłam zakupy koło domu.
2. .... kupowałam wino francuskie, ... kupiłam wino włoskie.
3. .... przeczytałam „Wprost”. ..... czytałam „Politykę”.
4. .... wracałam o 17-ej, ... wróciłam o 19-ej.
5. .... dzwoniłem do matki, ... też zadzwoniłem.

Глагол **móc** напишите в прошедшем времени.

3

1. Chciałam pójść wczoraj do kina, ale nie .....
2. Chciałem zadzwonić do ciebie, ale nie ..... znaleźć numeru twojego telefonu.
3. Adam nie ..... w tym roku pojechać na urlop.
4. Marta nie ..... przeczytać tej książki do końca.
5. Ja i moja żona nie ..... pojechać z tobą do Krakowa. Mieliśmy dużo pracy.
6. Piotr i Ola nie ..... oglądać telewizji, musieli pójść spać.
7. Moja siostra i ja nie ..... wczoraj pójść na koncert. Musiałyśmy się uczyć.
8. Aniu! Dlaczego ty i Ela nie ..... pójść z nami na kolację?

4

Закончите предложения. Ответьте на вопрос: Что случилось?

1. Wysyłałam faksy, ale .....
2. Pisałam list do koleżanki, ale .....
3. Chciałam zrobić pranie, ale .....
4. Chciałam zrobić zakupy, ale .....

5

Закончите предложения. Впишите **czy** либо **że**.

1. Myślę, ... ta książka jest naprawdę bardzo ciekawa.
2. Nie pamiętam, ... spotkanie z nową panią prezes jest jutro ..... w piątek.
3. Szefowa zapytała mnie wczoraj, ... to prawda, ... chcę zmienić pracę. Odpowiedziałam, ... tak.
4. Nie wiem ..... pociąg z Gdańska przyjeżdża na peron pierwszy ..... drugi. Muszę to sprawdzić.

6

Передайте содержание диалогов. Воспользуйтесь косвенной речью.

1.

Piotr: – Czy masz czas jutro rano?

Ewa: – Tak, a dlaczego pytasz?

Piotr: – Jutro jest fajny koncert w „Stodole”. Chcesz iść?

Ewa: – Chętnie.

Piotr zapytał, ...

Ewa odpowiedziała, ...

Piotr powiedział, ... i zapytał, ...

Ewa powiedziała, ...

2.

Michał: – Czy lubisz muzykę klasyczną?

Kasia: – Raczej nie. Wolę jazz.

Michał: – A czy masz płyty Milesa Davisa?

Kasia: – Tak, mam.

Michał .....

Kasia .....

Michał .....

Kasia .....

3.

Ona: – Czy może pan wezwać policję?

On: – Tak, oczywiście.

Ona .....

On .....

Восполните диалоги.

Слова для выбора: **przełać, bankomat, numer konta, wpłacić, wypłacić.**

7

1. – Czy pani wie, gdzie jest .....

– Tak, najbliższy ..... jest w centrum handlowym.

2. – Chciałbym/chciałabym ..... pieniądze na to konto.

– To jest .....

– Jaką sumę pan/pani wpłaca?

– 1500 złotych.

– Proszę o podpis.

3. – Mam za mało pieniędzy, żeby kupić te meble, muszę ..... pieniądze z banku.

4. – Chciałbym/chciałabym ..... pieniądze na inne konto.

– Do jakiego banku?

– Do PKO BP.

– Proszę wypełnić ten przekaz.

21. JUTRO PÓJDIEMY DO OPERY

W ten weekend przyjeżdża do Pawła mama. Zawsze, kiedy przyjeżdża, robią razem zakupy, chodzą do opery albo do teatru, jedzą kolację w dobrej restauracji.

Kasa w operze

- Paweł: – Dzień dobry. Czy są bilety na „Króla Rogera” na piętnastego?
Kasjerka: – Tak, są jeszcze bilety na parterze i na balkonie.
Paweł: – Ile kosztuje bilet na parterze?
Kasjerka: – Sześćdziesiąt złotych.
Paweł: – Poproszę 3 bilety na parterze gdzieś w środku.

W mieszkaniu Pawła

- Mama: – Pawełku, jakie mamy plany na jutro?
Paweł: – Rano zrobię zakupy, wrócę i...
Mama: – Ty zrobisz zakupy, a ja zrobię dla nas śniadanie.
Paweł: – Dobrze! A po śniadaniu pojedziemy do Centrum i poszukamy lampy dla ciebie, potem zjemy gdzieś obiad. Po obiedzie wrócimy do domu, żeby trochę odpocząć, a wieczorem pójdziemy do opery.
Mama: – A co jutro grają?
Paweł: – „Króla Rogera” Szymanowskiego w reżyserii Trelińskiego.
Mama: – Nie pamiętam tego reżysera. Czy to jest ten sam reżyser, który zrobił „Madame Butterfly”?
Paweł: – Tak. Ten sam.
Mama: – A kto śpiewa?

21. ЗАВТРА МЫ ПОЙДЁМ В ОПЕРНЫЙ ТЕАТР

В эти выходные к Павлу приезжает мама. Всегда, когда она приезжает, они покупают вместе продукты, идут в оперный театр или театр, ужинают в хорошем ресторане.

Касса оперного театра

- П: – Здравствуйте. Скажите, есть билеты на „Короля Rogera” на 15 число?
Кассирша: – Да, есть ещё места в партере и на балконе.
П: – Сколько стоит билет в партере?
Кассирша: – 60 złotych.
П: – Дайте, пожалуйста, 3 билета в партере где-нибудь посередине.

В квартире Павла

- М: – Павлуша, какие у нас планы на завтра?
П: – Утром я схожу в магазин, вернусь и...
М: – Ты пойдёшь в магазин, а я приготовлю для нас завтрак.
П: – Хорошо! А после завтрака мы поедем в Центрум и поищем лампу для тебя, потом где-нибудь пообедаем. После обеда вернёмся домой немножко отдохнуть, а вечером пойдём в оперный театр.
М: – А что завтра играют?
П: – „Короля Rogera” Шимановского в постановке Трелинского.
М: – Не помню этого режиссера. Это тот же режиссёр, который поставил „Мадам Баттерфляй”?
П: – Да. Тот самый.
М: – А кто поёт?

- Paweł: – Adam Kruszewski i Izabella Kłosińska. (po chwili) Podoba ci się ten plan?
 Mama: – Dość intensywny, ale bardzo atrakcyjny.
 Paweł: – No i mam dla ciebie niespodziankę.
 Mama: – Jaką?
 Paweł: – Zobaczysz jutro.

Wieczorem w operze

- Paweł: – Mamo, to jest Tania.
 Mama: – O! To jest ta niespodzianka! Bardzo mi miło.
 Tania: – Mnie również.
 Paweł: – Poproszę dwa programy. Proszę pani, o której godzinie kończy się spektakl?
 Biletёрка: – Spektakl kończy się o dwudziestej drugiej.

- П: – Адам Крушевски и Изабелла Клосинька. (минуту спустя) Тебе нравится этот план?
 М: – Довольно насыщенный, но очень привлекательный.
 П: – А, у меня для тебя сюрприз.
 М: – Какой?
 П: – Увидишь завтра.

Вечером в оперном театре

- П: – Мама, это Таня.
 М: – О! Вот это тот сюрприз! Мне очень приятно.
 Т: – Мне также.
 П: – Дайте, пожалуйста, две программы. Вы не скажете во сколько заканчивается спектакль?
 Билетёрша: – Спектакль заканчивается в 22 часа.

SŁOWNICTWO

- ciekawy, -a, -e** *przym.* – интересный, -ая, -ое
czasami – иногда
gdzieś – где-то; где-нибудь
grać *ndk (teraż. gram, grasz)* – играть (я играю, ты играешь)
kiedyś – когда-то; когда-нибудь
kurtyna *ż* – занавес
lekki, -a, -e *przym.* – легкий, -ая, -ое
ministerstwo *n* – министерство
niespodzianka *ż* – сюрприз
odpocząć *dk (przysz. odpoczne, odpocznieisz)* – отдохнуть (я отдохну, ты отдохнешь)
odpoczywać *ndk (teraż. odpoczywam, odpoczywasz)* – отдыхать (я отдыхаю, ты отдыхаешь)
odpowiedź *ż* – ответ
odwiedziny *lm* – визит
rachunek *m* – счёт
spektakl *m* – спектакль
śpiewać *ndk (teraż. śpiewam, śpiewasz)* – петь (я пою, ты поёшь)

środek *m* – середина
ten sam, ta sama, to samo – тот же, та же, то же
widownia *ż* – зрительный зал; зрители
wieczór *m* – вечер
wnuczka *ż* – внучка
wrócić *dk* (*przysz.* **wrócę, wró-**

cisz) – вернуться (я вернусь, ты вернёшься)
wspaniały, -a, -e *przym.* – замечательный, -ая, -ое
zaśpiewać *dk* (*przysz.* **zaśpiewam, zaśpiewasz**) – спеть (я спою, ты споёшь)
zawsze *przysł.* – всегда

В оперном театре

aria *ż* – ария
balkon *m* – балкон
choreografia *ż* – хореография
chór *m* – хор
kurtyna *ż* – занавес
dyrygent *m* – дирижёр
łóża *ż* – ложа
miejsce *n* – место
orkiestra *ż* – оркестр
parter *m* – партер
partia *ż* (нр. Rigoletta) – партия (напр.: Риголетто)

przedstawienie *n* – спектакль
reżyser *m* – режиссёр
reżyseria *ż* – постановка
rząd *m* – ряд
scena *ż* – сцена
scenografia *ż* – сценография
solista *m* – солист
solistka *ż* – солистка
śpiewaczka *ż* – певица
śpiewak *m* – певец
widownia *ż* – зрительный зал; зрители

GRAMATYKA

ZROBIĘ... – глаголы совершенного вида в простом будущем времени

Формы простого будущего времени образуются путём прибавления к основе глагола совершенного вида окончаний настоящего времени. Следует при этом вспомнить, что глаголы совершенного вида выступают только в будущем или прошедшем времени (т. е. не образуют форм настоящего времени). Глаголы совершенного вида могут отличаться от своей видовой пары:

• префиксом:

robić (несов. вид)	zrobić (сов. вид)
czas teraźniejszy (наст. вр.)	czas przyszły (буд. пр. время)
ja robię	ja zrobię
ty robisz	ty zrobisz
on, ona, ono robi	on, ona, ono zrobi
my robimy	my zrobimy
wy robicie	wy zrobicie
oni, one robią	oni, one zrobią

jechać (несов. вид)	pojechać (сов. вид)
czas teraźniejszy (наст. вр.)	czas przyszły (буд. пр. время)
ja jadę	ja pojadę
ty jedziesz	ty pojedziesz
on, ona, ono jedzie	on, ona, ono pojedzie
my jedziemy	my pojedziemy
wy jedziecie	wy pojedziecie
oni, one jadą	oni, one pojadą

• основой:

zamawiać (несов. вид)	zamówić (сов. вид)
czas teraźniejszy (наст. вр.)	czas przyszły (буд. пр. время)
ja zamawiam	ja zamówię
ty zamawiasz	ty zamówisz
on, ona, ono zamawia	on, ona, ono zamówi
my zamawiamy	my zamówimy
wy zamawiacie	wy zamówicie
oni, one zamawiają	oni, one zamówią

iść (несов. вид)	pójść (сов. вид)
czas teraźniejszy (наст. вр.)	czas przyszły (буд. пр. время)
ja idę	ja pójdę
ty idziesz	ty pójdiesz
on, ona, ono idzie	on, ona, ono pójdzie
my idziemy	my pójdziemy
wy idziecie	wy pójdziecie
oni, one idą	oni, one pójdą

PAWEŁKU! – звательный падеж

В польском языке – в отличие от русского – выступает семь падежей. Прочитайте примеры употребления звательного падежа. Запомните его формы.

Mamo, czy mogę iść do kina?

Tato, czy możesz pożyczyć mi dziesięć złotych.

Pani Mario, czy może pani przeczytać ten tekst?

Panie dyrektorze, czy podpisze pan ten raport?

Marku, czy możesz zadzwonić do mnie wieczorem.

Basiu, pójdziemy dziś na spacer?

Окончания имён существительных в звательном падеже:

мужской род

-U имена существительные, заканчивающиеся на согласный:
(wujek, Marek, Darek, Janek) → Wujku! Marku! Darku! Janku!

-e (Adam, pan dyrektor, szef) → Adamie! Panie dyrektorze! Szefie!
(ojciec, Bóg) → Ojcie! Boże!

-O имена существительные, заканчивающиеся на **-a**:
(tata) → Tato!

женский род

-O после основы, заканчивающейся на твёрдый согласный:
(mama, Agnieszka, Ewa) → Mamo! Agnieszko! Ewo!

-u после основы, заканчивающейся на мягкий согласный и в уменьшительно-ласкательных формах имён собственных:
(babcia, ciocia, Ania, Basia, Kasia) → Babciu! Ciociu! Aniu! Basiu! Kasiu!

-i (pani, gospodyni) → Pani! Gospodyni!

средний род Здесь звательный падеж имеет форму равную именительному падежу.
(dziecko) → **Dziecko!** Co ty tu robisz!

Прочитайте. Запомните.

м. род	ж. род	фамилии
Panie prezesie!	Pani prezes!	Panie Nowak! Pani Nowak!
Panie ministrze!	Pani minister!	Panie Kaleta! Pani Kaleta!
Panie dyrektorze!	Pani dyrektor!	Panie Maszko! Pani Maszko!

Обращаясь к кому-л. в письменной форме, напишем:

Droga **Magdo!** • Drogi **Andrzeju!** • Kochana **Krysiu!** • Kochany **Janku!** Szanowny **Panie!** • Szanowna **Pani!** • Szanowni **Państwo!** Wielce szanowny **Panie Profesorze!** • Wielce szanowna **Pani Profesor!**

PO ŚNIADANIU... – предлог po + предложный падеж

Adam zadzwonił do mnie **po** godzinie. Адам позвонил мне спустя час.

Po kolacji pójdę na spacer. После ужина я пойду на прогулку.

Monika napisała do nas **po** tygodniu. Моника написала нам спустя неделю.

Odpowiedź z firmy „Aga” dostałam **po** roku. Ответ из фирмы „Aga” пришёл спустя год.

Po obiedzie pojedę do kina. После обеда я поеду в кино.

Po koncercie był bankiet. После концерта был банкет.

Po spektaklu chciałam iść na kolację. После спектакля я хотела идти поужинать.

Po śniadaniu pojedziemy do parku. После завтрака мы поедем в парк.

GDZIEŚ, KIEDYŚ, KTOŚ – неопределённые местоимения

Прочитайте. Запомните.

Местоимения **ktoś**, **coś** склоняются по образцу местоимений **kto**, **co**.

Местоимение **jakiś** склоняется по образцу местоимения **jaki**.
Местоимения **kiedyś** и **gdzieś** – это несклоняемые части речи.

– Ktoś do ciebie dzwonił. – Кто?	– Тебе кто-то звонил. – Кто?
– Znam kogoś z tej firmy.	– Я кого-то знаю из этой фирмы. – Кого?
– Kogo?	– У меня встреча с кем-то из фирмы „Logo”. – С кем?
– Mam spotkanie z kimś z firmy „Logo”. – Z kim?	– У меня для тебя что-то есть.
– Mam coś dla ciebie.	– Что?
– Co masz?	– Я чего-то не понимаю.
– Chyba czegoś nie rozumiem.	– Чего?
– Czego?	– У Евы есть какая-то работа для тебя. – Какая?
– Ewa ma jakaś pracę dla ciebie.	– Где-то здесь лежит мой бумажник.
– Jaka?	– Где?
– Gdzieś tutaj leży mój portfel.	– Я здесь был когда-то. – Когда?
– Gdzie?	
– Kiedyś już tu byłem. – Kiedy?	

Местоимение **ten sam**

Местоимением **taki sam** (см. урок 15) пользуемся при сравнении двух объектов действительности (напр.: марка машин, величина предмета, цвет, цена и т. п.). Если говорим о лице или предмете, которых видим или о которых слышим второй (очередной) раз за какое-л. время – пользуемся местоимением **ten sam**.

To jest **ten sam** komputer, który naprawiałem dwa dni temu.
To była **ta sama** aktorka, która grała w „Niebieskim” Kieślowskiego.
To jest **to samo** dziecko, które widzieliśmy wczoraj w telewizji.

REŻYSER, KTÓRY... – местоимение **który**

Относительное местоимение **który** присоединяет изъяснительное или определительное придаточное предложение к главному.

Treliński to ten sam **reżyser, który** zrealizował „Madame Butterfly”.
Jak nazywa się **pisarz, który** napisał „Ogniem i mieczem”?
To jest ta **aktorka, która** grała Lady Makbet.
To jest **słowo, które** warto zapamiętać!

ROZMAWIAMY

Что сегодня играют?

- Dziś wieczorem idę do kina.
- Co grają?
- *Dantona* Andrzeja Wajdy.
- Idziemy do kina „Motor”?
- A jaki tam grają film?
- Co grają dziś wieczorem?
- W „Muranowie” grają *Draculę*, a w „Kulturze” grają *Pianistę*.
- Co grają w teatrze?
- W „Studio” grają *Tango Mrożka*, a w „Ateneum” *Mewę* Czechowa.

Покупаем билет в оперный театр

- Poproszę dwa bilety na „Toscę” na piętnastego maja.
- Na parterze czy na balkonie?
- Na parterze. Poproszę miejsca w środku.
- Chciałbym zarezerwować trzy bilety na „Halkę” na szóstego kwietnia.
- Są jeszcze miejsca na parterze i na balkonie.
- Poproszę na parterze.
- Poproszę trzy bilety na „Króla Rogera” na dwudziestego stycznia.
- Miejsca są tylko na balkonie.
- Poproszę.

ĆWICZENIA

1

Выделенные глаголы поставьте в будущем простом времени. Восполните предложения.

1. Muszę **zadzwoić** do Michała. .... do niego dziś wieczorem.
2. Muszę **kupić** chleb. .... chleb dzisiaj po południu.
3. Muszę **zrobić** zakupy. Jutro rano ..... zakupy.
4. Muszę **pojechać** do Krakowa. W przyszłym tygodniu ..... do Krakowa.
5. Muszę **zapłacić** za telefon. .... w przyszłą sobotę.
6. Muszę **posprzątać** mieszkanie. W ten weekend je .....
7. Muszę **przeczytać** tę książkę. Może jutro ją .....

2

От выделенных глаголов образуйте глаголы совершенного вида. Употребите их в будущем времени.

1. Dziś **robię** śniadanie. Jutro ..... kolację.
2. Adam **placi** dzisiaj za gaz. Piotr jutro ..... za gaz.
3. Dzisiaj **jedziemy** do praku. Jutro też .....
4. W ten piątek Edyta **idzie** do kliniki. W przyszły piątek też .....
5. Adam dzisiaj **wraca** do Warszawy. A Maciek ..... jutro.
6. Andrzej dziś **zamawia** wodę mineralną. A Kuba ..... w środę.

3

Слова из скобок напишите в предложном падеже.

- a)
1. – Kiedy zrobisz zakupy? – Po (kolacja) .....
  2. – Kiedy pójdziesz na spacer? – Po (śniadanie) .....

3. – Kiedy zjecie obiad? – Po (spotkanie) .....
  4. – Kiedy mamy spotkanie? – Po (obiad) .....
  5. – Kiedy pójdziemy na kolację? – Po (konferencja) .....
- b)
1. – Gdzie są nasze miejsca? – (na parter) .....
  2. – Gdzie jest teraz Adam? – (na widownia) .....
  3. – Gdzie jest pani Monika? – (na scena) .....
  4. – Czy wiesz, gdzie mamy miejsca? – (na balkon) .....

Слова из скобок поставьте в форме звательного падежа.

1. (Ania) ....., zadzwoisz do mnie jutro rano?
2. (Mama) ....., pójdziesz ze mną do opery na „Straszny Dwór” Moniuszki?
3. „Droga (Beata) .....! W przyszłym tygodniu przyjeżdżamy do Polski”.
4. (Pan prezes) ....., czy może pan podpisać te dokumenty?
5. (Pani prezes) ....., czy pani będzie na spotkaniu w ministerstwie?
6. (Pani Marta) ....., chciałbym zaprosić panią na kolację.
7. (Pan Marek) ....., czy możemy spotkać się w tym tygodniu?

Восполните предложения, употребляя местоимение **który** в нужной форме.

1. To jest pani Monika, ... pracuje z nami od wczoraj.
2. Czy masz ten adres, ... ci dałem rano?
3. Okno, ... kupiłem w tym sklepie jest bardzo dobre!
4. To są owoce, ... kupiłem dla ciebie.

5. Czy to jest aktorka, ... grała w filmie „Pianista”?
6. To jest reżyser, ... dostał nagrodę na festiwalu „Nike”.

6

Слова из скобок поставьте в родительном падеже.

1. Nie pamiętam (ten reżyser) .....
Co on reżyserował?
2. Nie znam (ta śpiewaczka) .....
Jak ona się nazywa?
3. Nie pamiętam (ten aktor) .....
Jak on się nazywa?
4. Nie znam (ten śpiewak) .....
Czy on śpiewa w „Carmen”?

7

Местоимения **ktoś, coś** напишите в нужной форме.

1. Adam znowu (coś) ..... szuka w bibliotece.
2. Czy znasz (ktoś) ..... w z firmy „Boss”?
3. Pani prezes teraz z (ktoś) ..... rozmawia. Jest zajęta.
4. Czy masz (coś) ..... dla mnie?

8

Прочитайте диалоги.

1. – Poproszę **3** bilety na „Halkę” na (**17 czerwiec**).
– Wolne miejsca są tylko na balkonie.
– Poproszę miejsca na balkonie.
2. – Poproszę **5** biletów na „Rigoletta” na (**8 wrzesień**).
– Proszę bardzo.
3. – Chciałbym **2** bilety na „Straszny Dwór” na (**22 styczeń**).
– Czy mogą być na parterze?
– Tak, poproszę.

Есть такой обычай в Польше,...

который вызывает у иностранцев то восхищение, то – мягко говоря – удивление.

Речь об обычае целовать женщину в руку. Обычай этот для поляков – проявление изысканной вежливости, уважения и хорошего тона. В этом типично польском жесте приветствия нет никакой двусмысленности. Сегодня мужчины (особенно младшего поколения) соблюдают этот обычай в отношении к близким им женщинам – матери, бабушке, тёте и, конечно, супруге. В официальной обстановке чаще всего мужчина приветствует женщину пожатием руки (причем женщина первой протягивет руку!). Если женщина поднимает руку очень характерным, лёгким и мягким движением, мужчина тут же должен понять, что ожидает она традиционного поцелуя в руку!

22. KUPUJEMY UBRANIE

- Tania: – Wiesz, niedługo są moje urodziny. Chciałabym kupić sobie jakąś nową bluzkę.
Basia: – Rozumiem! Chcesz ładnie wyglądać dla niego. Twoje urodziny są w maju? Którego dokładnie?
Tania: – Dwudziestego drugiego maja.

W sklepie

- Basia: – O, zobacz! Jaka ładna bluzka!
Tania: – Ładna, tylko trochę za droga. A ta też jest ładna i dużo tańsza. Proszę pani, chciałabym zobaczyć tę bluzkę.
Sprzedawczyni: – Jaki rozmiar?
Tania: – Trzydzieści osiem. Czy mogę przymierzyć?
Sprzedawczyni: – Proszę. Przymierzalnia jest tam, na prawo.
Tania: – Basiu, potrzymaj, proszę, moją torebkę.

Tania przymierza bluzkę

- Tania: – I jak?
Basia: – Za duża. Proszę pani, czy jest mniejszy rozmiar?
Sprzedawczyni: – Tak, proszę.
Tania: – Basiu, weź tę i podaj mi tę mniejszą. A teraz jak wyglądam?
Basia: – Bardzo kobieco.
Tania: – To co? Którą wziąć?
Basia: – Weź tę. W tej jest ci ładniej.
Sprzedawczyni: – Bardzo dobry wybór, proszę pani. To jest pierwsza jakość, jedwab. Na pewno będzie pani zadowolona.
Tania: – Dziękuję.
Tania: – Zobacz, jakie ładne buty. Takie lekkie i takie eleganckie.

22. ПОКУПАЕМ ОДЕЖДУ

- T: – Знаешь, скоро день моего рождения.
Я хотела бы купить себе новую блузку.
Б: – Понимаю! Ты хочешь быть красивой для него. Твой день рождения в мае? А точно когда?
T: – Двадцать второго мая.

В магазине

- Б: – О, смотри! Какая красивая блузка!
T: – Красивая, только слишком дорогая. А эта тоже красивая и намного дешевле.
Извините, можно мне посмотреть эту блузку?
Продавщица: – Какого размера?
T: – Тридцать восьмого. Можно примерить?
Продавщица: – Пожалуйста, примерочная там, направо.
T: – Бася, поддержи, пожалуйста, мою сумку.

Таня мерит блузку

- T: – И как?
Б: – Она мне велика. Прошу прощения, у вас есть на размер меньше.
Продавщица: – Да, пожалуйста.
T: – Бася, возьми эту и дай мне ту по-меньше.
А сейчас как я выгляжу?
Б: – Очень хорошо.
T: – Так что? Какую взять?
Б: – Возьми эту. Она тебе больше идёт.
Продавщица: – Отличный выбор. Это первосортный шёлк.
Вы несомненно будете довольны.
T: – Спасибо.
T: – Смотри, какие хорошие ботинки. Лёгкие и красивые.

- Basia: – Pasują i do spodni i do spódnicy.
 Tania: – Czy jest numer trzydzieści dziewięć?
 Sprzedawczyni: – Jest. Proszę.
 Tania: – Są dobre. Bardzo wygodne, biorę je.
 Sprzedawczyni: – Czy pani płaci kartą czy gotówką?
 Tania: – Gotówką. Basiu, czy możesz pożyczyć mi pięćdziesiąt złotych? Oddam ci jutro.
 Basia: – Nie ma sprawy. Proszę. (po chwili) Chodźmy teraz na kawę.
 Tania: – Ale ja nie mam pieniędzy.
 Basia: – To nic, ja dzisiaj stawiam!

- Б: – Они подходят и к брюкам и к юбке.
 Т: – У вас есть тридцать девятый размер?
 Продавщица: – Есть. Пожалуйста.
 Т: – Они хорошие. Очень удобные. Я их беру.
 Продавщица: – Вы платите картой или наличными?
 Т: – Наличными. Бася, ты не могла бы мне одолжить 50 złotych? Я тебе завтра отдам.
 Б: – Нет проблем. Пожалуйста. (минуту спустя) Давай пойдём сейчас выпить чашку кофе.
 Т: – Но у меня нет денег.
 Б: – Ничего, сегодня я угощаю!

SŁOWNICTWO

- bluzka** *ż* – блузка
brać *ndk* (teraż. **biorę, bierzesz**) – брать (я беру, ты берёшь)
chodzić *ndk* (teraż. **chodzę, chodzisz**) – ходить (я хожу, ты ходишь)
chodźmy! *wykrz.* (od: **chodzić**) – пойдём!
dokładnie *przyst.* – точно
drobne *lm* – мелочь
gotówka *ż* – наличные
imieniny *lm* – день рождения
jakość *ż* – качество
jedwab *m* – шёлк
kupić *dk* (przysz. **kupię, kupisz**) – купить (я куплю, ты купишь)
kupować *ndk* (teraż. **kupuję, kupujesz**) – покупать (я покупаю, ты покупаешь)
niedługo *przyst.* – скоро
oczywiście – конечно
oddać *dk* (przysz. **oddam, oddasz**) – отдать (я отдам, ты отдашь)
oddawać *ndk* (teraż. **oddaję, oddajesz**) – отдавать (я отдаю, ты отдаёшь)
odwiedzać *ndk* (teraż. **odwiedzam, odwiedzasz**) – навещать (я навещаю, ты навещаешь)
odwiedzić *dk* (przysz. **odwiedzę, odwiedzisz**) – навеситить (я навешу, ты навеситишь)
pasować *ndk* – здесь: подходить
podać *dk* (przysz. **podam, podasz**) – дать (я дам, ты дашь)
podaj! *wykrz.* (od: **podać**) – дай!
podawać *ndk* (teraż. **podaję, podajesz**) – давать (я даю, ты даёшь)

postawić *dk* (*przysz.* **postawię, postawisz**) – поставить (я поставлю, ты поставишь)

potrzymać *dk* (*przysz.* **potrzymam, potrzymasz**) – поддерживать (я подержу, ты подержишь)

pożyczyć *dk* (*przysz.* **pożyczę, pożyczysz**) *od kogo* – одолжить (я одолжу, ты одолжишь) *u kogo*

przede wszystkim – прежде всего

przymierzać *ndk* (*teraż.* **przymierzam, przymierzasz**) – мерить (я мерю, тымеришь)

przymierzalnia *ż* – примерочная

przymierzyć *dk* (*przysz.* **przymierzę, przymierzysz**) – померить (я померю, ты померишь)

reszta *ż* – сдача

rozmiar *m* – размер

spać *ndk* (*teraż.* **śpię, śpisz**) – спать (я сплю, ты спишь)

spodnie *ilm* – брюки

spódnica *ż* – юбка

sukienka *ż* – платье

trzymać *ndk* (*teraż.* **trzymam, trzymasz**) – держать (я держу, ты держишь)

tyle – столько

urodziny *lm* – день рождения

weź! *wykrz.* (*od: brać*) – возьми!

widzieć *ndk* (*teraż.* **widzę, widzisz**) – видеть (я вижу, ты видишь)

wybór *m* – выбор

wysłać *dk* (*przysz.* **wysię, wyslesz**) – отправить (я отправлю, ты отправишь)

wysłać *ndk* (*teraż.* **wysyłam, wysyłasz**) – отправлять (я отправляю, ты отправляешь)

wziąć *dk* (*przysz.* **wzmę, wezmiesz**) – взять (я возьму, ты возьмёшь)

zacząć *dk* (*przysz.* **zacznę, zaczniesz**) – начать (я начну, ты начнёшь)

zaczynać *ndk* (*teraż.* **zaczynam, zaczynasz**) – начинать (я начинаю, ты начинаешь)

zapominać *ndk* (*teraż.* **zapominam, zapominasz**) – забывать (я забываю, ты забываешь)

zapomnieć *dk* (*przysz.* **zapomnę, zapomnisz**) – забыть (я забуду, ты забудешь)

zobacz! *wykrz.* (*od: widzieć*) – смотри!

zobaczyć *dk* (*przysz.* **zobaczę, zobaczysz**) – увидеть (я увижу, ты увидишь)

Одежда

bielizna *ż* – бельё

bluzka *ż* – блузка

buty *lm* – ботинки

dres *m* – тренировочный костюм

dżинсы *ilm* – джинсы

garnitur *m* – костюм

koszula *ż* – рубашка

krawat *m* – галстук

kurtka *ż* – куртка

marynarka *ż* – пиджак

pantofle *lm* – туфли

plaszcz *m* – плащ

podkoszulek *m* – майка

rajstopy *ilm* – колготки

skarpetki *lm* – носки

spodnie *ilm* – брюки

spódnica *ż* – юбка

sukienka *ż* – платье

sweter *m* – свитер

żakiet *m* – жакет

GRAMATYKA

POTRZYMAJ! – повелительное наклонение

Повелительное наклонение образуется от формы 3 лица единственного числа путём прибавления к основе **-j** либо путём усечения окончания в форме 3 лица единственного числа. Глагол **być** образует нерегулярную форму повелительного наклонения → **bądź**.

• регулярные формы

dać	→ on da	→ Daj mi trochę czasu.
kupić	→ on kupi	→ Kup chleb i pomidory.
napisać	→ on napisze	→ Napisz do mnie!
potrzymać	→ on potrzyma	→ Potrzymaj moją torebkę.
pożyczyć	→ on pożyczycy	→ Pożycz mi dziesięć złotych.
przeczytać	→ on przeczyta	→ Przeczytaj to jeszcze raz.
zobaczyć	→ on zobaczy	→ Zobacz , jaka ładna bluzka.
zrobić	→ on zrobi	→ Mamo, zrób mi kanapkę.

• нерегулярные формы

być	→ on jest	→ Bądź u mnie o piątej!
-----	-----------	--------------------------------

spać	→ on śpi	→ Śpij już! Jest późno.
wystać	→ on wyśle	→ Wyślij ten list do Krakowa!
wziąć	→ on weźmie	→ Weź do pracy śniadanie!
zacząć	→ on zacznie	→ Zacznij czytać jeszcze raz!
zjeść	→ on zje	→ Zjedz dzisiaj obiad.

Повелительное наклонение образуют глаголы как совершенного, так и несовершенного вида:

Czytaj więcej książek.	Читай больше книг.
Przeczytaj tę książkę, jest bardzo ciekawa.	Прочитай эту книгу, она очень интересная.

Dzwoń do mnie częściej.	Звони мне чаще.
Zadzwoń do mnie jutro.	Позвони мне завтра.

Повелительное наклонение во множественном числе образуем путём прибавления к форме единственного числа окончания **-cie**.

bądź → bądźcie	przeczytaj → przeczytajcie
chodź → chodźcie	zobacz → zobaczcie
napisz → napiszcie	zrób → zróbcie

Форма 1 лица множественного числа в функции повелительного наклонения относится к группе лиц, к которой принадлежит говорящий. Форма эта имеет значение не столько приказа, сколько приглашения реализовать какое-л. действие вместе.

Chodźmy dzisiaj do kina.	Давайте пойдём сегодня в кино.
Przeczytajmy ten dokument jeszcze raz.	Давайте прочитаем этот документ ещё раз.
Zobaczymy co dzisiaj grają w „Ateneum”.	Давай посмотрим, что идёт сегодня в „Ateneum”.
Zróbmy te zadania jeszcze dzisiaj.	Давай сделаем эти задания ещё сегодня.

В польском языке повелительное наклонение можем образовать при помощи слова **niech** + 3 лицо единственного или множественного числа глагола совершенного вида. Конструкцию эту

используем обычно, передавая чью-л. просьбу или чье-л. требование.

– Niech Adam napisze na jutro raport.	– Пусть Адам напишет на завтра отчёт.
– Niech pani Kubik zadzwo ni do mnie o czwartej.	– Пусть госпожа Кубик позвонит мне в четыре часа.
– Niech Monika i Ania kupią te książki.	– Пусть Моника и Аня купят эти книги.

Прочитайте. Запомните.

Niech pani **zadzwo**ni do mnie w piątek.
Niech się **pan** z nami **napije** kawy.
Niech państwo nas **odwiedzą** w niedzielę.

Proszę **zadzwo**nić do mnie w piątek.
Proszę się **napić** z nami kawy.
Proszę nas **odwiedzić** w niedzielę.

URODZINY, IMIENINY – день рождения, именины

В польском языке оба этих существительных (**urodziny, imieniny**) выступают только во множественном числе. Следовательно, в предложениях сочетаются они с формами множественного числа имён прилагательных, числительных, местоимений или глаголов:

Moje imieniny są jutro.
 Czy **twoje urodziny** będą w przyszłym tygodniu?
Czterdzieste urodziny Jana **były** bardzo **sympatyczne**.

Некоторые слова, выступающие только во множественном числе, нетрудно запомнить. Они имеют семантические и морфологические эквиваленты в русском языке.

drzwi → двери	spodnie → брюки
nożyczki → ножницы	wakacje → каникулы

Некоторые названия государств в польском языке имеют форму множественного числа, отличаются тем самым от названий в русском языке:

Chiny → Китай
Czechy → Чехия
Niemcy → Германия
Węgry → Венгрия
Włochy → Италия

W MAJU – названия месяцев в предложном падеже

– Kiedy są twoje urodziny? – **W maju**.
– Którego maja? – **Piątego maja**.

Если называем время реализации какого-л. действия, пользуемся конструкцией **w** + название месяцев в предложном падеже. Обратите внимание на формы имён существительных **luty** и **listopad**.

I styczeń – w styczniu	VII lipiec – w lipcu
II luty – w lutym	VIII sierpień – w sierpniu
III marzec – w marcu	IX wrzesień – we wrześniu
IV kwiecień – w kwietniu	X październik – w październiku
V maj – w maju	XI listopad – w listopadzie
VI czerwiec – w czerwcu	XII grudzień – w grudniu

(в каком месяце?) → **W marcu** kończymy nowy projekt.
(какого числа?) → **Dziesiątego marca** kończymy nowy projekt.

(в каком месяце?) → **W listopadzie** są moje urodziny.
(какого числа?) → **Dwudziestego drugiego listopada** są urodziny mojej żony.

Глагол PŁACIĆ + творительный падеж

Обратите внимание на окончания имён существительных в данных ниже сочетаниях:

(кто co?) karta, gotówka, czek
płacić (czym?) kartą, gotówką, czekiem

– Pani płaci kartą czy gotówką?
– Gotówką.

DUŻO TAŃSZA – наречия **dużo**, **trochę**

Наречия **dużo** и **trochę** могут выступать с именами прилагательными и наречиями в форме сравнительной степени:

Ta spódnica jest dużo tańsza niż tamta.	Эта юбка намного дешевле, чем та.
Ten sweter jest trochę większy niż tamten.	Этот свитер чуть больше, чем этот.
Nasze biuro jest dużo mniejsze niż wasze.	Наш офис намного меньше, чем ваш.
Oleg mówi po polsku dużo lepiej niż Tania.	Олег говорит по-польски намного лучше Тани.
Ania pracuje dużo więcej niż Monika.	Аня работает намного больше Моника.
Agata czyta trochę mniej niż Dorota.	Агата читает чуть меньше Дороты.

CHCĘ SOBIE KUPIĆ BLUZKĘ – возвратное местоимение **siebie**

Местоимение **sobie** – это форма дательного и предложного падежа единственного числа возвратного местоимения **siebie**. Обратите внимание, что в родительном и винительном падежах местоимение **siebie** имеет также т. наз. безударную форму **się**. В польском современном языке не сохранилась форма именительного падежа рассматриваемого местоимения. Парадигма этого слова выглядит следующим образом:

(M)	–
(D)	siebie, się
(C)	sobie
(B)	siebie, się
(N)	sobą
(Msc)	sobie

Nareszcie mam czas tylko dla siebie!	Наконец у меня есть время только для себя!
Chcesz kupić sobie nową sukienkę?	Хочешь купить себе новое платье?
Lubisz siebie ?	Любишь себя?
Muszę dużo nad sobą pracować.	Я должен/должна много над собой работать.
Dlaczego myślicie tylko o sobie ?	Почему вы думаете только о себе?

ROZMAWIAMY

В магазине

- Chciałbym/ chciałabym zobaczyć tę bluzkę/te buty.
- Jaki rozmiar/jaki numer?
- 40 (czterdzieści).
- Czy mogę przymierzyć?
- Oczywiście. Przymierzalnia jest tam, na prawo.

- Proszę pani, czy jest mniejszy/większy rozmiar?
- Tak, jest/proszę./Niestety, nie ma.

- Czy jest rozmiar 40 (czterdzieści)?/numer 39 (trzydzieści dziewięć)?
- Tak, jest./Proszę./Proszę bardzo.

- Czy chce pan/pani zapłacić kartą czy gotówką?/Płaci pani kartą czy gotówką?
- Gotówką.

Эта блузка тебе идет! – комплименты (2)

Ładnie ci w tej spódnicy.	Ładnie ci w tym swetrze.
Bardzo dobrze ci w tej bluzce.	Do twarzy ci w tym kapeluszu.
Podobasz mi się w tym płaszczu.	Pięknie wyglądasz w tej sukience.

ĆWICZENIA

Wсполните предложения. От данных ниже глаголов образуйте повелительное наклонение.

Слова для выбора: **potrzymać, podać, przeczytać, zrobić, napisać, wziąć.**

1. To jest bardzo ciekawy artykuł. .... ten artykuł.
2. – Masz teraz czas? – Tak . – To ..... ten raport.
3. .... mi, proszę, cukier.
4. .... moją torebkę.
5. Pada deszcz. .... parasol.
6. .... mi kanapkę z szynką, proszę.

Впишите глаголы в повелительном наклонении.

pisać/napisać

1. .... do mnie szybko.
2. .... do mnie codziennie!

czytać/przeczytać

3. Ten reportaż jest bardzo ciekawy. .... go.
4. Czytasz za mało. .... więcej.

dzwonić/zadzwonić

5. Dlaczego rozmawiamy tak rzadko? .... do mnie częściej.
6. .... jutro wieczorem.

wracać/wrócić

7. Wracasz za późno do domu. ....wcześniej.
8. .... dziś na kolację.

Преобразуйте предложения по образцу.

Образец: Proszę napisać ten artykuł na piątek. **Niech pan napisze ten artykuł na piątek.**

1. Proszę zadzwonić jutro po południu.

2. Proszę przeczytać ten artykuł.

3. Proszę iść już do domu.

4. Proszę przymierzyć tę sukienkę.

5. Proszę zobaczyć tę bluzkę.

4

Закончите предложения, напр: Ten płaszcz jest **za duży**. Czy jest **mniej**szy?

1. Ta bluzka jest **za mała**. Czy jest trochę .....

2. Ten sweter jest **za duży**. Czy jest .....

3. Ta spódnica jest **za długa**. Czy jest trochę .....

4. Ta sukienka jest **za krótka**. Czy jest .....

5

Возвратное местоимение **siebie** напишите в нужной форме, напр.: Czy masz przy **sobie** numer telefonu informacji PKP?

1. Ewa chciałaby kupić ..... nową sukienkę.

2. Zupełnie nie mam czasu dla .....

3. Nie mam przy..... telefonu komórkowego.

4. Adam myśli tylko o .....

5. Piotr weźmie ze ..... fotografię syna.

6

Восполните предложения.

Слова для выбора: **drobne, reszta, karta, gotówka, czek.**

1. Czy pani płaci .....

2. Czy pan ma .....

3. Proszę .....

4. Czy mogę zapłacić .....

5. Chciałabym zapłacić .....

Слова из скобок поставьте в нужной форме. Ответьте на вопрос: В каком месяце?

7

1. (lipiec, wrzesień) Moje urodziny są ....., a urodziny Piotra są .....

2. (listopad) – Czy pamiętasz, kiedy są imieniny Beaty? – Tak, ...

3. (grudzień) Urodziny Ani są .....

4. (sierpień, maj) Urodziny mojej starszej córki są ....., a młodszej .....

5. (styczeń) Imieniny naszej mamy są .....

6. (marzec) Urodziny mojego brata są .....

7. (luty) Urodziny mojej siostry są .....

8. (kwiecień) Czy imieniny pani Marty są .....

9. (czerwiec) Pamiętaj, że imieniny naszej pani prezes są .....

10. (październik) Urodziny mojego męża są .....

Восполните диалог, пользуясь лексикой урока.

8

A: – Chciałabym ..... te spodnie.

B: – Jaki ..... ?

A: – 40 (czterdzieści). Czy mogę .....

B: – Oczywiście. Przymierzalnia jest tam, na prawo.

A: – Poproszę te spodnie.

B: – Czy chce pani zapłacić kartą czy .....

A: – .....

23. URODZINY TANI

- Tania: – Czy mógłbyś mi pomóc?
Paweł: – Oczywiście. Co trzeba zrobić?
Tania: – Trzeba stół postawić tutaj, a kanapę tu, na środku.
Paweł: – To kto będzie wieczorem?
Tania: – Na pewno będzie Piotr, przyjdą Adam i Monika, no i oczywiście Basia.
Paweł: – A Magda i Agata?
Tania: – Agata przyjdzie. A Magdy chyba nie będzie. Jej córka jest chora, więc musi zostać w domu. Czy powiedziałeś Piotrowi i Agacie, że domofon jest zepsuty?
Paweł: – Tak, powiedziałem. To mamy pięć osób, plus ty i ja, to jest 7 osób.
Tania: – O Boże!
Paweł: – Co się stało?
Tania: – Nie ma ryżu! A ja robię pilaw. I co teraz będzie? Potrzebny mi ryż do pilawu!
Paweł: – Na pewno gdzieś jest, musisz dobrze sprawdzić. Wszędzie szukałaś?
Tania: – Tak, nigdzie nie ma! Paweł, czy możesz iść do sklepu?
Paweł: – Sklep jest już zamknięty. Wiesz co, pojedę do supermarketu.
Tania: – Jesteś kochany!
Piotr: – Wszystkiego najlepszego, Taniu!
Monika: – Życzę ci zdrowia! Szczęścia!
Agata: – Radości i miłości!
Tania: – Bardzo dziękuję i zapraszam do stołu.
Paweł: – Proponuję toast: zdrowie Tani!
Goście: – Zdrowie! (wszyscy śpiewają): Sto lat, sto lat, niech żyje, żyje nam! Sto lat, sto lat, niech żyje, żyje nam! Jeszcze raz, jeszcze raz niech żyje nam! Niech żyje nam!
Agata: – Pyszny pilaw! Sama robiłaś?

23. ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ ТАНИ

- T: – Ты можешь мне помочь?
П: – Конечно. Что нужно сделать?
T: – Стол нужно поставить сюда, а диван сюда, посередине.
П: – А кто придёт вечером?
T: – Наверное, будет Пётр, придут Адам и Моника, ну и, конечно, Бася.
П: – А Магда? А Агата?
T: – Агата придёт. А Магды, кажется, не будет. У неё заболела дочка, и она должна остаться дома. Ты сказал Петру и Агате, что домофон сломался?
П: – Да, сказал. Значит, нас будет пятеро, плюс я и ты – получается семь человек.
T: – Бог ты мой!
П: – Что случилось?
T: – Нет риса! А я делаю плов. И что будет? Мне же нужен рис для плова!
П: – Где-то должен быть, проверь хорошенько. Ты везде искала?
T: – Да, нигде его нет! Павел, сходи, пожалуйста, в магазин.
П: – Магазин уже закрыт. Я поеду в супермаркет.
T: – И за это я тебя люблю!
Пётр: – Всего наилучшего, Таня!
М: – Желаю тебе здоровья! Счастья!
Агата: – Радости и любви!
T: – Большое спасибо и приглашаю к столу.
П: – Предлагаю тост: за здоровье Тани!
Гости: – За здоровье! (все поют): Sto lat, sto lat, niech żyje, żyje nam! Sto lat, sto lat, niech żyje, żyje nam! Jeszcze raz, jeszcze raz niech żyje nam! Niech żyje nam!
Агата: – Очень вкусный плов! Ты сама делала?

- Tania: – Nie, z Pawłem!
 Paweł: – Basiu, czy to twój kieliszek?
 Basia: – Nie, ten jest mój.
 Paweł: – Piotrze, jeszcze wina?
 Piotr: – Tak, poproszę. Czy widzieliście już najnowszy film Polańskiego?
 Basia: – Nie, jeszcze nie.
 Piotr: – Mówię wam, jest świetny! Musicie go obejrzeć.

Po wyjściu gości

- Tania: – Zobacz, co dostałam! Kosmetyki od Basi, CD od Piotra, album od Moniki, a to pluszowy miś od Agaty.
 Paweł: – Mało praktyczny prezent.
 Tania: – Nie wszystko musi być praktyczne. Miś jest po prostu śliczny.

- T: – Нет, с Павлом!
 П: – Бася, это твоя рюмка?
 Б: – Нет, вот эта моя.
 П: – Пётр, налить тебе вина?
 Пётр: – Да, пожалуйста. Вы уже видели новый фильм Полянского?
 Б: – Нет, ещё нет.
 Пётр: – Честное слово, отличный фильм! Вы должны его посмотреть.

После ухода гостей

- T: – Посмотри, что мне подарили! Бася – косметику, Пётр – компакт-диск, Моника – альбом, а этого плюшевого мишку – Агата.
 П: – Не очень практичный подарок.
 T: – Не все должно быть практичным. Мишка – просто прелесть!

SŁOWNICTWO

czynny, -a, -e przym. – здесь: работает

domofon m – домофон

dostać dk (przysz. dostanę, dostaniesz) – получить (я получу, ты получишь)

dostawać ndk (teraż. dostaję, dostajesz) – получать (я получаю, ты получаешь)

kanapa ż – диван

kieliszek m – рюмка

kochany, -a, -e przym. – любимый, -ая, -ое

miłość ż – любовь

miś m – мишка

nauczyć się dk (przysz. nauczę się, nauczysz się) czego – научиться (я научусь, ты научишься) чему

niemożliwy, -a, -e przym. – невозможный, -ая, -ое

nigdzie – нигде

od – с

otwarty, -a, -e przym. – открытый, -ая, -ое

pilaw m – плов

plaża ż – пляж

pluszowy, -a, -e przym. – плюшевый, -ая, -ое

pomagać ndk (teraż. poma-

gam, pomagasz – помогать (я помогу, ты поможешь)

pomóc *dk* (*przysz. pomogę, pomożesz*) – помочь (я помогу, ты поможешь)

posłuchać *dk* (*przysz. posłucham, posłuchasz*) – послушать (я послушаю, ты послушаешь)

postawić *dk* (*przysz. postawię, postawisz*) *gdzie* – поставить (я поставлю, ты поставишь) *kuda*

potrzebny, -a, -e *przym.* – нужный, -ая, -ое

potrzebować *ndk* (*teraż. potrzebuję, potrzebujesz*) *czego* – нуждаться (я нуждаюсь, ты нуждаешься) *w czym*

praktyczny, -a, -e *przym.* – практический, -ая, -ое

prezent *m* – подарок

proponować *ndk* (*teraż. proponuję, proponujesz*) – предлагать (я предлагаю, ты предлагаешь)

przychodzić *ndk* (*teraż. przychodzę, przychodzisz*) – приходить (я прихожу, ты приходишь)

przyglądać się *ndk* (*teraż. przyglądam się, przyglądasz się*) – приглядываться (я приглядываюсь, ты приглядываешься)

przyjrzeć się *dk* (*przysz. przyjrzę się, przyjrzysz się*) – присмотреться (я присмотрюсь, ты присмотришься)

przyjść *dk* (*przysz. przyjdę, przyjdiesz*) – прийти (я приду, ты придёшь)

pyszny, -a, -e *przym.* – очень вкусный

radość *ż* – радость

samodzielny, -a, -e *przym.* – самостоятельный

słuchać *ndk* (*teraż. słucham, słuchasz*) – слушать (я слушаю, ты слушаешь)

sprawdzać *ndk* (*teraż. sprawdzam, sprawdzasz*) – проверять (я проверяю, ты проверяешь)

sprawdzić *dk* (*przysz. sprawdzę, sprawdzisz*) – проверить (я проверю, ты проверишь)

stawiąć *ndk* (*teraż. stawiam, stawiasz*) *gdzie* – ставить (я ставлю, ты ставишь) *kuda*

stół *m* – стол

surowy, -a, -e *przym.* – сырой, -ая, -ое

szczęście *n* – счастье

śliczny, -a, -e *przym.* – прелестный, -ая, -ое

toast *m* – тост

twarz *ż* – лицо

uczyć się *ndk* (*teraż. uczę się, uczysz się*) *czego* – учиться (я учусь, ты учишься) *чему*

warunek *m* – условие

wszędzie – везде

wszyscy – все

wszystkiego najlepszego – всего наилучшего

wszystko – всё

zabawka *ż* – игрушка

zamknięty, -a, -e *przym.* – закрытый, -ая, -ое

zapropnować *dk* (*przysz. zaproponuję, zaproponujesz*) – предложить (я предложу, ты предложишь)

zdrowie *n* – здоровье

znajdować *ndk* (*teraż. znajduję, znajdujesz*) – находить (я нахожу, ты находишь)

znaleźć *dk* (*przysz. znajdziesz*) – найти (я найду, ты найдёшь)

życzyć *ndk* (*teraż. życzę, życzysz*) – желать (я желаю, ты желаешь)

Посуда

filiżanka *ż* – чашка

kieliszek *m* – рюмка

kieliszek do szampana – фужер

kieliszek do wódki – рюмка для водки

kieliszek do wina – бокал для вина

kubek *m* – кружка

kufel *m* – пивная кружка

łyżeczka *ż* – чайная ложка

łyżka *ż* – ложка

miska *ż* – миска

nóż *m* – нож

półmisek *m* – блюдо

szklanka *ż* – стакан

talerz *m* – тарелка

talerz głęboki – глубокая тарелка

talerz płytki – мелкая тарелка

talerzyk *m* – десертная тарелка

widelec *m* – вилка

GRAMATYKA

Глагол **MÓC** – сослагательное наклонение (2)

В материале урока 10 мы рассматривали формы сослагательного наклонения глагола **chcieć**. Данные ниже окончания глагола **móc** ничем не отличаются от глагола **chcieć**.

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
ja mógł by m	ja mogła by m	–
ty mógł byś	ty mogła byś	–
on mógł by	ona mogła by	ono mogł oby
my mogli byśmy	my mogły byśmy	–
wy mogli byście	wy mogły byście	–
oni mogli by	one mogły by	one mogł oby

Piotrze, czy **mógłbyś** przyjść jutro do mnie?   Piętr, ty мог бы прийти ко мне завтра?
 Aniu, czy **mogłabyś** kupić mi rajstopy?   Аня, ты могла бы купить мне колготки?

Глаголы **POTRZEBOWAĆ** и **ŻYCZYĆ** + родительный падеж

Глаголы **potrzebować** и **życzyć** сочетаются с родительным падежом имён существительных или местоимений. Прочитайте. Запомните.

Potrzebuję czasu na tę decyzję.   Мне нужно время для этого решения.

Nie potrzebuję tej książki.   Мне не нужна эта книга.
Życzę ci zdrowia.   Я желаю тебе здоровья.

POWIEDZIAŁEM PIOTROWI – дательный падеж имён существительных

Окончания имён существительных в дательном падеже:

- единственное число

мужской род

-owi (Adam, szef, prezes, syn) → Pokazałem nowy projekt Adam**owi**, szef**owi**, prezes**owi**, syn**owi**.

➤ Окончание **-owi** имеет большинство имён существительных мужского рода. Небольшая группа слов имеет окончание **-u**: ojciec, brat, pan, Bóg, pies, kot.

-u (brat, ojciec, pan) → Pokazałem swój nowy dom brat**u**, ojcu, pan**u**. Dałem jeść psu, kot**u**.

женский род

Окончания дательного падежа имён существительных женского рода совпадают с окончаниями предложного падежа (см. урок 19).

-e имена существительные с твёрдой основой. Окончание это влияет на смягчение или чередование гласных в основе:
 (Monika, Agnieszka, Agata, Magda) → Pożyczyłem książkę Monic**e**, Agnieszc**e**, Agac**ie**, Magdz**ie**.

-i имена существительные с мягкой основой:
 (Basia, Kasia, pani, Ania) → Dałam nową płytę Bas**i**, Kas**i**, pan**i**, An**i**.

-u после основы, заканчивающейся на согласные: c, cz, sz, rz, ż, dz, dź:
 (twarz, plaża, noc) → Przyglądam się twarz**u**, plaż**u**, noc**u**.

средний род

-u (dziecko) → Dałem dzieck**u** nową książkę.

- множественное число – мужской, женский, средний род

-om (obraz *m* – obrazy) → Przyglądam się obraz**om**.
 (koleżanka *ż* – koleżanki) → Pożyczyłam płyty koleżank**om**.
 (dziecko *n* – dzieci) → Dałam zabawki dzieci**om**.

Глаголы **mówić/powiedzieć**, **życzyć**, **pomagać/pomóc**, **przyglądać się/przyjrzeć się** сочетаются с именами существительными в дательном падеже. Прочитайте. Запомните.

Powiedziałam Piotrowi, że przyjdę do niego w piątek.
 Adam **życzył Monice** wszystkiego najlepszego z okazji urodzin.
 Marku, czy możesz **pomóc mamie** sprzątać mieszkanie?
 Dziewczyna przyglądała się **chłopakowi** z długimi włosami.

Окончания имён прилагательных и местоимений в дательном падеже:

• единственное число

(**nowy** szef) → Pożyczyłem pieniądze **nowemu** szefowi.
 (**nowa** koleżanka) → Pożyczyłem książkę **nowej** koleżance.
 (**małe** dziecko) → Dałam zabawki **małemu** dziecku.

(**ten mój nowy** dyrektor) → Oddałem raport **temu** **mojemu** **nowemu** dyrektorowi.
 (**ta twoja nowa** studentka) → Pokazałem dobre książki **tej** **twojej** **nowej** studentce.
 (**to twoje małe** dziecko) → Dałem zabawkę **temu** **twojemu** **małemu** dziecku.

• множественное число

(**nowe** obrazy) → Przyglądam się **nowym** obrazom.
 (**nowe** koleżanki) → Pożyczyłem książki **nowym** koleżankom.
 (**małe** dzieci) → Kupiłam zabawki **małym** dzieciom.

(**te moje nowe** obrazy) → Przyglądam się **tym** **moim** **nowym** obrazom.
 (**te nasze nowe** koleżanki) → Pożyczyłam płyty **tym** **naszym** **nowym** koleżankom.
 (**te twoje małe** dzieci) → Dałam zabawki **tym** **twoim** **małym** dzieciom.

POTRZEBNY MI RYŻ – Мне нужен рис

Обратите внимание, если говорим о нужных нам предметах, чаще всего пользуемся конструкцией типа:

Potrzebny mi długopis. Мне нужна ручка.
Potrzebna mi nowa kurtka. Мне нужна новая куртка.
Potrzebne mi nowe okno. Мне нужно новое окно.
Potrzebny mi nowy garnitur. Мне нужен новый костюм.

Однако, если говорим о понятиях, явлениях таких, как **czas, miłość** чаще всего употребим личные формы глагола **potrzebować**:

Potrzebujemy miłości. Каждому нужна любовь.
Potrzebuję czasu na te decyzję. Мне нужно время для этого решения.

Глагол PRZYJŚĆ – будущее время

Обратите внимание на чередование согласных **d:dzi**.

liczba pojedyncza	liczba mnoga
ja przyjdę	my przyjdziemy
ty przyjdiesz	wy przyjdziecie
on, ona, ono przyjdzie	oni, one przyjdą

SKLEP JEST ZAMKNIĘTY – Магазин закрыт

Данные ниже предложения синонимичны. Прочитайте. Запомните.

Sklep jest **otwarty**. = Sklep jest **czynny**.
 Sklep jest **zamknięty**. = Sklep jest **nieczynny**.
 Bank jest **zamknięty** w sobotę. = Bank jest **nieczynny** w sobotę.
 Poczta jest **otwarta** całą dobę. = Poczta jest **czynna** przez całą dobę.

Глаголы WIDZIEĆ и OGLĄDAĆ

Хотя в кино или по телевизору мы *смотрим* фильм (**oglądamy** film), очень часто в вопросе употребляем глагол *видеть* (**widzieć**): Czy **widziałeś** już ten film? Конечно, совершенно допустимым является вопрос: Czy **oglądałeś** już ten film?, однако в боль-

шинстве случаев он будет относиться к фильмам, показываемым по телевидению.

- Czy widzieliście już najnowszy film Polańskiego?
- Tak, widzieliśmy już./Nie, jeszcze nie widzieliśmy.

NIGDZIE NIE MA RYŻU – определительные и отрицательные местоимения, наречия

wszyscy → nikt	все → никто
każdy → nikt	каждый → никто
wszystko → nic	всё → ничто
wszędzie → nigdzie	езде → нигде
zawsze → nigdy	всегда → никогда

➤ Обратите внимание, что местоимение **wszyscy** выступает с глаголами в 3 лице множественного числа. В прошедшем времени местоимение **wszyscy** сочетается только лишь с той формой глагола, которая формально относится к лицам мужского пола.

Wszyscy lubią koty. → *Wszyscy lubili* koty.
Wszyscy chcą mieć własne mieszkanie. → *Wszyscy chcieli* mieć własne mieszkanie.

Местоимения **każdy** и **nikt + nie** выступают с глаголами в 3 лице единственного числа мужского рода:

Każdy kogoś kocha. → **Każdy** kogoś kochał.
Każdy chce mieć dom. → **Każdy** chciał mieć dom.
Nikt nie lubi czekać. → **Nikt** nie lubił czekać.
Nikt nie chce tu pracować. → **Nikt** nie chciał tu pracować.

Местоимения **nic** и **wszystko** выступают с глаголами в 3 лице единственного числа среднего рода:

Nic nie jest łatwe. → **Nic** nie było łatwe.
Wszystko ma sens. → **Wszystko** miało sens.

SIEDEM OSÓB – Семь человек

Имена числительные 5, 6 и выше требуют от последующих слов формы родительного падежа множественного числа (см. урок 16). Обратите внимание на изменение формы имени существительного **osoba**:

Mianownik l. poj. Mianownik l. mn. dopełniacz l. mn.

jedna **osoba**   dwie **osoby**   pięć **osób**

ROZMAWIAMY

Выражение удивления

O Boże!	Господи!
Jak to możliwe?	Как так?
Nie, to niemożliwe!	Нет, это невозможно!
Naprawdę?	Правда?
Mówisz poważnie?	Серьёзно?

Предложение, совет

Musisz sprawdzić to jeszcze raz.	Ты должен/должна это ещё раз проверить.
Musisz iść do lekarza.	Ты должен/должна пойти к врачу.
Musisz jechać na urlop.	Ты должен/должна взять отпуск.

Просьбы

Czy możesz iść do sklepu?	Ты не мог бы пойти в магазин?
Czy mołtbyś przeczytać ten tekst?	Ты не мог бы прочитать этот текст?

Czy **mogłabyś** to sprawdzić?
Czy **mógłby** pan jutro do mnie zadzwonić?
Czy **mogliby** państwo chwilę poczekać?

Ты не могла бы это проверить?
Вы не могли бы позвонить мне завтра?
Вы не могли бы минуточку подождать?

Поздравления, пожелания

Wszystkiego najlepszego!
Zdrowia!
Szczęścia!
Pomyślności!
Sto lat!

Всего наилучшего!
Здоровья!
Счастья!
Удачи!
Долгих лет жизни!

- по случаю Рождества Христова желаем: **Wesołych Świąt!**
- по случаю Нового года желаем: **Szczęśliwego Nowego Roku!**
- по случаю Пасхи желаем: **Wesołych Świąt Wielkanocnych! Smacznego jajka! Wesołego Alleluja!**

Тосты

Zdrowie! Twoje zdrowie!
Zdrowie solenizanta/solenizantki!
Za nasze spotkanie!
Za naszą współpracę!

За здоровье! Твоё здоровье!
Здоровье виновника торжества!
За нашу встречу!
За наше сотрудничество!

ĆWICZENIA

1

Восполните предложения, употребляя глаголы: **szukać, potrzebować, uczyć się, życzyć** в нужной форме.

1. Adam jest bardzo zmęczony. On ..... urlopu.
2. Codziennie (ja) ..... matematyki.
3. Cały dzień (ja) ..... klucza. Gdzie on może być?
4. (Ja) ..... ci wszystkiego najlepszego.
5. (My) ..... więcej pieniędzy.

312

2

Глагол **móc** напишите в форме сослагательного наклонения, напр.: Czy **mogłabyś** mi pomóc?

мужской род, ед. ч.

1. – Czy (ty) ..... mi pomóc? – Oczywiście, że (ja) .....
2. – Czy Piotr ..... kupić mi kanapkę?
женский род, ед. ч.
3. – Czy ty ..... przyjść do mnie jutro? – Naturalnie, że (ja) .....
4. – Czy Ewa ..... mi pomóc? – Myślę, że tak.
мужской род, мн. ч.
5. – Czy (wy) ..... nam pomóc? – Oczywiście, że (my) .....

6. – Czy Piotr i Łukasz ..... nam pomóc?
женский род, мн. ч.

женский род, мн. ч.

7. – Czy (wy) ..... przyjść wcześniej do biura?
– Oczywiście, że (my) .....
8. – Czy Ola i Jola ..... nam pomóc? – Myślę, że tak.

Слова из скобок напишите в дательном падеже.

3

1. Kupiłem (moja żona) ..... prezent na imieniny.
2. Powiedziałam (Agnieszka) ....., że nie mogę przyjść na jej urodziny.
3. Chciałbym pokazać (mój syn) i (moja córka) ..... wystawę w muzeum archeologicznym.
4. Pomogłem (Piotr) ..... znaleźć mieszkanie.
5. Pokazałam (Monika) ..... nowy aparat fotograficzny.
6. Z okazji urodzin życzyłem (szef) ..... wszystkiego najlepszego.

313

- 3
7. Dałam (Ania) ..... ostatnią wersję naszego projektu.
8. Czy powiedziałaś (Michał) ....., że nasze spotkanie będzie nie jutro, tylko w piątek?

- 4
- Прочитайте, когда работают магазины, рестораны и учреждения.
1. Sklep spożywczy koło mojego domu jest otwarty od godziny 7.00 do 18.00.
  2. Restauracja „U Greka” jest otwarta od godziny 11.00 do 24.00.
  3. Ta poczta jest czynna od godziny 8.00 do 20.00.
  4. Kawiarnia „Forsycja” jest otwarta od godziny 12.00 do 22.00.
  5. Nasze biuro jest czynne od godziny 9.00 do 19.00.

- 5
- Что должен сделать ваш собеседник? Закончите высказывания по образцу.
- Образец:* – Nie pamiętam twojego adresu. – **Musisz go zapisać.**
1. – Nie mam dzisiaj samochodu. – .....
  2. – Nie ma ryżu. – .....
  3. – Nie wiem, kiedy są urodziny Moniki. – .....
  4. – Nie pamiętam, gdzie jest ulica Solec. – .....

- 6
- Слова из скобок напишите в родительном падеже.
1. Ja naprawdę potrzebuję (urlap) .....
  2. Lubię słuchać (muzyka klasyczna) .....
  3. Codziennie słucham (radio) .....
  4. Często szukam (paszport) .....
  5. Piotr uczy się (język francuski) .....

- 7
- Впишите глагол **potrzebować** или конструкцию **potrzebny mi** в нужной форме.
1. .... urlapu.
  2. .... numer telefonu do Adama.
  3. .... nowy sweter.

4. .... twojej miłości.
5. .... dużo czasu.
6. .... ostatni raport.

Сделайте по образцу.

Образец: Nikt nie lubi Agaty. **Wszyscy** lubią Agatę.

- 8
1. – **Nigdzie** nie ma moich okularów. – Czy ..... szukałaś?
  2. – **Nigdy** nie piję mleka. – A ja ..... piję surowe mleko.
  3. – **Nikt** tego nie widział. – To nieprawda, ... to widzieli.
  4. – **Nic** nie rozumiem. – A ja ..... rozumiem.
  5. – **Nikt** nie chciałby tu pracować. – Ja myślę, że ..... chciałiby tu pracować.

Местоимение **sam** напишите в нужной форме.

- 9
1. Adam wszystko robi .....: ..... gotuje obiady, sprząta, płaci rachunki.
  2. Moja asystentka wszystko robi .....: ..... pisze listy, czyta korespondencję, ... negocjuje warunki z klientami. A co ja robię? Organizuję jej pracę.
  3. Moje dziecko jest bardzo samodzielne: ..... robi sobie śniadanie, ... idzie do szkoły i ..... wraca. A ma tylko dziewięć lat.

Как вы поздравите близкого или знакомого с:

- 10
1. Новым годом. 2. Пасхой. 3. Днём рождения.

День рождения, день именин

Поляки отмечают не только день рождения, но и именины – день ангела. Для некоторых день именин важнее дня рождения. В недавнем прошлом по случаю именин устраивались домашние встречи в кругу близких и друзей, в этот день так же юбилар отмечал свой праздник и на работе. Сегодня в большинстве фирм такие праздники уже редкость, хотя никто никому не запрещает поздравить знакомого по работе с его праздником и пожелать всего наилучшего, здоровья и счастья.

24. NA POCZCIE, W PRALNI, U FRYZJERA

- Basia: – Może pójdziemy do pubu dzisiaj wieczorem?
Tania: – Nie mogę, mam kilka spraw do załatwienia. Muszę iść na pocztę po list polecony, do pralni odebrać płaszcz i żakiet, no i w końcu chcę pójść do fryzjera. Już nie mogę na siebie patrzeć.
Basia: – Przesadzasz.

Na poczcie

- Tania: – Dostałam awizo.
Urzędniczka: – Poproszę dowód osobisty.
Tania: – Jestem Rosjanką, mam paszport.
Urzędniczka: – Może być paszport. Proszę tu podpisać z dzisiejszą datą.
Tania: – Poproszę jeden znaczek na list do Rosji, cztery koperty i kartę telefoniczną, dwadzieścia pięć jednostek.
Urzędniczka: – To w okienku numer pięć.

W pralni

- Tania: – Chciałabym odebrać pranie.
Pracownica: – Poproszę kwit. Co to było?
Tania: – Żakiet i płaszcz.
Pracownica: – Jakiego koloru?
Tania: – Żakiet jest beżowy, a płaszcz ciemnozielony.
Pracownica: – O, mam tutaj. Czy to ten płaszcz?
Tania: – Tak.

U fryzjera

- Recepcjonista: – Czy pani jest umówiona?
Tania: – Tak, jestem umówiona do pani Kasi na godzinę osiemnastą.

24. НА ПОЧТЕ, В ХИМЧИСТКЕ, В ПАРИКМАХЕРСКОЙ

- Б: – Может, пойдём в паб сегодня вечером?
Т: – Не могу, у меня много дел. Я должна пойти на почту за заказным письмом, в химчистку за плащом и жакетом и, наконец, сходить в парикмахерскую. Я не могу уже на себя смотреть.
Б: – Преувеличиваешь.

На почте

- Т: – Я получила авизо.
Служащая: – Ваш паспорт, пожалуйста.
Т: – Я русская, у меня заграничный паспорт.
Служащая: – Пожалуйста, паспорт. Распишитесь здесь. Поставьте сегодняшнюю дату.
Т: – Дайте, пожалуйста, одну марку для заказного письма в Россию, 4 конверта и телефонную карту, 25 единиц.
Служащая: – Это в окошке номер 5.

В химчистке

- Т: – Я могу взять свои вещи?
Сотрудница: – Ваша квитанция. Какие это были вещи?
Т: – Жакет и плащ.
Сотрудница: – Какого цвета?
Т: – Жакет бежевый, а плащ тёмно-зелёный.
Сотрудница: – Вот они. Это ваш плащ?
Т: – Да.

В парикмахерской

- Администратор: – Вы записаны?
Т: – Да, я записалась к пани Касе. На восемнадцать часов.

- Recepcjonista: – Proszę usiąść. Czy napije się pani kawy albo herbaty?
- Tania: – Bardzo chętnie. Poproszę kawę. *(po chwili)*
O! Ania! Cześć!
- Ania: – Tania! Co za spotkanie! Co u ciebie słychać?
- Tania: – Nic nowego, ciągle pracuję w „Rosyjskim Kurierze” i jak zwykle mam dużo pracy.
- Ania: – Ważne, że masz pracę!
- Tania: – Masz rację. A u ciebie?
- Ania: – Ja zmieniłam pracę. Teraz pracuję w dużej, międzynarodowej firmie, w dziale marketingu. Robię coś nowego i dużo się uczę.
- Tania: – To świetnie!
- Ania: – I co najważniejsze, ludzie są bardzo sympatyczni. Przepraszam, ale spieszę się, jestem umówiona. Musimy się kiedyś spotkać i pogadać.
- Tania: – Koniecznie.
- Ania: – Zadzwoń do ciebie w środę. Pa! Muszę lecieć.
- Tania: – Pa! I do zobaczenia!

Po chwili

- Fryzjerka: – Co robimy? Strzyżenie? Farbowanie?
- Tania: – Tym razem tylko strzyżenie.
- Fryzjerka: – Jak obcinamy?
- Tania: – Tak samo jak zwykle. Z przodu nie za krótko, tutaj dotąd *(pokazując ręką)*, z tyłu trochę krócej.

Wieczorem

- Paweł: – Świetnie wyglądasz! Byłaś u fryzjera?
- Tania: – Tak, spędziłam tam trochę za dużo czasu, ale spotkałam koleżankę, której dawno nie widziałam. Umówiliśmy się na środę.
- Paweł: – Czy znam ją?
- Tania: – Chyba nie. Ostatnio nie miałam z nią kontaktu. To taka trochę zwariowana dziewczyna.

- Администратор: – Садитесь, пожалуйста. Можно вам предложить кофе или чай?
- Т: – С удовольствием. Кофе, пожалуйста.
(спустя некоторое время) Ой, Аня! Привет!
- Аня: – Таня! Какая встреча! Как дела?
- Т: – Всё по-старому, всё ещё работаю в „Русском курьере”, и как обычно, у меня много работы.
- Аня: – Главное, у тебя есть работа!
- Т: – Ты права. А как ты?
- Аня: – Я поменяла работу. Сейчас работаю в большой международной фирме, в отделе маркетинга. Делаю что-то новое и многому учусь.
- Т: – Это замечательно!
- Аня: – И что самое главное, люди там очень симпатичные. Извини, но я тороплюсь, у меня встреча. Мы должны с тобой встретиться и поговорить.
- Т: – Обязательно.
- Аня: – Я тебе позвоню в среду. Пока! Бегу!
- Т: – Пока! До встречи!

Минуту спустя

- Парикмахерша: – Что будем делать? Стричь? Красить?
- Т: – На этот раз только стрижка.
- Парикмахерша: – Как вас постричь?
- Т: – Как обычно. Спереди не очень коротко, здесь вот так *(показывая рукой)*, сзади чуть короче.

Вечером

- П: – Ты отлично выглядишь! Ты была у парикмахера?
- Т: – Да, я там провела слишком много времени, но встретила подругу, с которой мы давно не виделись. Договорились встретиться в среду.
- П: – Я её знаю?
- Т: – Кажется, нет. В последнее время я с ней не встречалась. Она немножко чудная девушка.

SŁOWNICTWO

- awizo** *n* – авизо
ciągle *przysł.* – постоянно
ciemnozielony, -a, -e *przym.* – тёмно-зелёный
dowód *m osobisty* – (гражданский) паспорт
dział *m* – отдел
dzisiejszy, -a, -e *przym.* – сегодняшний, -ая, -ее
farbować *ndk (teraż. farbuję, farbujesz)* – красить (я красю, ты красишь)
ufarbować *dk (przysz. ufarbujesz, ufarbujesz)* – покрасить (я покрашу, ты покрасишь)
farbowanie *n* – здесь: окраска
fryzjer *m* – парикмахер
fryzjerka *ż* – парикмахерша
gadać *ndk (teraż. gadam, gadasz)* – говорить (я говорю, ты говоришь)
pogadać *dk (przysz. pogadam, pogadasz)* – поговорить (я поговорю, ты поговоришь)
jednostka *ż* – единица

- karta** *ż telefoniczna* – телефонная карточка
pocztówka *ż* – открытка
koniecznie *przysł.* – обязательно
kontakt *m* – контакт
koperta *ż* – конверт
kwit *m* – квитанция
list *m* – письмо
list polecony – заказное письмо
ludzie *lm* – люди
marketing *m* – маркетинг
międzynarodowy, -a, -e *przym.* – международный, -ая, -ое
moda *ż* – мода
może być – здесь: хорошо
myć *ndk (teraż. myję, myjesz)* – мыть (я мою, ты моешь)
umyć *dk (przysz. umyję, umyjesz)* – помыть (я помою, ты помоешь)
obcinać *ndk (teraż. obcinam, obcinasz)* – обрезать (я обрезаю, ты обрезаешь)
obciąć *dk (przysz. obetnę, obetniesz)* – обрезать (я обрежу, ты обрежешь)
odbierać *ndk (teraż. odbieram, odbierasz)* – здесь: брать (я беру, ты берёшь)
odebrać *dk (przysz. odbiorę, odbierzesz)* – здесь: взять (я возьму, ты возьмёшь)
okienko *n* – окошко
ostatnio *przysł.* – в последнее время
paczka *ż* – посылка
podpis *m* – подпись
pralnia *ż* – прачечная; химчистка
pranie *n* – стирка
przesadzać *ndk (teraż. przesadzam, przesadzasz)* – преувеличивать (я преувеличиваю, ты преувеличиваю)
przód *m* – перед
z przodu – спереди
przygotowywać *ndk (teraż. przygotowuję, przygotowujesz)* – приготавливать (я приготавливаю, ты приготавливаешь)
przygotować *dk (przysz. przygotuję, przygotujesz)* – приготовить (я приготовлю, ты приготовишь)
siadać *ndk (teraż. siadam, siadasz)* – садиться (я сажусь, ты садишься)
usiąść *dk (przysz. usiądę, usiądziesz)* – сесть (я сяду, ты садишься)
spieszyć się *ndk (teraż. spieszę się, spieszysz się)* – торопиться (я тороплюсь, ты торопишься)
pospieszyć się *dk (przysz. pospieszę się, pospieszysz się)* – поторопиться (я потороплюсь, ты поторопишься)
sprawa *ż* – дело
strata *ż czasu* – трата времени
strzyżenie *n* – стрижка
tył *m* – зад
z tyłu – сзади
umawiać się *ndk (teraż. umawiam się, umawiasz się)* –

договариваться; *здесь*: записываться (я записываюсь, ты записываешься)

umówić się *dk* (*przysz.* **umówię się, umówisz się**) – договориться; *здесь*: записаться (я запишусь, ты запишешься)

załatwiać *ndk* (*teraż.* **załatwiam, załatwiasz**) – делать (я делаю, ты делаешь)

załatwić *dk* (*przysz.* **załatwię,**

załatwisz) – сделать (я сделаю, ты сделаешь)

zmieniać *ndk* (*teraż.* **zmieniam, zmieniasz**) – менять (я меняю, ты меняешь)

zmienić *dk* (*przysz.* **zmienię, zmienisz**) – поменять (я поменяю, ты поменяешь)

znaczek *m* – почтовая марка

zwariowany, **-a, -e** *przym.* – чудной, -ая, -ое

В парикмахерской

balejaż *m* – балеяж

farbowanie *n* – *здесь*: окраска

fryzura *ż* – причёска

golić *ndk* (*teraż.* **golę, golisz**) –

брить (я брею, ты бреешь)

ogolić *dk* (*przysz.* **ogolę, ogolisz**) – побрить (я побрею, ты побреешь)

golenie *n* – бритье

grzywka *ż* – чёлка

myć *ndk* (*teraż.* **myję, myjesz**) – мыть (я мою, ты моешь)

umyć *dk* (*przysz.* **umyję, umyjesz**) – помыть (я помою, ты помоешь)

mycie *n* – мытье

obcinać *ndk* (*teraż.* **obcinam, obcinasz**) – обрезать (я обрезаю, ты обрезаешь)

obciąć *dk* (*przysz.* **obetnę, obetniesz**) – обрезать (я обрежу, ты обрежешь)

obcinanie *n* – *здесь*: стрижка

odżywka *ż* – бальзам, ополаскиватель

pasemka *lm* – мелирование

strzyć *ndk* (*teraż.* **strzygę, strzyżesz**) – стричь (я стрижу, ты стрижешь)

ostrzyć *dk* (*przysz.* **ostrzygę, ostrzyżesz**) – остричь (я остригу, ты острижешь)

strzyżenie *n* – стрижка

szampon *m* – шампунь

trwała *ż* – химия

GRAMATYKA

FARbowanie, STRZYżenie – отглагольные имена существительные

Формы **farbowanie** и **strzyżenie** – это имена существительные, образованные от глаголов **farbować**, **strzyć**. Отглагольные имена существительные образуются при помощи суффиксов:

-anie   czytać – czytanie, oglądać – oglądanie
-enie   robić – robienie, mówić – mówienie
-cie   pić – picie, myć – mycie

Формы эти принадлежат к среднему роду и склоняются по образцу имён существительных среднего рода. Сочетаются они с предлогами: **z, do, na**. В предложении – в большинстве случаев – они выступают в функции подлежащего.

(M) **Oglądanie** telewizji jest stratą czasu.

(D) Jestem głodny. Czy masz coś **do jedzenia**?

(D) Czy coś **do picia** dla państwa?

(D) Mamy coś **do załatwienia** w ministerstwie finansów.

(B) Teraz jest czas **na przygotowanie** projektu.

(N) Mam problem **z czytaniem** po polsku.

Обратите внимание:

Oglądać (kogo, co)

telewizję.

Prać (kogo, co)

bieliznę.

Czytać (kogo, co)

dialog.

Myć (kogo, co)

okno.

HO: oglądanie (kogo, czego)

telewizji.

HO: pranie (kogo, czego)

bielizny.

HO: czytanie (kogo, czego)

dialogu.

HO: mycie (kogo, czego)

okna.

Конструкция JESTEM UMÓWIONY

Jestem umówiony, jestem umówiona z.../u.../na.../do... – такой конструкцией с глаголом **umówić się** пользуемся для выражения договорённости о встрече с кем-л. где-л. в какое-л. время.

(D) Jestem umówiona **do fryzjera/do pani Doroty**.

(D) Na jutro jestem umówiona **do kosmetyczki**.

(B) Jestem umówiona **na** godzinę **szóstą**.

(N) **Jestem umówiony z klientem** dzisiaj po południu.

U FRYZJERA – предлог u + родительный падеж

Прочитайте. Запомните. Предлог **u** в сочетании с глаголом **być** требует от последующего слова формы родительного падежа.

Idę do fryzjera. Я иду в парикмахерскую.
Byłam **u fryzjera**. Я была в парикмахерской.

Idę do koleżanki. Я иду к подруге.
Byłam **u koleżanki**. Я была у подруги.

Nie lubię chodzić do lekarza. Не люблю ходить к врачу.
Wczoraj byłem **u lekarza**. Вчера я была у врача.

ROZMAWIAMY

Может быть.../Быть может...

A: – Poproszę dowód osobisty.

B: – Jestem Rosjanką, mam paszport.

A: – **Może być** paszport.

C: – Poproszę zupę pomidorową.

D: – Nie ma już zupy pomidorowej. Czy może być ogórkowa?

C: – Tak, **może być**.

E: – Czy będziesz jutro na spotkaniu?

F: – **Być może**.

На почте

Poproszę jeden znaczek na list do Francji.

Poproszę dwa znaczki na kartkę.

– Chciałbym wysłać list polecony/paczkę.

– Proszę wypełnić druk.

– Chciałabym odebrać paczkę/list polecony.

– Poproszę awizo/dowód osobisty.

В парикмахерской

– Chciałabym obciąć/umyć/ufarbować włosy.

– Proszę bardzo. Proszę usiąść.

– Czy pani jest umówiona?

– Nie, nie jestem umówiona.

– Ile kosztuje strzyżenie/mycie/farbowanie?

– Trzydzieści pięć złotych.

Предлагаем вместе провести время

– Może pójdziemy do kawiarni?

– Может, пойдём в кафе?

– Świetny pomysł!

– Отличная идея!

– Może pójdziemy do kina?

– Может, сходим в кино?

– A na jaki film?

– А на какой фильм?

– Może pójdiesz ze mną do teatru?

– Может, пойдёшь со мной в театр?

– Dobrze, a na jaki spektakl?

– Хорошо, а на какой спектакль?

– Czy masz ochotę na spacer?

– Хочешь прогуляться?

– Bardzo chętnie!

– С огромным удовольствием!

ĆWICZENIA

1

От данных ниже глаголов образуйте имена существительные. Вставьте их в нужной форме.

Глаголы: **pisać, zrobić, oglądać, chodzić, farbować, strzyć, przygotować, załatwić.**

1. .... telewizji jest stratą czasu.
2. .... do pubów jest nową modą w Polsce.
3. Mam problem z ..... po polsku.
4. Nie mogę iść do kina, mam jeszcze coś do .....
5. Mam kilka spraw do .....
6. Teraz jest czas na ..... się do lekcji.
7. (U fryzjera) – Co to będzie? .....? .....

2

От выделенных глаголов образуйте имена существительные.

1. **Pływać** jest łatwe. .... jest łatwe.
2. Trudno jest **pisać** po polsku. Mam problem .....
3. Muszę coś **zrobić**. Mam coś .....
4. Muszę **załatwić** kilka spraw w centrum. Mam coś .....

3

Слова из скобок поставьте в винительном падеже.

1. Czy masz (dobry fryzjer) .....?
2. Czy masz (dobra kosmetyczka) .....?
3. Czy znasz (dobry lekarz) .....?
4. Czy znasz (dobry prawnik) .....?

4

Вставьте предлоги: **do, u, na.**

1. Dziś po południu idę ..... fryzjera. 2 miesiące temu byłam ..... fryzjera.
2. – Gdzie jest Adam? – ..... spotkaniu ..... szefa.
3. Piotr nie ma własnego mieszkania. Mieszka teraz ..... kolegi.
4. Jadę ..... mojej koleżanki ..... kolację. Ostatnio byłam ..... niej 2 tygodnie temu.

5

Вставьте подходящий предлог.

1. Poproszę 1 znaczek ..... list lotniczy ..... Anglii.
2. Poproszę 2 znaczki ..... kartkę ..... Francji.
3. Poproszę 5 znaczków ..... list ..... Krakowa.

6

Закончите предложения, употребляя предлог + имя существительное.

Слова для выбора: **Piotr, fryzjer, dyrektor, klient, koleżanka.**

1. Mam spotkanie .....
2. Umówiłam się .....
3. Jestem umówiony .....
4. Mam spotkanie .....
5. Jestem umówiona .....

7

Восполните диалоги, употребляя лексику урока.

U fryzjera:

- 1.– Czy pani jest umówiona?
– .....
- 2.– Co to będzie? Strzyżenie? Farbowanie?
– .....
- 3.– Czy pan był umówiony?
– .....
4. – Co chciałby pan zrobić?
– .....

W pralni:

- 1.– .....
– Co to było?
– Płaszcz i żakiet.
– Jakiego koloru?
2. – .....

Na poczcie:

1. – ..... paczkę.
– Proszę wypełnić druk.
2. – ..... list polecony.
– Poproszę awizo.

25. U LEKARZA

- Tania: – On jest naprawdę wyjątkowy.
 Basia: – Kto?
 Tania: – Paweł. Zauważył, że byłam u fryzjera.
 Basia: – No widzisz, jakie masz szczęście. Ja też mam szczęście. Mój Sergiej jest... po prostu wspaniały! Taki czuły i taki męski! Wiesz, jestem z nim naprawdę szczęśliwa... (po chwili) Posłuchaj, opowiem ci dowcip. Przychodzi baba do lekarza i mówi: – Panie doktorze, nikt mnie nie zauważa. A lekarz mówi: Następny proszę!... Dobre, co?
- Tania: – Takie sobie.
 Basia: – Coś nie masz dziś humoru.
 Tania: – Źle się czuję.
 Basia: – Co ci jest?
 Tania: – Boli mnie głowa i mięśnie.
 Basia: – Może to grypa? Powinnaś iść do lekarza. Zadzwoń do przychodni i zapisz się jeszcze na dzisiaj do internisty.
- Tania: – Dzień dobry. Chciałabym zapisać się do internisty. Bardzo źle się czuję.
- Rejestratorka: – Dziś to niemożliwe, nie ma już numerków.
 Tania: – Ale ja mam wysoką temperaturę.
 Rejestratorka: – Może chce pani wezwać lekarza do domu?
 Tania: – A jest taka możliwość?
 Rejestratorka: – Oczywiście. Dziś na dyżurze jest doktor Pietrzak.
- Tania: – Tak, bardzo proszę.
 Rejestratorka: – Jak się pani nazywa?
 Tania: – Tatjana Rudenko.
 Rejestratorka: – Jest pani cudzoziemką?
 Tania: – Tak.
 Rejestratorka: – Czy ma pani ubezpieczenie?

25. У ВРАЧА

- T: – Он – исключительный человек.
 Б: – Кто?
 Т: – Павел. Он заметил, что я была в парикмахерской.
 Б: – Вот видишь, тебе посчастливилось. Мне тоже посчастливилось. Мой Сергей... просто замечательный! Такой ласковый, такой мужественный! Знаешь, я с ним по-настоящему счастливая... (минуту спустя) Хочешь, расскажу тебе анекдот. Приходит баба к врачу, и говорит: – Доктор, меня все игнорируют. А врач говорит: – Следующий, пожалуйста!... Смешно, правда?
- T: – Так себе.
 Б: – Что-то ты сегодня не в духе.
 Т: – Я плохо себя чувствую.
 Б: – А что с тобой?
 Т: – У меня болит голова и всё ноет.
 Б: – Может, это грипп. Ты должна пойти к врачу. Позвони в поликлинику. Запишись ещё на сегодня к терапевту!
- T: – Здравствуйте. Я хотела бы записаться к терапевту. Я очень плохо себя чувствую.
 Регистраторша: – Сегодня это уже невозможно.
 Т: – Но у меня высокая температура.
 Регистраторша: – А не хотите вызвать врача на дом?
 Т: – А есть такая возможность?
 Регистраторша: – Конечно. Сегодня дежурит доктор Петшак.
 Т: – Да, пожалуйста.
 Регистраторша: – Ваша фамилия?
 Т: – Татьяна Руденко.
 Регистраторша: – Вы иностранка?
 Т: – Да.
 Регистраторша: – Страховка у вас есть?

Tania: – Tak, mam.

U lekarza

Lekarz: – Słucham panią? Co pani dolega?

Tania: – Bola mnie mięśnie i głowa.

Lekarz: – Czy ma pani gorączkę?

Tania: – Trzydzieści siedem i pięć.

Lekarz: – Czy ma pani kaszel, katar?

Tania: – Nie mam ani kataru, ani kaszlu.

Lekarz: – Muszę panią zbadać. Proszę się rozebrać. Proszę oddychać głęboko. Teraz proszę nie oddychać. Może się pani ubrać. Proszę otworzyć usta i powiedzieć „aaa”. Tak, to grypa. Daję pani antybiotyk. Proszę brać co sześć godzin. Witaminy po dwie tabletki rano i wieczorem. Proszę przyjść za sześć dni na kontrolę.

Tania: – Czy mogę chodzić do pracy?

Lekarz: – Wykluczone. Musi pani leżeć w łóżku przynajmniej pięć dni.

Tania: – Ale ja kończę teraz bardzo ważny projekt.

Lekarz: – Praca nie zając, nie ucieknie.

Paweł rozmawia z Basią

Basia: – Słucham.

Paweł: – Cześć Basiu, tu Paweł. Czy wiesz, gdzie jest Tania?

Basia: – Poszła do lekarza.

Paweł: – Co się stało?

Basia: – Nie denerwuj się, to chyba grypa.

T: – Да, есть.

У врача:

Врач: – Я вас слушаю. На что вы жалуетесь?

T: – У меня ноют мышцы и болит голова.

Врач: – У вас есть температура?

T: – 37,5.

Врач: – Кашель есть? Насморк?

T: – Нет, у меня нет ни кашля, ни насморка.

Врач: – Я должен вас осмотреть. Разденьтесь, пожалуйста. Дышите глубоко. А сейчас не дышите. Оденьтесь. Откройте рот и скажите „aaa”. Да, это грипп. Я вам выписываю антибиотик. Принимайте его каждые 6 часов. Витамины по 2 таблетки утром и вечером. Через 6 дней приходите на контроль.

T: – Мне можно ходить на работу?

Врач: – Это исключено. Вам нужно соблюдать постельный режим минимум пять дней.

T: – Но я сейчас заканчиваю очень важный проект.

Врач: – Работа не волк, в лес не убежит.

Павел говорит с Басей

Б: – Я вас слушаю.

П: – Привет, Бася, это Павел. Ты не знаешь, где Таня?

Б: – Она пошла к врачу.

П: – Что случилось?

Б: – Не волнуйся, это наверное грипп.

SŁOWNICTWO

antybiotyk <i>m</i> – антибиотик	себя (я чувствую себя, ты чувствуешь себя)
aspiryna <i>ż</i> – аспирин	
badać <i>ndk</i> (teraż. badam, badasz) – <i>zдесь</i> : осматривать больного (я осматриваю, ты осматриваешь)	czuły, -a, -e <i>przym.</i> – нежный, -ая, -ое
biedny, -a, -e <i>przym.</i> – нищий; несчастный, -ая, -ое	denerwować się <i>ndk</i> (teraż. denerwuję się, denerwujesz się) – волноваться (я волнуюсь, ты волнуешься)
bogaty, -a, -e <i>przym.</i> – богатый -ая, -ое	głęboko <i>przysł.</i> – глубоко
boli mnie głowa – у меня болит голова	głowa <i>ż</i> – голова
ból <i>m</i> – боль	gorączka <i>ż</i> – температура
choroba <i>ż</i> – болезнь	grypa <i>ż</i> – грипп
chory, -a, -e – больной, -ая, -ое	internista <i>m</i> – терапевт
co ci jest? – что с тобой?	iść <i>ndk</i> (teraż. idę, idziesz) – идти (я иду, ты идёшь)
co panu/pani dolega? – на что вы жалуетесь?	język <i>m</i> – язык
czuć się <i>ndk</i> (teraż. czuję się, czujesz się) – чувствовать	kaszel <i>m</i> – кашель
	katar <i>m</i> – насморк
	kontrola <i>ż</i> – контроль
	kraj <i>m</i> – страна

lekarz *m* – врач
lekceważyć *ndk* (teraż. **lekceważę, lekceważysz**) – пренебрегать (я пренебрегаю, ты пренебрегаешь)
leżeć *ndk* (teraż. **leżę, leżysz**) – лежать (я лежу, ты лежишь)
mieć szczęście – *здесь*: кому-л. везёт
mięsień *m* – мышцы
należy – следует, нужно
oddychać *ndk* (teraż. **oddycham, oddychasz**) – дышать (я дышу, ты дышишь)
opowiadać *ndk* (teraż. **opowiadam, opowiadasz**) – рассказывать (я рассказываю, ты рассказываешь)
opowiedzieć *dk* (*przysz.* **opowiem, opowiesz**) – рассказать (я расскажу, ты расскажешь)
otwierać *ndk* (teraż. **otwieram, otwierasz**) – открывать (я открываю, ты открываешь)
otworzyć *dk* (*przysz.* **otworzę, otworzysz**) – открыть (я открою, ты откроешь)
poważny, -a, -e *przym.* – серьёзный, -ая, -ое
powinien, powinna, powinno – должен, должна, должно
powinnaś iść do lekarza – ты должна пойти к врачу
pójść *dk* (*przysz.* **pójdę, pójdziesz**) – пойти (я пойду, ты пойдёшь)
praca *ż* – работа
przychodnia *ż* – поликлиника
przyjąć *dk* (*przysz.* **przyjmę,**

przyjmiesz) – принять (я приму, ты примешь)
przyjmować *ndk* (teraż. **przyjmuję, przyjmujesz**) – принимать (я принимаю, ты принимаешь)
przynajmniej – хотя бы, по крайней мере
rozbierać się *ndk* (teraż. **rozbieram się, rozbierasz się**) – раздеваться (я раздеваюсь, ты раздеваешься)
rozebrać się *dk* (*przysz.* **rozbiorę się, rozbierzesz się**) – раздеться (я разденусь, ты разденешься)
szczęśliwy, -a, -e *przym.* – счастливый, -ая, -ое
tak sobie – так себе
temperatura *ż* – температура
ubierać się *ndk* (teraż. **ubieram się, ubierasz się**) – одеваться (я одеваюсь, ты одеваешься)
ubrać się *dk* (*przysz.* **ubiorę się, ubierzesz się**) – одеться (я оденусь, ты оденешься)
wykluczone! – (это) исключено!
zapisać *dk* (*przysz.* **zapiszę, zapiszesz**) – записать (я запишу, ты запишешь)
zapisywać *ndk* (teraż. **zapisuję, zapisujesz**) – записывать (я записываю, ты записываешь)
zauważać *ndk* (teraż. **zauważam, zauważasz**) – замечать (я замечаю, ты замечаешь)

zauważyć *dk* (*przysz.* **zauważę, zauważysz**) – заметить (я замечу, ты заметишь)
z badać *dk* (*przysz.* **zbadam, zbadasz**) – здесь: осмотреть больного

zepsuty, **-a, -e** *przym.* – испорченный, -ая, -ое
zlekceważyć *dk* (*przysz.* **zlekceważę, zlekceważysz**) – пренебречь (я пренебрегу, ты пренебрежишь)

Части тела и внутренние органы

brzuch *m* – живот
dłoń *ż* – ладонь
gardło *n* – горло
głowa *ż* – голова
nerki *lm* – почки
noga (*lm* **nogi**) *ż* – нога (ноги)
nos *m* – нос
oko *n* (*lm* **oczy**) – глаз (глаза)
oskrzela *lm* – бронхи
plecy *lm* – спина

płuca *lm* – лёгкие
ręka *ż* (*lm* **ręce**) – рука (руки)
serce *n* – сердце
stopa *ż* – ступня, стопа
szyja *ż* – шея
ucho *n* (*lm* **uszy**) – ухо (уши)
usta *lm* – рот
wątroba *ż* – печень
ząb *m* (*lm* **zęby**) – зуб (зубы)
żołądek *m* – желудок

Болезни

choroba *ż* – болезнь
poważna choroba – серьёзная болезнь
chory, **-a, -e** *przym.* – больной, -ая, -ое
angina *ż* – ангина
grypa *ż* – грипп
przeziębienie *n* – простуда

rak *m* – рак
zapalenie *n* **oskrzeli** – бронхит
zapalenie *n* **płuc** – воспаление лёгких
zawał *m* – инфаркт
zdrowie *n* – здоровье
zdrowy, **-a, -e** *przym.* – здоровый, -ая, -ое

Врачи-специалисты

alergolog *m* – аллерголог
chirurg *m* – хирург
dermatolog *m* – дерматолог
ginekolog *m* – гинеколог
internista *m* – терапевт
laryngolog *m* – ларинголог

lekarz *m* **rodzinny** – семейный врач
okulista *m* – окулист
psychiatra *m* – психиатр
stomatolog/dentysta *m* – стоматолог

GRAMATYKA

BOLI MNIE GŁOWA – глагол boleć

Глагол **boleć** не имеет полного спряжения. Он образует только формы 3 лица единственного и множественного числа.

Boli mnie głowa. У меня болит голова.

Bolą mnie oczy. У меня болят глаза.

Прочитайте. Запомните.

Adama bolą dzisiaj zęby. У Адама болят сегодня зубы.

Ewę boli żołądek. У Евы болит желудок.

Czy boli **cię** głowa? У тебя болит голова?

Czy boli **pana** serce? У вас болит сердце?

Czy boli **panią** ręka? У вас болит рука?

Глаголы IŚĆ, PÓJŚĆ – прошедшее время

Прочитайте. Обратите внимание на формы мужского рода единственного числа.

iść

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
liczba pojedyncza		
ja szedłem	ja szłam	–
ty szedłeś	ty szłaś	–
on szedł	ona szła	ono szło
liczba mnoga		
my szliśmy	my szłyśmy	–
wy szliście	wy szłyście	–
oni szli	one szły	one szły

pójść

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
liczba pojedyncza		
ja poszed łem	ja poszła m	–
ty poszed łeś	ty poszła ś	–
on poszedł	ona poszła	ono posz ło
liczba mnoga		
my posz liśmy	my posz łyśmy	–
wy posz liście	wy posz łyście	–
oni posz li	one posz ły	one posz ły

Прочитайте. Запомните.

Wczoraj musia**łem** i**ść** pieszo do pracy. **Szed**łem**** 20 minut.

Mia**łem** i**ść** do apteki. Nie **poszed**łem****, bo padał deszcz.

Wczoraj rano padał deszcz, a ja **szła**m**** pieszo do pracy.

– Gdzie jest Ania? – **Poszła** na obiad.

Глагол POWINIEN

Этот особый глагол не имеет формы инфинитива. Он всегда выступает с инфинитивом другого глагола. Его русским эквивалентом является модальное слово **должен/должна/должны**.

rodzaj męski	rodzaj żeński	rodzaj nijaki
liczba pojedyncza		
ja powini enem	ja powini nam	–
ty powini eńś	ty powini naś	–
on powini en	ona powini na	ono powini no
liczba mnoga		
my powini niśmy	my powini nyśmy	–
wy powini niście	wy powini nyście	–
oni powini ni	one powini ny	one powini ny

Powinnaś i**ść** do lekarza.

Ты должна пойти к врачу.

Powinieneś mniej **palić**.

Ты должен меньше курить.

Powinnaś **porozmawiać** z mężem.

Ты должна поговорить с мужем.

Adam **powinien** **studiować** medycynę.

Адам должен учиться на медфаке.

Ludzie **powinni** **mówić** prawdę.

Люди должны говорить правду.

Глагол **powinien** выступает в предложениях, называющих как будущее, так и прошедшее время действия.

Powiniennem go odwiedzić i zrobię to w przyszłym tygodniu.

Я должен его навестить и сделаю это на будущей неделе.

Powiniennem (był) go odwiedzić w zeszłym tygodniu, ale nie odwiedziłem.

Я должен был его навестить на прошлой неделе, но не навестил.

UBIERAĆ SIĘ – ВОЗВРАТНЫЕ ГЛАГОЛЫ

Глаголы **ubierać się**, **rozbierać się** принадлежат к группе возвратных глаголов. Напоминаем, что в польском языке возвратное местоимение **się** пишется всегда отдельно, и что имеет оно одну и ту же форму для всех личных форм глагола единственного и множественного чисел.

U**bi**eram dziecko.

Я одеваю ребёнка.

• U**bi**eram się.

Я одеваюсь.

Roz**bi**eram dziecko.

Я раздеваю ребёнка.

• Roz**bi**eram się.

Я раздеваюсь.

Paweł myje samochód.

Павел моет машину.

• Paweł myje się.

Павел моется.

CO CI JEST? – ЧТО С ТОБОЙ?

Прочитайте. Запомните.

Co ci jest?

Что с тобой?

Co panu/pani jest?

Что с вами?

Co panu/pani dolega?

На что вы жалуетесь?

Jak się czujesz?   Как ты чувствуешь себя?
Jak pan/pani się czuje?   Как вы себя чувствуете?

DWA RAZY DZIENNIE – обозначение регулярно повторяющегося действия

Регулярное повторение действия выражаем при помощи следующих конструкций:

Codziennie kupuję kwiaty. Proszę brać aspirynę 3 razy dziennie . Co trzy dni chodzę do kosmetyczki. Muszę pić zioła co 4 godziny .	Каждый день я покупаю цветы. Принимайте аспирин 3 раза в день. Каждые три дня я хожу в косметический салон. Я должен пить травы каждые 4 часа.
Proszę brać antybiotyki co 6 godzin . Raz w tygodniu chodzimy do kina. Dwa razy w miesiącu chodzę do teatru. Raz w roku chodzę do opery.	Принимайте антибиотик каждые 6 часов. Раз в неделю мы ходим в кино. Два раза в месяц я хожу в театр. Раз в году я хожу в оперный театр.

ROZMAWIAMY

Говорим о здоровье

- Źle się czuję.
- Co ci jest?
- Boli mnie gardło. Chyba mam gorączkę.
- Jak się czujesz? Lepiej niż wczoraj?
- Tak, dużo lepiej.
- A czy boli cię jeszcze gardło?
- Nie, już nie.

У врача

- Kiedy przyjmuje doktor Pietrzak?
- Doktor Pietrzak przyjmuje w środy i piątki.

- Chciałabym/chciałabym zapisać się do lekarza.
- Na kiedy?
- Na jutro.

Chciałbym/chciałabym się zapisać do doktora Pietrzaka.
Chciałbym/chciałabym zamówić wizytę domową.

- Co panu/pani dolega?
- Boli mnie głowa, mam katar.

ĆWICZENIA

Глагол **pójść** употребите в прошедшем времени.

1

единственное число

1. W sobotę byłem na koncercie. Po koncercie .....
na Stare Miasto.
2. Czy wiesz, dokąd ..... Piotr?
3. Aniu, dokąd (ty) ..... po kolacji?
4. Już nie mogłam na siebie patrzeć, więc dziś po śniadaniu
..... do fryzjera.

множественное число

1. Dokąd Magda i Maria ..... po filmie?
2. Dokąd ..... Michał i Tomek?
3. W piątek byłam u koleżanki. Po kolacji (my) .....
do kina.
4. Dokąd ..... Piotr i Edyta?

2

Что у вас болит? Закончите предложения.

1. – Co ci jest? – Boli mnie .....
2. – Bola mnie ..... – Bo dużo pracujesz na komputerze.
3. – Boli mnie ..... – Może to angina. Idź do lekarza.
4. – Jak się czujesz? – Niedobrze. Bola mnie .....
5. – Jak pan/pani się dzisiaj czuje? – Lepiej, już nie boli mnie .....

3

Посоветуйте собеседнику, что он должен сделать.

Образец: – Nie jestem zadowolona z mojej pracy. – **Powinnaś poszukać innej pracy.**

1. – Bola mnie mięśnie i głowa. – .....
2. – Jestem zmęczona. – .....
3. – Adam mnie nie rozumie. – .....
4. – Czy masz papierosa? – Za dużo palisz, ...
5. – Nasz samochód znowu jest zepsuty. – .....

4

Вы врач, скажите пациенту, как принимать лекарство.

1. Proszę brać antybiotyk .....
2. Proszę brać wapno .....
3. Musi pan/pani brać aspirynę .....

5

Ответьте на вопросы по образцу: – **Jak często chodzisz do teatru? – Do teatru chodzę raz w miesiącu.**

1. – Jak często chodzisz do fryzjera? – .....
2. – Jak często chodzisz do siłowni? – .....
3. – Czy często chodzisz do kina? – .....
4. – Jak często kupujesz kwiaty? – .....
5. – Czy często chodzisz do kosmetyczki? – .....

6

Слова из скобок поставьте в винительном падеже.

1. Czy masz (dobry dentysta) .....
2. Czy możesz mi polecić (dobry ginekolog) .....
3. Czy możecie polecić (dobry okulista) .....
4. Chyba mam (angina) ....., a mój mąż ma (grypa) .....
5. Nasz szef miał (zawał) .....

7

Сделайте по образцу.

Образец: – Chciałabym zapisać się do doktora **Kubiaka**/do doktora **Dąbrowskiego**.

1. Chciałabym zapisać się do doktora (Nowak) .....
2. Chciałabym zapisać się na środę do doktora (Jaworski) .....
3. Chciałabym zapisać swoją córkę do pani doktor (Kunicka) .....
4. Chciałabym zapisać mamę do pani doktor (Kubiak) .....

8

Восполните предложения, употребляя глаголы: **zbadać, rozebrać się, oddychać, dolegać, boleć, ubrać się, zapisać się.**

A: – Chciałbym/chciałabym ..... do doktora Nowaka na jutro.

B: – Ma pan/pani (7) siódmy numerok./

Dobrze, proszę przyjść na godzinę dwunastą.

U lekarza

A: – Co panu/pani .....

B: – ..... mnie mięśnie i głowa.

A: – Muszę pana/panią ..... Proszę .....

Proszę ..... głęboko, teraz proszę nie .....

Dziękuję, może się pan/pani .....

26. JEDZIEMY NA MAZURY

- Paweł: – Wolisz odpoczywać nad morzem czy w górach?
- Tania: – To zależy od pory roku. Latem jeżdżę nad morze albo jezioro, a jesienią i zimą w góry.
- Paweł: – Wiesz, mógłbym wziąć kilka dni urlopu. Moglibyśmy pojechać na Mazury.
- Tania: – Dobry pomysł!
- Paweł: – Bardzo lubię tamte okolice: lasy, jeziora. Jeśli będzie ładna pogoda, to będziemy pływać kajakiem.
- Tania: – A gdzie będziemy mieszkać?
- Paweł: – Znam bardzo miły pensjonat w Mikołajkach.
- Tania: – Już nie mogę się doczekać.
- Paweł: – Codziennie będziemy jeść świeże ryby, będziemy spacerować...
- Tania: – A będziemy tańczyć?
- Paweł: – Jeśli tylko znajdziemy dobrą dyskotekę.

W drodze

- Tania: – Którędy będziemy jechać?
- Paweł: – O, tędy. Przez Łomżę i Pisz, drogą nr 11 (jedenaście). Będziesz moim pilotem?
- Tania: – Nie wiem, czy dam sobie radę, ale spróbuję. Teraz jedziemy drogą na Nowy Dwór, za Jabłonną trzeba skrócić w prawo.
- Paweł: – Świetnie ci idzie.
- Tania: – O! Jaki piękny widok! Czy możemy się tu zatrzymać?
- Paweł: – Niestety, tutaj nie wolno się zatrzymywać.
- Tania: – Zobacz! Co on robi? Wariat! Jak on jedzie!
- Paweł: – To dość ryzykowne wyprzedzanie!
- Tania: – Dlaczego Polacy jeżdżą tak niebezpiecznie?

26. ЕДЕМ НА МАЗУРЫ

- П: – Где ты предпочитаешь отдыхать? На море или в горах?
- Т: – Это зависит от времени года. Летом я езжу на море или озеро, а осенью и зимой в горы.
- П: – Знаешь, я мог бы взять пару дней отпуска. Мы могли бы поехать на Мазуры.
- Т: – Хорошая идея!
- П: – Я очень люблю эти места: леса, озёра. Если будет хорошая погода, покатаемся на байдарке.
- Т: – А где будем жить?
- П: – Я знаю очень симпатичный пансионат в Миколайках.
- Т: – Уже не могу дождаться.
- П: – Каждый день будем есть свежую рыбу, будем ходить на прогулки...
- Т: – А танцевать будем?
- П: – Если только найдём хорошую дискотеку.

В пути

- Т: – Как поедem?
- П: – Вот, так. Через Ломжу и Пиш, по дороге номер 11. Ты будешь моим гидом?
- Т: – Не знаю, справлюсь ли я. Попробую. Сейчас мы едем по дороге на Новы Двор, за Яблонной нужно повернуть направо.
- П: – Молодец!
- Т: – Ой! Какая красота! Мы можем здесь остановиться?
- П: – К сожалению, здесь нельзя останавливаться.
- Т: – Смотри! Что он делает! Придурок! Как он ведёт машину?
- П: – Это довольно рискованный обгон!
- Т: – Почему поляки водят машины так неосторожно?

- Paweł: – No, nie uogólniajmy. Czy wszyscy Rosjanie jeżdżą bezpiecznie?
 Tania: – Niestety, nie wszyscy. Wiesz, chyba zaczęę podróżować pociągiem.
 Paweł: – Proszę bardzo, tylko nie od dzisiaj.

- П: – Ну, давай не будем обобщать. Разве все русские ездят осторожно?
 Т: – Увы, не все. Пожалуй, я начну путешествовать на поезде.
 П: – Пожалуйста, только не с сегодняшнего дня!

SŁOWNICTWO

- bezpiecznie przyst.** – безопасно
bezpieczny, -a, -e przym. – безопасный, -ая, -ое
bogaty, -a, -e przym. – богатый, -ая, -ое
gracz m – игрок
góry lm – горы
doczekać się dk (teraż. doczekam się, doczekasz się) – дожждаться (я дождусь, ты дождёшься)
jezioro n – озеро
jeździć ndk (teraż. jeżdżę, jeździsz) – ездить (я ежжу, ты ездешь)
kajak m – байдарка
pływać kajakiem – кататься на байдарке
którędy – как, каким путём
las m – лес
martwić się ndk (teraż. martwię się, martwisz się) – беспокоиться (я беспокоюсь, ты беспокоишься)
nad – над; на
nauczyciel m – учитель
niebezpiecznie przyst. – опасно
niebezpieczny, -a, -e przym. – опасный, -ая, -ое
nieostrożnie przyst. – неосторожно
nie wolno – нельзя
odpoczywać ndk (teraż. odpoczywam, odpoczywasz) – отдыхать (я отдыхаю, ты отдыхаешь)
odpowiedzialny, -a, -e przym. – ответственный, -ая, -ое
okolica ż – окрестность
ostrożnie przyst. – осторожно
pensjonat m – пансионат
pilot m – пилот; гид
pisarz m – писатель
prowadzić ndk (teraż. prowadzę, prowadzisz) – вести (я веду, ты ведёшь)
skręcić dk (przysz. skrećę, skrećisz) – повернуть (я поверну, ты повернёшь)
tędy – туда
uogólniać ndk (teraż. uogólniam, uogólniasz) – обобщать (я обобщаю, ты обобщаешь)
wariat m – здесь: придурок
widok m – вид
wiele – много
większość ż – большинство

woda *ż* – вода
wolno – можно
wyprzedzać *ndk* (*teraż. wyprzedzam, wyprzedzasz*) – обгонять (я обгоняю, ты обгоняешь)
wyprzedzić *dk* (*przysz. wyprzedzę, wyprzedzisz*) – обогнать (я обогну, ты обогнишь)
zatrzymywać się *ndk* (*teraż. zatrzymuję się, zatrzymujesz się*) – останавливаться (я останавливаюсь, ты останавливаешься)

Уличное движение

chodnik *m* – тротуар
godzina *ż* **szczytu** – час пик
hamować *ndk* (*teraż. hamuję, hamujesz*) – тормозить (я торможу, ты тормозишь)
hamulce *lm* – тормоза
kierowca *m* – водитель
korek *m* – пробка
pieszcy *m* – пешеход
przejście *n* **podziemne** – подземный переход
ruch *m* **uliczny** – уличное движение
ruszać *ndk* (*teraż. ruszam, ruszasz*) – *здесь:* трогаться

zatrzymać się *dk* (*przysz. zatrzymam się, zatrzymasz się*) – остановиться (я остановлюсь, ты остановишься)
zmartwić się *dk* (*zmartwię się, zmartwisz się*) – беспокоиться (я обеспокоюсь, ты обеспокоишься)
znajdować *ndk* (*teraż. znajduję, znajdujesz*) – находить (я нахожу, ты находишь)
znaleźć *dk* (*przysz. znajdę, znajdziesz*) – найти (я найду, ты найдёшь)

silnik *m* – двигатель
skrzyżowanie *n* – перекрёсток
sygnalizator *m* – светофор
ulica *ż* – улица
wyprzedzać *ndk* (*teraż. wyprzedzam, wyprzedzasz*) – обгонять (я обгоняю, ты обгоняешь)
zatrzymać się *dk* (*przysz. zatrzymam się, zatrzymasz się*) – остановиться (я остановлюсь, ты остановишься)
znak *m* **drogowy** – дорожный знак

GRAMATYKA

BĘDIEMY PŁYWAĆ – сложное будущее время (1)

Будущее время глаголов несовершенного вида образуется при помощи личной формы глагола **być** в настоящем времени и инфинитива. Это так называемое сложное будущее время.

– Co (ty) będziesz robić w sobotę?	– Что ты будешь делать в субботу?
– (Ja) będę odpoczywać na działce.	– Я буду отдыхать на даче.
– Co (wy) będziecie robić w weekend?	– Что вы будете делать в выходные?
– (My) będziemy oglądać telewizję.	– Мы будем смотреть телевизор.

Będę czytać „Pana Tadeusza” Mickiewicza. Я буду читать „Пана Тадеуша” Мицкевича.
 Na urlopie codziennie **będę czytać** poezję. Во время отпуска я каждый день буду читать поэзию.

JEŚLI..., (TO)... – выражение условия (2)

В материале урока 9 рассматривалось сложноподчинённое предложение с придаточным условия, в котором сказуемое было выражено настоящим временем. В предложениях подобного типа можно употреблять сказуемое также и в будущем времени.

Jeśli będę miał czas w przyszłym tygodniu, to pójdę do kina.	Если на будущей неделе у меня будет время, то я пойду в кино.
Jeśli będziesz pływać 2 razy w tygodniu, to będziesz zdrowy całą zimą.	Если будешь плавать 2 раза в неделю, то будешь здоровым всю зиму.
Jeśli dasz mi tę książkę, to przeczytam ją w weekend.	Если дашь мне эту книгу, то я прочитаю её в выходные.

Jeśli kupisz mi telefon komórkowy, **to** będę dzwonić do ciebie codziennie.

Если купишь мне мобильный телефон, то я буду звонить тебе каждый день.

Глаголы **CHODZIĆ, JEŹDZIĆ** – сопоставление глаголов движения

niedokonane (несов. вид)   **dokonane** (сов. вид)

chodzić	iść	pójść
ja chodzę	ja idę	ja pójdę
ty chodzisz	ty idziesz	ty pójdiesz
jeździć	jechać	pojechać
ja jeżdżę	ja jadę	ja pojadę
ty jeździsz	ty jedziesz	ty pojedziesz

➤ В польском языке глаголы движения в сочетании с названиями средств транспорта выступают чаще всего в беспредложной конструкции (**jechać tramwajem, pojechać samochodem**). Имена существительные, обозначающие конечный пункт движения, выступают чаще всего в конструкции с предлогом **do** + родительный падеж.

Глаголы несовершенного вида (**iść, jechać**) употребляются при указании на однократное незаконченное действие.

Adam chodzi do biura pieszo.	Адам ходит в офис пешком.
W zeszłym tygodniu Piotr chodзил do pracy pieszo.	На прошлой неделе Пётр ходил на работу пешком.
W przyszłym miesiącu Monika będzie chodzić pieszo do pracy.	В будущем месяце Моника будет ходить пешком на работу.
Często chodzę do kina.	Я часто хожу в кино.
Nie lubię chodzić do cyrku.	Я не люблю ходить в цирк.
Jeżdżę do biura tramwajem.	Я езжу в офис на трамвае.
W zeszłym tygodniu jeździłem do biura autobusem.	На прошлой неделе я ездил в офис на автобусе.
W przyszłym tygodniu będę jeździć samochodem.	На следующей неделе я буду ездить на машине.
Raz w miesiącu jeżdżę do Krakowa.	Раз в году я езжу в Краков.
Lubię jeździć pociągiem.	Я люблю ездить на поезде.

Dzisiaj idę do teatru na „Tango” Mroźka.	Сегодня я иду в театр на „Танго” Мрожека.
Dzisiaj po południu jadę do Gdańska.	Сегодня во второй половине дня я еду в Гданьск.
Wczoraj szedłem do pracy 20 minut.	Вчера я шёл на работу 20 минут.
Monika jechała z pracy do domu dwie godziny.	Моника ехала с работы домой 2 часа.

Глаголы несовершенного вида (**pójść, pojechać**) употребляются при указании на однократное законченное действие (см. уроки 21 и 25).

– Gdzie jest Tania?	– Где Таня?
– Tania poszła do lekarza.	– Таня пошла к врачу.
Wczoraj pojechałem do pracy taksówką.	Вчера я поехал на работу на такси.
W przyszłym miesiącu pojadę na urlop.	В будущем месяце я поеду в отпуск.
W przyszłym tygodniu pójdę do fryzjera.	На будущей неделе я пойду в парикмахерскую.

WOLNO, NIE WOLNO – выражение запрета или разрешения

В польском языке разрешение или запрет выражается при помощи конструкций:

wolno ≠ nie wolno   **можно ≠ нельзя**
można ≠ nie można

Czy można otworzyć tu okno?	Можно здесь открыть окно?
Czy wolno tu palić?	Здесь можно курить?
Tutaj nie wolno się zatrzymywać.	Здесь нельзя останавливаться.

Модальное слово **wolno/nie wolno** характерно для разговорной речи, в то время как официальное разрешение или запрет (надписи, знаки и т. п.) выражаются при помощи конструкции: **zakaz** + имя существительное (очень часто отглагольное).

zakaz palenia	курить запрещается
zakaz parkowania	парковка запрещена
zakaz wstępu	входа нет
zakaz wjazdu	въезда нет
zakaz kąpiei	купаться запрещается

Кроме того, в учреждениях и институтах употребляются конструкции: **palenie zabronione** (курить запрещается), **wstęp wzbroniony** (вход запрещён).

MŁODZI POLACY – именительный падеж слов, формально определяющих лиц мужского пола

• Имена существительные:

-i для существительных с твёрдой основой. Окончание **i** смягчает согласные основы или влияет на их чередование:

kuzyn – kuzyni	n:ni
student – studenci	t:ci
dentysta – dentyści	t:ci
Włoch – Włosi	s:si
Szwed – Szwedzi	d:dzi

-y для имён существительных, оканчивающихся на согласные **k, g, r** (чередование согласных звуков в основе), а также для имён существительных, оканчивающихся на согласный **c**:

Polak – Polacy	k:c
kolega – koledzy	g:dz
aktor – aktorzy	r:rz
Niemiec – Niemcy	

-e для имён существительных с мягкой основой, а также после групп согласных: **sz, rz, cz, dz**:

lekarz – lekarze
gracz – gracze
nauczyciel – nauczyciele

-owie для имён существительных, обозначающих:

степени родства

syn – synowie

ojciec – ojcowie

dziadek – dziadkowie

Внимание! → brat – bracia

некоторые звания и функции

profesor – profesorowie

generał – generałowie

minister – ministrowie

фамилии

Nowak – (państwo) Nowakowie

Kościuszko – (państwo) Kościuszkowie

Wałęsa – (państwo) Wałęsowie

• Имена прилагательные:

-i смягчение или чередование согласных звуков:

sympatyczny – sympatyczni	n:ni
szczęśliwy – szczęśliwi	w:wi
bogaty – bogaci	t:ci
młody – młodzi	d:dzi
mily – mili	ł:l
zmęczony – zmęczeni	n:ni
zadowolony – zadowoleni	n:ni

-y для имён прилагательных, оканчивающихся на: **k, g, r, c, cz**:

wysoki – wysocy	k:c
niski – niscy	k:c
dobry – dobrzy	r:rz

• Местоимения:

1) притяжательные

mój – **moi** Mój kolega jest sympatyczny. **Moi** koledzy są sympatyczni.

twój – **twoi** Twój szef jest inteligentny. **Twoi** szefowie są inteligentni.

nasz – **nasi** Nasz syn jest zdolny. **Nasi** synowie są zdolni.
wasz – **wasi** Wasz sąsiad jest Anglikiem. **Wasi** sąsiedzi są Anglikami.

2) указательные

ten – **ci** Ten student jest bardzo sympatyczny.
Ci studenci są bardzo sympatyczni.
tamten – **tamci** Tamten dyrektor jest bardzo młody.
Tamci dyrektorzy są bardzo młodzi.

3) вопросительные

jaki – **jacy?** Jaki jest twój kolega? **Jacy** są twoi koledzy?
który – **którzy?** Który aktor grał w tym spektaklu?
Którzy aktorzy grali w tym spektaklu?

В материале урока 23 рассматривалось местоимение **wszyscy**, которое выступало в функции подлежащего.

Wszyscy śpiewają. Все поют.
Wszyscy lubią małe dzieci. Все любят маленьких детей.

Местоимение **wszyscy** может сочетаться с именами существительными, формально определяющими лиц мужского пола во множественном числе.

Wszyscy biznesmeni noszą garnitury. Все бизнесмены носят костюмы.
Wszyscy politycy dużo zarabiają. Все политики много зарабатывают.

Wszyscy Polacy znają bohaterów powieści Henryka Sienkiewicza. Все поляки знают героев романов Генрика Сенкевича.

Вспомните форму местоимения, употребляющегося для определения лиц немужского пола (см. урок 17):

Wszystkie domy w tej dzielnicy są ładne. В этом районе все дома красивые.

Wszystkie psy są wiernymi przyjaciółmi człowieka. Все собаки – верные друзья человека.

Wszystkie kobiety są piękne. Все женщины красивые.

Wszystkie słowa mają swoje znaczenie. Все слова имеют своё значение.

JADĘ NAD MORZE – предлоги nad и w

В конструкциях с глаголами движения (**jechać, iść**) предлоги **nad** и **w** сочетаются с винительным падежом. В конструкциях с глаголами местонахождения (**być, mieszkać, odpoczywać**) предлоги **nad** и **w** требуют творительного или предложного падежа.

(B) Jadę **nad** morze. Я еду на море.
(N) Byłem **nad** morzem. Я был на море.
(B) Jadę **w** góry. Я еду в горы.
(Msc) Byłem **w** górach. Я был в горах.

ZA MŁAWĄ – предлоги za, przed, między + творительный падеж

Предлоги **za, przed, między** в конструкциях, определяющих пространство, требуют от последующего слова формы творительного падежа.

Poczta jest **za** stacją benzynową. Почта находится за автозаправочной станцией.

Szpital jest **między** bankiem a hotelem. Больница находится между банком и гостиницей.

Poczekaj na mnie **przed** kinem. Жди меня у входа в кино.

Za Mławą trzeba skręcić w prawo. За Млавой надо повернуть вправо.

Przed Gdańskiem zatrzymamy się na kawę. Перед Гданьском мы остановимся выпить чашку кофе.

ROZMAWIAMY

Как поедem?

- Jak dojść do poczty?	- Как дойти до почты?
- Tędy/Tamtędy.	- По этой/той дороге.
- Którędy pojedziemy do Gdańska?	- Как поедem в Гданьск?
- Przez Toruń i przez Malbork.	- Через Торунь и Мальборк.
- Jak dojechać do Łodzi?	- Как доехать до Лодзи?
- Trzeba jechać prosto, potem skręcić w lewo.	- Вам нужно ехать прямо, а потом повернуть влево.
- Którą drogą jedziemy do Kutna?	- По какой дороге мы поедem в Кутно?
- Drogą numer osiem.	- По дороге номер 8.

ĆWICZENIA

1

Słowa iz skobok postawte w formie složnego budúego времени, napr.: (pracować) Jutro Adam **będzie pracować** w domu.

robić

1. Co (ty) ..... w sobotę?
2. Co (wy) ..... dzisiaj po południu?
3. Co Monika i Sylwek ..... w Poznaniu?

grać w tenisa

4. W niedzielę rano (ja) .....
5. Czy (ty) ..... w ten weekend?
6. Renata dzisiaj po południu .....

oglądać

7. Jutro wieczorem (my) ..... telewizję.

8. Czy (wy) też ..... jutro telewizję?

czytać

9. W weekend Agata i Wojtek ..... gazety i książki.

śluchać

10. Dziś wieczorem Kasia ..... muzyki.
11. Czy (wy) ..... teraz koncertu Czajkowskiego?

pisać

12. Jutro od 9.00 (dziewiątej) do 13.00 (pierwszej) (ja) ..... raport.

mieć

13. Kiedy (wy) ..... czas na brydża?

Закончите предложения, напр: Jeśli w piątek będę w centrum, **to kupię sobie buty**.

2

1. Jeśli w sobotę będzie ładna pogoda, to (ja) .....
2. Jeśli w weekend będzie padać, to (my) .....
3. Jeśli będziesz mieć czas jutro po południu, to .....
4. Jeśli będę w Warszawie, to .....

Słowa iz skobok napiszite w нужной форме, напр.: Jedziemy przez **Warszawę**. Jedziemy **drogą** numer 32.

3

1. - Którędy jedziemy? - Tędy, przez (Warszawa) ..... i przez (Poznań) .....
2. - Którędy jedziemy do Radomia? - (Droga) ..... nr 25.
3. - Którędy jedziemy do Paryża? - Najpierw (autostrada) ....., a potem (droga) ..... nr 30.
4. - Jak dojść do hotelu „Globus”? - Trzeba iść (ulica) ..... Miłą.

Słowa iz skobok postawte vo множественном числе, напр.: (Anglik) **Anglicy** są dzentelmenami.

4

1. (Polak) ..... jeżdżą nieostrożnie.

2. (Włoch) ..... pięknie śpiewają.
3. (profesor) ..... nie mają czasu na urlopy.
4. (student) ..... lubią się bawić.
5. (aktor) ..... zarabiają mało.
6. (kolega) Moi ..... grają w karty.
7. (lekarz) ..... mają bardzo odpowiedzialną pracę.
8. (pisarz) ..... są ciekawymi ludźmi.
9. (syn) ..... uczą się prowadzić samochód od ojców.

5

Имена прилагательные и имена существительные напишите во множественном числе, напр.: niski Anglik – **niscy Anglicy**:

1. wysoki Polak – .....
2. młody Szwed – .....
3. zdolny student – .....
4. dobry aktor – .....
5. tęgi kolega – .....
6. sympatyczny kuzyn – .....

6

Впишите местоимение **wszyscy** или **wszystkie**.

1. .... duże samochody są szybkie.
2. Czy myślisz, że ..... profesorowie czytają dużo książek?
3. Czy to prawda, że ..... Szwedzi są blondynami?
4. Myślę, że ..... wysokie kobiety są atrakcyjne.
5. .... małe psy są miłe.

7

Закончите предложения, пользуясь конструкцией с предлогами **nad, w, do**:

1. W tym roku jedziemy na urlop .....
2. Wolimy spędzać urlop .....
3. – Gdzie państwo jadą na urlop w tym roku? – Jedziemy .....
4. – Dokąd jedziesz na urlop? – .....

Ответьте на вопросы:

8

1. – Czy tutaj wolno parkować?
  - Tak, ...
  - Nie, ...
2. – Czy tu można palić?
  - Tak, ...
  - Nie, ...
3. – Czy tu można się zatrzymać?
  - Tak, ...
  - Nie, ...
4. – Czy tu wolno spacerować?
  - Tak, ...
  - Nie, ...

Названия городов впишите в творительном падеже.

9

1. Jedziemy drogą nr 18. Za (Szczecin) ..... musimy skręcić w prawo.
2. Najpierw jedziemy drogą nr 6, a potem jedziemy drogą nr 15. Między (Łódź) ..... a (Żyrardów) ..... trzeba skręcić w lewo.
3. Jedziemy drogą nr 28. Przed (Olsztyn) ..... trzeba jechać prosto.
4. Chcemy jechać drogą nr 23. Za (Konin) ..... musimy skręcić w prawo.

27. MOŻE POPŁYWAMY?

- Tania: – O! Tu są korty! Grasz w tenisa?
Paweł: – Tak.
Tania: – Może pogramy dzisiaj po południu?
Paweł: – Prawdę mówiąc, wolę grać w ping-ponga.
Tania: – To może popływamy?
Paweł: – Nie umiem pływać.
Tania: – Żartujesz!
Paweł: – Wcale nie.
Tania: – No to musisz się nauczyć. Będę twoją instruktorką. Możemy zacząć od razu.
Paweł: – To bardzo miła propozycja, ale może jednak nie dzisiaj.
Tania: – Jak chcesz.
Paweł: – O, patrz! Mają tu kajaki. Masz ochotę popływać teraz kajakiem?
Tania: – Nigdy nie pływałam kajakiem. Pływałam łódką, jachtem, ale nie kajakiem.
Paweł: – Chodź, zobaczysz, to nic trudnego.

Wypożyczalnia

- Paweł: – Chcielibyśmy wypożyczyć kajak.
Pan X: – Proszę bardzo.
Paweł: – Ile kosztuje godzina?
Pan X: – 8 złotych. Na jak długo chcą państwo wypożyczyć?
Paweł: – Na jakieś trzy godziny.
Tania: – Tak długo? Poprosimy to (*wskazując na karok*). Jak to się nazywa po polsku?
Pan X: – Karok.

Wieczorem w pensjonacie

- Paweł: – Jesteś smutna. O czym myślisz?

27. МОЖЕТ ПОПЛАВАЕМ?

- T: – О, здесь есть корты! Ты играешь в теннис?
П: – Да.
T: – Может сыграем сегодня после обеда?
П: – Честно говоря, я предпочитаю играть в пинг-понг.
T: – А может, поплаваем?
П: – Я не умею плавать.
T: – Ты шутишь!
П: – Вовсе нет.
T: – Тогда ты должен научиться плавать. Я буду твоим инструктором. Можем сразу же начинать.
П: – Это очень милое предложение с твоей стороны, но может, однако не сегодня.
T: – Как хочешь.
П: – Смотри-ка! Здесь есть байдарки. Ты не хочешь сейчас поплавать на байдарке?
T: – Я никогда не плавала на байдарке. Я плавала на лодке, яхте, но не на байдарке.
П: – Пошли, увидишь. Это совсем не трудно.

Пункт проката

- П: – Мы хотели бы взять напрокат байдарку.
Мужчина: – Пожалуйста.
П: – Сколько в час?
Мужчина: – 8 złotych. Вы надолго берёте?
П: – Часа на три.
T: – Так долго? Дайте нам, пожалуйста, вот это (*указывая на спасательный жилет*). Как это называется по-польски?
Мужчина: – „Карок“.

Вечером в пансионате

- П: – Ты грустна. О чем ты думаешь?

- Tania: – Nie jestem smutna. Myślę o wakacjach w dzieciństwie. Wiesz, kiedy byłam mała, często jeździłam z rodzicami nad morze.
- Paweł: – Opowiedz mi o tym.
- Tania: – Tam, gdzie mieszkaliśmy, była piękna plaża. Często chodziłam na spacery nad morze. Pewnego razu poszłam na plażę i nagle zobaczyłam, że na brzegu leży jakiś stary wrak. Był podobny do todzi Wikingów. Bałam się, bo byłam sama, więc pobiegłam do domu po koleżankę. Kiedy wróciliśmy, wraku już tam nie było. Szukałyśmy, jednak nigdzie nie mogłyśmy go znaleźć. Moja koleżanka nie chciała mi uwierzyć. A ty mi wierzysz?
- Paweł: – Oczywiście, że ci wierzę. Wierzę ci, bo cię kocham.
- Tania: – Czy możesz to powtórzyć?

- T: – Я совсем не грустна, а думаю о каникулах в детстве. Когда я была маленькой, мы часто ездили с родителями на море.
- П: – Расскажи мне об этом.
- T: – Там, где мы жили был чудесный пляж. Я часто ходила гулять на море. Однажды я пошла на пляж и вдруг увидела, что на берегу лежит остов затонувшего корабля, похож на лодку викингов. Я испугалась, так как была одна. Я побежала домой за подружкой. Когда мы вернулись, на берегу ничего уже не было. Мы искали, но ничего не смогли найти. Моя подружка не хотела мне верить. А ты мне веришь?
- П: – Конечно, верю. Верю тебе, потому что тебя люблю.
- T: – Повтори, пожалуйста...

SŁOWNICTWO

- bać się** *ndk* (*teraż. boję się, boisz się*) – бояться (я боюсь, ты боишься)
- biec** *ndk* (*teraż. biegnę, bieg-niesz*) – бежать (я бегу, ты бежишь)
- brzeg** *m* – берег
- dzieciństwo** *n* – детство
- instruktor** *m* – инструктор
- jacht** *m* – яхта
- kort** *m* – корт
- łódka** *ż* – лодка
- od razu** – сразу
- patrzeć** *ndk* (*teraż. patrzę, patrzysz*) – смотреть (я смотрю, ты смотришь)
- pewnego razu** – однажды
- plaża** *ż* – пляж
- plywać** *ndk* (*teraż. pływam, pływasz*) – плавать (я плаваю, ты плаваешь)
- pobiec** *dk* (*pobiegnę, pobieg-niesz*) – побежать (я побегу, ты побежишь)
- podobny, -a, -e** *przym.* (*do kogo*) – похожий, -ая, -ее (*na kogo*)
- prawda** *ż* – правда
- propozycja** *ż* – предложение
- raz** *m* – раз
- rodzice** *pl* – родители
- smutny, -a, -e** *przym.* – грустный, -ая, -ое
- swobodnie** *przysł.* – свободно

umieć *ndk* (teraż. **umiem**, **umiesz**) – уметь (я умею, ты умеешь)
uwierzyć *dk* (*przysz.* **uwierzę**, **uwierzysz**) – поверить (я поверю, ты поверишь)
wcale nie – вовсе нет
wierzyć *ndk* (teraż. **wierzę**, **wierzysz**) – верить (я верю, ты веришь)
Wiking *m* – викинг
właśnie – именно
wrak *m* – остов затонувшего корабля
zauważać *ndk* (teraż. **zauważam**, **zauważasz**) – заме-

чать (я замечаю, ты замечаешь)
zauważyć *dk* (*przysz.* **zauważę**, **zauważysz**) – заметить (я замечу, ты заметишь)
zespół *m* – группа; ансамбль
znajdować *ndk* (teraż. **znajduję**, **znajdujesz**) – находить (я нахожу, ты находишь)
znaleźć *dk* (*przysz.* **znajdę**, **znajdziesz**) – найти (я найду, ты найдёшь)
zupełnie *przysł.* – совсем
żartować *ndk* (teraż. **żartuję**, **żartujesz**) – шутить (я шучу, ты шутишь)

GRAMATYKA

MOŻE POPŁYWAMY? – предлагаем что-л. сделать

При помощи приставки **po-** образуем глаголы совершенного вида, напр.: **podziękować**, **poinformować** (см. урок 12). Однако, это не единственная функция данной приставки. Добавленная к глаголу несовершенного вида, она образует словоформы, называющие действие типа: **porozmawiamy** (trochę) → поговорим (немножко) → **pospacerujemy** (godzinę) → погуляем (часок).

Pogram dziś wieczorem na gitarze.
 Może trochę **poczytasz**?
Popracuję parę minut.

Я поиграю сегодня вечером на гитаре.
 Может немножко почитаешь?
 Поработаю пару минут.

Глаголы с приставкой **po-** могут обозначать также ситуации, когда одна сторона предлагает другой провести время вместе:

Może **potančzymy**?

Может потанцуем?

Może **pogramy** w tenisa?
 Może **pooglądamy** telewizję?

Может поиграем в теннис?
 Может посмотрим телевизор?

NIE UMIEM PŁYWAĆ – глаголы UMIEĆ и ZNAĆ

Глагол **umieć** обозначает умение что-л. делать. Глагол этот сочетается с другими глаголами в инфинитиве.

liczba pojedyncza	liczba mnoga
ja umiem	my umiemy
ty umiesz	wy umiecie
on, ona, ono umie	oni, one umieją

Umiem pływać.

Я умею плавать.

Nie **umiesz** gotować.

Ты не умеешь готовить.

On **umie** grać w tenisa.

Он умеет играть в теннис.

Umiemy grać na pianinie.

Мы умеем играть на пианино.

Umiecie szybko **pisać** na komputerze?

Вы умеете быстро писать на компьютере?

Nasze asystentki **umieją**

Наши ассистентки умеют

mówić po polsku.

говорить по-польски.

Глагол **znać** обозначает обладание какими-л. знаниями. Глагол этот сочетается с именами существительными в винительном падеже.

Znam język polski.

Я знаю польский язык.

Czy **znasz** historię Polski?

Ты знаешь историю Польши?

On **zna** przepisy ruchu drogowego.

Он знает правила уличного движения.

Znamy jego adres.

Мы знаем его адрес.

Czy **znacie** tę piosenkę?

Вы знаете эту песню?

Oni/one **znają** to miasto.

Они знают этот город.

O WAKACJACH – предложный падеж множественного числа имён существительных

Окончания предложного падежа множественного числа:

мужской, женский, средний род:

-ach

(samochód) → Adam wie wszystko o samochodach.

(książka) → Co wiesz o książkach tego autora?

(dziecko – *lm* dzieci) → Myślę o moich dzieciach.

Внимание!: (pisać) o Niemczech, o Włoszech, o Węgrzech.

Имена прилагательные и местоимения (всех родов) в предложном падеже множественного числа:

-ych/-ich

(dobrzy pracownicy) → o dobrych pracownikach

(tanie domy) → o tanich domach

(nowe firmy) → o nowych firmach

(ładne mieszkania) → o ładnych mieszkaniach

(ci moi nowi pracownicy) → o tych moich nowych pracownikach

(te wasze dobre koncerty) → o tych waszych dobrych koncertach

(te wasze dobre restauracje) → o tych waszych dobrych restauracjach

(te twoje nowe okna) → o tych twoich nowych oknach

KIEDY BYŁAM MAŁA, MIESZKALIŚMY... – сложноподчинённые предложения с придаточным места и времени

Обратите внимание на употребление слов **gdzie** и **kiedy** в сложноподчинённых предложениях с придаточным места и времени.

Kiedy mieszkałem w Krakowie, pracowałem w kwaciarni.

Когда я жил в Кракове, я работал в магазине „Цветы”.

Lubiłem jeździć rowerem, **kiedy** miałem osiemnaście lat.

Я любил кататься на велосипеде, когда мне было 18 лет.

Tam, **gdzie** mieszkałem, był piękny las.

Там, где я жил, был красивый лес.

Придаточное времени может начинаться со слова **gdy**. Следует запомнить, что в разговорном языке вместо **gdy**, иногда употребляем слово **jak**:

Gdy byłem mała, często chodziłam do cyrku.

Когда я была малелькой, я часто ходила в цирк.

Zaziębilem się, **gdy** byłem w górach.

Я простудился, когда был в горах.

Skończę czytać gazetę, **jak** zjem obiad.

Я дочитаю газету, когда пообедаю.

ROZMAWIAMY

Рассказываем о прошедшем

Начало рассказа

Pewnego razu...

Однажды...

Kiedyś...

Как-то...

Kiedy miałam 5 (pięć) lat,...

Когда мне было 5 лет...

10 (dziesięć) lat temu...

10 лет тому назад...

Gdy byłem/łam dzieckiem,...

Когда я был маленький/
была маленькая...

Действие

Najpierw..., potem...	Сначала..., потом...
Nagle zobaczyłem/łam	Вдруг я увидел/увидела
Wtedy...	Тогда ...
Więc...	Итак ...

ĆWICZENIA

1

Предложите вместе провести время, напр.: Może **poczytamy?**

a)

Może (grać) ..... w tenisa dziś po południu?

Może (tańczyć) ..... jutro wieczorem?

Może (pływać) ..... dziś po południu?

b)

Może chcesz (czytać) .....?

Może chcesz (oglądać) ..... telewizję?

Może chcesz teraz (pisać) .....?

2

Глагол **umieć** напишите в нужной форме.

1. – Czy (ty) ..... pływać?

– Nie, (ja) nie ..... pływać.

2. – Czy (wy) ..... grać w brydża?

– Nie, (my) nie ..... ale gramy w pokera.

3. – Czy Piotr ..... grać na gitarze?

– Tak, on ..... grać na gitarze.

4. – Czy twoje dzieci ..... już czytać?

– Tak, one ..... już czytać.

3

Восполните предложения, употребляя глаголы: **umieć, znać** или **móc** в нужной форме.

1. Michał jest idealnym kandydatem na męża – ..... gotować, ... sprzątać mieszkanie, ... trzy języki obce, uwielbia teatr, lubi sport. Dlaczego nie ..... znaleźć sobie żony?
2. Ania nie ..... gotować, nie ..... sprzątać, ale ..... grać na pianinie, ... cztery języki obce. .... rozmawiać swobodnie z Francuzami, Anglikami, Rosjanami i Włochami.

4

Слова из скобок напишите в предложном падеже множественного числа, напр.: Marzę o **dalekich podróżach**.

1. Ania i Janek dyskutowali o (nowe propozycje) .....
..... pracy.
2. W sobotę byłem na (urodziny) ..... Agaty.
3. Czy możemy porozmawiać o (wasze plany) .....
na następny rok?
4. Wczoraj rozmawialiśmy o (dobre samochody) .....
a potem o (nasze koleżanki) ..... z pracy.
5. W (duże firmy) ..... jest dużo pracowników.
6. Czy byłaś na (imieniny) ..... Agnieszki?
7. Moje dzieci są teraz na (wakacje) .....

5

Отвечьте на вопросы, напр.: – O czym myślisz? – **O dobrej kolacji.**

1. O czym myślisz? O kim myślisz?

2. O czym marzysz? O kim marzysz?

3. O czym rozmawialiście? O kim rozmawialiście?

7

Восполните предложения, употребляя слова: **когда, gdy, jak, gdzie.**

1. W restauracji, ... jedliśmy obiad, grała piękna muzyka.
2. .... miałem/łam 10 lat, mieszkaliśmy na wsi u dziadków.
3. Zadzwoń do mnie, ... skończysz pracę.
4. Tam, ... jest nasz dom, rosną bardzo piękne, stare drzewa.

8

Закончите предложения, напр.: Kiedy miałem/łam 18 lat, **często chodziłem/łam na dyskotekę.**

1. Kiedy byłem mały/byłam mała, ...
2. Gdy byłem/byłam dzieckiem, ...
3. Kiedy miałem/miałam 18 lat, ...
4. Tam, gdzie mieszkaliśmy/mieszkałyśmy 10 lat temu, ...
5. Tam, gdzie pracowałem/pracowałam, ...

9

Восполните рассказ словами: **нагле, więc, певного дня, kiedy, najpierw, potem, na koniec.**

..... miałam 10 lat, pojechałam z rodzicami na wakacje do Hiszpanii. .... poszliśmy do restauracji na kolację. Był tam zespół, który grał flamenco. .... kobieta, która

siedziała obok nas, zaczęła tańczyć. .... tańczyła zupełnie sama na środku sali, a ..... zaczęli tańczyć również inni goście. Mój tata nie lubi tańczyć, ale ..... zobaczył, że mama wstała od stołu, on wstał także. To było fantastyczne – cała sala tańczyła.

28. KOMPROMIS

- Paweł: – Wiesz, trzeba w końcu naprawić ten kran.
Podaj mi, proszę, klucze.
- Tania: – Mam tylko takie klucze.
- Paweł: – Ten będzie pasował. (po chwili) No i gotowe.
- Tania: – Nie wiedziałam, że jesteś złotą rączką.
- Paweł: – Mam dużo innych zalet. Jestem spokojny, zrównoważony, dojrzały emocjonalnie, mam poczucie humoru, no i umiem naprawiać krany.
- Tania: – I umiesz się zareklamować.
- Paweł: – Wiesz co? Mam pomysł. Zamieszkajmy razem, co ty na to? Ja będę naprawiał krany...
- Tania: – A ja będę gotowała i sprzątała, czy tak? Nie podoba mi się ten układ. Ty będziesz to robił raz na pół roku, a ja codziennie.
- Paweł: – Spróbujmy znaleźć kompromis. Ja będę gotował w weekendy, a ty w tygodniu.
- Tania: – Nie zgadzam się...
- Paweł: – No to dwa razy gotuję ja, dwa razy ty i raz wspólnie.
- Tania: – To brzmi lepiej. Ale wiesz, czy to warto wszystko zmieniać? To chyba nie ma sensu.
- Paweł: – Dla ciebie to nie ma sensu? Przecież liczy się każdy dzień.
- Tania: – Zobaczmy, jak ta współpraca nam wychodzi w praktyce. Ugotujmy coś razem na kolację. Na przykład risotto z groszkiem po wenecku. Chciałam to dzisiaj zrobić.
- Paweł: – A jak to się robi? Tak samo jak risotto po mediolańsku?

28. КОМПРОМИСС

- П: – Знаешь, надо в конце концов починить этот кран. Дай мне, пожалуйста, ключи.
- Т: – У меня только такие ключи.
- П: – Этот подойдет. (минуту спустя) Вот и готово.
- Т: – Я не знала, что ты мастер на все руки.
- П: – У меня ещё много положительных качеств. Я спокойный, уравновешенный, эмоционально созревший. У меня есть чувство юмора, да ещё и краны я умею чинить.
- Т: – И создать себе рекламу.
- П: – Знаешь что, у меня есть идея. Давай будем жить вместе. Что скажешь? Я буду чинить краны...
- Т: – А я буду готовить и убирать. Да? Нет, мне это не нравится. Ты будешь делать что-то раз в полгода, а я ежедневно.
- П: – Давай попробуем найти компромисс. Я буду готовить в выходные, а ты в остальные дни недели.
- Т: – Я не согласна...
- П: – Тогда два раза готовлю я, два раза ты и раз готовим вместе.
- Т: – Это уже лучше. Но стоит ли всё менять? Это не имеет смысла.
- П: – По-твоему, это не имеет смысла? Ведь на счету каждый день.
- Т: – Давай посмотрим, как это сотрудничество будет выглядеть в практике. Приготовим вместе ужин, например, рисотто с горошком по-венециански. Как раз сегодня я хотела это приготовить.
- П: – А как это делается? Так же как рисотто по-милански?

- Tania: – Nie, trochę inaczej: smaży się boczek z cebulą, dodaje się groszek, zalewa wszystko gorącym rosołem.
- Paweł: – Ale ryż gotuje się osobno?
- Tania: – Nie, ryż gotuje się razem z boczkiem i groszkiem. O, tu masz przepis. Przeczytaj, a ja sprawdzę, czy mam wszystko.
- Paweł: – 300 gramów ryżu, 350 gramów zielonego groszku, mała cebula, 50 gramów masła, 50 gramów boczku, litr rosołu, 1 łyżka pokrojonej natki, 2 łyżki startego parmezanu.
- Tania: – Wolisz pokroić cebulę, czy zająć się boczkiem?
- Paweł: – Wolę zająć się boczkiem, mięso to moja specjalność.
- Tania: – Dodaj, proszę, trochę pieprzu i zamieszaj to.

Godzinę później

- Paweł: – Może włączymy jakąś płytę?
- Tania: – Wybierz coś.
- Paweł: – Czy może być Verdi?
- Tania: – Tak, będzie pasował do risotta po wenecku.
- Paweł: – Masz dziwny odtwarzacz. Jak się go włącza?
- Tania: – Naciskasz czarny guzik po lewej stronie, wkładasz płytę i naciskasz „start”.

Po chwili

- Tania: – I co? Smakuje ci?
- Paweł: – Tak, bardzo.
- Tania: – Jak sądzisz? Chyba nam się udało to wspólne gotowanie?
- Paweł: – Udało się. I myślę, że jeszcze niejedno nam się razem w życiu uda...

- T: – Нет, немножко иначе: обжаривается грудинка с луком, добавляется горошек и всё заливается горячим бульоном.
- П: – А рис готовится отдельно?
- T: – Нет, рис готовится вместе с грудинкой и горошком. Вот рецепт. Прочитай, а я проверю, всё ли у меня есть.
- П: – 300 г риса, 350 г зелёного горошка, маленькая луковица, 50 г масла, 50 г грудинки, литр бульона, столовая ложка мелко нарезанной зелени петрушки, 2 столовые ложки натёртого пармезана.
- T: – Ты хочешь порезать лук или заняться грудинкой?
- П: – Предпочитаю грудинку, мясо – это моя специальность.
- T: – Добавь, пожалуйста, немного перца и всё перемешай.

Час спустя

- П: – Может, поставим какую-нибудь пластинку?
- T: – Выбери что-нибудь.
- П: – Верди подойдёт?
- T: – Да, он подойдёт к ризотто по-венециански.
- П: – Странный у тебя проигрыватель. Как он включается?
- T: – Нажимаешь чёрную кнопку с левой стороны, ставишь пластинку и нажимаешь „start”.

Минуту спустя

- T: – И как, вкусно?
- П: – Да, очень.
- T: – Как ты думаешь, по-моему, нам удалась совместная готовка.
- П: – Удалась, и думаю, что ещё не одно нам вместе в жизни удастся.

Przepis na risotto po wenecku

Składniki: 300 g ryżu, 350 g młodego zielonego groszku, mała cebula, 50 g masła, 50 g boczku, litr rosolu, 1 łyżka pokrojonej zielonej pietruszki, 2 łyżki startego parmezanu

Przygotowanie – 15 minut

Gotowanie – 40 minut

Pokroić drobno cebulę i boczek, na rozgrzanej patelni roztopić połowę porcji masła, dodać boczek i cebulę, krótko podsmażyć. Dodać groszek, zalać gorącym rosolem (125 ml) i gotować wszystko przez 10 minut. Następnie dodać ryż i ciągle mieszając, gotować na małym ogniu. Co pewien czas dolewać do ryżu rosół (po jednej łyżce wazowej), a gdy już odparuje, zdjąć patelnię z ognia. Dodać pozostałe masło, parmezan i natkę. Przez parę minut potrzymać pod przykryciem. Smacznego!

Рецепт: Ризотто по-венециански

Продукты: 300 г риса, 350 г молодого зелёного горошка, маленькая луковица, 50 г масла, 50 г грудинки, литр бульона, 1 ложка нарезанной зелени петрушки, 2 ложки натёртого пармезана

Подготавливать – 15 минут

Готовить – 40 минут

Нарезать мелко лук и грудинку, на разогретой сковороде растопить полпорции масла, добавить грудинку и лук. Обжарить. Добавить горошек. Залить горячим бульоном (125 мл) и кипятить 10 минут. Затем добавить рис и, постоянно помешивая, кипятить на небольшом огне, доливая по одному половнику бульона. Когда бульон испарится, снять сковороду с огня. Добавить остальное масло, пармезан и порубленную зелень петрушки. Оставить на несколько минут под крышкой. Приятного аппетита!

SŁOWNICTWO

boczek *m* – грудинка

brzmieć *ndk* – звучать

dodać *dk* (*przysz.* **dodam, dodasz**) – добавить (я добавлю, ты добавишь)

dodawać *ndk* (*teraż.* **dodaję, dodajesz**) – добавлять (я добавляю, ты добавляешь)

dojrzały, -a, -e *przym.* – созревший, -ая, -ее

dolać *dk* (*przysz.* **doleję, dolejesz**) – долить (я долию, ты долиёшь)

dolewać *ndk* (*teraż.* **dolewam, dolewasz**) – доливать (я доливаю; ты доливаешь)

drobno *przysł.* – мелко

groszek *m* – горошек

guzik *m* – пуговица

humor *m* – юмор

inaczej *przysł.* – иначе

kawałek *m* – кусок

klucz *m* – ключ

kompromis *m* – компромисс

kran *m* – кран

kroić *ndk* (*teraż.* **kroję, kroisz**) – резать (я режу, ты режешь)

kromka *ż* – кусок (хлеба)

liczyć *ndk* (*teraż.* **liczę, liczysz**) – считать (я считаю, ты считаешь)

litr *m* – литр

plasterek *m* – ломтик

łyżka *ż* – ложка

łyżka wazowa – половник

mieszać *ndk* (*teraż.* **mieszam, mieszasz**) – мешать (я мешаю, ты мешаешь)

naprawiać *ndk* (*teraż. naprawiam, naprawiasz*) – чинить (я чиню, ты чинишь)
naprawić *dk* (*przysz. naprawię, naprawisz*) – починить (я починю, ты починишь)
natka *ż* – зелень
oprócz – кроме
osobno *przysł.* – отдельно
parmezan *m* – пармезан
patelnia *ż* – сковорода
 poczucie *n* **humoru** – чувство юмора
podać *dk* (*przysz. podam, podasz*) – дать (я даю, ты даёшь)
podawać *ndk* (*teraż. podaję, podajesz*) – подавать (я подаю, ты подаёшь)
podsmażać *ndk* (*teraż. podsmażam, podsmażasz*) – поджаривать (я поджариваю, ты поджариваешь)
podsmażyc *dk* (*przysz. podsmażę, podsmażysz*) – поджарить (я поджарю, ты поджаришь)
pokroić *dk* (*przysz. pokroję, pokroisz*) – нарезать (я нарежу, ты нарежешь)
pokrojony, -a, -e *przym.* – нарезанный, -ая, -ое
pozostały, -a, -e *przym.* – остаточный, -ая, -ое
praktyka *ż* – практика
przepis *m* – рецепт
risotto *n* – ризотто
rosół *m* – бульон
rozgrzany, -a, -e *przym.* – разогретый, -ая, -ое

roztopić *dk* (*przysz. roztopię, roztopisz*) – растопить (я растоплю, ты растопишь)
słoik *m* – стеклянная банка
smacznego! – приятного аппетита!
smaczny, -a, -e *przym.* – вкусный, -ая, -ое
smakować – *здесь:* быть вкусным
specjalność *ż* – специальность
spokojny, -a, -e *przym.* – спокойный, -ая, -ое
sprawdzać *ndk* (*teraż. sprawdzam, sprawdzasz*) – проверять (я проверяю, ты проверяешь)
sprawdzić *dk* (*przysz. sprawdzę, sprawdzisz*) – проверить (я проверяю, ты проверяешь)
starty, -a, -e *przym.* – натёртый, -ая, -ое
strona *ż* – сторона; страница
suszony, -a, -e *przym.* – сушёный, -ая, -ое
szczypta *ż* – щепотка
świeży, -a, -e *przym.* – свежий, -ая, -ое
tak samo *przysł.* – так же
udać się *dk* – удасться; получиться
usmażyć *dk* (*przysz. usmażę, usmażysz*) – пожарить (я пожарю, ты пожаришь)
warto – стоит
wkładać *ndk* (*teraż. wkładam, wkładasz*) – вкладывать (я вкладываю, ты вкладываешь)

włożyć *dk* (*przysz. włożę, włożysz*) – вложить (я вложу, ты вложишь)
wspólnie *przysł.* – совместно, вместе
współpraca *ż* – сотрудничество
zająć się *dk* (*przysz. zajmę się, zajmiesz się*) – заняться (я займусь, ты займёшься)
zajmować się *ndk* (*teraż. zajmuję się, zajmujesz się*) – заниматься (я занимаюсь, ты занимаешься)
zalać *dk* (*przysz. zaleję, zalejesz*) – залить (я заливаю, ты заливаешь)
zaleta *ż* – положительное качество
zalewać *ndk* (*teraż. zalewam,*

zalewasz) – заливать (я заливаю, ты заливаешь)
zamieszać *dk* (*przysz. zamieszam, zamieszasz*) – перемешать (я перемешаю, ты перемешаешь)
zgodzać się *ndk* (*teraż. zgadzam się, zgadzasz się*) – соглашаться (я соглашаюсь, ты соглашаешься)
zgodzić się *dk* (*przysz. zgodzę się, zgodzisz się*) – согласиться (я соглашусь, ты согласишься)
złota rączka *ż* – мастер на все руки
złoty, -a, -e *przym.* – золотой, -ая, -ое
zrównoważony, -a, -e *przym.* – уравновешенный, -ая, -ое

Приготовление еды

gotować *ndk* (*teraż. gotuję, gotujesz*) – готовить (я готовлю, ты готовишь)
ugotować *dk* (*przysz. ugotuję, ugotujesz*) – приготовить (я приготовлю, ты приготовишь)
smażyć *ndk* (*teraż. smażę, smażysz*) – жарить (я жарю, ты жарить)
usmażyć *dk* (*przysz. usmażę, usmażysz*) – пожарить (я пожарю, ты пожаришь)
duścić *ndk* (*teraż. duszę, dusisz*) – тушить (я тушу, ты тушишь)
udusić *dk* (*przysz. uduszę, udusisz*) – потушить (я потушу, ты потушишь)
piec *ndk* (*teraż. piekę, pieczesz*) – печь (я пеку, ты печёшь)
upiec *dk* (*przysz. upiekę, upieczesz*) – испечь (я испеку, ты испечёшь)

JA BĘDĘ NAPRAWIAŁ KRANY – сложное будущее время (2)

В материале урока 26 мы рассматривали конструкцию сложного будущего времени: **będzie + bezokolicznik** (глагол **być** в личной форме будущего времени + инфинитив, напр.: **będę czytać**):

Na urlopie **będę czytać** książki. Во время отпуска я буду читать книги.

➤ Обратите внимание, что в конструкции сложного будущего времени вместо инфинитива можно употребить форму 3 лица прошедшего времени мужского, женского или среднего рода, ед. или мн. ч., напр.: **będę czytał**:

*Będę naprawiać krany
Czy będziesz grać w tenisa?
Czy będziesz czytać?
Adam będzie dzwonił
do żony.
Ewa będzie pisać e-maile.*

или: **Będę naprawiał** krany.
или: Czy **będziesz grał** w tenisa?
или: Czy **będziesz czytał**?
или: Adam **będzie dzwonił**
do żony.
или: Ewa **będzie pisała** e-maile.

*Jutro będziemy pływać
kajakiem.
Jutro będziemy sprzątać.
Czy dzisiaj będziecie pisać
raporty?
Piotr i Paweł będą czytać
gazety.
Monika i Ania będą pływać.*

или: Jutro **będziemy pływali**
kajakiem.
или: Jutro **będziemy sprzątały**.
или: Czy dzisiaj **będziecie pisali**
raporty?
или: Piotr i Paweł **będą czytali**
gazety.
или: Monika i Ania **będą**
pływały.

WYJEŹDŹAM – PRZYJEŹDŹAM – антонимы глаголов движения

Приставки **wy-** и **przy-** образуют антонимические пары глаголов движения:

• несовершенный вид

wychodzić (выходить) – **przychodzić** (приходить)
wyjeżdżać (выезжать) – **przyjeżdżać** (приезжать)

Adam często **wyjeżdża** за границу. Адам часто выезжает за границу.
Mama Andrzeja często **przyjeżdża** do Warszawy. Мама Анджея часто приезжает в Варшаву.

• совершенный вид

wyść (выйти) – **przyść** (прийти)
wyjechać (выехать) – **przyjechać** (приехать)

Muszę dzisiaj wcześniej **wyść** z domu. Сегодня я должен раньше выйти из дома.
Czy możesz wieczorem do nas **przyść**? Ты можешь вечером к нам прийти?

WARTO... – Стоит...

В сочетании со словом **warto** глагол выступает всегда в форме инфинитива:

Czy **warto jechać** do Krakowa? Стоит ехать в Краков?
Nie **warto kupować** tej gazety. Не стоит покупать эту газету.

В конструкциях, выражающих прошедшее время, слово **warto** выступает с глаголом **być** в 3 лице среднего рода: **warto było...**

Warto było tam jechać. Стоило туда поехать.
Nie **warto było** kupować tej gazety. Не стоило покупать эту газету.

JAK TO SIĘ ROBI? – инструкция, поучение

Что как делается, что как сделать... Подобного рода информацию выражаем при помощи:

• безличной конструкции → **robi się, dodaje się, miesza się** и т. п. (глагол в форме 3 лица единственного числа настоящего времени + возвратное местоимение **się**);

• глагола в форме 2 лица единственного числа настоящего времени → **robisz, dodajesz, mieszasz**;

• повелительного наклонения → **zrób, dodaj, mieszaj**;

• инфинитива → **zrobić sos, dodać cebulę, mieszać**.

KILOGRAM CUKRU – Килограмм сахара

Имена существительные, обозначающие количество, меру или часть чего-л., сочетаются с именами существительными, обозначающими вещества типа **sól, cukier, mąka** в родительном падеже:

kilogram (kilo) cukru	килограмм (кило) сахара/сахару
filiżanka kawy	чашка кофе
metr jedwabiu	метр шёлка
kromka chleba	кусочек хлеба
plasterek szynki	ломтик ветчины
kawałek sera	кусочек сыра
2 kilogramy (kilo) ziemniaków	2 килограмма картошки

INNY, TAK SAMO, INACZEJ – Другой, так же, иначе

Прочитайте. Запомните.

• местоимение **inny**:

Ta kurtka jest **inna** – czarna i krótka.

Mój telefon jest **inny** niż twój.

Это другая (иная) куртка – чёрная и короткая.

У меня другой (иной) телефон, чем у тебя.

• местоимение **tak samo**:

Mam na imię **tak samo** jak ty – Andrzej.

Меня зовут так же, как и тебя – Анджей.

• наречие **inaczej**:

Risotto po wenecku **robi się**

inaczej niż risotto

po mediolańsku.

Ризотто по-венециански

делается иначе, чем ризотто

по-милански.

ROZMAWIAMY

Как это делается?

– Jak się robi omlet? – Bierzesz 2 jajka, dodajesz łyżkę mleka...

– Jak się gotuje bigos? – Gotuje się kapustę i osobno mięso...

– Jak się wysyła faks? – Włóż tu list, naciśnij zielony guzik...

– Jak się otwiera ten garaż? – Trzeba włożyć klucz i nacisnąć ten guzik.

ĆWICZENIA

Ответьте на вопросы:

1. – Czy warto zwiedzić Wieliczkę? – Tak, ...

2. – Warto było tu przyjechać? – Tak, ... Nie, ...

3. – Czy warto obejrzeć najnowszy film Polańskiego? – Tak, ...

4. – Warto było inwestować w ten interes? – Nie, ...

5. – Czy warto było zamieszkać razem? – Tak, ...

Составьте вопросы со словом **warto**:

6. – .....

7. – .....

8. – .....

2

Глаголы из скобок поставьте в сложном будущем времени, напр.: (czytać) Dzisiaj wieczorem **będę czytała** książkę.

- (robić) – Aniu, co ..... w piątek wieczorem?
– (Ja) ..... zakupy.
- (robić, grać w tenisa, pływać) – Marku, co (ty) ..... na urlopie? – (Ja) .....
i .....
- (czytać, słuchać) W sobotę Ewa ..... gazety
i ..... muzyki.
- (pisać, dzwonić) W poniedziałek rano Marek ..... listy
i ..... do klientów.
- (robić, mieć) – Co (wy) ..... w sobotę wieczorem? – (My) ..... gości.
- (robić, pisać) – Co Marek i Darek ..... w piątek po południu? – Oni ..... raporty.
- (robić, czytać) – Co Beata i Patrycja ..... w weekend? – (One) .....

3

Данные в скобках глаголы поставьте в нужной форме, напр.: (wyjeżdżać) Ja **wyjeżdżam** jutro. (wyjechać) Adam niedługo **wyjeździe** na urlop.

- Kiedy (ty) (wyjeżdżać) .....?
– ..... w piątek.
- Czy (ty) (wyjechać) ..... ze mną do Madrytu?
– Nie, (ja) nie ..... z tobą.
- (Ja) teraz (wychodzić) ..... do kiosku po gazetę.
- Jestem jeszcze chory, nie (wyjść) ..... dzisiaj z domu.
- Kiedy (przyjeżdżać) ..... twoja mama?
– Mama ..... jutro.

- Aniu, kiedy (przyjechać) ..... do nas, do Warszawy?
– Nie wiem jeszcze, może ..... w maju.
- Kiedy (ty) (przyjść) ..... do mnie?
– ..... w sobotę.

Скажите, как это делается.

- Jak się wysyła faks? – (otwierać, naciskać, wkładać) .....
- Jak się robi naleśniki? – (brać, dodawać, mieszać) .....
- Jak się robi ksero? – (otwierać, wkładać, naciskać) .....

4

Составьте словосочетания:

Слова для выбора: **szynka, sos, woda, wino, ser.**

- łyżka .....
- szklanka .....
- kawałek .....
- plasterek .....
- litr .....

5

Слова из скобок напишите в родительном падеже, напр.: Dodaj łyżeczkę (miód) **miodu**.

- Dodaj do sosu łyżkę (sok) ..... z cytryny.
- Trzeba kupić 2 litry (mleko) ....., kilogram (cukier) ....., i 2 paczki (makaron) .....
- Poproszę pół kilo (ser żółty) .....
- Poproszę ten kawałek (ser biały) .....
- Najpierw smażyz 200 g (boczek) ....., dodajesz szczyptę (sól) ..... i (pieprz) ..... do smaku, potem dodajesz jajka.

6

Восполните предложения:

inaczej/inny, -a, -e/tak samo

1. My żyjemy dzisiaj ..... niż żyli nasi rodzice.
2. Nasza lodówka jest ..... niż wasza.
3. Mój telefon komórkowy jest ..... niż ten.
4. Ciasto na pierogi robi się ..... jak ciasto na kluski.
5. Masz na imię ..... jak ja.

Красные дни календаря

Польские государственные и религиозные праздники:

• государственные праздники:

1 мая – Праздник Трудящихся

3 мая – День Конституции (принятие первой в Европе Конституции – 3 мая 1791 года). Дни с 1 по 3 мая поляки называют обычно „длинными выходными”.

11 ноября – Праздник Независимости – (восстановление государственной независимости Польши 11 ноября 1918 году)

1 января – Новый год

• религиозные праздники:

Пасха – на 1–2 недели раньше православной (март/апрель)

1 ноября – День всех святых и День поминовения усопших

24 декабря – Сочельник

25 декабря – Рождество Христово

Рождество Христово, Пасха, День поминовения усопших – это очень важные для поляков праздники, которые отмечаются в польских семьях независимо от вероисповедания или мировоззрения их членов. 24 декабря в каждом польском доме отмечается Сочельник. Согласно традиции, праздничная трапеза начинается, когда на небе появляется первая звезда. Прежде чем сесть за стол, поляки делятся хлебом Господним (opłatkami) и поздравляют друг друга с праздником.

На столе – по традиции – один прибор оставляется для нежданного гостя, который может постучать в дверь и попросить принять его под кров дома в праздник Сочельника. Никто в этот вечер не должен быть одиноким.

В пасхальную субботу поляки идут в костёл посвятить яйца, хлеб и соль. Освящённое яство несут домой, чтоб поделиться им во время воскресного завтрака – в праздник Воскресения Господня. 1 ноября в Польше отмечается День поминовения усопших. Тогда мы навещаем могилы наших близких, молимся за упокой их души, ставим цветы и лампадки. В этот осенний и часто дождливый день миллионы лампадок создают особую и неповторимую атмосферу глубокого и тихого раздумья...

KLUCZ DO ĆWICZEŃ

Lekcja 1

1. мужской род – bilet, pub, szef, teatr, artysta; женский род – koleżanka, szkoła, restauracja, opera, noc; средний род – kino, spotkanie, wino, piwo
2. 1. Co to jest? 2. Kto to jest? 3. Kto to jest? 4. Co to jest? 5. Kto to jest?
3. 1. drogi 2. dobry 3. dobry
4. 1. Tak, to jest pub. Nie, to nie jest pub. 2. Tak, to jest kalendarz. Nie, to nie jest kalendarz. 3. Tak, to jest kino. Nie, to nie jest kino. 4. Tak, to jest tani notes. Nie, to nie jest tani notes. 5. Tak, to jest drogi koniak. Nie, to nie jest drogi koniak.
5. 1. szkoła 2. kalendarz 3. restauracja 4. opera 5. notes Czy to jest szkoła? Czy to jest kalendarz? Czy to jest restauracja? Czy to jest opera? Czy to jest notes?
6. 1. – Ile kosztują bilety? – Dziesięć złotych. 2. – Ile kosztuje notes? – Cztery złote. 3. – Ile kosztuje kalendarz? – Osiem złotych. 4. – Ile kosztuje piwo? – Pięć złotych.
7. 1. – Co słyhać? ☺ – Dobrze, dziękuję. 2. – Jak się masz? ☺☺ – Bardzo dobrze. 3. – Co leci? ☺☺☺ – Świetnie. 4. – Co słyhać? ☹☹☹ – Fatalnie. 5. – Co u ciebie? ☺☹ – Tak sobie. 8. 2. Dzień dobry. 4. Cześć. 6. Dobry wieczór.

Lekcja 2

1. 1. jestem 2. jest 3. jesteś 4. jesteście
2. 1. mówisz 2. mówię 3. mówi 4. mówią 5. mówimy 6. mówicie 7. mówią
3. 1. Francuzką, Amerykanką. 2. Polakiem, Polką 3. Anglikiem, Angielką 4. Niemcem 5. Rosjaninem, Rosjanką 6. Chińczykiem, Japończykiem
4. 1. on 2. ona 3. one 4. oni 5. ty, ja 6. wy, my
5. 1. po polsku 2. po francusku 3. po angielsku 4. po niemiecku
6. 1. Czy pan jest Polakiem? 2. Czy pan mówi po duńsku? 3. Czy mówisz po włosku? 4. Czy jesteś Hiszpanem? 5. Czy mówisz po fińsku? 6. Czy mówisz po czesku?

7. 1. Czy pan jest Włochem? Czy pan mówi po włosku? 2. Czy pan jest Anglikiem? Czy pan mówi po angielsku? 3. Czy pani jest Polką? Czy pani mówi po polsku? 4. Czy pani jest Francuzką? Czy pani mówi po francusku?
8. 1. Dobrze, dziękuję, a u ciebie? 2. Świetnie, a u ciebie? 3. Dziękuję, dobrze, a u pani? 4. Dziękuję, dobrze, a u pana?
9. 1. To jest Maciek, a to jest Beata. 2. To jest pani Anna Tomasiak, a to jest pani Monika Wypych. 3. To jest pan Jan Kolečki, a to jest pani Maria Safian. 4. To jest Ryszard, a to jest Edyta.

Lekcja 3

1. 1. mam 2. ma 3. mają 4. masz 5. mamy
2. 1. ładny, ładna, ładne 2. piękny, piękne 3. droga, drogie 4. tanie, tania 5. dobry, dobra, dobre
3. 1. Tak, to jest mój parasol. 2. Nie, to nie jest moja znajoma. 3. Tak, to jest moje mieszkanie. 4. Nie, to nie jest moja torebka. 5. Tak, to jest moja teczka.
4. 1. jego 2. jej 3. jego 4. jego 5. jej
5. 1. czyj 2. czyja 3. czyje 4. czyj 5. czyje
6. 1. ta 2. ten 3. to 4. ta, a ta 5. ten, a ten
7. 1. ale. 2. i 3. ale 4. ale
8. 1. bardzo 2. trochę 3. trochę

Lekcja 4

1. 1. mieszkam, mieszka 2. mieszkasz 3. mieszkamy 4. mieszkają 5. mieszkacie 6. robisz, robię 7. robi 8. robicie, robimy 9. robią 10. robią
2. 1. wie 2. wiesz 3. (nie) wiem 4. wiecie 5. wiedzą 6. (nie) wiemy 7. wiedzą
3. 1. Przepraszam, gdzie jest bank? 2. Przepraszam, gdzie jest szpital? 3. Przepraszam, gdzie jest stacja benzynowa? 4. Przepraszam, gdzie jest dworzec?
4. Воспользуйтесь лексикой урока.
5. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 5

1. 1. lubisz, lubię 2. lubicie, lubimy 3. lubi 4. lubią, (nie) lubimy

2. 1. zna 2. znasz, (nie) znam 3. znacie, znamy 4. znają, znają
3. 1. pracuję 2. pracuje, studiuje 3. studiują 4. (nie) pracuje 5. pracujecie 6. studiujemy
4. 1. kawę 2. Piotra, Barbarę 3. restaurację 4. Chopina
5. 1. inżynierem, aktorką 2. nauczycielką, kelnerem 3. ekonomistą, księgową 4. architektem, lekarzem
6. 1. też lubię 2. też znam 3. też pracuję 4. też mówię
7. 1. To jest wino wytrawne czy wino słodkie? 2. To jest „Fiat” czy „Skoda”? 3. To jest Michał czy Jacek? 4. To jest kolega z pracy czy kolega ze szkoły?
8. 1. i, w 2. i, i 3. w, i
9. 1. jaka 2. jakie 3. jaka 4. jakie
10. 1. wiem 2. znasz 3. zna 4. wie 5. wiedza
11. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 6

1. **pytać** 1. (nie) pytam 2. pytasz 3. pytacie 4. (nie) pytamy
zamawiać 1. zamawia 2. zamawiam 3. zamawiacie 4. zamawiamy
2. 1. sympatyczna 2. miły 3. niska, tęga 4. przystojny
3. 1. nowego 2. czarną 3. nową 4. nowego 5. duże
4. tę wysoką 2. tego wysokiego 3. naszą nową 4. mojego starszego 5. swoją młodszą
5. Воспользуйтесь лексикой урока.
6. 1. historią, socjologią 2. sportem 3. sztuką 4. ekologią 5. muzyką, teatrem
7. 1. Agata ma dwadzieścia pięć lat. 2. Szef ma trzydzieści lat. 3. Dziewczyna ma dwadzieścia dwa lata. 4. Pani ma trzydzieści sześć lat. 5. Mam szesnaście lat. 6. Pan ma czterdzieści cztery lata.
8. Воспользуйтесь лексикой урока.
9. Воспользуйтесь лексикой урока.
10. Nazywam się... • Jestem... -em/-ą • Mam ..... lat/lata • Mieszkam w.../Mój adres: ulica... • Mój numer telefonu:..
11. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 7

1. 1. muszę. 2. musisz 3. muszą 4. musimy 5. musicie 6. musi 7. jem, jesz 8. jeść 9. jedzą 10. jemy 11. pijesz 12. piję 13. pijecie 14. pijemy

2. 1. czyta, pisze, sprząta, gotuje 2. czytam, oglądam, jem, piszę 3. oglądamy, piszemy 4. sprzątają
3. Воспользуйтесь лексикой урока.
4. 1. dobrze 2. dużo 3. smacznie 4. ładnie
5. 1. Nie, nie ma kawy. 2. Tak, są lody. 3. Tak, jest. 4. Tak, są.
6. 1. listy 2. książki 3. paszporty 4. słowniki 5. biura 6. gazety 7. parkingi
7. 1. interesujące 2. drogie 3. czarne 4. nowe 5. wiśniowe
8. 1. a tamten jest niski. 2. a tamto jest drogie. 3. a tamta jest słaba. 4. a tamte są daleko. 5. a tamte są tanie.
9. 1. sam 2. samo 3. sam, sam 4. sama 5. samo
10. 1. dwa 2. dwie, dwa 3. dwa 4. dwie 5. dwa
11. 1) 2 złote 2) 5 złotych 10 groszy 3) 3 złote 30 groszy 4) 14 złotych 25 groszy 5) 28 złotych 6). 6 złotych 30 groszy 7). 4 złote 30 groszy 8). 2 złote 10 groszy 9). 1 złoty 80 groszy 10). 3 złote 80 groszy
12. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 8

1. 1. 1. widzisz, widzę 2. widzicie, widzimy 2
2. 1. możesz, mogę 2. może, mogą
3. a) 1. była, był 2. byłam 3. byliście 4. byli b) 1. był 2. była 3. była 4. była 5. było 6. byli
4. 1. młodsza 2. starszy 3. tańsze 4. lepszy 5. wyższa 6. większe
5. 1. Tak, to jest nasz syn. 2. Nie, to nie jest nasza córka. 3. Tak, jest ich ojciec. 4. Tak, to jest nasz dom. 5. Tak, to jest nasza mama. 6. Nie, to nie jest ich babcia. 7. Tak, to jest nasz samochód.
6. Воспользуйтесь лексикой урока.
7. 1. w piątek 2. w środę 3. w sobotę 4. we wtorek 5. w poniedziałek 6. we czwartek 7. w niedzielę
8. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 9

1. 1. dzwoni 2. kończysz, kończę 3. czekam 4. czekacie, czekamy 5. czekają
2. 1. idę 2. idziecie 3. (nie) idą 4. idziesz
3. 1. Wolę kolor czerwony niż kolor zielony. 2. Adam woli ryż niż ziemniaki. 3. Moja żona woli słodkie wino niż wytrawne wino

4. Nasza młodsza córka woli uczyć się niż oglądać telewizję
5. Nasz starszy syn woli grać w tenisa niż grać w golfa.
4. 1. operę 2. balet 3. zieloną herbatę 4. teatr
5. 1. godzina siódma czterdzieści pięć 2. godzina dziewiąta zero pięć 3. godzina jedenasta trzydzieści 4. godzina dwunasta piętnaście 5. godzina dwudziesta dziesięć
6. 1)1; 2) 4.5; 3) 6; 4) 9; 5) 7.20; 6) 10; 7) 5; 8) 2.30; 9) 8; 10) 11; 11) 3.10; 12) 12.30
7. 1. idę do kina 2. wychodzę z pracy 3. zadzwonię do brata 4. zrobię zakupy 5. pojadę do babci
8. Воспользуйтесь лексикой урока.
9. Воспользуйтесь лексикой урока.
10. Воспользуйтесь лексикой урока.
11. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 10

1. 1. rozmawia 2. rozmawiamy 3. (nie) rozmawiacie 4. rozmawiam
2. 1. chciałbyś, chciałbym 2. chciałabyś, chciałabym 3. chcielibyśmy, chcielibyście 4. chciałyby 5. chciałybyśmy, chcielibyśmy
3. 1. będę 2. będziesz 3. będziecie, będą
4. 1. medycynę 2. ekonomię, socjologię 3. informatykę, farmację 4. filologię polską
5. Воспользуйтесь лексикой урока.
6. 1. z koleżanką 2. z Michałem, z Markiem 3. z Dorotą 4. z dyrektorem
7. 1. z nowym 2. z nową 3. z moim 4. z twoim 5. z moją 6. z naszą
8. 1. ma 2. chce 3. lubi 4. mówi 5. zna
9. 1. w przyszłym tygodniu 2. w przyszłym miesiącu 3. w przyszłym roku 4. w przyszłym tygodniu

Lekcja 11

1. 1. chodzą, chodzimy 2. chodzi, chodzić 3. chodzą
2. 1. kurczaka, kaczkę 2. zupę pomidorową 3. zupę cebulową, befszytk 4. mocną kawę, zieloną herbatę
3. 1. polską 2. amerykańską, chińską 3. irlandzki 4. francuską 5. włoską
4. 1. na 2. do 3. dla 4. na
5. 1. soku 2. kawy 3. piwa 4. historią 5. mieszkania

6. 1. czasu, domu, samochodu 2. Agaty, Marzeny 3. Krzysztofa, Piotra 4. pstrąga, kurczaka 5. mieszkania
7. 1. sklepu 2. apteki 3. teatru 4. kina 5. galerii
8. 1. cebulowej 2. czerwonego 3. zielonej 4. japońskiej
9. Воспользуйтесь лексикой урока.
10. 1. z ryżem, jabłkami, z ziemniakami 2. z makaronem, z kapustą i z grzybami
11. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 12

1. 1. czytać, przeczytać 2. zadzwonić, dzwonić 3. zamawiać, zamówić 4. pisać, napisać 5. poczekać, czekać 6. płacić, zapłacić
2. 1. zadzwonić 2. zapłacić 3. zaczekać 4. napisać 5. zrobić 6. zamówić 7. przeczytać
3. 1. często, dziś 2. w sobotę, rzadko 3. po południu, rzadko 4. często, jutro dziś, zwykle 6. zwykle, w weekend 7. dziś, rzadko
4. 1. Agaty 2. mamy 3. syna 4. żony
5. 1. ciebie 2. go 3. nas 4. ich
6. Воспользуйтесь лексикой урока.
7. 1. przekazać, powiedzieć, prosi 2. pomyłka 3. zostawić 4. tu mówi 5. zadzwonić
8. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 13

1. 1. dziesięć po szóstej 2. piętnaście po ósmej 3. w pół do pierwszej 4. za pięć dwunasta 5. w pół do ósmej 6. o szóstej
2. 1. jedziesz 2. lećcie, lecimy 3. jedzie, jedzie 4. jadę, jadą 5. lecą
3. 1. ze mną 2. z nim 3. z nią 4. z tobą 5. z nami, z wami 6. z nimi
4. 1. Poznania, Gdańska 2. Warszawy 3. Londynu 4. Moskwy 5. Paryża, Rzymu 6. Nowego Jorku, Amsterdamu
5. 1. czasu 2. pracy 3. wody, kawy
6. 1. co 2. czego 3. co 4. kogo
7. 1. najpierw czytam gazetę, potem jem kolację 2. najpierw piszę raport, potem rozmawiam z szefem 3. najpierw oglądam telewizję, potem idę na spacer. 4. najpierw mam spotkanie, potem dzwonię do klienta.
8. 1. tramwajem 2. taksówką 3. autobusem 4. pociągiem 5. samochodem

9. 1. w przyszły piątek 2. w przyszłą środę 3. w przyszłą sobotę
4. w przyszłą niedzielę 5. w przyszłym tygodniu 6. w przyszłym miesiącu
10. Воспользуйтесь лексикой урока.
11. 1) w, na, w 2) nad 3) w, na, do 4) na 5) na, do 6) na, do
12. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 14

1. 1. piąty maja 2. siódmy lipca 3. jedenasty listopada 4. szósty czerwca 5. czwarte kwietnia 6. trzeci marca
2. 1. czwarty maja, czwartego maja 2. osiemnasty kwietnia, osiemnastego kwietnia 3. dwudziesty piąty sierpnia, dwudziestego piątego sierpnia 4. od dwudziestego drugiego lipca do dwudziestego szóstego lipca
3. 1. marca 2. lutego 3. sierpnia 4. września
4. Воспользуйтесь лексикой урока.
5. 1. jesień, jesienią 2. wiosna, wiosną 3. zima, zimą 4. lato, latem
6. 1. pana/panią, mnie 2. cię, mnie 3. was, nas 4. cię
7. 1. duże pokoje, dużą widną kuchnię, dużą łazienkę 2. duże mieszkanie, salon, sypialnie, pokój dziecienny, kuchnię, łazienki
8. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 15

1. 1. przyjeżdża 2. odjeżdża 3. odjeżdża
2. bierzesz, biorę 2. bierzecie, (nie) bierzemy
3. 1. Tak, będę. / Nie, nie będzie mnie. 2. Tak, byłam. / Nie, nie było mnie. 3. Tak, był. / Nie, nie był. 4. Tak, będzie. / Nie, nie będzie go. 5. Tak, jest. / Nie, nie ma jej. 6. Tak, była. / Nie, nie była. 7. Tak, będziemy. / Nie, nie będzie nas. 8. Tak, będą. / Nie, nie będzie ich.
4. 1. do, po 2. do, po, dla 3. po, do 4. do, po, na, po 5. do, przez
5. 1. nasz, nasz, swój 2. jej, swoją 3. twoja, moja, swoją 4. swojego, jej 5. wasz, nasz, ze swoim
6. 1. wolniej 2. szybciej 3. lepiej 4. mniej 5. więcej 6. gorzej
7. 1. takie samo 2. taka sama 3. taki sam
8. Воспользуйтесь лексикой урока.
9. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 16

1. 1. otworzyć 2. działa, działa 3. zamknąć 4. wybierasz
2. 1. Nie, w domu nie ma warzyw. 2. Nie, nie lubię bananów. 3. Nie, w pokoju nie ma ręczników. 4. Nie, w pokoju nie ma foteli.
3. 1. biletów 2. kaw, soków, piw 3. szaf, krzesel, stołów, biurek, komputerów 4. owoców
4. 1. dobrych 2. nowych 3. drogich 4. moich 5. tych nowych
5. 1. rynku 2. szpitala 3. Placu Nowego 4. sklepu muzycznego 5. teatru
6. 1. jakiś 2. jakies, jakąś 3. jakiś 4. jakiś 5. jakaś 6. jakiegoś
7. 1. ani, ale 2. ani, ani 3. ale 4. ani, ani
8. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 17

1. 1. pokazać 2. obejrzeć 3. obejrzeć 4. pokazać
2. 1. Beaty 2. Michała 3. mojej babci 4. Marka 5. twojej mamy 6. mojej koleżanki 7. naszej firmy 8. Olgi Boznańskiej 9. Chopina
3. 1. z czternastego wieku 2. z dwunastego wieku 3. z trzynastego wieku 4. z dziewiętnastego wieku
4. 1. ci 2. mu 3. mi 4. jej 5. wam
5. Воспользуйтесь лексикой урока.
6. 1. malarz 2. pisarz 3. uczonec 4. reżyser 5. poeta 6. kompozytor
7. Воспользуйтесь лексикой урока.
8. 1. Adam Nowak, Marię Nowak 2. Basię Jaworską 3. Maciejem Dąbrowskim 4. Michałem Kubiakiem, Katarzyną Kubiak

Lekcja 18

1. • (мужской род) 1. pracowałem 2. pracowałeś 3. pracował 4. mieszkaleś 5. mieszkalem 6. mieszkał 7. ożenił się 8. ożeniłeś 9. ożeniłem 10. urodziłeś 11. urodziłem 12. urodził • (женский род) 1. mieszkalaś 2. mieszkalam 3. mieszkała 4. mieszkalaś 5. mieszkalam 6. mieszkala 7. wyszłaś za mąż 8. wyszłam za mąż 9. wyszła za mąż 10. urodziłaś 11. urodziłam 12. urodziła • (средний род) 1. urodziło się 2. mieszka
2. 1. chciałem, miałem, musiałem, wiedziałem 2. miał, chciał, musiał, chciała, musiała, miała

3. Воспользуйтесь лексикой урока.
4. 1. w zeszłym tygodniu 2. w zeszły piątek 3. w zeszłą środę 4. w zeszłym miesiącu 5. w zeszłym roku
5. Воспользуйтесь лексикой урока.
6. a) 1. z pracy 2. z wycieczki 3. z konferencji 4. ze mnie b) 1. u twojego brata 2. u Piotra 3. u twojej siostry 4. u Magdy
7. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 19

1. 1. robiliście, pisaliśmy, czytaliśmy 2. mieszkali, mieszkali 3. odpoczywali, odpoczywaliśmy 4. oglądaliście, oglądaliśmy 5. studiowały, studiowały
2. Воспользуйтесь лексикой урока.
3. 1. chcieliśmy, musieliśmy, mieliśmy 2. chcieliśmy, musieliśmy, mieliśmy
4. 1. w sklepie 2. w operze 3. na kolacji 4. na spotkaniu 5. w bibliotece
5. 1. na dobrym 2. w japońskiej 3. w moim 4. w twoim
6. 1. o nowym samochodzie 2. o tej interesującej pracy 3. o ładnym prezencie 4. o naszym spotkaniu
7. 1. tym razem, następnym razem 2. ostatnim razem
8. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 20

1. 1. czytałem/-am, przeczytałem/-am 2. pisałam, napisałam 3. robił, zrobił 4. wysyłała, wysłała 5. wracali, wrócili
2. 1. często, wczoraj 2. zwykle, dziś 3. dziś, wczoraj 4. codziennie, dziś 5. często, dziś
3. 1. mogłam 2. mogłem 3. mógł 4. mogła 5. mogliśmy 6. mogli 7. mogłyśmy 8. mogłyście
4. Воспользуйтесь лексикой урока.
5. 1) że 2) czy, czy 3) czy, że, że 4) czy, czy
6. 1. Piotr zapytał, czy Ewa ma czas jutro rano. Ewa odpowiedziała, że tak. Piotr powiedział, że jutro jest dobry koncert i zapytał, czy Ewa/ona chce iść? Ewa powiedziała, że chętnie. 2. Michał zapytał, czy Kasia lubi muzykę klasyczną. Kasia odpowiedziała, że raczej nie. Michał zapytał, czy Kasia/ona ma płyty Milesa Davisa. Kasia odpowiedziała, że tak. 3. Ona zapytała, czy on może wezwać policję. On, odpowiedział, że tak.

7. 1. bankomat, bankomat 2. wpłacić, numer konta 3. wypłacić 4. przelać

Lekcja 21

1. 1. zadzwonię, 2 kupię, 3 zrobię, 4 pojedę, 5 zapłacę, 6 posprzątam, 7 przeczytam
2. 1. zrobię 2. zapłaci 3. pojedziemy 4. pójdzie 5. wróci 6. zamówił
3. a) 1. kolacji 2. śniadaniu 3. spotkaniu 4. obiedzie 5. konferencji b) 1. na parterze 2. na widowni 3. na scenie 4. na balkonie
4. 1. Aniu 2. Mamo 3. Beato 4. Panie prezesie 5. Pani prezes 6. Pani Marto 7. Panie Marku
5. 1. która 2. który 3. które 4. które 5. którą 6. którego
6. 1. tego reżysera 2. tę śpiewaczkę 3. tego aktora 4. tego śpiewaka
7. 1. czegoś 2. kogoś 3. kimś 4. coś
8. 1. siedemnastego czerwca 2. ósmego września 3. dwudziestego drugiego stycznia

Lekcja 22

1. 1. przeczytaj, 2. napisz, 3. podaj, 4. potrzymaj, 5. weź, 6. zrób
2. 1. napisz, 2. pisz 3. przeczytaj 4. czytaj 5. dzwoń 6. zadzwoń 7. wracaj 8. wróć
3. 1. Niech pan zadzwoni jutro po południu. 2. Niech pan przeczyta ten artykuł. 3. Niech pan idzie już do domu. 4. Niech pani przymiery tę sukienkę. 5. Niech pani zobaczy tę bluzkę.
4. 1. większa 2. mniejszy 3. krótsza 4. dłuższa
5. 1. sobie 2. siebie 3. sobie 4. sobie 5. sobą
6. 1. gotówką 2. drobne 3. resztę 4. czekiem 5. kartą
7. 1. w lipcu, we wrześniu 2. w listopadzie 3. w grudniu 4. w sierpniu, w maju 5. w styczniu 6. w marcu 7. w lutym 8. w kwietniu 9. w czerwcu 10. w październiku
8. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 23

1. 1. potrzebuje 2. uczę się 3. szukam 4. życzę 5. potrzebujemy
2. • (мужской род, ед. ч.) 1. mógłbyś, mógłbym 2. mógłby • (женский род ед. ч.) 3. mogłabyś, mogłabym 4. mogłaby • (мужской

- род, мн. ч.) 5. moglibyście, moglibyśmy 6. mogliby • (женский род, мн. ч.) 7. mogłybyście, mogłybyśmy 8. mogłyby
3. 1. mojej żonie 2. Agnieszce 3. mojemu synowi, mojej córce 4. Piotrowi 5. Monice 6. szefowi 7. Ani 8. Michałowi
  4. 1. od siódmej do osiemnastej 2. od jedenastej do dwudziestej czwartej 3. od ósmej do dwudziestej 4. od dwunastej do dwudziestej drugiej 5. od dziesiątej do dziewiętnastej
  5. Воспользуйтесь лексикой урока.
  6. 1. urlopu 2. muzyki klasycznej 3. radia 4. paszportu 5. języka francuskiego
  7. 1. potrzebuję 2. potrzebny mi jest 3. potrzebny mi jest 4. potrzebuję 5. potrzebuję 6. potrzebny mi
  8. 1. wszędzie 2. zawsze 3. wszyscy 4. wszystko 5. wszyscy
  9. 1. sam, sam 2. sama, sama, sama 3. samo, samo, samo

Lekcja 24

1. 1. oglądanie 2. chodzenie 3. pisaniem 4. zrobienia 5. załatwienia 6. przygotowanie 7. strzyżenie, farbowanie
2. 1. pływanie 2. z pisaniem 3. do zrobienia 4. do załatwienia
3. 1. dobrego fryzjera 2. dobrą kosmetyczkę 3. dobrego lekarza 4. dobrego prawnika
4. 1) do, u 2) na, u 3) u 4) do, na, u
5. 1) na, do 2) na, do 3) na, do
6. 1. z klientem 2. z Piotrem 3. z fryzjerem 4. z dyrektorem 5. z koleżanką
7. Воспользуйтесь лексикой урока.

Lekcja 25

1. • (единственное число) 1. poszedłem 2. poszedł 3. poszłaś 4. poszłam • (множественное число) 1. poszły 2. poszli 3. poszłyśmy 4. poszli
2. 1. głowa 2. plecy 3. gardło 4. uszy 5. żołądek
3. 1. powinieneś iść do lekarza 2. powinnaś iść na urlop 3. powinnaś z nim porozmawiać 4. powinieneś mniej palić 5. powinieneś kupić nowy samochód
4. 1. co dwanaście godzin 2. rano i wieczorem 3. wieczorem
5. 1. raz w miesiącu 2. trzy razy w tygodniu 3. dwa razy w miesiącu 4. raz w tygodniu 5. raz w miesiącu

6. 1. dobrego dentystę 2. dobrego ginekologa 3. dobrego okulistę 4. anginę, grypę 5. zawał
7. 1. Nowaka 2. Jaworskiego 3. Kunickiej 4. Kubiak
8. A: zapisać się U lekarza A: dolega B: bolą A: zbadać, rozebrać się, oddychać, oddychać, ubrać

Lekcja 26

1. 1. będziesz robić 2. będziecie robić 3. będę robić 4. będę grać w tenisa 5. będziecie grać w tenisa 6. będzie grać w tenisa 7. będziemy oglądać 8. będziecie oglądać 9. będą czytać 10. będziecie słuchać 11. będziecie słuchać 12. będę pisać 13. będziecie mieć
2. Воспользуйтесь лексикой урока.
3. 1. Warszawę, Poznań 2. drogą 3. autostradą, drogą 4. ulicą
4. 1. Polacy 2. Włosi 3. profesorowie 4. studenci 5. aktorzy 6. koledzy 7. lekarze 8. pisarze 9. synowie
5. 1. wysocy Polacy 2. młodzi Szwedzi 3. zdolni studenci 4. dobrzy aktorzy 5. tędzy koledzy 6. sympatyczni kuzyni
6. 1. wszystkie 2. wszyscy 3. wszyscy 4. wszystkie 5. wszystkie
7. 1. nad morze 2. w górach 3. do Zakopanego 4. do Grecji
8. 1. Tak, tutaj wolno parkować. / Nie, tutaj nie wolno parkować. 2. Tak, tu można palić. / Nie, tu nie można palić. 3. Tak, tu można zatrzymać się. / Nie, tu nie można zatrzymać się. 4. Tak, tu wolno spacerować. / Nie, tu nie wolno spacerować
9. 1. Szczecinem 2. Łodzią, Żyrardowem 3. Olsztynem 4. Koninem

Lekcja 27

1. 1. a) pogramy, potańczymy, popływamy b) poczytać, pooglądać, popisać
2. 1. umiesz, umiem 2. umiecie, umiemy 3. umie, umie, 4. umieją, umieją
3. 1. umie, umie, zna, może 2. umie, umie, umie, zna, może
4. 1. nowych propozycjach 2. urodzinach 3. waszych planach 4. dobrych samochodach, naszych koleżankach 5. dużych firmach 6. imienninach 7. wakacjach
5. Воспользуйтесь лексикой урока.
6. 1. gdzie 2. kiedy 3. gdy 4. gdzie
7. Воспользуйтесь лексикой урока.

8. 1. kiedy 2. pewnego dnia/kiedyś 3. nagle 4. najpierw 5. potem
6. kiedy

Lekcja 28

1. 1. Tak, warto zwiedzić Wieliczkę/warto ją zwiedzić. 2. Tak, warto było tu przyjechać. Nie, nie warto było tu przyjechać. 3. Tak, warto obejrzeć najnowszy film Polańskiego/jego najnowszy film. 4. Nie, warto było w niego zainwestować/zainwestować w ten interes.
5. Tak, warto zamieszkać razem.
2. 1. będziesz robiła, będę robiła 2. będziesz robił, będę grał w tenisa, będę pływał 3. będzie czytała, będzie słuchała 4. będzie pisał, będzie dzwonił 5. będziecie robili, będziemy mieli 6. będą robili, będą pisali 7. będą robiły, będą czytały
3. 1. wyjeżdżasz, wyjeżdżam 2. wyjedziesz, wyjadę 3. wychodzę 4. wyjdę 5. przyjeżdża, przyjeżdża 6. przyjedziesz, przyjadę 7. przyjdiesz, przyjdę
4. Воспользуйтесь лексикой урока.
5. 1. łyżka sosu 2. szklanka wina 3. kawałek sera 4. plasterek szynki 5. litr wody
6. 1. soku 2. mleka, cukru, makaronu 3. sera żółtego 4. sera białego 5. boczku, soli, pieprzu
7. 1. inaczej 2. inna 3. inny 4. inaczej 5. tak samo

LICZEBNIKI

Количественные имена числительные	Порядковые имена числительные
1 jeden	pierwszy, pierwsza, pierwsze
2 dwa	drugi, druga, drugie
3 trzy	trzeci, trzecia, trzecie
4 cztery	czwarty, -a, -e
5 pięć	piąty, -a, -e
6 sześć	szósty, -a, -e
7 siedem	siódmy, -a, -e
8 osiem	ósmy, -a, -e
9 dziewięć	dziwiąty, -a, -e
10 dziesięć	dziesiąty, -a, -e
11 jedenaście	jedenasty, -a, -e
12 dwanaście	dwunasty, -a, -e
13 trzynaście	trzynasty, -a, -e
14 czternaście	czternasty, -a, -e
15 piętnaście	piętnasty, -a, -e
16 szesnaście	szesnasty, -a, -e
17 siedemnaście	siedemnasty, -a, -e
18 osiemnaście	osiemnasty, -a, -e
19 dziewiętnaście	dziewiętnasty, -a, -e
20 dwadzieścia	dwudziesty, -a, -e
21 dwadzieścia jeden	dwudziesty pierwszy, etc.
30 trzydzieści	trzydziesty, -a, -e
40 czterdzieści	czterdziesty, -a, -e
50 pięćdziesiąt	pięćdziesiąty, -a, -e
60 sześćdziesiąt	sześćdziesiąty, -a, -e
70 siedemdziesiąt	siedemdziesiąty, -a, -e
80 osiemdziesiąt	osiemdziesiąty, -a, -e
90 dziewięćdziesiąt	dziewięćdziesiąty, -a, -e
100 sto	setny, -a, -e
200 dwieście	dwusetny, -a, -e
300 trzysta	trzechsetny, -a, -e
400 czterysta	czterechsetny, -a, -e
500 pięćset	pięćsetny, -a, -e
600 sześćset	sześćsetny, -a, -e

700 siedemset	siedemsetny, -a, -e
800 osiemset	osiemsetny, -a, -e
900 dziewięćset	dziewięćsetny, -a, -e
1000 tysiąc	tysięczny, -a, -e
2000 dwa tysiące	dwutysięczny, -a, -e
3000 trzy tysiące	trzytysięczny, -a, -e
4000 cztery tysiące	czterotysięczny, -a, -e
5000 pięć tysięcy	pięciotysięczny, -a, -e
1000000 milion	milionowy, -a, -e

A

adres *m* – адрес
aktor *m* – актёр
aktorka *ż* – актриса
album *m* – альбом
ale – но
aleja *ż* – аллея
ananas *m* – ананас
angielski, -a, -e *przym.* – английский, -ая, -ое
angina *ż* – ангина
antybiotyk *m* – антибиотик
antyczny, -a, -e *przym.* – античный, -ая, -ое
antyk *m* – предмет антиквариата
aparat *m* **fotograficzny** – фотоаппарат
apartament *m* – апартамент
apteka *ż* – аптека
arbuz *m* – арбуз
architekt *m* – архитектор
aria *ż* – ария
artykuł *m* – статья
aspiryna *ż* – аспирин
asystent *m* – ассистент
asystentka *ż* – ассистентка
atmosfera *ż* – атмосфера
atrakcyjny, -a, -e *przym.* – привлекательный, интересный
autentyczny, -a, -e *przym.* – подлинный, -ая, -ое
awizo *n* – авизо

B

babcia *ż* – бабушка
bać się *ndk* – бояться

badać *ndk* – здесь: осматривать больного
balejaż *m* – балеаж
balet *m* – балет
balkon *m* – балкон
bałagan *m* – беспорядок
banan *m* – банан
bank *m* – банк
bankomat *m* – банкомат
baranina *ż* – баранина
bardzo *przym.* – очень
barok *m* – барокко
barokowy, -a, -e *przym.* – барочный, -ая, -ое
barszcz biały *m* – суп на мучной закуске
barszcz czerwony *m* – борщ
basen *m* – бассейн
benzyna *ż* – бензин
bezpiecznie *przym.* – безопасно
bezpieczny, -a, -e *przym.* – безопасный, -ая, -ое
beżowy, -a, -e *przym.* – бежевый, -ая, -ое
biały, -a, -e *przym.* – белый, -ая, -ое
biblioteczka *ż* – библиотечный шкаф
biec *ndk* – бежать
biedny, -a, -e *przym.* – нищий, несчастный, -ая, -ое
bielizna *ż* – бельё
bigos *m* – бигос
bilet *m* – билет
biologia *ż* – биология
biurko *n* – письменный стол
biuro *n* – офис

blisko *przysł.* – близко
blokować *ndk* – блокировать
blondyn *m* – блондин
blondynka *ż* – блондинка
bluzka *ż* – блузка
boczek *m* – грудинка
bogaty, **-a**, **-e** *przym.* – богатый, -ая, -ое
boleć *ndk* – только 3 л. болеть
brać *ndk* – брать
brat *m* – брат
brązowy, **-a**, **-e** *przym.* – коричневый, -ая, -ое
broda *ż* – борода
brunet *m* – брюнет
brunetka *ż* – брюнетка
brydż *m* – бридж
brzeg *m* – берег
brzmieć *ndk* – звучать
brzoskwinia *ż* – персик
brzuch *m* – живот
brzydki, **-a**, **-e** *przym.* – некрасивый, уродливый, -ая, -ое
budynek *m* – здание
burza *ż* – гроза
but *m* (*lm buty*) – ботинок (ботинки)
być *ndk* (*teraz. jestem, jesteś*) – быть (есть)

C

cały, **-a**, **-e** *przym.* – весь, вся, всё
cebula *ż* – лук
chcieć *ndk* (*teraz. chcę, chcesz*) – хотеть
chemia *ż* – химия
chętnie *przysł.* – охотно, с удовольствием
chirurg *m* – хирург

chleb *m* – хлеб
chłopak *m* – парень
chodzić *ndk* (*chodzę, chodzisz*) – ходить
choreograf *m* – хореограф
choreografia *ż* – хореографии
choroba *ż* – болезнь
chory, **-a**, **-e** *przym.* – больной, -ая, -ое
chór *m* – хор
chwileczka – минутка
chyba – кажется
ciastko *n* – пирожное
ciasto *n* – тесто
ciągle *przysł.* – постоянно
ciekawość *ż* – любопытство
ciekawy, **-a**, **-e** *przym.* – интересный, -ая, -ое
cielęcina *ż* – телятина
ciemnozielony, **-a**, **-e** *przym.* – тёмно-зелёный, -ая, -ое
ciepło *przysł.* – тепло
cieszyć się *ndk* (*teraz. cieszę się, cieszysz się*) *z czego* – радоваться чему
ciocia *ż* – тётя
co ci jest? – что с тобой
co miesiąc *przysł.* – каждый месяц, ежемесячно
co – что
codziennie *przysł.* – каждый день, ежедневно
coś – что-нибудь/-либо
córka *ż* – дочка
cudowny, **-a**, **-e** *przym.* – чудесный, -ая, -ое
cudzoziemiec *m* – иностранец
cudzoziemka *ż* – иностранка
cukier *m* – сахар
cytryna *ż* – лимон

czarny, **-a**, **-e** *przym.* – чёрный, -ая, -ое
czas *m* – время
czasami *przysł.* – иногда, время от времени
czekać *ndk* (*teraz. czekam, czekasz*) *na kogo, co* – ждать кого, чего
czekolada *ż* – шоколад
czemu nie – почему бы нет
czereśnia *lm* – черешня
czerwony, **-a**, **-e** *przym.* – красный, -ая, -ое
cześć – привет
często *przysł.* – часто
czosnek *m* – чеснок
czuć *ndk* (*teraz. czuję, czujesz*) – чувствовать
czuły, **-a**, **-e** *przym.* – нежный, ласковый, -ая, -ое
czy – *вопросительная частица, в большинстве случаев не переводится*
czyj, czyja, czyje – чей, чья, чьё
czynny, **-a**, **-e** *przysł.* – действующий, работающий
czytać *ndk* (*teraz. czytam, czytasz*) – читать

D

daleko *przysł.* – далеко
danie *n* – блюдо
dawny, **-a**, **-e** *przym.* – старинный, древний, -ая, -ее
debet *m* – дебет
decyzja *ż* – решение
denerwować się *ndk* (*denerwuję się, denerwujesz się*) – волноваться
dentysta *m* – стоматолог

dentystka *ż* – стоматолог (женщина)
dermatolog *m* – дерматолог
deser *m* – десерт
deszcz *m* – дождь
dla – для
dłaczego – почему
dłoń *ż* – ладонь
długi, **-a**, **-e** *przym.* – длинный, долгий, -ая, -ое
długo *przysł.* – долго
długopis *m* – ручка
doba *ż* – сутки
dobry, **-a**, **-e** *przym.* – хороший, -ая, -ее
dobrze *przysł.* – хорошо
doczekać się *dk* (*przysz. doczekam się, doczekasz się*) – дожждаться
dodać *dk* (*przysz. dodam, dodasz*) – добавить
dodawać *ndk* (*teraz. dodaję, dodajesz*) – добавлять
dojrzały, **-a**, **-e** *przym.* – зрелый, -ая, -ое
dokąd – куда
dokładnie *przysł.* – точно, подробно
dokument *m* – документ
dolać *dk* (*przysz. doleję, dolejesz*) – долить
dolewać *ndk* (*teraz. dolewam, dolewasz*) – доливать
domofon *m* – домофон
dostać *dk* (*przysz. dostanę, dostaniesz*) – получить
dostawać *ndk* (*teraz. dostaję, dostajesz*) – получать
dość – достаточно, хватит
dotąd – до сих пор, до тех пор

dowcip *m* – анегдот
dowód *m osobisty* – гражданский паспорт
dres *m* – тренировочный костюм
drobne *lm (D drobnych)* – мелочь (мелочи)
drobno *przysł.* – мелко
droga *ż* – дорога
drogi, **-a**, **-e** *przym.* – дорогой, -ая, -ое
drób *m* – птица
dusić *ndk (teraż. duszę, dusisz)* – тушить
dużo *przysł.* – много
duży, **-a**, **-e** *przym.* – большой, -ая, -ое
dworzec autobusowy *m* – автобан
dworzec kolejowy *m* – железнодорожный вокзал
dyktafon *m* – диктафон
dyrektor *m* – директор
dyskoteka *ż* – дискотека
dziadek *m* – дедушка
dziadkowie *lm* – дедушка с бабушкой
dział *m* – отдел
działać *ndk (teraż. działam, działasz)* – действовать
dzieciństwo *n* – детство
dzielnica *ż* – район
dziennikarka *ż* – журналистка
dziennikarstwo *n* – журналистика
dziennikarz *m* – журналист
dziewczyna *ż* – девочка, девушка
dzięki – благодаря
dziękować – благодарить

dzisiejszy, **-a**, **-e** *przym.* – сегодняшний
dziś, **dzisiaj** – сегодня
dziwny, **-a**, **-e** *przym.* – странный, -ая, -ое
dzwonek – здесь: звонок
dzwonić *ndk (teraż. dzwonię, dzwonisz)* *do kogo* – звонить кому

E

ekologia *ż* – экология
ekonomia *ż* – экономия
ekonomista *m* – экономист
ekonomistka *ż* – экономист (женщина)
ekspres *m* – экспресс
elegancki, **-a**, **-e** *przym.* – элегантный, изысканный, -ая, -ое

F

farba *ż* – краска
farbować *ndk (teraż. farbuję, farbujesz)* – красить
farbowanie *n* – окраска
farmacja *ż* – фармация, фармацевтика
fasola *ż* – фасоль
festiwal *m* – фестиваль
filharmonia *ż* – филармония
filizanka *ż* – чашка
film *m* – фильм
filologia angielska (anglistyka) *ż* – английская филология
filologia polska (polonistyka) *ż* – польская филология

filologia romańska (romanistyka) *ż* – романская филология
firma *ż* – фирма
fizyka *ż* – физика
fotel *m* – кресло
francuski, **-a**, **-e** *przym.* – французский, -ая, -ое
frytki *lm* – картофель фри
fryzjer *m* – парикмахер
fryzjerka *ż* – парикмахер (женщина)
fryzura *ż* – причёска

G

gadać *ndk (teraż. gadam, gadasz)* – говорить, болтать
galeria *ż* – галерея
gardło *n* – горло
garnitur *m* – костюм
gaz *m* – газ
gazeta *ż* – газета
gdzie – где
gdzieś – где-нибудь/-либо
genialny, **-a**, **-e** *przym.* – гениальный, -ая, -ое
geografia *ż* – география
ginekolog *m* – гинеколог
głęboko *przysł.* – глубоко
głodny, **-a**, **-e** *przym.* – голодный, -ая, -ое
głos *m* – голос
głośnik *m* – громкоговоритель
głowa *ż* – голова
główny, **-a**, **-e** *przym.* – главный, -ая, -ое
godzina *ż* – час
golenie *n* – бритьё
golf *m* – гольф

golić *ndk (teraż. golę, golisz)* – брить
gorączka *ż* – температура
gość *m* – гость
gotować *ndk (teraż. gotuję, gotujesz)* – варить
gotowy, **-a**, **-e** *przym.* – готовый, -ая, -ое
gotówka *ż* – наличные
gotycki, **-a**, **-e** *przym.* – готический, -ая, -ое
gotyk *m* – готика
góra *ż* – гора
góry *lm* – горы
gracz *m* – игрок
grać *ndk (teraż. gram, grasz)* – играть
gratulować *ndk (teraż. gratuluję, gratulujesz)* – поздравлять
groch *m* – горох
groszek *m* – горошек
gruszka *ż* – груша
grypa *ż* – грипп
grzyby *lm* – грибы
grzywka *ż* – причёска
guzik *m* – пуговица
gwiazda *ż* – звезда

H

hamować *ndk (teraż. hamuję, hamujesz)* – тормозить
hamulce *lm* – тормоза
herbata *ż* – чай
historia *ż* – история
hiszpański, **-a**, **-e** *przym.* – испанский, -ая, -ое
hobby *n* – хобби
hokej *m* – хоккей
humor *m* – юмор

I
ile – сколько
imieniny *lm* – именины
imię *n* – имя
inaczej *przym.* – иначе
indyk *m* – индюк, индейка
informacja *ż* – информация, сведения
informatyka *ż* – информатика
inny, -a, -e – другой, иной
instruktor *m* – инструктор
instruktorka *ż* – инструктор (женщина)
intensywny, -a, -e *przym.* – интенсивный, напряжённый, -ая, -ое
interesować się *ndk* (тераз. **interesuję się, interesujesz się**) – интересоваться
internista *m* – терапевт
iść *ndk* (тераз. **idę, idziesz**) – идти

J
jabłko *n* – яблоко
jacht *m* – яхта
jajko *n* – яйцо
jak – как
jaki, jaka, jakie – какой, какая, какое
jakiś, jakaś, jakieś – какой-л., какая-л., какое-л.
jakość *ż* – качество
japoński, -a, -e *przym.* – японский, -ая, -ое
jasny, -a, -e *przym.* – светлый, -ая, -ое
jazz *m* – джаз
jazzowy, -a, -e *przym.* – джазовый, -ая, -ое

jechać *ndk* (тераз. **jadę, jedziesz**) – ехать
jednak – однако
jednostka *ż* – единица
jedwab *m* – шёлк
jesień *ż* – осень
jest – есть
jeszcze – ещё
jeść *ndk* (тераз. **jem, jesz**) – есть
jeśli – если
jezioro *n* – озеро
jeździć *ndk* (тераз. **jeżdżę, jeździsz**) – ездить
język *m* – язык
jogurt *m* – йогурт
już – уже

K
kaczka *ż* – утка
kajak *m* – байдарка
kalafior *m* – цветная капуста
kalendarz *m* – календарь
kalkulator *m* – калькулятор
kanapa *ż* – диван
kanapka *ż* – бутерброд
kapusta *ż* – капуста
karta *ż* **kredytowa** – кредитная карта
karta *ż* **telefoniczna** – телефонная карта
kaszel *m* – кашель
katar *m* – насморк
katedra *ż* – кафедра
kawa *ż* – кофе
kawałek *m* – кусок
kawiarnia *ż* – кафе
każdy – каждый
kelner *m* – официант
kelnerka *ż* – официантка
kieliszek *m* – рюмка

kielbasa *ż* – колбаса
kierowca *m* – водитель
kilka – несколько
kilogram *m* – килограмм
kino *n* – кино
kiosk *m* – киоск
klasa *ż* – класс
klasyficyzyczny, -a, -e *przym.* – классицистический, -ая, -ое
klasycyzm *m* – классицизм
klucz *m* (*lm* **klucze**) – ключ (ключи)
kobieta *ż* – женщина
kochać *ndk* (тераз. **kocham, kochasz**) – любить
kochany, -a, -e *przym.* – любимый, -ая, -ое
kolacja *ż* – ужин
kolega *m* – коллега
kolejka *ż* – очередь
kolejowy, -a, -e *przym.* – железнодорожный, -ая, -ое
koleżanka *ż* – коллега
koło – круг; рядом
komórka *ż* – разг. мобильник
kompromis *m* – компромисс
koncert *m* – концерт
konferencja *ż* – конференция
koniec *m* – коньяк
koniak *m* – конек
koniecznie *przym.* – обязательно
kontakt *m* – контакт
konto *n* – счёт
kontrola *ż* – контроль
koń *m* – конь, лошадь
kończyć *ndk* (тераз. **kończę, kończysz**) – заканчивать
koperta *ż* – конверт
kopytka *lm* – клёцки

korek *m* – пробка
kort *m* – корт
kostium *m* – костюм
kosz *m* – корзина
koszula *ż* – рубашка
koszykówka *ż* – баскетбол
kościół *m* – костёл
kot *m* – кошка
kotlet *m* **schabowy** – свиная отбивная
kradzież *ż* – кража
kraj *m* – страна
kran *m* – кран
kraść *ndk* (тераз. **kradnę, kradniesz**) – красть
krawat *m* – галстук
kredyt *m* – кредит
kroić *ndk* (тераз. **kroję, kroisz**) – резать
kromka *ż* – кусок хлеба
krótki, -a, -e *przym.* – короткий, -ая, -ое
krzesło *n* – стул
książeczka *ż* **czekowa** – чековая книжка
książka *ż* – книга
księgowy *ż* – бухгалтер (женщина)
księgowy *m* – бухгалтер
kto – кто
ktoś – кто-нибудь/-либо
któredy – как, в каком направлении
który, -a, -e – который, -ая, -ое
kubek *m* – кружка
kuchenka *ż* **mikrofalowa** – микроволновая печь
kuchnia *ż* – кухня
kuchnia *ż* **gazowa** – плита

kupić *dk* (*przys.* **kupię, kupisz**)
– купить
kupować *ndk* (*teraż.* **kupuję, kupujesz**) – покупать
kurczak *m* – цыплёнок
kurier *m* – курьер
kurtka *ż* – куртка
kurtyna *ż* – занавес
kwiecień *m* – апрель
kwit *m* – квитанция

L

lampa *ż* – лампа
laryngolog *m* – ларинголог
las *m* – лес
lato *n* – лето
ledwie – еле-еле
lekarka *ż* – врач (женщина)
lekarz *m* – врач
lekarz m rodzinny – семейный врач
lekki, -a, -e *przym.* – лёгкий, -ая, -ое
lepiej *przysł.* – лучше
leżeć *ndk* (*teraż.* **leżę, leżysz**) – лежать
liczyć się *ndk* (*teraż.* **liczę się, liczysz się**) – считать
list *m* – письмо
literatura *ż* – литература
litewski, -a, -e *przym.* – литовский, -ая, -ое
litr *m* – литр
lodówka *ż* – холодильник
łoża *ż* – ложа
lubić *ndk* (*teraż.* **lubię, lubisz**) – любить
ludzie *lm* (*D* **ludzi**) – люди (людей)

Ł

ładny, -a, -e *przym.* – красивый, -ая, -ое
łatwy, -a, -e *przym.* – нетрудный, лёгкий, -ая, -ое
łazienka *ż* – ванная
łosoś *m* – лосось
łódka *ż* – лодка
łóżko *n* – кровать
łyżeczka *ż* – чайная ложка
łyżka *ż* – ложка

M

magnetofon – магнитофон
makaron *m* – макароны
malarka *ż* – художница
malarstwo *n* – живопись
malarz *m* – художник
maliny *lm* – малина
mały, -a, -e *przym.* – маленький, -ая, -ое
małżeństwo *n* – супружество
mandarynka *ż* – мандарин
marchewka *ż* – морковь
marketing *m* – маркетинг
martwić się *ndk* (*teraż.* **martwię się, martwisz się**) – волноваться, переживать
marynarka *ż* – пиджак
masło *n* – масло
matematyka *ż* – математика
matka (mama) *ż* – мама (мать)
maż *m* – муж
mechanik *m* – механик
mecz *m* – матч
medycyna *ż* – медицина
męski, -a, -e *przym.* – мужской, -ая, -ое
miasto *n* – город

mieć *ndk* (*teraż.* **mam, masz**) – иметь
miejsce *n* – место
mieszać *ndk* (*teraż.* **mieszam, mieszasz**) – жить
mieszkanie *n* – квартира
międzynarodowy, -a, -e *przym.* – международный, -ая, -ое
mięsień *m* – мышца
mięso *n* – мясо
miłość *ż* – любовь
miły, -a, -e *przym.* – приятный, -ая, -ое
ministerstwo *n* – министерство
minuta *ż* – минута
miska *ż* – таз
miś *m* – мишка
mleko *n* – молоко
młody, -a, -e *przym.* – молодой, -ая, -ое
moda *ż* – мода
morze *n* – море
może – может
mój, moja, moje – моё, моя, моё
mówić *ndk* (*teraż.* **mówię, mówisz**) – говорить
musieć *ndk* (*teraż.* **muszę, musisz**) – быть должным
muzeum *n* – музей
muzyk *m* – музыкант
muzyka *ż* – музыка
myć *ndk* (*teraż.* **myję, myjesz**) – мыть
mysz *ż* – мышь
myśleć *ndk* (*teraż.* **myślę, myślisz**) – думать

N

na pewno *przysł.* – наверняка
na razie – пока
nad – над
nadzieja *ż* – надежда
należy – стоит, следует
napisać *dk* (*przys.* **napiszę, napiszesz**) – написать
naprawdę – действительно, на самом деле
naprawiać *ndk* (*teraż.* **naprawiam, naprawiasz**) – чинить
naprawić *dk* (*przys.* **naprawię, naprawisz**) – починить
nareszcie *przysł.* – наконец
narodowość *ż* – национальность
narodowy, -a, -e *przym.* – национальный, -ая, -ое
narzekać *ndk* (*teraż.* **narzekam, narzekasz**) – жаловаться
następny, -a, -e *przym.* – следующий, -ая, -ое
nasz, -a, -e – наш, наша, наше
natka *ż* – зелень
nauczyciel *m* – учитель
nauczycielka *ż* – учительница
nauczyć się *dk* (*przys.* **nauczę się, nauczysz się**) – научиться
nauka *ż* – наука
nawet – даже
nazwisko *n* – фамилия
nazywać się *ndk* (*teraż.* **nazywam się, nazywasz się**) – называться
nerki *lm* – почки
nic – ничто
nie – нет

nie ma za co – не за что
niebezpiecznie przysł. – опасно
niebezpieczny, -a, -e przym. – опасный, -ая, -ое
niedługo przysł. – недолго
niemiecki, -a, -e przym. – немецкий, -ая, -ое
niemożliwy, -a, -e przym. – невозможный, -ая, -ое
nieostrożnie przysł. – неосторожно
niepalać – некурящий
niespodzianka ż – сюрприз
niestety – к сожалению, увы
niezupełnie przysł. – не совсем
niezwykły, -a, -e przym. – необыкновенный, -ая, -ое
nieźle przysł. – неплохо
nigdzie – нигде
niski, -a, -e przym. – низкий, -ая, -ое
noc ż – ночь
noga ż – нога
normalny, -a, -e przym. – нормальный, -ая, -ое
nos m – нос
notes m – блокнот
nowy, -a, -e przym. – новый, -ая, -ое
nóż m – нож
numer m – номер
numer m konta – номер счёта
numerek m – номерок

O

obecnie przysł. – ныне
obejrzeć dk (obejrę, obejrzysz) – посмотреть
obiad m – обед

obok – рядом
obraz m – картина
obywatelstwo n – гражданство
ocean m – океан
ochota ż – желание
oczy lm – глаза
oczywiście – конечно
od – с
od...do... – с... до...
oddać dk (przysł. oddam, oddasz) – отдать
oddawać ndk (teraż. oddaje, oddajesz) – отдавать
oddychać ndk (teraż. oddycham, oddychasz) – дышать
odjazd m – отъезд
odpocząć dk (przysł. odpocznę, odpoczniesz) – отдохнуть
odpoczywać ndk (teraż. odpoczywam, odpoczywasz) – отдыхать
odpowiadać ndk (teraż. odpowiadam, odpowiadasz) – отвечать
odpowiedzialny, -a, -e przym. – ответственный, -ая, -ое
odpowiedzieć dk (przysł. odpowiem, odpowiesz) – ответить
odpowieź ż – ответ
odwaga ż – отвага
odważny, -a, -e przym. – отважный, -ая, -ое
odwiedzać ndk (teraż. odwiedzam, odwiedzasz) – навещать
odwiedzić dk (przysł. odwie-

dzę, odwiedzisz) – навесить
oferta ż – предложение
oglądać ndk (teraż. oglądam, oglądasz) – смотреть
ogolić dk (przysł. ogolę, ogolisz) – побрить
ogórek m – огурец
ogród m – огород
ojciec (tata) m – отец (папа)
okienko n – окошко
okno n – окно
okulary lm – очки
okulista m – окулист
ołówek m – карандаш
ołtarz m – алтарь
opera ż – опера; оперный театр
opowiadać ndk (teraż. opowiadam, opowiadasz) – рассказывать
opowiedzieć dk (przysł. opowiem, opowiesz) – рассказать
oprócz – кроме
organizować ndk (teraż. organizuje, organizujesz) – организовывать
orkiestra ż – оркестр
oryginał m – подлинник
oskrzela lm – бронхи
ostatnio przysł. – в последнее время
ostrożnie przysł. – осторожно
ostrzyżąć dk (przysł. ostrzyję, ostrzyżesz) – постричь
otwarty, -a, -e przym. – открытый, -ая, -ое
otwierać ndk (teraż. otwieram, otwierasz) – открывать

otworzyć dk (przysł. otworzę, otworzysz) – открыть
ożenić się dk (przysł. ożenię się, ożenisz się) – жениться

P

paczka ż – посылка
palący – курящий
palić ndk (teraż. palę, palisz) – курить
pamiętać ndk (teraż. pamiętam, pamiętasz) – помнить
pan m – господин
pani ż – госпожа
parasol m – зонтик
parmezan m – пармезан
parówki lm – сосиски
parter m – партер; первый этаж
 pasek m – ремешок
pasjonujący, -a, -e przym. – увлекательный, -ая, -ое
paszport m – паспорт
patelnia ż – сковорода
patrzeć ndk (teraż. patrzę, patrzysz) – смотреть
pechowy, -a, -e przym. – неудачный, -ая, -ое
pensjonat m – пансионат
peron m – платформа
piasek m – песок
piątek m – пятница
pić ndk (teraż. piję, pijesz) – пить
piec ndk (teraż. piekę, pieczesz) – печь
pieczony, -a, -e przym. – жареный, -ая, -ое
pieniądze lm – деньги
pies m – собака

pieśń *ż* – песня
pietruszka *ż* – петрушка
piękny, **-a**, **-e** *przym.* – красивый, -ая, -ое
piętro *n* – этаж
piław *m* – плов
piłka *ż* **nożna** – футбол
piosenka *ż* – песня
писаć *ndk* (*teraż.* **piszę**, **piszesz**) – писать
pisarka *ż* – писательница
pisarz *m* – писатель
piwo *n* – пиво
plac *m* – площадь
plaża *ż* – пляж
plecy *lm* – спина
płacić *ndk* (*teraż.* **placę**, **placisz**) – платить
plaszcz *m* – плащ
pluca *lm* – лёгкие
plyta *ż* – пластинка
plywać *ndk* (*teraż.* **plywam**, **plywasz**) – плавать
pochođenje *n* – происхождение
pociąg *m* – поезд
poczta *ż* – почта
podobać się *ndk* (*teraż.* **podobam się**, **podobasz się**) – нравиться
podobny, **-a**, **-e** *przym.* – похожий, -ая, -ое
podpis *m* – подпись
podpisać *dk* (*przysz.* **podpiszę**, **podpiszesz**) – подписать
podpisywać *ndk* (*teraż.* **podpisuję**, **podpisujesz**) – подписывать
 pogoda *ż* – погода

pokazać *dk* (*przysz.* **pokażę**, **pokażesz**) – показать
pokazywać *ndk* (*teraż.* **pokazuję**, **pokazujesz**) – показывать
poker *m* – покер
pokój *m* – комната
polityka *ż* – политика
polski, **-a**, **-e** *przym.* – польский, -ая, -ое
połączenie *n* – связь
połowa *ż* – половина; середина
południe *n* – полдень; юг
południowy, **-a**, **-e** *przym.* – южный, -ая, -ое
pomarańcza *ż* – апельсин
pomidor *m* – помидор
pomnik *m* – памятник
pomóc *dk* (*przysz.* **pomogę**, **pomogiesz**) – помочь
pomyłka *ż* – ошибка
pomysł *m* – идея
por *m* – порей
portfel *m* – бумажник
posłuchać *dk* (*przysz.* **posłucham**, **posłuchasz**) – послушать
powiedzieć *dk* (*przysz.* **powiem**, **powiesz**) – сказать
powtórzyć *dk* (**powtórzę**, **powtórzysz**) – повторить
pójść *dk* (*przysz.* **pójdę**, **pójdiesz**) – пойти
półka *ż* – полка
północ *ż* – полночь; север
północny, **-a**, **-e** *przym.* – северный, -ая, -ое
późno *przysł.* – поздно
praca *ż* – работа

pracować *ndk* (*teraż.* **pracuję**, **pracujesz**) – работать
pracownik *m* – сотрудник
praktyczny, **-a**, **-e** *przym.* – практический, -ая, -ое
praktyka *ż* – практика
pralka *ż* – стиральная машина
pralnia *ż* – химчистка
prawda *ż* – правда
prawdziwy, **-a**, **-e** *przym.* – настоящий
prawnik *m* – юрист
prawo *n* **jazdy** – водительские права
prąd *m* – ток
prezent *m* – подарок
proponować *ndk* (*teraż.* **proponuję**, **proponujesz**) – предлагать
propozycja *ż* – предложение
prowadzić *ndk* (**prowadzę**, **prowadzisz**) – вести
przed – перед
przede wszystkim – прежде всего
przekazać *dk* (*przysz.* **przekażę**, **przekażesz**) – передать
przekazywać *ndk* (*teraż.* **przekazuję**, **przekazujesz**) – передавать
przelew *m* – перевод
przepis *m* – рецепт
przez – через
przeziębienie *n* – простуда
przy – при
przychodnia *ż* – поликлиника
przychodzić *ndk* (*teraż.* **przychodzę**, **przychodzisz**) – приходить
przyjaciel *m* – друг

przyjaciółka *ż* – подруга
przyjąć *dk* (*przysz.* **przyjmę**, **przyjmiesz**) – принять
przyjechać *ndk* (*przysz.* **przyjadę**, **przyjedziesz**) – приехать
przyjemny, **-a**, **-e** *przym.* – приятный, -ая, -ое
przyjeżdżać *ndk* (*teraż.* **przyjeżdżam**, **przyjeżdżasz**) – приезжать
przyjęcie *n* – приём
przyjmować *ndk* (*teraż.* **przyjmuję**, **przyjmujesz**) – принимать
przyjść *dk* (*przysz.* **przyjdę**, **przyjdiesz**) – прийти
przykład *m* – пример
przyszły, **-a**, **-e** *przym.* – будущий, -ая, -ое
przytulny, **-a**, **-e** *przym.* – уютный, -ая, -ое
psychiatra *m* – психиатр
pub *m* – паб
pytać *ndk* (*teraż.* **pytam**, **pytasz**) – спрашивать

R

rachunek *m* – счёт
rada *ż* – совет
radio *n* – радио
radość *ż* – радость
radzić sobie *ndk* (*teraż.* **radzę sobie**, **radzisz sobie**) – справляться
rajstopy *lm* – колготки
rano *przysł.* – утром
raport *m* – рапорт
razem – вместе
regal *m* – стеллаж, полка

reklamować *ndk* (*teraż. reklamuję, reklamujesz*) – рекламировать
reporter *m* – репортёр
restauracja *ż* – ресторан
reszta *ż* – сдача
rezerwacja *ż* – броня
reżyser *m* **filmowy** – кинорежиссёр
reżyser *m* – режиссёр
ręcznik *m* – полотенце
ręka *ż* (*lm ręce*) – рука (руки)
robić *ndk* (*teraż. robię, robisz*) – делать
rodzeństwo *n* – брат с сестрой
rodzice *pl* – родители
rosół *m* – бульон
rosyjski, -a, -e *przym.* – русский, -ая, -ое
rozbierać się *ndk* (*teraż. rozbieram się, rozbierasz się*) – раздеваться
rozebrać się *dk* (*przysz. rozbiorę się, rozbierzesz się*) – раздеться
rozmawiać *ndk* (*teraż. rozmawiam, rozmawiasz*) – разговаривать
rozmiar *m* – размер
rozmowa *ż* – разговор
róg *m* – угол
ruch *m* **uliczny** – уличное движение
rum *m* – ром
ryba *ż* – рыба
rynek *m* – *zдесь*: рыночная площадь
ryż *m* – рис
rzadko *przysł.* – редко
 rząd *m* – ряд; правительство

rzeźba *ż*
S
sad *m* – сад
sam, sama, samo – сам, сама, само
samochód *m* – автомашина
samodzielny, -a, -e *przym.* – самостоятельный, -ая, -ое
scena *ż* – сцена
scenografia *ż* – сценография
schab *m* – свиная грудинка
sens *m* – смысл
ser *m* – сыр
serce *n* – сердце
siadać *ndk* (*teraż. siadam, siadasz*) – садиться
siatkówka *ż* – волейбол
siedzieć *ndk* (*teraż. siedzę, siedzisz*) – сидеть
silnik *m* – двигатель
silny, -a, -e *przym.* – сильный, -ая, -ое
siłownia *ż* – тренажёрный зал
siostra *ż* – сестра
sklep *m* – магазин
skończyć *dk* (*przysz. skończę, skończysz*) – закончить
skóra *ż* – кожа
skręcać *ndk* (*teraż. skręcam, skręcasz*) – поворачивать
skrócić *dk* (*przysz. skrócę, skrócisz*) – повернуть
słaby, -a, -e *przym.* – слабый, -ая, -ое
słoik *m* – стеклянная банка
słonecznie *przysł.* – солнечно
słuchać *ndk* (*teraż. słucham, słuchasz*) – слушать

słynny, -a, -e *przym.* – известный, -ая, -ое
smacznego! – приятного аппетита!
smaczny, -a, -e *przym.*
smażyć *ndk* (*teraż. smażę, smażyysz*) – жарить
smutny, -a, -e *przym.* – грустный, -ая, -ое
socjologia *ż* – социология
solista *m* – солист
solistka *ż* – солистка
spacer *m* – прогулка
spać *ndk* (*teraż. śpię, śpisz*) – спать
specjalność *ż* – специальность
spektakl *m* – спектакль
spieszyć się *ndk* (*teraż. spieszę się, spieszysz się*) – торопиться
spodnie *lm* – брюки
spodobać się *dk* (*przysz. spodobam się, spodobasz się*) – понравиться
spokojny, -a, -e *przym.* – спокойный, -ая, -ое
sport *m* – спорт
spotkać się *dk* (*przysz. spotkam się, spotkasz się*) – встретиться
spotkanie *n* – встреча
spotykać się *ndk* (*teraż. spotykam się, spotykasz się*) – встречаться
spódnica *ż* – юбка
sprawa *ż* – дело
sprawdzać *ndk* (*teraż. sprawdzam, sprawdzasz*) – проверять
sprawdzić *dk* (*przysz. sprawdzę, sprawdzisz*) – проверить

sprawdzić *dk* (*przysz. sprawdzę, sprawdzisz*) – проверить
spróbować *dk* (*przysz. spróbuję, spróbujesz*) – попробовать
sprzątać *ndk* (*teraż. sprzątam, sprzątasz*) – убирать
stacja *ż* **benzynowa** – автозаправочная станция
stać *ndk* (*teraż. stoję, stoisz*) – стоять
stać się – стать
stadion *m* – стадион
stan *m* **cywilny** – семейное положение
stanowisko *n* – пост
stary, -a, -e *przym.* – старый, -ая, -ое
stawiać *ndk* (*teraż. stawiam, stawiasz*) – ставить
staż *m* – стажировка
stolik *m* – столик
stomatolog *m* – стоматолог
stopa *ż* – стопа
stół *m* – стол
strata *ż* – потеря, убыток
strona *ż* – сторона; страница
strzyc *ndk* (*teraż. strzygę, strzyżesz*) – стричь
strzyżenie *n* – стрижка
studiować *ndk* (*teraż. studiuję, studiujesz*) – учиться
stypendium *n* – стипендия
sukienka *ż* – платье
suszony, -a, -e *przym.* – сушёный, -ая, -ое
sweter *m* – свитер
swobodnie *przysł.* – свободно
swój, swoja, swoje – свой, своя, свои

syn *m* – сын
szypialnia *ż* – спальня
systematyczność *ż* – последовательность
systematyczny, **-a**, **-e** *przym.* – последовательный, -ая, -ое
szachy *lm* – шахматы
szafa *ż* – шкаф
szafka *ż* **kuchenna** – кухонный шкаф
szampan *m* – шампанское
szampon *m* – шампунь
szansa *ż* – шанс
szary, **-a**, **-e** *przym.* – серый, -ая, -ое
szatnia *ż* – гардероб
szatniarz *m* – гардеробщик
szatyn *m* – шатен
szatynka *ż* – шатенка
szczęście *n* – счастье
szczęśliwy, **-a**, **-e** *przym.* – счастливый, -ая, -ое
szczupły, **-a**, **-e** *przym.* – худой, -ая, -ое
szczypta *ż* – щепотка
szef *m* – шеф, босс
szklanka *ż* – стакан
szkoła *ż* – школа
szpital *m* – больница
sztuće *lm* – столовый прибор
sztuka *ż* – искусство
szukać *ndk* (*teraż.* **szukam**, **szukasz**) – искать
szyja *ż* – шея
szynka *ż* – ветчина

Ś

ślad *m* – след
śledź *m* – сельдь

śliczny, **-a**, **-e** *przym.* – красивый, прелестный
śliwka *ż* – слива
śniadanie *n* – завтрак
śnieg *m* – снег
śpiewaczka *ż* – певица
śpiewać *ndk* (*teraż.* **śpiewasz**, **śpiewasz**) – петь
śpiewak *m* – певец
świat *m* – мир
świetnie *przysł.* – отлично
świetny, **-a**, **-e** *przym.* – отличный, -ая, -ое
świeży, **-a**, **-e** *przym.* – свежий, -ая, -ее

T

tajemniczy, **-a**, **-e** *przym.* – таинственный, -ая, -ое
tak samo *przysł.* – так же
tak – так, да
taki sam, taka sama, takie samo – такой же, такая же, такое же
taki, taka, takie – такой, такая, такое
taksówka *ż* – такси
także – также
talerz *m* – тарелка
tam – там; туда
tamten, tamta, tamto – тот, та, то
tani, **-a**, **-e** *przym.* – дешевый, -ая, -ое
tańczyć *ndk* (*teraż.* **tańczę**, **tańczysz**) – танцевать
teatr *m* – театр
teczka *ż* – сумка; папка
telefon *m* **komórkowy** – мобильный телефон

telefon *m* – телефон
telewizja *ż* – телевидение
telewizja *ż* **satelitarna** – спутниковое телевидение
telewizor *m* – телевизор
temat *m* – тема
temperatura *ż* – температура
ten, ta, to – этот, эта, это
tenis *m* – теннис
teraz – сейчас
też – тоже
toast *m* – тост
tor *m* – путь
torebka *ż* – сумка
trochę – немного
trudny, **-a**, **-e** *przym.* – трудный, -ая, -ое
truskawki *lm* – клубника
trzeba – надо, нужно
trzymać *ndk* (*teraż.* **trzymam**, **trzymasz**) – держать
tu – здесь; сюда
tuńczyk *m* – тунец
tutaj – сюда
twarz *ż* – лицо
twój, twoja, twoje – твой, твоя, твоё
tylę – столько
tylko – только
tysiąc – тысяча

U

ubierać się *ndk* (*teraż.* **ubieram się**, **ubierasz się**) – одеваться
ubrać się *dk* (*przysz.* **ubiorę się**, **ubierzesz się**) – одеться
ucho *n* (*lm uszy*) – ухо (уши)
uciec *dk* (*przysz.* **ucieknę**, **ucieknie**) – бежать

uciekać *ndk* (*teraż.* **uciekam**, **uciekasz**) – бежать
ucieszyć się *dk* (*przysz.* **ucieszę się**, **ucieszysz się**) – обрадоваться
uczyć się *ndk* (*teraż.* **uczę się**) – учиться
ugotować *dk* (*przysz.* **ugotuję**, **ugotujesz**) – сварить
ukraiński, **-a**, **-e** *przym.* – украинский, -ая, -ое
ukraść *dk* (*przysz.* **ukradnę**, **ukradniesz**) – украсть
ulica *ż* – улица
ulubiony, **-a**, **-e** *przym.* – любимый, -ая, -ое
umawiać się *ndk* (*teraż.* **umawiam się**, **umawiasz się**) – договариваться
umieć *ndk* (*teraż.* **umiem**, **umiesz**) – уметь
umówić się *dk* (*przysz.* **umówię się**, **umówisz się**) – договориться
umyć *dk* (*przysz.* **umyję**, **umyjesz**) – умыть, вымыть
uogólniać *ndk* (*teraż.* **uogólniam**, **uogólniasz**) – обобщать
uogólnić *dk* (**uogólnię**, **uogólnisz**) – обобщить
urodzić się *dk* (*przysz.* **urodzę się**, **urodzisz się**) – родиться
urodziny *lm* – день рождения
usiąść *dk* (*przysz.* **usiądę**, **usiądziesz**) – сесть
usta *lm* – рот
uwielbiać *ndk* (*teraż.* **uwielbiam**, **uwielbiasz**) – обо-
жать

uwierzyć *dk* (*przysz.* **uwierzę, uwierzysz**) – поверить
użyć *dk* (**użyję, użyjesz**) – воспользоваться
używać *ndk* (*teraż.* **używam, używasz**) – пользоваться

W

w lewo – влево
w prawo – вправо
w – в
walizka *ż* – чемодан
wapno *n* – кальций
warto – стоит
warunek *m* – условие
warzywa *lm* – овощи
wasz, -a, -e – ваш, ваша, ваше
ważny, -a, -e *przym.* – важный, -ая, -ое
wąsy *lm* – усы
wątroba *ż* – печень
wcale nie – вовсе нет
wcześniej *przysł.* – раньше
wędliny *lm* – копчености
wiadomość *ż* – известие, весть, сообщение
wiatr *m* – ветер
widelec *m* – вилка
wideo *n* – видео
widny, -a, -e *przym.* – светлый, -ая, -ое
widok *m* – вид
widownia *ż* – зрители, зрительный зал
widzieć *ndk* (*teraż.* **widzę, widzisz**) – видеть
wieczór *m* – вечер
wiedzieć *ndk* (*teraż.* **wiem, wiesz**) – знать
wiek *m* – возраст; век

wiele – много
wieprzowina *ż* – свинина
wierzyć *ndk* (*teraż.* **wierzę, wierzysz**) – верить
wieszak *m* – вешалка
wieża *ż* – деревня
wieża hi-fi *ż* – музыкальный центр
więc – итак, следовательно
większość *ż* – большинство
winda *ż* – лифт
wino *n* – вино
winogrona *lm* – виноград
wiosna *ż* – весна
wiśnie *lm* – вишня
wkładać *ndk* (*teraż.* **wkładam, wkładasz**) – вкладывать
właściciel *m* – собственник; владелец
właśnie – именно
włączać *ndk* (*teraż.* **włączam, włączasz**) – включать
włączyć *dk* (*przysz.* **włączę, włączysz**) – включить
włoski, -a, -e *przym.* – итальянский, -ая, -ое
włosy *lm* – волосы
włożyć *dk* (*przysz.* **włożę, włożysz**) – вложить
wnuczka *ż* – внучка
wnuk *m* – внук
woda *ż* – вода
woda *ż* **mineralna** – минеральная вода
woleć *ndk* (*teraż.* **wolę, wolisz**) – предпочитать
wolno, nie wolno – можно, нельзя
wolny, -a, -e *przym.* – свободный, -ая, -ое

wołowina *ż* – говядина
wódka *ż* – водка
wracać *ndk* (*teraż.* **wracam, wracasz**) – возвращаться
wrócić *dk* (*przysz.* **wrócę, wrócisz**) – вернуться
wschodni, -a, -e *przym.* – восточный, -ая, -ое
wschód *m* – восток
wspaniały, -a, -e *przym.* – замечательный, -ая, -ое
wspominać *ndk* (*teraż.* **wspominam, wspominasz**) – вспоминать
wspólnie *przysł.* – совместно, вместе
współpraca *ż* – сотрудничество
wszędzie – везде
wszyscy – все
wszystkie – все
wszystko jedno – всё равно
wszystko – всё
wtedy – тогда
wujek *m* – дядя
wybierać *ndk* (*teraż.* **wybieram, wybierasz**) – выбирать
wybór *m* – выбор
wybrać *dk* (*przysz.* **wybiore, wybierzesz**) – выбрать
wychodzić *ndk* (*teraż.* **wychodzę, wychodzisz**) – выходить
wychodzić za męża *ndk* (*teraż.* **wychodzę, wychodzisz**) – выходить замуж
wydawać się *ndk* – казаться
wydział *m* – отделение, факультет

wyglądać *ndk* (*teraż.* **wyglądam, wyglądasz**) – выглядеть
wygodny, -a, -e *przym.* – удобный, -ая, -ое
wyjątkowo *przysł.* – исключительно
wyjątkowy, -a, -e *przym.* – исключительный, -ая, -ое
wyjechać *dk* (*przysz.* **wyjeżdę, wyjedziesz**) – выехать
wyjeżdżać *ndk* (*teraż.* **wyjeżdżam, wyjeżdżasz**) – выезжать
wyjąć *dk* (*przysz.* **wyjmę, wyjmiesz**) – вынуть
wyjąć za męża *dk* (*przysz.* **wyjmę, wyjmiesz**) – выйти замуж
wyłączać *ndk* (*teraż.* **wyłączam, wyłączasz**) – выключать
wyłączyć *dk* (*przysz.* **wyłączę, wyłączysz**) – выключить
wysłać *dk* (*przysz.* **wysłę, wyslesz**) – отправить
wysoki, -a, -e *przym.* – высокий, -ая, -ое
wyspa *ż* – остров
wystawa *ż* – выставка
wysyłać *ndk* (*teraż.* **wysyłam, wysyłasz**) – отправлять
wziąć *dk* (*przysz.* **wzję, wezmiesz**) – взять
Z
za – за; через
zabawka *ż* – игрушка
zachodni, -a, -e *przym.* – западный, -ая, -ое
zachód *m* – запад

zacząć *dk* (*przysz. zaczną, zaczniesz*) – начать
zaczynać *ndk* (*teraż. zaczynam, zaczynasz*) – начинать
zadowolony, **-a, -e** *przym.* – довольный, -ая, -ое
zadzwoń *dk* (*przysz. zadzwonię, zadzwonisz*) – позвонить
zahałmować *dk* (*przysz. zahamuję, zahamujesz*) – затормозить
zając się *dk* (*przysz. zajmę się, zajmiesz się*) – заняться
zajmować się *ndk* (*teraż. zajmuję się, zajmujesz się*) – заниматься
zakupy *lm* – покупка
zaleta *ż* – положительное качество, достоинство
załatwiać *ndk* (*teraż. załatwiam, załatwiasz*) – делать, оформлять
załatwić *dk* (*przysz. załatwię, załatwisz*) – сделать, оформить
założyć *dk* (*przysz. założę, założysz*) – одеть
zamawiać *ndk* (*teraż. zamawiam, zamawiasz*) – заказывать
zamiar *m* – намерение
zamknąć *dk* (*przysz. zamknę, zamkniesz*) – закрыть
zamknięty, **-a, -e** *przym.* – закрытый, -ая, -ое
zamykać *ndk* (*teraż. zamykam, zamykasz*) – закрывать
zapalenie *n* **oskrzeli** – бронхит

zapalenie *n* **płuc** – воспаление лёгких
zapamiętać *dk* (*przysz. zapamiętam, zapamiętasz*) – запомнить
zapaść się *dk* (*przysz. zapiszę, zapiszesz*) – записаться
zapisywać się *ndk* (*teraż. zapisuję, zapisujesz*) – записывать
zapominać *ndk* (*teraż. zapomnam, zapominasz*) – забывать
zapomnieć *dk* (*przysz. zapomnę, zapomnisz*) – забыть
zapraszać *ndk* (*teraż. zapraszam, zapraszasz*) – приглашать
zaproponować *dk* (*przysz. zaproponuję, zaproponujesz*) – предложить
zaprosić *dk* (*przysz. zaproszę, zaprosisz*) – пригласить
zapytać *dk* (*przysz. zapytam, zapytasz*) – спросить
zarabiać *ndk* (*teraż. zarabiam, zarabiasz*) – зарабатывать
zaraz – сейчас
zarządzanie *n* – управление
zaskoczony, **-a, -e** *przym.* – удивлённый, -ая, -ое
zaśpiewać *dk* (*przysz. zaśpiwam, zaśpiwasz*) – спеть
zatrzymać się *dk* (*przysz. zatrzymam się, zatrzymasz się*) – остановиться
zatrzymywać się *ndk* (*teraż. zatrzymuję się, zatrzymujesz się*) – останавливаться

zauważać *ndk* (*teraż. zauważam, zauważasz*) – замечать
zauważyć *dk* (*przysz. zauważę, zauważysz*) – заметить
zawał *m* – инфаркт
zawsze *przysł.* – всегда
ząb *m* (*lm zęb*) – зуб (зубы)
zbyt – слишком
zdjęcie *n* – фотография
zdrowie *n* – здоровье
zdrowy, **-a, -e** *przym.* – здоровый, -ая, -ое
zepsuć się *dk* – испортиться, сломаться
zepsuty, **-a, -e** *przym.* – испорченный, -ая, -ое
zespół *m* – группа, ансамбль
zeszły, **-a, -e** *przym.* – прошлый, -ая, -ое
zgodzać się *ndk* (*teraż. zgadzam się, zgadzasz się*) – соглашаться
zgodzić się *dk* (*przysz. zgodzę się, zgodzisz się*) – согласиться
zielony, **-a, -e** *przym.* – зелёный, -ая, -ое
ziemniaki *lm* – картофель, картошка
zima *ż* – зима
zimno *przysł.* – холодно
zioła *lm* – травы
złota rączka *ż* – мастер на все руки
złoty¹, **-a, -e** – *przym.* – золотой, -ая, -ое
złoty² – злотый (денежная единица)

zły, **-a, -e** *przym.* – плохой, -ая, -ое
zmęczony, **-a, -e** *przym.* – усталый, -ая, -ое
zmieniać *ndk* (*teraż. zmieniam, zmieniasz*) – менять
zmienić *dk* (*przysz. zmienię, zmienisz*) – поменять
znaczek *m* – марка
znać *ndk* (*teraż. znam, znasz*) – знать
znajdować *ndk* (*teraż. znajduję, znajdujesz*) – находить
znajoma *ż* – знакомая
znajomy *m* – знакомый
znaleźć *dk* (*przysz. znajdę, znajdziesz*) – найти
znany, **-a, -e** *przym.* – известный, -ая, -ое
znowu *przysł.* – вновь, опять
zobaczyć *dk* (*przysz. zobaczę, zobaczysz*) – увидеть; посмотреть
zostać *dk* (*przysz. zostanę, zostaniesz*) – остаться
zostawać *ndk* (*teraż. zostaję, zostajesz*) – оставаться
zostawiać *ndk* (*teraż. zostawiam, zostawiasz*) – оставлять
zostawić *dk* (*przysz. zostawię, zostawisz*) – оставить
zupa *ż* – суп
zupełnie *przysł.* – совсем
zwiedzać *ndk* (*teraż. zwiedzam, zwiedzasz*) – смотреть
zwiedzić *dk* (*przysz. zwiedzę, zwiedzisz*) – посмотреть
zwykle *przysł.* – обычно

Ż**żakiet** *m* – жакет**żartować** *ndk* (*teraż. żartuję, żartujesz*) – шутить**że** – что**żeby** – чтобы**żeńić się** *ndk* (*teraż. żenię się, żenisz się*) – жениться**żołądek** *m* – желудок**żona** *ż* – жена**żółty, -a, -e** *przym.* – жёлтый, -ая, -ое**życie** *n* – жизнь**życzyć** *ndk* (*teraż. życzę, życzysz*) – желать**żyć** *ndk* (*teraż. żyję, żyjesz*) – жить**żydowski, -a, -e** *przym.* – еврейский, -ая, -ое